

**MECMÛ‘A-İ EŞ‘ÂR, SÜLEYMANİYE
KÜTÜPHANESİ, HACI MAHMUD EFENDİ
YAZMALARI, NUMARA 5211 (İNCELEME –
KARŞILAŞTIRMALI METİN)**

2021

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI**

Mahmut BAŞARAN

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Zafer TOPAK

**MECMÛ‘A-İ EŞ‘ÂR, SÜLEYMANİYE KÜTÜPHANESİ, HACI MAHMUD
EFENDİ YAZMALARI, NUMARA 5211 (İNCELEME - KARŞILAŞTIRMALI
METİN)**

Mahmut BAŞARAN

Dr. Öğr. Üyesi Zafer TOPAK

T.C.

Karabük Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalında

Yüksek Lisans Tezi

Olarak Hazırlanmıştır

KARABÜK

Haziran 2021

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	2
TEZ ONAY SAYFASI.....	4
DOĞRULUK BEYANI	5
ÖN SÖZ	6
ÖZ.....	7
ABSTRACT.....	8
ARŞİV KAYIT BİLGİLERİ.....	9
ARCHIVE RECORD INFORMATION	10
KISALTMALAR	11
1. Karşılaştırmada Kullanılan Eserlere Ait Kısaltmalar.....	11
2. Genel Kısaltmalar	14
ARAŞTIRMANIN KONUSU	16
ARAŞTIRMANIN AMACI	18
ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	19
ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ.....	19
ARAŞTIRMA HİPOTEZLERİ/PROBLEMLERİ.....	20
KAPSAM ve SINIRLILIKLAR/KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER.....	20
BÖLÜM 1: MECMÛ‘A-İ EŞ‘ÂR’IN TANITIMI VE İNCELENMESİ.....	21
1.1. Mecmuanın Dış Özellikleri.....	21
1.2. Mecmuanın Muhteva, Dil ve Yazım Özellikleri	23
1.3. Mecmuada Yer Alan Şairler, Şairlerin Kullandıkları Nazım Şekilleri / Nazım Türleri ve Sayısı	29
1.4. Mecmuada Bulunan Şiirlerde Kullanılan Vezinler ve Sayısı.....	36
1.5. Mecmuada Yer Alan Şairlerin Biyografileri	37
1.6. Mecmuanın (1a-49a) MESTAP’a Göre Muhteva Tablosu.....	57

BÖLÜM 2. MECMÛ‘A-İ EŞ‘ÂR’IN KARŞILAŞTIRMALI METNİ	126
2.1 Metnin Kuruluşunda İzlenen Yol.....	126
2.2 Metnin Transkripsiyon ve İmlâsında İzlenen Yol.....	127
2.3 Metnin İşaretler Sistemi	130
2.4 Karşılaştırmalı Metin.....	131
SONUÇ	346
KAYNAKÇA.....	348
TABLolar LİSTESİ	354
ŞEKİLLER LİSTESİ	355
EKLER	356
1. TIPKIBASIM	356
ÖZGEÇMİŞ	381

TEZ ONAY SAYFASI

Mahmut BAŞARAN tarafından hazırlanan “Mecmû‘a-i Eş‘âr, Süleymaniye Kütüphanesi, Hacı Mahmud Efendi Yazmaları, Numara 5211 (İnceleme – Karşılaştırmalı Metin)” başlıklı bu tezin Yüksek Lisans Tezi olarak uygun olduğunu onaylarım.

Dr. Öğr. Üyesi Zafer TOPAK

.....

Tez Danışmanı, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Bu çalışma, jürimiz tarafından Oy Birliği ile Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir. 30/06/2021

Ünvanı, Adı SOYADI (Kurumu)

İmzası

Başkan: Dr. Öğr. Üyesi Zafer TOPAK (KBÜ)

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Şerife AĞARI (KBÜ)

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Talip ÇUKURLU (SÜ)

KBÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yönetim Kurulu, bu tez ile, Yüksek Lisans Tezi derecesini onamıştır.

Prof. Dr. Hasan SOLMAZ

.....

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü

DOĞRULUK BEYANI

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum bu çalışmayı bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı herhangi bir yola tevessül etmeden yazdığımı, araştırmamı yaparken hangi tür alıntıların intihal kusuru sayılacağını bildiğimi, intihal kusuru sayılabilecek herhangi bir bölüme araştırmamda yer vermediğimi, yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu ve bu eserlere metin içerisinde uygun şekilde atıf yapıldığını beyan ederim.

Enstitü tarafından belli bir zamana bağlı olmaksızın, tezimle ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak ahlaki ve hukuki tüm sonuçlara katlanmayı kabul ederim.

Adı Soyadı : Mahmut BAŞARAN

İmza :

ÖN SÖZ

“Toplanıp biriktirilmiş, tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi, seçilmiş yazılardan meydana getirilen yazma kitap” (Develioğlu, 2007, s. 689) anlamına gelen mecmualar üzerinde yapılan çalışmaların faydalarından biri de klasik Türk edebiyatının kuytu köşelerinde kalan şiir ve şairleri gün yüzüne çıkarıp araştırmacıların dikkatine sunmaktır. Bu mecmuaları tertip eden kişinin halkın sosyal – siyasal durumundan, ekonomik refahından, inandığı dinden uzak durması düşünülemez. Nasıl ki bir şair etkilendiği herhangi bir şey için bir şiir yazıyorsa mürettip de kendi duygularının tercümanı olan şiirden etkilenip mecmuasında ona yer vermek isteyecektir. Bu da dönemin edebiyat açısından zevk ve anlayışını, dil ve özelliklerini gözler önüne sermektedir. Bu bağlamda düşünüldüğünde mecmualar edebiyat tarihimizin her yönüyle incelenmesinde önemli katkılar sağlayacak kaynaklardır. Biz de Süleymaniye Kütüphanesi, Hacı Mahmud Efendi Yazmaları, Numara 5211’de kayıtlı Mecmû’a-i Eş’âr adlı 49 varaktan oluşan şiir mecmuasını inceleyerek karşılaştırmalı metnini ortaya koyup Mecmuaların Sistemik Tasnifi Projesi (MESTAP)’ne uygun muhteva tablosunu hazırlayarak bu önemli amaca katkı sağlamak istedik.

Engin tecrübeleri ve sonsuz sabırlarıyla yardımlarını benden hiçbir zaman esirgemeyen, her soruma ehl-i dil bir üslupla cevap veren, bizim Yunus’un *Ben gelmedim da’vî için benim işim sevi için / Dostun evi gönüllerdir gönüller yapmağa geldim* (Tatçı, 2016, s. 187) dizesinin hikmetini yaşayan ve yaşatan saygıdeğer danışman hocam Dr. Öğr. Üyesi Zafer TOPAK’a canıgönülden teşekkürlerimi sunarım.

Ayrıca hiçbir sınırlama olmaksızın ulaşabildiğim, tecrübelerinden faydalandığım, Bâkî’nin *Âvâzeyi bu âleme Dâvûd gibi sal / Bâkî kalan bu kubbede bir hoş sadâ imiş* (Küçük, 2019, s. 234) dizelerinin manasını bana hissettiren hocalarım Öğr. Gör. Mustafa KARACA’ya, Öğr. Gör. Gülcan ARSLAN’a, Öğr. Gör. Esmâ ATAY’a, Öğr. Gör. Yasemin AVCI’ya ve değerli büyüğüm Ahmet ERSÖZ’e ve son olarak bana bu mecmuanın araştırmasını yapabilmem için uygun zemini hazırlayan, sabır gösteren kıymetli eşime ve maddi-manevi desteklerini benden hiçbir zaman esirgemeyen ağabeyim Cahit BAŞARAN’a, ablam Saime TAŞ’a, kardeşim Fatma BAŞARAN’a ve kıymetli aileme teşekkürlerimi sunarım.

Mahmut BAŞARAN

25.05.2021

ÖZ

Bu araştırma, Süleymaniye Kütüphanesi, Hacı Mahmud Efendi Yazmaları, Numara 5211’de kayıtlı Mecmû‘a-i Eş‘âr isimli şiir mecmuasının transkripsiyonu yapılmış karşılaştırılmalı metninden ve mecmuanın incelenmesinden oluşmaktadır.

Araştırmanın konusuna, amacına, önemine ve yöntemine dair bilgiler verildikten sonra araştırmaya konu edilen şiir mecmuasının dış özellikleri, muhteva, dil ve yazım özelliklerine değinilerek incelemesi yapılmıştır. Mecmuada yer alan şiir ve şairlerle ilgili çeşitli bilgiler verilmiş, sayısal veriler tablolar halinde gösterilmiştir. Ardından mecmuanın ilgili kaynaklardan yararlanılarak karşılaştırılmalı metni hazırlanmış ve karşılaştırılan eserle mecmua arasındaki farklar dipnotta gösterilmiştir. Mecmuadan elde edilen bilgiler ve veriler sonuç kısmında belirtilmiştir.

Toplam 49 varaktan oluşan bu şiir mecmuasında 8’i Farsça, 407’si Türkçe olmak üzere toplam 415 adet şiir yer almaktadır. Türkçe şiirlerden 166 şiirin başlığında ya da mahlas beytinde şiirin şairine ait bir ipucu olmadığından şairi tespit edilememiş, 146 şiirin 14. yüzyıl ile 19. yüzyıl arasında yaşamış 39 şaire ait olduğu tespit edilmiş, 95 şiirin ise 51 şaire ait olduğu tespit edilmiş ancak yapılan divan, divançe ve tezkire taramalarında kimlikleri tespit edilememiştir. 13 farklı nazım şekli, 5 farklı nazım türüyle yazılan bu şiirlerde 7 ayrı bahir ve 15 ayrı aruz vezni, 1 tane de hece vezni kullanılmıştır. Farsça şiirler inceleme kısmına dâhil edilmemiştir. Araştırmamızda yer alan içerik tablosu ise Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi (MESTAP) ’ne uygun olarak hazırlanmıştır.

Bu tez çalışmamızın, divanı bulunmayan ve tezkirelerde de isimleri yer almayan şairlerin şiirlerinin gün yüzüne çıkarması, divanı bulunan şairlerin de yeni şiirlerinin ortaya çıkarılması ve üzerinde çalışılmış şiirlerindeki eksikliklerinin giderilmesi vb. şiir mecmuaları ile ilgili birçok konuya katkı sağlayacağına inanmaktayız.

Süleymaniye Kütüphanesi, Hacı Mahmud Efendi Yazmaları, Numara 5211’de kayıtlı Mecmû‘a-i Eş‘âr’ın 14. ve 19. yüzyıllar arasında yaşamış olan bazı şairlerin ve o şairlerin ait olduğu toplumun ışığını günümüze ve geleceğe yansıtması en büyük temennimizdir.

Anahtar Kelimeler: Hacı Mahmud Efendi, 5211, Şiir Mecmuası, MESTAP

ABSTRACT

This research consists of the transcribed comparative text and the analysis of the poetry magazine named *Mecmû‘a-i Eş‘âr* registered in Süleymaniye Library, Hacı Mahmud Efendi Manuscripts, Number 5211 and the analysis of the magazine.

After giving information about the subject, purpose, importance and method of the research, the poetry magazine, which was the subject of the research, was examined by referring to its external features, content, language and writing features. Various information about the poems and poets in the journal are given, and numerical data are shown in tables. Then, the comparative text of the journal was prepared by using the relevant sources, and the differences between the compared work and the journal are shown in the footnote. The information and data obtained from the journal are stated in the conclusion part.

There are a total of 415 poems, 8 of which are in Persian and 407 in Turkish, in this poetry magazine, which consists of 49 leaves. Since there is no clue about the poet of the poem in the title or pseudonym couplet of 166 poems in Turkish, the poet could not be identified, it was determined that 146 poems belong to 39 poets who lived between the 14th and 19th centuries, 95 poems were determined to belong to 51 poets, but their identities could not be determined in *divan*, *divançe* and *tezkire* scans. 13 different verse forms and 5 different verse types, 7 different *bahir* and 15 different *aruz* prosody and 1 syllable meter were used in these poems. Persian poems are not included in the analysis part. The table of contents in our research has been prepared in accordance with the Systematic Classification of Journals Project (MESTAP).

We believe that this thesis will contribute to many issues related to poetry magazines such as revealing the poems of the poets who do not have a *divan* and whose names are not included in the *tezkires*, revealing the new poems of the poets who have a *divan* and eliminating the deficiencies in their poems that have been studied on.

It is our greatest wish that *Mecmû‘a-i Eş‘âr*, registered in Süleymaniye Library, Hacı Mahmud Efendi Manuscripts, Number 5211, reflects the light of some poets who lived between the 14th and 19th centuries and the society to which those poets belong, to the present and the future.

Keywords: Hacı Mahmud Efendi, 5211, Poetry Magazine, MESTAP

ARŞİV KAYIT BİLGİLERİ

Tezin Adı	Mecmû‘a-i Eş‘âr, Süleymaniye Kütüphanesi, Hacı Mahmud Efendi Yazmaları, Numara 5211 (İnceleme – Karşılaştırmalı Metin)
Tezin Yazarı	Mahmut BAŞARAN
Tezin Danışmanı	Dr. Öğr. Üyesi Zafer TOPAK
Tezin Derecesi	Yüksek Lisans
Tezin Tarihi	30.06.2021
Tezin Alanı	Türk Dili ve Edebiyatı ABD
Tezin Yeri	KBÜ / LEE
Tezin Sayfası	381
Anahtar Kelimeler	Hacı Mahmud Efendi, 5211, Şiir Mecmuası, MESTAP

ARCHIVE RECORD INFORMATION

Name of the Thesis	Mecmû‘a-i Eş‘âr, Süleymaniye Library, Hacı Mahmud Efendi Manuscripts, Number 5211 (Review – Comparative Text)
Author of the Thesis	Mahmut BAŞARAN
Advisor of the Thesis	Dr. Öğr. Üyesi Zafer TOPAK
Status of the Thesis	Master
Date of the Thesis	30.06.2021
Field of the Thesis	Department of Turkish Language and Literature
Place of the Thesis	KBÜ / LEE
Total of the Number	381
Keywords	Hacı Mahmud Efendi, 5211, Poetry Magazine, MESTAP

KISALTMALAR

1. Karşılaştırmada Kullanılan Eserlere Ait Kısaltmalar

- Ahmed-i Dâ'î D.** : Ahmed-i Dâ'î Divan, Mehmet Özmen, Ankara 2017.
- Azmizâde Hâletî D.** : Azmizâde Hâletî Dîvânı, Bayram Ali Kaya, Sakarya 2017.
- Belîğ DT.** : 18. Yüzyıl Şairlerinden Belîğ Mehmed Emîn Dîvânı (İnceleme – Tenkitli Metin – Tahlil), (Cilt 2), H. Gamze Demirel, Elazığ 2005.
- Bursalı Raḥmî D.** : Bursalı Raḥmî ve Dîvânı, Mustafa Erdoğan, 2011.
- Cem Sulṭân D.** : Cem Sultan'ın Türkçe Divan'ı, Halil Ersoylu, İstanbul 1981.
- Dâniş D.** : Dâniş Dîvânı, İnceleme – Metin, Hamdi Birgören, Ankara 2004.
- Feyzî M.** : Mehmed Sirâceddîn Mecma' -ı Şu' arâ ve Tezkire-i Üdebâ, Mehmet Arslan, Ankara 2008
- Haşmet D.** : Haşmet Dîvân, Mehmet Arslan, İ. Hakkı Aksoyak, Ankara 2018.
- Hevâyî D.İnc** : Hevâyî (Abdurrahman Kubûrî-zâde) Dîvânının Tenkitli Metni ve İncelenmesi, Zehra Vildan Çakır, Edirne 1998.
- İtrî Mak.** : İtrî'nin Na'tının Şerhi, Türkân Alvan, 2013, s. 19-39.
- İzzet D. YL.** : Sivashlı İzzet Osman Divanı, Ali Niyazi Rashid, Erzurum 2019.
- Koca Rağîb Pâşâ DT.** : Koca Rağîb Paşa ve Divan-ı Rağîb, Ömer Demirbağ, Van 1999.
- Lisânî Tzkr.** : Beyânî Tezkiresi, Aysun Sungurhan, Ankara 2017.
- Mantıķî Div.** : XVII. Yüzyıl Divan Şairi Mantıķî Ahmet Efendi ve Divançesi, Bilge Kaya, Ankara 1991.
- Nâbî D.** : Nâbî Dîvânı, Ali Fuat Bilkan, Ankara 2011.
- Nahîfî DT.** : Nahîfî Süleyman Efendi (Hayatı, Eserleri, Edebi

- Kişiliği) ve Divanı'nın Tenkitli Metni, A. İrfan Aypay, Konya 1992.
- Nā' ilī D.** : Nā' ilī-i Kādīm Dīvān, Haluk İpekten, Ankara 2019.
- Nef' ī D.** : Nefi Divanı, Metin Akkuş, Ankara 2018.
- Neyyir D.** : Neyyir Abdü'l-Halim Dede Dīvān, İnceleme – Tenkitli Metin – Metnin Bugünkü Türkçesi – Sözlük, Sadık Erdem, Ankara 2018.
- Sabīh DT.** : Sabīh Hayatı, Eserleri, Edebi Kişiliği ve Divanının Tenkitli Metni, Vicdan Özdingiş, Konya 1998.
- Sābit İnc.** : XVII. Yüzyıl Şairlerimizden Sābit ve Edisiyon Kritikli Divan Metni, Turgut Karacan, Erzurum 1981.
- Sabrī DT.** : Sabrī Mehmed Şerīf, Hayatı, Sanatı, Divanının Tenkitli Metni ve Tahlili, Mehmet Korkut Çeçen, Elazığ 2010.
- Sahhāf Rüşdī YL.** : Sahhāf Rüşdī ve Dīvānı'nın Tenkitli Metni, Hatice Ekici, Balıkesir 2006.
- Sālim DT.** : Sālim (Mirzā-zāde), Hayatı, Edebi Kişiliği, Eserleri ve Divanının Karşılaştırmalı Metni, Hüseyin Güfta, Erzurum 1995.
- Sālim Tzkr.** : Sālim Tezkiresi İnceleme – Transkripsiyonlu Metin, Adnan İnce, Ankara 1977.
- Sāmī D.** : Arpaemīni-zāde Mustafa Sāmī Dīvānı, Fatma Sabiha Kutlar, Ankara 2017.
- Seyyid Vehbī DT.** : Seyyid Vehbī ve Divanının Karşılaştırmalı Metni, Hamit Dikmen, Ankara 1991.
- Sezāyī DT.** : Hasan Sezāyī'nin Hayatı, Edebi Kişiliği, Eserleri, Dīvānının Tenkitli Metni ve İncelenmesi, Ali Rıza Özuygun, Erzurum 1999.
- Sırrı-i Üskūdārī DT.** : Üsküdarlı Sırrī, Hayatı, Eserleri, Edebi Kişiliği Dīvānı, (Tenkitli Metin İnceleme), Şevkiye Kazan, Ankara 2003.
- Sünbül-zāde Vehbī D.** : Sünbül-zāde Vehbī Dīvānı, Ahmet Yenikale, Kahramanmaraş 2012.

- Şemseddin Sivāsī D.** : Şemseddin Sivāsī Divanı, Recep Toparlı, Sivas 2015.
- Yahyā Efendi D.** : Şeyhülislam Yahya Efendi Divanı, Hasan Kavruk.
- Ṭıflī DT.** : Ṭıflī Ahmed Çelebi, Hayatı, Edebi Kişiliği ve Dīvânının Tenkitli Metni, Bekir Çınar, Elazığ 2000.
- Ṭırsī D.** : İbrahim Ṭırsī ve Dīvân'ı, İnceleme – Tenkitli Metin – Sözlük, Kadriye Yılmaz, Isparta 2011.
- Vāşif D.** : Enderunlu Osman Vāşif Bey ve Dīvânı, Dīvân-ı Gülşen- i Efkâr-ı Vāsif-ı Enderūnī, Raşşan Gürel, İstanbul 1999.
- Yusuf Ziyā Pāşā M.** : Fatīn Davud Hâtimetü'l- Eş'âr (Fâtīn Tezkiresi), Ömer Çiftçi, Malatya 1996.

2. Genel Kısaltmalar

age.	: Adı geçen eser
B.	: Beyit
be.	: Bend
bkz.	: Bakınız
c.	: Cilt
D.	: Divan
D. İnc.	: Divan İncelemesi
Di.	: Diğer
DİA	: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi
Div.	: Divançe
DT.	: Doktora Tezi
G.	: Gazel
İ.	: İlahi
K.	: Kaside
KBÜ	: Karabük Üniversitesi
Kt.	: Kıta
M.	: Mecmua
Mak.	: Makale
Maṭ.	: Maṭlaṭ
Mrb.	: Murabbaṭ
Mus.	: Musammat
N.	: Naṭ
Nr./Nu.	: Numara
Örn.	: Örnek
R.	: Rubai
s.	: Sayfa
S.	: Sayı
Tb.	: Tıpkı Basım
TDK	: Türk Dil Kurumu
TEİS	: Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü
Terk. be.	: Terkib-i Bend

Th.	: Tahmis
Tr.	: Tarih
Tzkr.	: Tezkire
v.	: Varak
vd.	: Ve diğerleri
Yay.	: Yayınları
YL.	: Yüksek Lisans Tezi

ARAŞTIRMANIN KONUSU

Mecmua kelimesi Arapça “cem” kökünden türemiş olup sözlükte “toplanıp biriktirilmiş, tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi” olarak tanımlanmaktadır. Seçilmiş yazılardan meydana getirilen yazma kitaplara da mecmua denilmektedir (Develioğlu, 2007, s. 689).

Mecmualar, kelimenin geniş anlamıyla edebî terminolojide birçok bakımdan benzerlikler gösterdikleri cönk gibi, âyetler, hadisler, fetvalar, dualar, hutbeler, şiirler, ilâhiler, şarkılar, mektuplar, latifeler, lugaz ve mu‘ammâlarla ilaç tariflerinin ve faydalı bilgilerin (fevâid), notların, tarihî belge ve kayıtların (tevârih) derlendiği eserler olarak tanımlanmaktadır (Uzun, 2003, s. 265-268).

Agâh Sırrı Levend’in mecmua tasnifi şöyledir:

- a) Nazire Mecmuaları
- b) Meraklılarınca toplanmış, birer antoloji niteliğindeki mecmualar
- c) Türlü konulardaki risalelerin bir araya getirilmesiyle oluşan mecmualar
- d) Aynı konudaki eserlerin bir araya getirilmesiyle meydana gelen mecmualar
- e) Tanınmış kişilerce hazırlanmış, birçok yararlı bilgileri, fıkraları ve özel mektupları kapsayan mecmualar (Levend, 2014, s. 166-167).

Günay Kut’un tasnifi de aynı doğrultudadır:

- a) Nazire mecmuaları
- b) Seçme şiir mecmuaları
- c) Aynı konu ile ilgili eserlerin bir araya gelmesi ile oluşan mecmualar
- d) Karışık mecmualar. Bu tür mecmualar nazım-nesir karışık olabilir. Ayrıca Arapça, Türkçe ve Farsça gibi farklı dillerde de yazılmış olabilir.
- e) Tanınmış kişilerce veya derleyeni belli kişilerce hazırlanmış mecmualar (Kut, 2011, c. 6, s. 170)

Mecmualar hakkında Agâh Sırrı Levend’in ve Günay Kut’un tasnifleri aynı doğrultudadır. Bu tasnifler bütün mecmualar için geçerliken Mehmet Gürbüz’ün yaptığı çalışma ise sadece şiir mecmualarının tasnifine yöneliktir.

Mehmet Gürbüz’ün yaptığı mecmua tasnifi şöyledir:

- I. Şiirlerin şekil özelliklerine göre oluşturulan şiir mecmuaları
  1. Gazel mecmuaları (Mecmû‘a-i gazeliyyât)
  2. Kaside mecmuaları (Mecmû‘a-i kasâid)

3. Müstezad mecmuaları

4. Matla mecmuaları (Mecmû‘a-i metâli‘)

5. Beyit mecmuaları (Mecmû‘a-i ebyât)

6. Mısra mecmuaları (Mecmû‘a-i mesâri‘)

7. Farklı nazım şekilleriyle yazılmış şiirlerden oluşan mecmualar

II. Şiirlerin konularına göre oluşturulan (tematik) şiir mecmuaları

1. Tarih mecmuaları (Mecmû‘a-i tevârîh)

2. Na‘t mecmuaları (Mecmû‘a-i nu‘ût)

3. Mu‘ammâ mecmuaları (Mecmû‘a-i mu‘ammeyât)

4. Lugaz mecmuaları (Mecmû‘a-i elgâz)

5. Medhiye mecmuaları (Mecmû‘a-i medâyah)

6. Şehrengîz mecmuaları

7. Farklı konularda yazılmış şiirleri içeren mecmualar

III. Nazire Mecmuaları

IV. Şairlerin aidiyeti/mensubiyeti esasına göre hazırlanan mecmualar

1. Aynı zümreye (tasavvufî oluşum, meslek grubu vb.) mensup şairlerin şiirlerini toplayan mecmualar

2. Aynı coğrafyada ya da aynı şehirde yetişmiş veya aynı milliyete mensup şairlerin şiirlerini toplayan mecmualar

V. Bir mensubiyet ilişkisi gözetmeksizin belirli şairlerin divanlarını/şiirlerini bir araya getirmeyi amaçlayan mecmualar (Gürbüz, 2012, s. 97-112).

Mehmet Fatih Köksal mecmuaların edebiyat tarihine yeni isimler kazandırmasına değinerek mecmuaların önemini ve edebiyat tarihine yapacağı katkıları maddeler halinde sıralamıştır:

1. Kaynaklarda adı geçmeyen, unutulmuş şairlerin şiirlerine mecmualarda rastlamak mümkündür.

2. Bilinen şairlerin bilinmeyen/divanlarında bulunmayan şiirlerine rastlamak mümkündür.

3. Şairlerin divanlarındaki şiirlerinin farklı şekillerine (fazla veya eksik beyitler, nüsha farkları vs.) tesadüf edebiliriz.

4. Mecmualar arasında bilinmeyen, varlığı bilindiği hâlde nüshası tespit edilemeyen eserlerle de karşılaşılır.

5. Bilinmeyen veya kullanılmayan nazım şekilleri, bilinen nazım şekillerinin örneği görülmeyen kafiye tipleri, farklı bend yapıları; yeni türler, edebiyatımızda kullanımına rastlamadığımız aruz kalıplar vb. örneklerle de mecmualarda karşılaşılabiriz.
6. Mecmualarda, zaman zaman şairlerin hayatıyla ilgili önemli bilgileri de yakalama imkânı vardır.
7. Bazı şiir mecmualarında, başka şairlerin de şiirleri bulunmakla beraber, özellikle bir şairin şiirlerinin yoğun olduğu görülür. Derleyeninin şair olduğu bir şiir mecmuası edebiyat tarihi araştırmalarına katkısı bakımından kuşkusuz daha kıymetli sayılır.
8. Mecmualar -bir kısmı kendisi de şair olan- şiirsever kişiler tarafından tertip edilen eserlerdir. Bu itibarla derleyeni belli kişiler tarafından toplanan mecmualarda şahsın/şairin zevklerini fark ederken, dönemin genel beğeniyle ilgili önemli ipuçları da yakalamak mümkündür.
9. Şiir mecmualarında genel olarak dönemin zevklerini, edebî tercihlerini vs. anlamak kabil olduğu gibi ferdî temayüllerin de izini sürmek mümkündür.
10. Mecmualar dışındaki eserlerin fevayid ve vikaye yapraklarında da zaman zaman rastlamak mümkünse de özellikle mecmualarda çok sık rastladığımız edebiyat dışı kimi konular da ayrıca ele alınması gereken önemli noktalaradır.
11. Bütün bunlarla beraber, özeldede şiir mecmualarının, genelde de bütün mecmuaların yukarıda sayılan fayda ve önemleri tek tek ve birbirinden bağımsız olarak incelendiğinde çok fazla bir anlam ifade etmezler ama aynı dönemde derlenmiş yüzlerce mecmuanın taranmasından ortaya çıkacak manzara devrin müşterek anlayış ve zevkini ortaya dökecektir (Köksal, 2012, 409-431.)

Bu tasniflerden yola çıkarak Süleymaniye Kütüphanesi, Hacı Mahmud Efendi Yazmaları, Numara 5211’de kayıtlı Mecmû’a-i Eş’âr adlı şiir mecmuasındaki şiirlerin incelenmesi, karşılaştırmalı metninin hazırlanması ve manzumelerin Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi (MESTAP) tablosuna aktarılmasını araştırmamıza konu olarak belirledik.

ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırmanın amacı; Süleymaniye Kütüphanesi, Hacı Mahmud Efendi Yazmaları, Numara 5211’de kayıtlı Mecmû’a-i Eş’âr adlı şiir mecmuasının transkripsiyonunu yapmak, mecmuada bulunan şiirleri -daha önce yapılmışsa- akademik

çalışmalardan yararlanarak karşılaştırmalı metnini hazırlamak, mecmuada yer alan şiirleri MESTAP tablosuna aktarmaktır.

ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Türk edebiyatı tarihi içerisinde mecmualar oldukça öneme sahip kaynaklardır. Bu bağlamda mecmua çalışmaları sayesinde öncelikle bilinmeyen şairler ve şiirler gün yüzüne çıkmaktadır. Bir divanı veya divançesi olmayan ama bir sözü güzel söylediği için ilgi gören nice şairler mecmualarda kendilerine yer bulmuşlardır. Basılmış divanları bulunan şairlerin ise mecmualar sayesinde kimi şiirlerinin karşılaştırmasını yapmak suretiyle divanda olmayan şiirlerini tespit etmek veya farklılıklarını belirlemek gibi katkıları vardır. Mecmualar sayesinde dilin yüzyıllar içerisinde gelişimini nasıl sürdürdüğünü, şairin yaşadığı dönemde ya da yaşamının sonrasında şiirlerinin ne kadar ilgi gördüğünü tespit etmek de mümkündür. Bu ve benzeri daha birçok açıdan Türk edebiyatına katkılar sağlayan mecmuaların yeni harflere aktarılması, incelemesinin yapılması oldukça önem arz etmektedir.

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Süleymaniye Kütüphanesi, Hacı Mahmud Efendi Yazmaları, Numara 5211'de kayıtlı Mecmû'a-i Eş'âr adlı şiir mecmuasının öncelikle transkripsiyonu yapılmıştır, ardından mecmuada yer alan şiirlerin -divanlar, tezkireler ve akademik yayınları dikkate alarak- karşılaştırmalı metnini hazırladık. Daha sonra incelemesini yaptığımız mecmuadaki şiirleri, Mecmuaların Sistemik Tasnifi Projesi (MESTAP)¹'ne uygun olarak hazırlanan tabloya aktardık.

Araştırmamızı iki bölüm hâlinde vermeyi uygun gördük:

Bölüm-1 *Mecmû'a-i Eş'âr'ın Tanıtımı ve İncelenmesi* başlığı altında mecmuanın dış özelliklerine, muhteva, dil ve yazım özelliklerine, mecmuada yer alan şiirlerde kullanılan vezinlerin çeşitlerine ve sayısına, mecmuada yer alan şairlerin biyografilerine ve MESTAP'a göre muhteva tablosuna değindik.

---

¹ Prof. Dr. Fatih KÖKSAL'ın başlattığı bu proje birçok üniversiteden araştırmacılar tarafından devam ettirilmektedir. Detaylı bilgi için bkz: <https://mecmualar.tr.gg/MESTAP-Projesi-Hakk%26%23305%3Bnda.htm> (ET:06.05.2021)

Bölüm-2 de ise *Mecmû‘a-i Eş‘âr’ın Karşılaştırmalı Metni* başlığı altında metnin kuruluşunda izlenen yol, metnin transkripsiyon ve imlasında izlenen yol, metnin işaretler sistemi ve mecmuanın karşılaştırmalı metnine yer verdik.

Araştırmamızı Sonuç, Kaynakça, Tıpkıbasım (1a – 49a) ve Özgeçmiş bölümlerini belirterek tamamladık.

ARAŞTIRMA HİPOTEZLERİ/PROBLEMLERİ

Süleymaniye Kütüphanesi, Hacı Mahmud Efendi Yazmaları, Numara 5211’de kayıtlı Mecmû‘a-i Eş‘âr adlı şiir mecmuasını araştırmamıza konu olarak seçtikten sonra “1. Arap alfabesiyle ve rik’a hatla tertip edilmiş bu mecmuanın transkripsiyon çalışmasının, incelemesinin ve karşılaştırmalı metnin hazırlanmasının Türk edebiyatı tarihi açısından katkıları ne olur/yapılmaması neler kaybettirir?” sorusunu araştırmamızın problemi olarak belirledik ve araştırmamızı bu açıdan bakarak sürdürdük.

KAPSAM ve SINIRLILIKLAR/KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER

Araştırmamız, Süleymaniye Kütüphanesi, Hacı Mahmud Efendi Yazmaları, Numara 5211’de kayıtlı Mecmû‘a-i Eş‘âr’ın transkripsiyon, inceleme, karşılaştırmalı metin ve MESTAP tablosunun hazırlanması çalışmaları ile sınırlandırılmıştır. Arap alfabesiyle yazılan bu metnin transkripsiyonunu hazırlarken kimi kelimelerin okunması, şiirlerin aynı mahlastaki şairlerden hangisine ait olduğunun tespiti vb. durumlarda bazı güçlükler yaşansa da dikkatli incelemelerle bu sorunlar büyük ölçüde aşılmıştır.

BÖLÜM 1: MECMÛ‘A-İ EŞ‘ÂR’IN TANITIMI VE İNCELENMESİ

1.1. Mecmuanın Dış Özellikleri

Araştırmamızın konusu olan şiir mecmuası, Süleymaniye Kütüphanesi, Hacı Mahmud Efendi Yazmaları, Numara 5211’de Mecmû‘a-i Eş‘âr adı ile kayıtlıdır. 220x150 mm. Ölçülerine sahip olan mecmua toplam 49 varaktır.

Dışı bez cilt, sırt kısmı meşin kaplama olan mecmuanın 1a sayfasının sol üst köşesinde Süleymaniye Kütüphanesine ait künye, sayfanın ortasında ise Hacı Mahmud Efendi Vakıf Kütüphanesi mührü, hemen altında ise Türkiye Cumhuriyeti mührü bulunmaktadır.

Her varağına bir sayfa numarası verilen mecmuanın numaraları varakların a sayfalarının sol üst köşelerinde bulunmaktadır. 22, 23, 24, 25 numaralı varaklarda sayfa numarası bulunmayan mecmuada 41. varakta 41 ve 40 olmak üzere iki farklı sayfa numarası yazılmış, 1-21 ve 26-48 numaralı varaklar Arap rakamlarıyla, 49. varak ise Latin rakamıyla numaralandırılmıştır.

Mecmuada yalnızca siyah mürekkep kullanılmış, sayfaların okunmasına engel olacak bir yıpranma ya da yırtılma oluşmamıştır. 6a, 10a vb. bazı sayfalarda mürettip bazı kelimeleri yanlış yazmış ancak yanlış yazdığı kelimelerin doğru yazımını ilgili dizinin sonuna derkenar olarak eklemiştir. Mecmuada iki çeşit derkenar bulunmaktadır: Yanlış kelimelerin doğru yazılmasıyla oluşturulanlar ve beyit olarak yazılan derkenarlar. 13a’da bulunan Münîf başlıklı derkenarın son kelimesi sayfaya sığmadığından okunamamaktadır.

Arap alfabesiyle ve rika yazı stiliyle kaleme alınan mecmuanın dili Türkçe’dir. Mecmua genel olarak harekesiz olmakla beraber 276 numaralı mu‘ammânın cevapları *kürk, körük, kürek, gevrek* kelimelerinde ve anlam karışıklığına sebep olabilecek bazı kelimelerde anlam karışıklığını gidermek için harekelendirme yapılmıştır.

Mecmuada tebessüm, himmet, hatt gibi bazı kelimelerin içinde ya da sonunda bulunan çift ünsüzlerde “şedde (ˆ)” kullanılmıştır. Kerde-i endûh, âgâh-ı dil vb. bazı tamlamalarda da “hemze (ء)” kullanılmıştır.

Şiirlerin sıralanmasında harf, şair, redif ve nazım şekli gibi belli bir sıra gözetilmemiş, aynı şaire ait şiirler arka arkaya yazılabildiği gibi farklı sayfalara da yazılmıştır. Mecmuada bir şiir bitmeden arasına başka bir şiir yazılmamıştır. Mecmuanın satır sayısı 7 ile 19 arasında değişiklik göstermekte, her sayfa 2 sütundan

oluşmaktadır. 35b, 40b, 41a ve bazı sayfalarda şiirlerin bazı dizeleri iki sütuna bazı dizeleriye bir sütuna yazılmıştır. Mecmuanın sayfalarındaki beyit/şiir sayıları değişiklik göstermekte, sütunlar arasında cetveli hizalama veya tezhip bulunmamakta, 21b numaralı sayfasına ise şiir kaydedilmemiştir.

Mecmuadaki 47 (11a) numaralı şiirin 31b dizesinin ve 358 (41b) numaralı şiirin altına rakam yazılmıştır. Ayrıca şair 6 (4a) numaralı şiirin 3a dizesinde sevgilinin 7 güzellik unsurunu sayarken her unsurun altına rakam yazmıştır.

Mecmuada sayfalar arası geçişte mürettip b sayfasından a sayfasına geçerken a sayfasının ilk kelimesini b sayfasının sol alt kısmına yazmaktadır. Örneğin 2a sayfası *didi* kelimesiyle başlamaktadır. Mürettip 1b sayfasının sol alt kısmına *didi* kelimesini ekleyerek bir sonraki sayfanın ilk kelimesini önceki sayfanın sonuna yazmıştır. İstisnasız bunu tüm sayfalarda yapmış ancak bunu a sayfalarından b sayfalarına geçerken yapmamıştır.

Mecmuada 8'i Farsça, 407'si Türkçe olmak üzere toplam 415 şiir yer almaktadır. 407 Türkçe şiirin 149'u başlıksız olarak kaydedilmiş, 136 şiire şairin mahlası, 34 şiire yazıldığı nazım şeklinin/türünün ismi, 36 şiire hem şairin mahlası hem nazım şeklinin/türünün adı, 34 şiire "Beyt", 1 şiire "Lâ-Edrî", 1 şiire "Der Hakk-ı Mezbûr", 1 şiire "Teşekkür-nâme", 1 şiire "Ba'de'l vefât-ı merhûm cübbesinde bulunmuşdur", 1 şiire "Bir ihtiyâr odabaşı lahz-ı sâl-i güzeştede sadra'zama virdiği 'arz-ı hâl-ı hoş- me'âl suretidir", 1 şiire "Diger ebyât", 1 şiire "Nâbî Efendi Der-hak Kalaylı, 1 şiire "Sultân Muhammed Câmî'inde Melek Muhammed Pâşâ'nın binâ eylediği çeşme târîhidir", 1 şiire "Muhammed Çavuş nâmında kâpût ricâsıçün İbrâhîm Pâşâ'ya virmişdür", 1 şiire "Yahyâ Efendi bî-hakk Nef'î", 1 şiire "Cevâb-ı Nef'î", 1 şiire "Da'vet", 1 şiire "Hazret-i Mevlânâ hakkında", 1 şiire "Su'âl-i Sultân Murâd", 1 şiire "Cevâb-ı Yahyâ", 1 şiire "Sultân Bâyezîd biraderi Fransa'ya firâr eylediği kıt'a", 1 şiire "Cevâb" başlığı yazılmıştır. Ayrıca mecmuada I.Mahmud'un tahta çıkışı ve tahttan inişi için 1 tarih düşülmüştür: "Târîh-i culûs-ı Sultân Mahmûd Kutubu'l-arz 1143 / Târîh-i velâdet-i Sultân Mahmûd Gül-ü gonca 1108".

Mecmuanın 43b-44b sayfalarında 3 adet mensur metin bulunmaktadır. Bu metinlerin yazarları tespit edilememiştir. 1 metin "Ahbâba Muhabbet-nâme" (390/43b) ismiyle, 1 metin "Bâkî-yi Hemvâre-yi Zevk Tayyîbâne 'İzzet-i Dâ'im Yâr" (391/ 44a) ismiyle başlıklandırılmışken 1 metin (392/44b) başlıksız kaydedilmiştir.

Mecmuada şiirler genellikle sağdan sola yazılmış ancak 9b, 13a, 13b, 17b, 18a, 20a, 25b ve 27b’de bulunan beyit olarak yazılan derkenarlar sayfaya dikey yazılmıştır. Ayrıca 33b’de bulunan 276 numaralı mu‘ammânın cevapları da dikey yazılmıştır.

Mürettip şiir içinde geçen mahlasların üzerini dalgalı çizgiyle çizmiş, birbirini takip eden şiirler aynı şaire aitse bazen aralarına “Leh” yazmış, bazı şiirlerde de nakarat bölümünü tekrar yazmamış arada nakaratın olduğunu belirtmek için “Eyzân” ifadesini eklemiştir.

Mürettip aynı şiiri farklı sayfalarda da yazmıştır. Örn: 34a’da bulunan İbn-i Kemâl’e ait bir şiiri 42b’de tekrar yazmıştır. Bir başka örnek ise 35a’da bulunup şairini tespit edemediğimizden [LÂ-EDRÎ] olarak adlandırdığımız iki şiiri 43a’da tekrar yazmıştır.

1.2. Mecmuanın Muhteva, Dil ve Yazım Özellikleri

Süleymaniye Kütüphanesi, Hacı Mahmud Efendi Yazmaları, Numara 5211’de kayıtlı Mecmû‘a-i Eş‘âr’da kimliklerini tespit edebildiğimiz şairler 14. ve 19. yüzyıl arasında yaşamış olan şairlerdir. Kimlikleri tespit edilen şairlerden 1’i 14. yy, 3’ü 15. yy, 4’ü 16. yy, 9’i 17. yy, 18’i 18.yy ve 4’ü de 19. yüzyılda yaşayan şairlerdendir (bkz. Tablo 1).

Mürettip mecmuadaki şiirleri tasnif ederken herhangi bir harf, numara, yüzyıl veya başka bir işaret gözetmemiştir. Mecmuamızda birbirine nazire, cevap ve tahmis olarak yazılan şiirler mevcuttur. Tahmisler ve nazireler farklı sayfalarda bulunabilirken soru ve cevap şeklinde yazılan şiirler arka arkaya yazılmıştır. Mecmuada bir şaire ait şiirler arka arkaya yazıldığı gibi farklı sayfalarda farklı şairlere ait şiirlerin arasında yazıldığı görülmüştür. Mecmuada Sabîh ve Hasan Sezâyî’ye ait olan şiirler birarada yazılmıştır. 14b, 15a/b, 16a sayfaları arasında bulunan şiirlerin tümünün Sabîh’e ait olduğu tespit edilmiştir. Bu şiirler Sabîh’in gazellerinden alınmış beyitlerden oluşan toplamda 36 şiirdir. Hasan Sezâyî’ye ait olan şiirler de 21b, 22a/b, 23a/b, 24a sayfalarında arka arkaya kaydedilmiş toplamda 11 şiirdir.

Mecmû‘a-i Eş‘âr’da bulunan 407 Türkçe şiirden 206 şiirin şairi hakkında ipucu verebilecek başlık veya mahlas beyti bulunurken 201 şiirin şairi hakkında ipucu verebilecek başlık veya mahlas beyti bulunmamaktadır. Divan, tezkire ve mecmua gibi

eserlerin taranması sonucu 146 şiirin şairi tespit edilmiştir. 261 şiirin şairi ise tespit edilememiştir.

Mecmuada gazel, matla, müfred, kıt'a, rubâ'î, târîh, murabba', tahmîs, kasîde, müseddes, mesnevî, terkeb-i bend ve şarkı olmak üzere 13 farklı nazım şekli; na't, mu'ammâ, lugaz, ilahi ve ma'ni olmak üzere 5 farklı nazım türü kullanılmış toplamda 407 Türkçe şiir bulunmaktadır. Mecmuada bu nazım şekilleri ve türleriyle yazılan şiirlerin tamamının verilmediği, içinden bazı beyitlerin veya bentlerin seçildiği örnekler de bulunmaktadır. Bazı şiirlerde de mahlas beyti bulunmamaktadır. Bu nazım şekilleri ve türleri genellikle başlıkta belirtilmiştir. Ancak bir nazım türü olan ilahi başlıkta belirtilmemiş olup ma'ni Anonim Halk edebiyatı; ilahi ise Dinî – Tasavvufî Halk edebiyatı nazım türü olarak mecmuada dikkatleri üzerine çekmektedir.

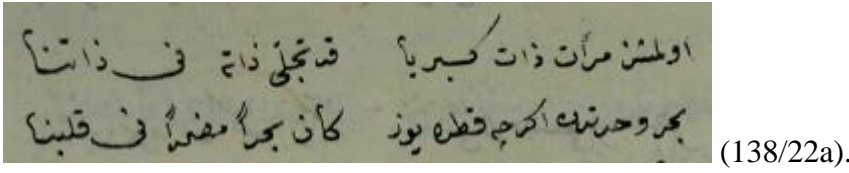
Mecmuada 8 Farsça şiir bulunmaktadır. Bu 8 şiirden 7b sayfasında bulunan 20 numaralı şiir "Rubâ'î", 8b sayfasında bulunan 26 numaralı şiir "Ba'del vefât-ı merhûm cübbesinde bulunmuştur", 10a sayfasında bulunan 37 numaralı şiir "Hazret-i Monlâ Celâleddîn-i Rûmî Kuddis-i Sirrûh", 14a sayfasında bulunan 61 numaralı şiir "Târîh-i Diger", 18b sayfasında bulunan 119 ve 24a sayfasında bulunan 150 numaralı şiirler başlıksız, 24b sayfasında bulunan 158 ve 25b sayfasında bulunan 171 numaralı şiirler de "Beyt" başlığıyla kaydedilmiştir. Ayrıca 26a sayfasında bulunan 176 numaralı şiirin 3b dizesi Farsça yazılmıştır. Farsça şiirler mecmuada birbirini takip eder şekilde bulunmayıp Türkçe şiirlerin arasına yazılmıştır. Çalışmamızın inceleme bölümünde yalnızca Türkçe şiirlere yer verilmiş, Farsça şiirler nazım şekli, vezin, yazıldığı yüzyıl vb. özellikler bakımından tablolara ve sayısal verilere dâhil edilmemiştir.

Mecmuada Nâbî'ye ait olan bir şiir (135/20b) ve (234/31a) sayfasında, İbn-i Kemâl'e ait olan bir şiir (285/34a) ve (379/42b) sayfasında, 35a sayfasında başlıksız yazılan iki şiir de (308/35a), (309/35a) 43a sayfasında (384/43a), (383/43a) tekrar yazılmıştır. Bu şiirlerin tekrar yazıldığını belirten bir açıklama bulunmamaktadır.

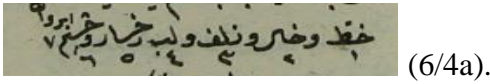
Mecmua, Târîh-i Âl-i 'Osmân başlığıyla kaydedilen mesnevîyle başlamıştır. 62 beyitlik bu mesnevîde dört beyitlik girişten sonra Osman Bey'den Sultân III. Selîm'e kadar 29 Osmanlı padişahı ikişer beyitle tanıtılmış, ilgili beyitlerin altında ise padişahların tahta çıkış yılları ve tahtta kaldıkları süreler bilgi olarak verilmiştir. Bu bilgilere baktığımızda mecmuanın 19.yy'ın başlarında yazılmış olabileceğini düşünmekteyiz. Genel olarak baktığımızda ise -tespit edebildiğimiz şairler içerisinde- en çok şiirin 17. ve 18. yüzyıllarda yaşamış -özellikle de 18. yüzyılda yaşamış- şairlere

ait olduğunu görmekteyiz. Mecmuada bulunan şiirde yer alan Osmanlı padişahlarının tahta çıkışı ve tahtta bulunma süreleri tarih kaynaklarından edindiğimiz bilgiler ile aynı doğrultudadır. Ancak IV. Murâd'dan sonra tahta I. İbrâhîm geçmiştir. I. İbrâhîm'den sonra da 1648 yılında tahta çıkan padişah IV. Mehmed iken bu isim mecmuada IV. Murâd olarak verilmiştir². Mürettib mecmuayı tertip ederken konu sınırlaması gözetmemiştir. Mecmuanın içinde beşeri aşkı anlatan şiirlere de ilahi aşkı anlatan şiirlere de rastlamaktayız. Mecmuada edebî bir dille yazılmış şiirler de argo bir üslupla yazılmış şiirler de mevcuttur.

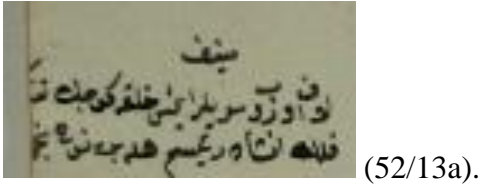
Mecmuada mülemma' gazel örnekleri bulunmaktadır. Örn:

Mecmuanın 4a sayfasında bulunan Hâkim'in gazelinde mürettip sevgilinin 7 güzellik unsurunu sayarken her unsurun altına rakam yazmıştır. Örn:

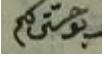

Mecmuanın 13a sayfasına derkenar olarak yazılan Münîf başlıklı beyitin son kelimeleri okunamamaktadır.

Mecmuanın bazı yerlerinde yapılan yanlışlıklar ve genel olarak yazım özellikleri şu şekildedir:

1. Bazı noktalı harflerin yazım esnasında noktasız yazılması:

- “ha (خ)” harfinin noktasız yazılması: ḥazret حصرت (19/7a), ḥāne حانه
(85/15b), ḥisseti حستی (88/16a).

² Detaylı bilgi için bkz. <https://www.ttk.gov.tr/belgelerle-tarih/osmanli-padisahlari/> (ET. 17.07.2021). Ayrıca bkz.

<https://dspace.ankara.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/20.500.12575/49789/9766.pdf?sequence=1&isAllo wed=y> (ET. 17.07.2021).

- “ze (ز)” harfinin noktasız yazılması: pür-şüz پرشور (24/8a), bāzīçe (باریچه) (162/25a), bāzār بازار (214/30a), yazeyor یاره یور (324/37b), güzeldür کورلدر (331/39a), rāz راز (334/39b), uzatmayalum اوراتمیلم (396/46a), niyāz نیاز (407/47a).
- “şin (ش)” harfinin noktasız yazılması: ‘ışkıyla عسقیله (12/5b), düşmiş (23/8a), ‘aşk ile عسقله (137/22a).
- “dad (ض)” harfinin noktasız yazılması: hāzret حصرت (19/7a).
- “kaf (ق)” harfinin noktasız yazılması: ‘aşk ile عسقله (137/22a).

2. Bazı birden fazla noktalı olup yazım esnasında tek noktalı yazılan kelimeler:

- “pe (پ)” harfinin tek noktalı yazılıp “be (ب)” okutması: pîrehenlenmiş بیرههنلنمش (314/36a), pula بوله (399/46b).
- “çe (چ)” harfinin tek noktalı yazılıp “cim (ج)” okutması: birkaç برقاچ (1/2b), çāh جاه (17/6b), per-çemde برجمده (417/48b).
- “je (ژ)” harfinin tek noktalı yazılıp “ze (ز)” okutması: pür-jeng پرزنک (100/16b).

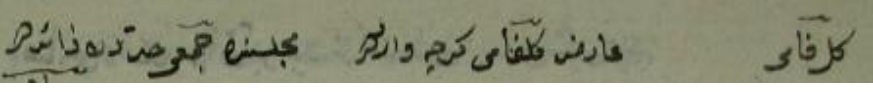
3. Mecmuada bazı kelimelerin yanlış yazılması: fırsatda فرصتده (154/24b),

felāl’an فلاخان (401/47a).

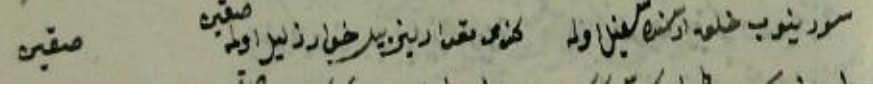
4. Bazı şiiirlerde yapılan yanlışların üzerinin çizilip düzeltilerek yazılması:

- (40b).

- (393/45b).

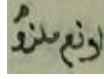

6. Bazı şiirlerde unutulup yazılmayan kelimenin sonradan bir kenara yazılması:

- (36/10a).

7. Bazı kelimelerde şeddenin yanlış kullanılması:

- (198/27b).

8. Bazı kullanılması gereken atıf vavların kullanılmaması:

- (408/47b), (78/15b), (393/45a).

9. Mecmuada mahlaslar konusunda iki tür hata yapılmıştır:

- 3 şiirde şair yanlış başlıklandırılmıştır.

Şiirin Ait Olduğu Şair	Mecmuada Yazılan Başlık	Şiir Numarası / Varak Numarası
Şahhāf Rüşdī	Şabā	56/13b
Nābī	Şā'ib	129/19b
Hacı Bayram-ı Veli	Bayātī	186/26b

- 1 şiirin başlığında ve mahlas beytinde farklı isim/mahlas kullanılmıştır:

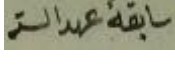
Başlıkta Kullanılan Mahlas	Mahlas Beytinde Kullanılan Mahlas	Şiir Numarası / Varak Numarası
Ġazel-i Nev'ī	'Avnī	269/32b

10. Mecmuada 1 şiirin şekli yanlış başlıklandırılmıştır.

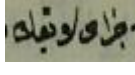
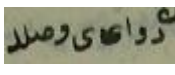
Şiirin Şekli	Mecmuada Kaydedilen Şekil	Şiir Numarası / Varak Numarası

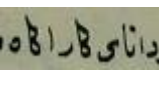
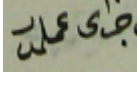
Ġazel	Ķıt'ā	340/40b
-------	-------	---------

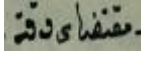
11. Mecmuda bazı kelime grupları arasında hemze-i izâfetin kullanıldığı gösterilmiştir:

sābıka-i 'ahd-i eleste (75/15b).

12. Mecmuda bazı kelime grupları arasında yâ-yı izâfetin kullanıldığı gösterilmiştir:

cezā-yı lāyıkıñ (47/12a), devā-yı vaşilla (74/15b),

dānā-yı kār-āgāh (176/26a), cezā-yı 'amelimdir

(301/34b), mūktezā-yı vaḳte (323/37b).

13. Mecmuada genel olarak zarf fiil *-Ip, -Up*, “b” li şekli ile yazılmıştır:

olub (1/3b), idüb (17/6b), urub (52/13a).

14. Mecmuada *et-* fiili genel olarak *it-* şekliye yazılmıştır:

itdim (10/5a), itmezdin (15/6a), itme (17/6b), itdi (10/5a).

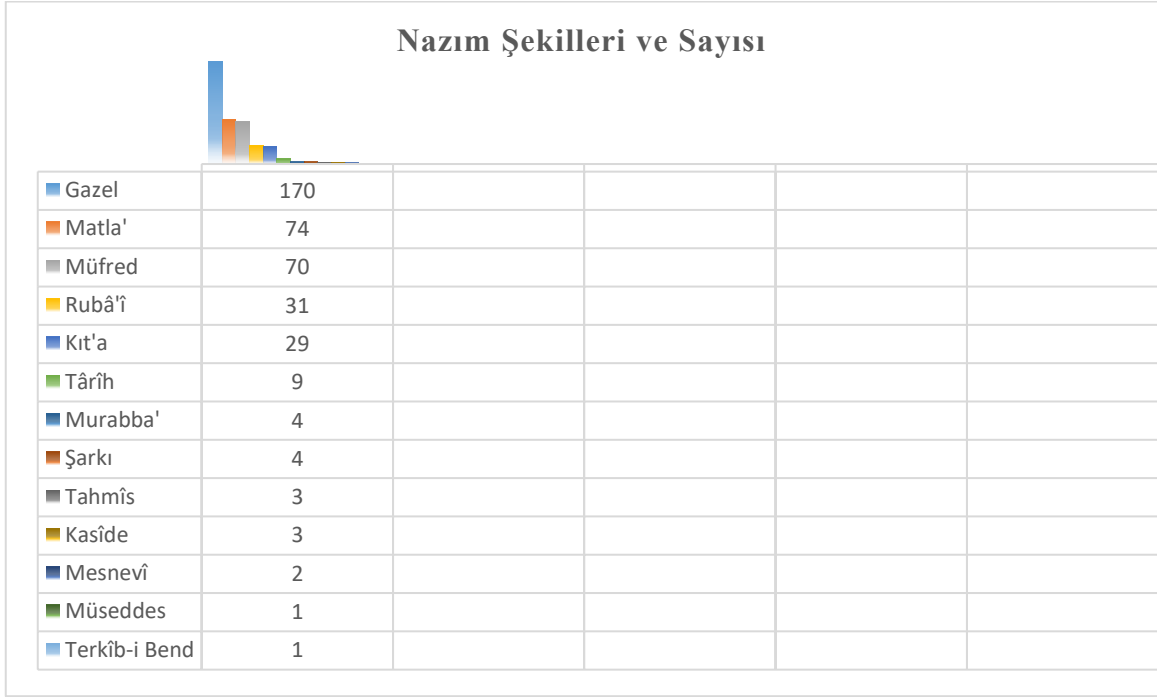
15. Mecmuada bazı çift ünsüzler şeddeli gösterilmiştir:

Zimmet (4/4a), himmet (6/4a), tebessümle (94/16a).

1.3. Mecmuada Yer Alan Şairler, Şairlerin Kullandıkları Nazım Şekilleri / Nazım Türleri ve Sayısı

Süleymaniye Kütüphanesi, Hacı Mahmud Efendi Yazmaları Numara 5211'de kayıtlı Mecmû'a-i Eş'âr'da bulunan 407 Türkçe şiirden 146 şiirin mahlası ve şairinin kimliği tespit edilmiş, 95 şiirin şairinin mahlası tespit edilmiş ancak kimliği tespit edilememiş, 166 şiirin ise şairinin mahlası ve kimliği tespit edilememiştir.

Mecmuada gazel, matla', müfred, kıt'a, rubâ'î, târîh, murabba', tahmîs, kasîde, müseddes, mesnevî, terkîb-i bend ve şarkı 13 farklı nazım şekli; na't, mu'ammâ, lugaz, ilahi ve ma'ni olmak üzere 5 farklı nazım türü kullanılmış toplamda 407 Türkçe şiir bulunmaktadır. Mecmuada 170 gazel, 74 matla', 70 müfred, 31 rubâ'î, 29 kıt'a, 9 târîh, 4 murabba', 4 şarkı, 3 kasîde, 3 tahmîs, 2 mesnevî, 1 müseddes ve 1 terkîb-i bend nazım şekli yer almaktadır.

Şekil 1: Nazım Şekilleri ve Sayısı

Mecmuada 2 na't, 1 mu'ammâ, 1 lugaz, 1 ilahi ve 1 ma'ni nazım türü yer almaktadır.

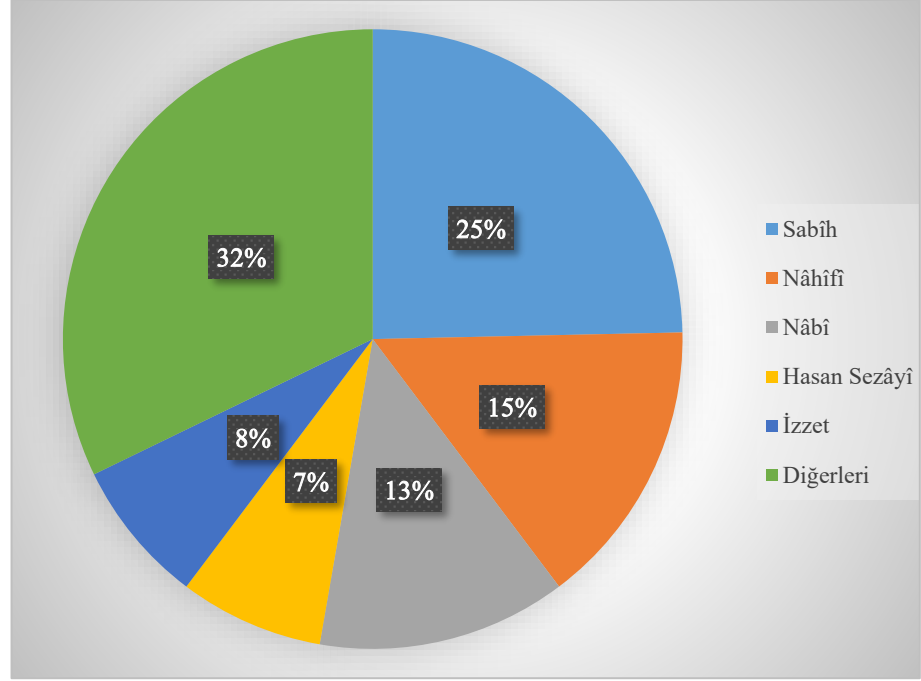

Şekil 2: Nazım Türleri ve Sayısı

Mecmû'a-i Eş'âr'da en çok şiirle yer alan -tespit edilen- şairler: (36) Sabîh, (22) Nâhîfî, (19) Nâbî, (11) Hasan Sezâyî, (11) 'İzzet'tir. Bu şairleri üçer şiirle, Koca Râgıb

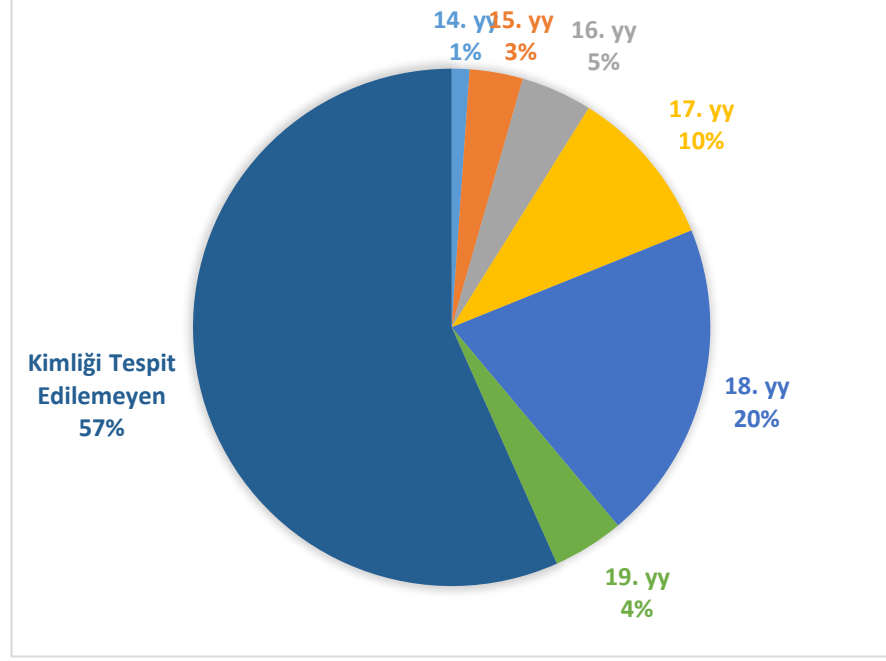
Pâşâ, Sâbit, Şeyhülislam Yahyâ Efendi ve İbrâhîm Tırsî; ikişer şiirle Hevâyî, Nâ'îlî, Sâmî, Seyyid Vehbî ve Sümbül-zâde Vehbî takip etmektedir. Ayrıca mecmuada Ahmed-i Dâ'î, Belîg, Buhûrîzâde İtrî, Bursalı Rahmî, Cem Sultân, Dâniş, Feyzî, Hacı Bayram-ı Veli, Hâletî, Haşmet, Lisânî, Mantıkî, Nef'î, Râmî Pâşâ, Sabrî, Sahhâf Rüşdî, Sâlim, Sırrî-i Üsküdarî, Sultân Bâyezîd, Şemseddin Sivâsî, Tıflî, Vâsîf, Yusuf Ziyâ Pâşâ, III. Ahmed ve IV. Murâd'ın da birer şiiri bulunmaktadır.

Şekil 3: En Fazla Şiiri Bulunan Şairler ve Şiir Sayıları

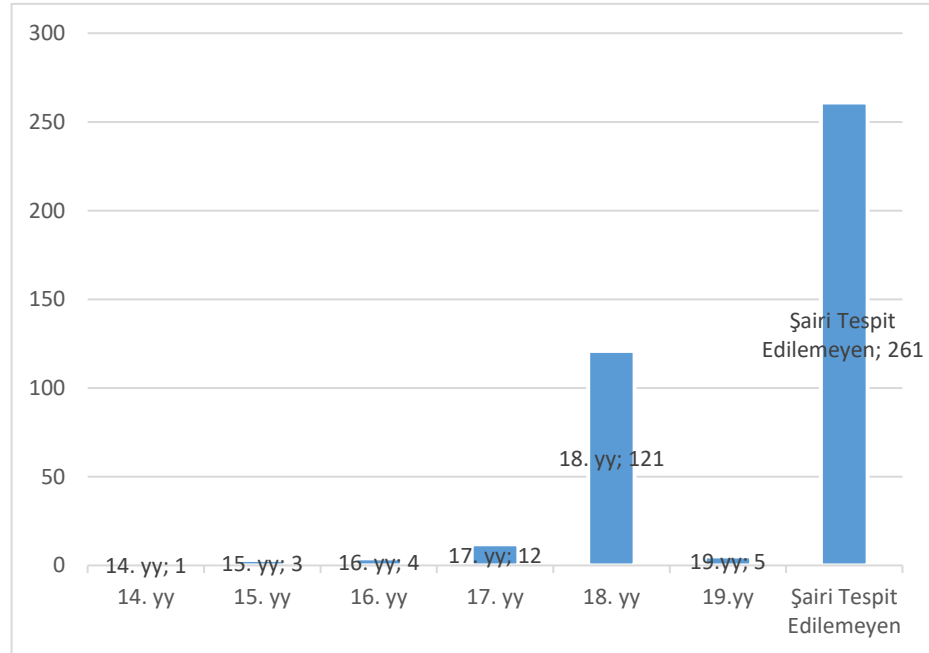
Mecmû'a-i Eş'âr'da 14–19. yüzyıl arasında eser veren 39 şairin kimliği tespit edilmiştir. Bu şairlerden 1'i 14. yy, 3'ü 15. yy, 4'ü 16. yy, 9'i 17. yy, 18'i 18.yy ve 4'ü de 19. yüzyılda yaşayan şairlerdendir. 51 şairin ise kimliği tespit edilememiştir.

Şekil 4: Mecmuada Yer Alan Şairlerin Yaşadığı Yüzyıllar

Mecmû'a-i Eş'âr'da yazıldığı yüzyılı tespit edebildiğimiz 146 şiir bulunmaktadır. Bu şiirlerden 1'i 14. yy, 3'ü 15. yy, 4'ü 16. yy, 12'si 17. yy, 121'i 18.yy ve 5'i de 19. yüzyılda yazılmış, 262 şiirin ise şairi tespit edilememiştir.

Şekil 5: Mecmuada Yer Alan Şiirlerin Yüzyıllara Göre Dağılımı

Mecmuada bulunan şiirlerde mahlasları geçen ancak yapılan divan, divançe, tezkire, akademik çalışma vb. eserlerde kimliklerini tespit edemediğimiz diğer şairler de

şunlardır: Ahmed Pâşâ, ‘Ârif, Bahrî, Bâyatî, Bedîhî, Behçet, Dürrî, Elvân, Emînî, Fasîh, Fasîhî, Fevzî-i Pîrî, Hâkî, Hâkim, Hanîf, Hüseyinî Seyyid Nûh, İbn-i Kemâl, İbrâhîm Pâşâ, Kemâl Pâşâ-zâde, Lütî Efendi, Mâdih, Makâlî, Mensaf, Muhammed Çavuş, Muhammed Efendi, Mumcu-zâde Vehbî, Musaffâ, Münîf, Nâsîbî, Necîb, Nev‘î, Nevres, ‘Osmân Muhammed, Ragîb, Rahmî, Râsîh, Re‘îs, Rûhî, Sa‘ib, Sa‘id Efendi, Sürûrî, Şerîf, Şevkî, Tâ‘ib, Tâlibî, Vâsık, Vehbî, Yüsrî Efendi, Zâkirî, Zekî Efendi, Zîbâ.

Tablo 1: Mecmuada Yer Alan Şairler, Şairlerin Kullandıkları Nazım Şekilleri / Nazım Türleri ve Sayısı

Sıra Nr.	Şairin Mahlası	Nazım Şekli / Nazım Türü ve Sayısı
1	III. Aḥmed	1 müfred
2	Aḥmed-i Dâ‘î	1 gazel
3	Aḥmed Pâşâ	1 gazel
4	‘Ârif	1 kıt‘a
5	Bahrî	1 matla‘
6	Bâyâtî	1 gazel, 1 rubâ‘î
7	Bedîhî	1 gazel
8	Behçet	1 şarkı
9	Belîğ	1 gazel
10	Cem Sulṭân	1 kıt‘a
11	Dâniş	1 tahmîs
12	Dürrî	1 şarkı
13	Elvân	1 gazel
14	Emînî	1 gazel
15	Faşîḥ	2 gazel, 1 matla‘
16	Faşîḥî	1 gazel
17	Fevzî-i Pîrî	1 gazel
18	Feyzî	1 gazel

19	Hacı Bayram-ı Veli	1 matla ^ç
20	Hâkî	5 rubâ ^ç î
21	Hâkim	3 gazel
22	Hâletî	1 kıt ^ç a
23	Hanîf	1 kıt ^ç a
24	Hâşmet	1 gazel
25	Hevâyi	1 gazel, 1 müseddes
26	Hüseynî Seyyid Nüh	1 şarkı
27	İtrî (Buhûrizâde)	1 na ^ç t
28	İbn-i Kemâl	2 gazel
29	İbrâhîm Pâşâ	1 gazel
30	İzzet	8 gazel, 3 kıt ^ç a
31	Kemâl Pâşâ	1 mesnevî
32	Kemâl Pâşâ-zâde	1 gazel, 1 kıt ^ç a
33	Lisânî	1 gazel
34	Lütfî Efendi	1 gazel
35	Mâdiğ	1 matla ^ç
36	Mağâlî	1 gazel
37	Manîkî	1 gazel
38	Menşaf	1 gazel
39	Muhammed Çavuş	1 kıt ^ç a
40	Muhammed Efendi	1 kıt ^ç a
41	Muşaffâ	1 gazel
42	Münîf	2 müfred, 1 kıt ^ç a
43	Nâ'îlî	2 gazel
44	Nâbî	18 gazel, 1 matla ^ç
45	Nâhîfî	4 gazel, 3 matla ^ç , 14 rubâ ^ç î, 1 tahmîs
46	Nâşîbî	1 gazel
47	Necîb	3 gazel
48	Nef ^ç î	1 kıt ^ç a

49	Nev'î	2 gazel
50	Nevres	1 müfred
51	‘Osmân Muhammed	1 gazel
52	Râgıb (Koca Râgıb Pâşâ)	3 gazel
53	Rahmî	2 gazel
54	Rahmî (Bursalı)	1 gazel
55	Râmî Pâşâ	1 gazel
56	Râsih	1 gazel
57	Re'îs	1 kıt'a
58	Rûhî	1 müfred
59	Şabîh	36 gazel
60	Şâbit	1 gazel, 2 rubâ'î
61	Şabri	1 gazel
62	Şahhâf Rüşdî	1 gazel
63	Şâ'ib	2 gazel, 1 kasîde, 1 müfred
64	Sa'id Efendi	20 gazel, 1 müfred
65	Sâlim (Mirzâ-zâde)	1 gazel
66	Sâmî (Arpaemîni-zâde Mustafa)	2 gazel
67	Sezâyî (Hasan)	7 gazel, 1 kasîde, 3 murabba'
68	Sırrî-i Üsküdarî	1 gazel
69	Sultân Bâyezîd (II.)	1 kıt'a
70	Sultân Murâd (IV.)	1 müfred
71	Surûrî	1 târîh
72	Şemseddin Sivâsî	1 ilahi
73	Şerîf	5 gazel
74	Şevkî	1 gazel
75	Ṭâ'ib	1 matla'
76	Ṭâlibî	1 gazel
77	Ṭıflî	1 gazel
78	Ṭırsî (İbrâhîm)	3 gazel

79	Vāşıf (Enderunlu)	1 murabba ^ç
80	Vāşık	1 kıt ^ç a
81	Vehbî	1 kıt ^ç a
82	Vehbî (Mumcu-zāde)	1 matla ^ç
83	Vehbî (Seyyid)	1 târîh, 1 tahmîs
84	Vehbî (Sümbül-zāde)	1 gazel, 1 terkîb-i bend
85	Yahyâ (Şeyhülislam)	1 gazel, 1 müfred, 1 kıt ^ç a
86	Yûsuf Ziyâ Pâşâ	1 gazel
87	Yüsrî Efendi	1 gazel
88	Zâkirî	1 na ^ç t
89	Zekî Efendi	1 gazel
90	Zibâ	1 müfred
	Lâ-Edrî	64 matla ^ç , 60 müfred, 12 kıt ^ç a, 9 rubâ ^ç î, 8 gazel, 7 târîh, 1 şarkı, 1 mu ^ç ammâ, 1 lugaz, 1 kasîde, 1 Mesnevî, 1 ma ^ç ni
	Farsça Şiir	8
	Toplam Şiir	4015 (407 Türkçe, 8 Farsça) Gazel-170, Matla^ç-74, Müfred-70, Rubâ^ç-31, Kut^ç-a-29, Târîh-9, Murabba^ç-4, Şarkı-4, Kasîde-3, Tahmîs-3, Mesnevî-2, Müseddes-1, Terkîb-i Bend-1, Na^ç-t-2, İlahi-1, Mu^ç ammâ-1, Lugaz-1, Ma^ç ni-1

1.4. Mecmuada Bulunan Şiirlerde Kullanılan Vezinler ve Sayısı

Süleymaniye Kütüphanesi, Hacı Mahmud Efendi Yazmaları Numara 5211'de kayıtlı Mecmû'a-i Eş'âr'da 415 şiirin 407'si Türkçe, 8'i de Farsça şiirdir. Farsça şiirler vezin bakımından incelemeye tabi tutulmamıştır. 407 Türkçe şiir Ahreb, Cedîd, Hecez, Muzâri, Müctes, Recez, Remel olmak üzere 7 bahirle yazılmıştır. Bu bahirlerden en çok kullanılanı 187 şiirle Remel bahridir. Hecez 163 , Muzâri 32, Müctes 17, Cedîd 3, Recez 2, Ahreb 1 şiirde kullanılmıştır. Ayrıca 1 şiirde (3+4) 7'li hece ölçüsü ile yazılmıştır.

Tablo 2: Mecmuada Bulunan Şiirlerde Kullanılan Vezinler ve Sayısı

Sıra Nr.	Kullanılan Vezin	Sayı
1	Fe ^ç ilâtün / Fe ^ç ilâtün / Fe ^ç ilâtün / Fe ^ç ilün (Remel)	97
2	Mefâ ^ç ilün / Mefâ ^ç ilün / Mefâ ^ç ilün / Mefâ ^ç ilün (Hecez)	96
3	Fâ ^ç ilâtün / Fâ ^ç ilâtün / Fâ ^ç ilâtün / Fâ ^ç ilün (Remel)	78
4	Mef ^ç ülü / Mefâ ^ç ilü / Mefâ ^ç ilü / Fe ^ç ülün (Hecez)	61
5	Mef ^ç ülü / Fâ ^ç ilâtü / Mefâ ^ç ilü / Fâ ^ç ilün (Muzâri)	32
6	Mefâ ^ç ilün / Fe ^ç ilâtün / Mefâ ^ç ilün / Fe ^ç ilün (Müctes)	17
7	Fe ^ç ilâtün / Fe ^ç ilâtün / Fe ^ç ilün (Remel)	7
8	Fâ ^ç ilâtün / Fâ ^ç ilâtün / Fâ ^ç ilün (Remel)	5
9	Mefâ ^ç ilün / Mefâ ^ç ilün / Fe ^ç ülün (Hecez)	4
10	Fe ^ç ilâtün / Mefâ ^ç ilün / Fe ^ç ilün (Cedîd)	3
11	Mef ^ç ülü / Mefâ ^ç ilün / Mefâ ^ç ilün / Fâ ^ç (Ahreb)	1
12	Mef ^ç ülü / Mefâ ^ç ilün / Mef ^ç ülü / Mefâ ^ç ilün (Hecez)	1
13	Mef ^ç ülü / Mefâ ^ç ilün (Hecez)	1
14	Müfteilün / Müfteilün / Fâ ^ç ilün (Recez)	1
15	Müstef ^ç ilâtün / Müstef ^ç ilâtün (Recez)	1
16	3+4=7'li Hece ölçüsü	1

1.5. Mecmuada Yer Alan Şairlerin Biyografileri

III. Ahmed (1673/1736)³: Babası IV. Mehmed ve annesi Râbia Emetullah Gülnûş Sultan olan III. Ahmet 31 Aralık 1673'te dünyaya gelmiştir. Ağabeyi II. Mustafa'nın asiler tarafından tahttan indirilmesiyle 22 Ağustos 1703 yılında tahta çıkarılan Sultan III. Ahmet, 27 yıllık hükümdarlığı boyunca iktisadî, sosyal meseleler ve yenilik hareketlerine büyük bir önem vermiştir. Necib mahlasıyla şiir yazan, sanata meraklı ve sanatkârı koruyan bir hükümdar olan III. Ahmet aynı zamanda iyi bir hattattır.

³ Şair hakkında detaylı bilgi için bkz. M. Münir Aktepe, "Ahmed III" **DİA**, c. 2, İstanbul 1989, s. 34-38.

Topkapı Sarayı'nda kendi yaptırmış olduğu kitaplıkta bulunan 14 sayfalık sülüs celîsi ile kaleme aldığı Murakka adlı eseri vardır.1730 Patrona Halil İsyanı sırasında zorla tahttan feragat ettirilerek oğulları Mustafa ve Abdülhamid ile Topkapı Sarayı'nın tahttan indirilmiş hükümdarlara ait olan dairesine gönderilmiştir. Hayatının son altı yılını burada geçiren Sultan III. Ahmet 24 Haziran 1736 yılında vefat etmiştir. Kabri Eminönü Yenicami'dedir (Aktepe, 1989).

Ahmed-i Dâ'î (?/?)⁴: Doğum tarihi kesin olarak bilinmemektedir. 14. yüzyılın sonları ile 15. yüzyılın başlarında yaşadığı tahmin edilmektedir. Dâ'î kendisini, Tercüme-i Tıbb-ı Nebevî'nin mukaddimesinde *Ahmed bin İbrahim bin Muhammed el-ma'rûf bi'd- Dâ'î* olarak tanıtmıştır. Doğum yeri, tarihi ve ailesi hakkında her hangi bir bilgiye sahip değiliz. Ancak onun Germiyan sarayında II. Yakup Bey, Osmanlı sarayında Emir Süleyman, Musa Çelebi, Çelebi Mehmet ve II. Murat ile ilişkilerini bilmekteyiz. Abdülkadir Karahan kaynak belirtmeden aslen Horasan'dan gelen bir aileye mensup olduğunu belirtmektedir. Dâ'î'nin eğitimini kimlerden ve nerelerde aldığı, eğitim için Anadolu dışına çıkıp çıkmadığı bilinmemektedir. Ancak Sehi Bey onun için *fennün kâmilî, ehl-i ilm kısmındandır, kadılık itmiş kişidir* demektedir. Birçok dalda eser yazmıştır. Kur'an, tefsir, hadis, şeriat, lügat, aruz, inşa usulü, tıp, riyaziye, hey'et, takvim, ilm-i nücum, rüya tabiri, fal, tarih gibi konularda telif ya da tercüme eserler yazmıştır. Manzum eserleri: *Türkçe Dîvân, Çengnâme, Farsça Divan, Vasiyyet-i Nûşirevân-ı Adil be-Pusereş Hürmüz-i Tâcdâr, 'Ukûdü'l-Cevâhir, Tercüme-i Tefsîr-i Ebü'l-Leys es-Semerkandî'nin Manzum Mukaddimesi, Camasbnâme*. Mensur eserleri: *Tercüme-i Tefsîr-i Ebü'l-Leys es-Semerkandî, Tercüme-i Eşkâl-i Nasîr-i Tûsî (Tercüme-i Sî Fasl fi't-Takvîm, Tercüme-i Kitâbü't-Ta'bir-nâme, Teressül, Tercüme-i Tıbb-ı Nebevî, Miftahü'l-Cenne, Vesiletü'l-Mülûk fi-Ehli's-Sülûk, Tercüme-i Tezkiretü'l-Evliya* (Özmen, 2017).

Azmizâde Hâletî (?/1566)⁵: Edebiyatımızda Hâletî mahlasını kullanmış birçok şair bulunmaktadır. Ancak bunların en ünlüsü Azmizâde Hâletî'dir. Hayatı hakkında bilgiyi talebesi Nev'îzâde Atâî vermektedir. 17. yüzyılda ününü rubâ'îleri ile kazanmıştır. Asıl adı Mustafa'dır. Babası 16. yüzyılda yaşamış âlim ve şâirlerden Azmi mahalası şiiirler yazmış, müderris ve şehzâde hocası Pîr Mehmed Azmi Efendi'dir.

⁴ Şair hakkında detaylı bilgi için bkz. Günay Kut, "Ahmed-i DÂ'Î" **DİA**, c. 2, İstanbul 1989, s. 56-58.

⁵ Şair hakkında detaylı bilgi için bkz. Halûk İpekten, "Azmizâde Mustafa Hâletî" **DİA**, c. 4, İstanbul 1991, s. 348-349.

Azmizâde Hâletî de babası gibi müderrislik yapmıştır. Ruscuk, İstanbul ve Edirne’de müderrislik yaptıktan sonra Şehzâde Mehmed’e hocalık yapmıştır. İki yıl sonra da salgından dolayı vefat etmiştir. Eserleri: *Rubâ’ıyyât, Sâkinâme, Münşeât, Hâşiye Alâ Mihr ü Müşteri, Hâşiye Alâ Düreri’l-Hükkâm, Hâşiye Alâ Şerhi’l-Menâr, Muğni’l-Lebîb Şerhi, Hidâye ve Misbah Şerhleri’ne Ta’likâtı ile Diğer bazı Ta’likâtları, Divân, Hadd-i Mestân* (Kaya, 2017).

Belîg (?/1760-61)⁶: Belîg’in gerçek adı Mehmed Emin’dir. Mora Yenişehirlidir. Hayatı hakkında teferruatlı bilgiye rastlanmamıştır. Eğitiminde ise hocasının Akovalızade Ahmed Hatem Efendi olduğunu kaynaklardan öğrenmekteyiz. Yenişehir’den İstanbul’a gelmiş ve burada kadılık görevini icra etmiştir. Burada kıymetinin bilinmemesinden yakılarak küçük beldelerde görev yapmak için tayin istemiştir. Önce Zağra’ya daha sonra ise Klavna kasabasında görevlendirilmiştir. Çalışma şartlarının zorluğundan dolayı rahatsızlanmış ve tekrar Zağra’ya tayin edilmiştir. Burada vefat etmiştir. Şâirin vefat tarihi hakkında çeşitli görüşler vardır. Ancak en sağlam olanı çağdaşı ve *Âdab-ı Zurefâ*’nın müellifi Ramiz’in söylediği *Belîg Mehmed’e adn-ı berî ola mesken* tarih mısraı ve yine onun için söylemiş olduğu *Belîgu’l-Emîn* mısraları şâirin ölümünü 1174 (1760-61) olarak göstermektedir. Eserleri: *Keşfgernâme, Hammâmnâme-i Dilsûz, Bernâme, Hayyâtnâme-i Dilsûz, Sâkinâme* (Demirel, 2005).

Bursalı Rahmî (?/1568)⁷: Doğum tarihi kesin olarak bilinmemektedir. Ancak yapılan araştırmalar sonucunda doğum tarihinin 1516-1518 olduğu tahmin edilmektedir. Asıl adı Pîr Muhammed’dir. Kaynaklarda Rahmî için Bursalı Rahmî, Rahmî Çelebi gibi farklı isimler kullanılmıştır. Ancak Bursalı olduğuna dair net bir bilgi bulunmamaktadır. Yapılan araştırmalarda da Bursa’da doğduğuna dair bir ifade bulunmamaktadır. Ama araştırmacılar Bursalı olduğu konusunda hem fikirdirler. Ailesi hakkındaki bilgiler sınırlıdır. Babasının Nakkâş Bali olduğu kaynaklarda açıkça ifade edilmektedir. Hayatı, ailesi gibi bilgilerin sınırlı olduğu gibi eğitimi ve hocasının kim olduğu da bilinmemektedir. Ancak geleneksel Osmanlı eğitimi düşünüldüğünde ilk hocasının babası; gördüğü dersler de Kur’an, sarf, nahif vb. olduğu düşünülmektedir. Ölümü

---

⁶ Şair hakkında detaylı bilgi için bkz. İskender Pala, “Belîg Mehmed Emîn”, **DİA**, c. 5, İstanbul 1992, s. 417.

⁷ Şair hakkında detaylı bilgi için bkz. Fatih Tıgılı, “Rahmî”, **DİA**, c. 34, İstanbul 2007, s. 421-422.

hakkında da 1566-1568 yılları arasında vefat ettiği düşünülmektedir. Eserleri: *Dîvân, Gül-i Sad-berg, Şâh u Gedâ, Yenişehir Şehr-engizi* (Erdoğan, 2017).

Cem Sultân (1459/1495)⁸: Osmanlı hanedânının en renkli ve o ölçüde de talihsiz kişilerinden biridir. Fatih Sultân Mehmed'in küçük oğludur. 23 Ocak 1459 yılında dünyaya gelmiştir. Annesi Çiçek Hatun'dur. Kastamonu Sancak Beyliği yapmıştır. Babası Fatih Sultân Mehmed'in ölümünden sonra kardeşi Bâyezîd ile taht mücadelesine girişmiş ve bu mücadeleyi kaybetmiştir. Deniz yolu ile Rumeli'ye geçmek için Rodos şövalyeleriyle bir antlaşma yaptı. Şövalyelerin başı Pierre d'Aubusson, papa IV. Sixte ve Avrupa hükümdarlarına yazdığı mektuplarda Cem'in elinde olduğunu, bu durumdan istifade edilerek Hristiyanların birlik içinde İslâmiyet aleyhinde hareket etmeleri gerektiğini, Türklerin Avrupa'dan çıkarılma zamanının geldiğini bildiriyordu. Esirlik hayatının başladığından habersiz olan Cem, hâlâ imparatorluğu II. Bâyezîd ile bölüşüleceğini ummaktaydı. Fransa, Roma ve Napoli'de esir tutulan Cem 25 Şubat 1495'te vefat etmiştir. Cenazesi vasiyeti üzerine Anadolu'ya getirilmiş ve Bursa'da Fatih Sultân Mehmed'in büyük oğlu Mustafa'nın yanına –bugünkü Mustafa-i Atîk denilen türbeye- defnedilmiştir. Eserleri: *Türkçe Dîvân, Farsça Dîvân, Cemşîd ü Hurşîd, Fal-ı Reyhân-ı Cem Sultân* (Ersoylu, 1981).

Dânîş (1805/1830): Kaynaklarda doğum tarihi ile ilgili kesin bir bilgiye rastlanmamakla beraber 19. yy şairlerindedir. Asıl adının Süleyman olduğunu çağdaşları Râmiz ve Müstakîm-zâde Süleyman Sa'eddin Efendi belirtirler. Annesi, III. Ahmed'in oğlu olan Şehzâde Mehmed'e sütüne olarak görevlendirilmiştir. Dâye diye tabir edilen sütineler cariyelerden seçildiği için babasının kim olduğu bilinmemektedir. Bu yüzden kayıtlara Abdullah oğlu olarak geçmiştir. Eğitimini sarayda Enderûn'da tamamlamıştır. Tasavvufla ilgili terimleri şiirlerinde görmek mümkündür. Ancak herhangi bir tarikata bağlılığı konusunda net bir bilgi bulunmamaktadır. Sarayda çeşitli memuriyetlerde görev icra etmiştir. Ölüm tarihi hakkında çeşitli görüşler bulunmaktadır. Ancak bu tarihlerin hiçbiri kesin değildir. Bilinen tek eseri: *Dîvân* (Birgören, 2004).

Feyzî (?/1703): Mehmed Sirâceddîn'in *Mecma'-ı Şu'arâ ve Tezkire-i Üdebâ* isimli eserinde isminin Ali olduğunu söyler. Der-sa'âdet'den zuhûr itmiştir. Evâ'il-i hâlinde tahsil-i dest-mâye-i ma'ârif iderek Cebeciler Kâtibi olmuş idi. Vefâtı

---

⁸ Şair hakkında detaylı bilgi için bkz. Mahmut H. Şakiroğlu, "Cem Sultan", *DİA*, c. 7, İstanbul 1993, s. 283-284. / Günay Kut, "Cem Sultan", *DİA*, c. 7, İstanbul 1993, s. 284-286.

1115 (1703) senesindedir. Tanzîm-i eş'âra kâdir bir zât-ı ma'rifet-me'âsir idi (Arslan, 2018).

Hacı Bayrâm Velî (?/1430)⁹: Bayramiyye tarikatının kurucusu olan Hacı Bayrâm-ı Velî XIV. yüzyılın ilk yarısında Ankara'da doğmuştur. Doğum tarihi ve ailesi hakkında herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Bazı kaynaklarda Hacı Bayrâm-ı Velî'nin hayatının bir bölümünde müderris olduğu belirtilmektedir. Hacı Bayrâm-ı Velî'nin evliliği ve çocukları hakkında bir bilgi bulunmamakla birlikte Abdullah b. Veliyyüddin'in *Menâkıb-ı Eşrefzâde* eserinde Eşrefoğlu'nun Hacı Bayrâm-ı Velî'nin müridi ve halifesi olduğundan ayrıca Hacı Bayrâm-ı Velî'nin kızı Hayrünnisâ ile evlendiği yazmaktadır. Bundan da Hacı Bayrâm-ı Velî'nin evlendiği ve çocukları olduğu anlaşılmaktadır. Ne zaman ve nerede vefat ettiği bilinmeyen Hacı Bayrâm-ı Velî'nin 90 yaşında vefat ettiği tahmin edilmektedir (Azamat, 1996).

Haşmet (?/1768)¹⁰: Doğum tarihi kesin olarak bilinmeyen Haşmet, İstanbul'da doğmuştur. Kasidelerinden hareketle erken yaşlarda şiir yazmaya başladığı görülmektedir. Yazdığı kasidelerden birini I.Mahmûd'a sunmuştur. Asıl ismi Mehmet olan Haşmet, Yenişehirli Abbâs Ebu'l-Hayr Efendi'nin oğludur. Müderris ve molla olan babasından ilk eğitimini aldı. Babasından aldığı eğitimden sonra medreseye gitti. Medresede ileri düzeyde Arapça ve Farsça öğrendi. Medrese eğitimini tamamladıktan sonra müderrislik görevini icra etti. Küçük yaşlarda tanıştığı Koca Ragıp Pâşâ ile aralarında sıkı bir dostluk bulunmaktadır. Haşmet'in ölümüne Tezkireci Râmiz *Gitdi Haşmet* ibaresiyle not düşmüştür. İstinye, Bursa, İzmir ve Rodos'ta ikamet ettirilen Haşmet Rodos'ta 1768 yılında vefat etmiştir. Eserleri: *Dîvân, Senedü'ş-şuarâ, Vilâdet-nâme, İntisâbü'l-mülûk, Şehâdet-nâme* (Arslan / Aksoyak, 2018).

Hevâyî (?/1715): Asıl ismi Abdurrahman olan şair İstanbul'da doğmuştur. Fakat şairin doğum tarihi belli değildir. Hayatına dair fazla bilgi olmayan şair, Şehid Ali Pâşâ'nın yardımları sayesinde büyük ve küçük rüznâmecilik görevlerine kadar yükseldiği söylenir. Fakat bununla ilgili herhangi bir bilgi divanında yer almamaktadır. Divanında kendi hayatına ilişkin az da olsa bilgiye yer vermiştir. Kâhire, Tekirdağ, Arabistan, Antep gibi birçok yeri gezdiğini söyleyen şair, yaşadığı Edirne ve muhîtinden çok fazla bahsettiğinden dolayı bu şehirde uzun bir süre yaşadığı teyit açısından da

---

⁹ Şair hakkında detaylı bilgi için bkz. Nihat Azamat, "Hacı Bayrâm-ı Velî", **DİA**, c. 14, İstanbul 1996, s. 442-447.

¹⁰ Şair hakkında detaylı bilgi için bkz. M. Orhan Okay, "Haşmet", **DİA**, c. 16, İstanbul 1997, s. 422-424.

önemlidir. Mezarı, Emir Buhârî Tekkesi civarında olan Hevâyî'nin vefat yeri ile ilgili çeşitli bilgiler vardır. Bir bilgiye göre İstanbul'da, bir başka bilgiye göre hac seyahati sırasında Kâhire'de vefat etmiştir. Vefat tarihi ile ilgili de iki görüş vardır. Safâyî ölüm tarihini 1122 (1710-1711), Belîg ise 1127 (1715) olarak vermektedir. Eserleri: *Dîvân, Vâmık u Azrâ, Yûsuf ü Züleyhâ, Hezliyât* (Çakır, 1998).

İtrî Buhûrîzâde (?/1711)¹¹: İstanbul, Mevlânâkapı civarında Yayla semtinde dünyaya gelmiştir. Asıl adı Mustafa'dır. Doğum tarihi hakkında bir bilgi bulunmamaktadır. Şiirlerinde kullanmış olduğu *Itrî* mahlası ve *Buhûrîzâde* lakabıyla tanınmıştır. Kırım Hanı I. Selim Giray'ın musiki toplantılarında büyük ilgi görmüştür. IV. Mehmed döneminde de Osmanlı sarayında musiki hocalığı ve hânende görevlerini icra etmiştir. Esirler arasındaki güzel sesli ve kabiliyetli olan gençleri keşfetmeye ve onların musikisi hakkında bilgi almaya çalışmıştır. Yenikapı Mevlevîhânesi civarına veya Edirnekapı dışındaki Mustafapâşâ Dergâhı karşısına defnedildiği rivayet edilir. *Sâlim Tezkiresi* 'nde bir divanının olduğu söylense de bu divan tespit edilememiştir.

'İzzet (?/1795): Hayatı hakkında fazla bir bilgi bulunmayan Sivaslı 'İzzet Osman'nın sadrazam Ragıb Muhammed Pâşâ'ya silahdarlık, Abdullah Pâşâ'ya da hazinedarlık yaptığını eserinde ifade eder. Divanında en çok bahsettiği padişah III. Sultân Selîm'dir. Sivaslı 'İzzet Osman Sultân Selîm hakkında birçok tarih ve kaside yazdığı görülmektedir. Bu bilgi şairin 18. yüzyılda yaşadığını göstermektedir. Şairin divanında İstanbul'dan çok bahsetmesi, İstanbul'un birçok semtinin güzelliklerini ayrıntılı bir şekilde anlatması onun orada yaşamış olduğuna dair önemli bir ipucudur. Yine divanından elde edilen bilgiler sayesinde şairin 18. yüzyılın ikinci yarısı ile 19. yüzyılın ilk çeyreğinde İstanbul veya çevresinde yaşadığını ve dönemin ileri gelenlerine sunduğu manzumelere dayanarak bir hamî arayışı içinde olduğunu söyleyebiliriz. Şairin şiirlerinden hareketle H. 1210 (M. 1795) yılına düşürmüş olduğu tarih onun, M. 1795 kadar hayatta olduğunu göstermektedir. Şairin ölüm yeri hakkında herhangi bir bilgi tespit edilememiştir. Eserleri: *Dîvân* (Rashîd, 2019).

Koca Ragıb Pâşâ (1699/1763): Şiirlerinde kullandığı *Ragıb* mahlasından dolayı edebiyat dünyasında bu ad ile tanınan şair ve sadrazam Mehmet Ragıb Pâşâ, Defterhâne-i Âmire Ketebehânesinden Mehmet Şevki Efendi'nin oğludur. 1699 yılında dünyaya gelmiştir. Müstakîm-zâde'ye göre Mehmet Ragıb, bazen Defterhâne-i Âmire

¹¹ Şair hakkında detaylı bilgi için bkz. Nuri Özcan, "İtrî Efendi, Buhûrîzâde", *DİA*, c. 19, İstanbul 1999, s. 220-221.

Ketebehânesinde babasının yanında bazen de özel bazı derslerle kendi kendini yetiştirmiştir. Lamartine'e göre ise Ragıb Pâşâ, on yaşındayken saraya içöğlanı olarak alınıp yetenekli hocaların yanında, belli başlı dilleri iyi konuşacak derecede mükemmel bir eğitimle yetişmiştir. Bundan dolayı Mehmet Ragıb Pâşâ'nın iyi bir eğitim görmüş olduğu tahmin edilmektedir. İlk gençlik yıllarında Dîvân-ı Hümâyûn Kâtipliğine getirilmiştir. Sadrazamlığa kadar yükselmiştir. Şairliği kadar devlet adamlığı da başarılıdır. Üslûp olarak Hikemî tarzın kurucusu olan Nâbî'den etkilenmiştir. Klasik Türk edebiyatının en çok övünen şairi Nef'î'den etkilenmiştir. Şen ve şüh şair Nedîm'den etkilenmiştir. Haşmet ve Fıtnat Hanım'ı etkilemiştir. Koca Ragıb Pâşâ, 8 Nisan 1763'te, 65 yaşında vefat etmiştir. Koca Ragıp Pâşâ'nın kabri Lâleli Koca Ragıp Pâşâ Kütüphanesi'nin hazîresindedir. Eserleri: *Dîvân, Sefînetü'r-Ragıb ve Defînetü'l-Metâlib, Mecmû'a-ı Ragıb Pâşâ, Münşe'ât, Tahkîk ve Teyfîk, Arûz Risâlesi, Terceme-i Matla'us-sa'deyn* (Demirbağ, 1999).

Lisânî (?/1609)¹²: İstanbulludur. Asıl ismi Yahyâ'dır. Defterdârlık görevini icra etmiştir. Dili ve belagatı oldukça iyi kullanmaktadır. Hayatı hakkındaki bilgiler kısıtlıdır (Sungurhan, 2017).

Mantıkî (1594-95/1635): Asıl adı Ahmed olan Mantıkî, 1594-95 yılları arasında Şam'da dünyaya gelmiştir. Babası Acem âlimlerinden Zeynüddîn Nahcivanî'dir. Annesi Arap kökenlidir. İyi bir eğitim alarak genç yaşta âlim olmuş, ders vermiştir. Böylelikle şairliği de giderek ün kazanmıştır. Taklit şiirler yazmakta usta olan şair Nef'î'nin dikkatini çekmiştir. Osmanlı medreselerinde müderrislik görevini ifâ etmiştir. Şam mütesellimi Osman Ağa'nın yapmış olduğu yolsuzluklara karşı olması aralarının açılmasına sebep olmuştur. Osman Ağa da şairi: Hazreti Ebu Bekir'in torunu Abdurrahman İmadi'nin mezarını yıktırması, Revan Kalesi'nin fethi şenliklerine gereken ihtimamı göstermemesi, Devlet erkânını kızdıracak sözler söylemesi sebebiyle Silahtar Pâşâ'ya şikâyet edip 1635 yılında katlettirmiştir. Eserleri: *Dîvânçe* (Kaya, 1991).

Nâbî (1642/1712)¹³: 1642 yılında Urfa'da doğmuştur. Asıl ismi Yûsuf'tur. Urfalı Yûsuf Nâbî olarak tanınmıştır. Çocukluğu ve gençlik yılları hakkında detaylı bilgi bulunmamaktadır. Ününü İstanbul'a gelip Musahip Mustafa Pâşâ'ya intisap ederek

¹² Şair hakkında detaylı bilgi için bkz. Yunus Kaplan, "Lisânî", **TEİS**, 2014.

¹³ Şair hakkında detaylı bilgi için bkz. Abdülkadir Karahan, "Nâbî", **DİA**, c. 32, İstanbul 2006, s. 258-260.

kazanır. Musahip Mustafa Pâşâ'nın Dîvân Kâtibi olduktan sonra IV. Mehmet ile av gezmelerine de katılmaya başlamıştır. Uzun yıllar Halep'te yaşayıp 1710'da Baltacı Mehmet Pâşâ ile birlikte tekrar İstanbul'a döner. Urfalı Yûsuf Nâbî'nin yeniden İstanbul'a dönüşü ünlü şairleri sevindirmiştir. İstanbul'a döndükten yaklaşık üç yıl sonra 1712'de vefat etmiştir. Mezarı Üsküdar'da Karacaahmed Mezarlığında bulunmaktadır. Hikemî tarzın temsilcisi olarak kabul edilen Urfalı Yûsuf Nâbî söylediği şiirlerle insanı düşünmeye ve düşündürmeye sevk ederek insan, hayat ve toplum ile ilgili düşüncelerini çağının sükûn ve huzurdan yoksun insanına sırat-ı müstakimi göstermeyi ve öğüt vermeyi amaç edinmiştir. Manzum eserleri: *Türkçe Dîvân, Dîvânçe, Hayriyye, Tercüme-i Hadîs-i Erbaîn, Hayrâbâd, Surnâme*. Mensur eserleri: *Tuhfetü'l-Haremeyn, Münşeât, Fetihnâme-i Kamanîçe, Zeyl-i Siyer-i Veysî* (Bilkan, 2011).

Nahîfî (1646-47/1738)¹⁴: İstanbullu şairlerden olan Nahîfî, Şeyhî'ye göre 1646-47'de doğdu. Kesin doğum tarih tam olarak bilinmemekle birlikte bu tarihlerde doğduğu tahmin edilmektedir. Asıl adı Mehmet Süleyman olan Nahîfî'nin babası vaiz Abdurrahman Şeyh Muhyî'dir. Mehmet Emin isminde bir erkek kardeşi vardır. Çocukluğu hakkında pek bilgi olmamasına rağmen çocukluğunun ilk yıllarından itibaren ilim ve irfan öğrenmeye başladığı o zamanın kaynaklarında mevcuttur. Yazdığı eserlerden iyi bir eğitim gördüğü de anlaşılmaktadır. Daha çocukken yazdığı *Resûla'llah* matlalı gazelden Peygamber sevgisinin olduğu anlaşılmaktadır. İlmi, kültürü ve olgun kişiliği sebebi ile 1698-99 yılında İran'a elçi olarak gönderilen Ebu Kavuk Mehmet Pâşâ'nın himayesine girdi. İsfahan, Kum, Nahcivan, Tebriz, Revan gibi birçok İran şehirlerini dolaşmış; bu şehirlerde yaşayan âlim ve ileri gelenleriyle tartışmaları olmuştur. Onların anlayamadığı beyitleri açıklayarak onları irfanı ve ilmiyle kendine hayran bırakmıştır. Şair İran'a gidişine ve gezdiği şehirlere şiirlerinde yer vermiştir. 1718'de Macaristan' elçi olarak gönderilen şikk-ı sani defterdarı İbrahim Ağa ile Macaristan'a gitti. Macaristan dönüşü sonrası yüksek devlet memurluklarında çalıştı. Tezkire sahibi olan Safâyî'nin vefatı (Ö.1725) üzerine şikk-ı sani defterdarı oldu. Kendi istediği için emekli oldu. 24 Ağustos 1738'de -Müstakimzâde'ye göre 90, Şeyhî'ye göre 95 yaşında- İstanbul'da vefat etmiştir. Mezarı Topkapı haricindeki mesnevî şairlerinden olan Sarı Abdullah Efendi ile Kadızâde Mehmed Efendi'nin arasındadır. Manzum eserleri: *Dîvân, Meldü'n-nebî, Hicret'n-nebî, Hilyetü'l-envâr, Zuhri'l-âhire*,

¹⁴ Şair hakkında detaylı bilgi için bkz. Mustafa İsmet Uzun, "Nahîfî", **DİA**, c. 32, İstanbul 2006, s. 297-299.

Mi'râcü'n-nebî, Enfüsü'l-âfâk, Mev'izatü'n-nüfûs, Mübâhase-i Kazâ ve Kader, Âdâb-ı Tarikat ve Kavâid-i Hakikat, Terceme-i Mesnevî li-Nahîfî, Tahmîs-i Kasîde-i Bürde (Türkçe), Tahmîs-i Kasîde-i Bürde (Arapça), Tahmîs-i Kasîde-i Bürde (Farsça), Tercüme-i Kasîde-i Bürde, Bânet Süûd Tahmîsi, Tahmîs-i Kasîde-i Muradiyye, Kasîde-i Lâmiyye Şerhi, Mesnevî-i Nush. Mensur eserleri: Ravzatü's-safâ fî sîreti'l Mustafâ, Nasîhatü'l-vüzerâ, Risâle-i Hızriyye, Sefâretnâme, Kasîde-i Münferice Tercümesi, Risâle-i Kalemîye, Makâlât-ı Süleyman Nahîfî, Râmûzü'l-luga (Aypay, 1992).

Nâ'îlî (?/1666)¹⁵: Nâ'îlî, Manastırlı Nâ'îlî'nin şair olarak ünlenmesinden sonra Nâ'îlî -i Kadîm diye anılmaya başlanmıştır. Sebk-i Hindî üslûbunun başlıca temsilcilerindenidir. Şairin hayatı hakkında bilinen bilgiler azdır ancak bazı bilgilere kasidelerinden ulaşmak mümkündür. İstanbullu olan Nâ'îlî'nin asıl ismi Mustafa'dır. Maden kalemi kâtiplerinden olan Pîrî Halife'nin oğludur. Bundan dolayı bazı kaynaklarda adı Pîrîzâde Mustafa Çelebi olarak geçmektedir. Doğum tarihi belli olmayan şairin kasidelerinden yola çıkılarak 1608-1611 yıllarında doğduğu tahmin edilmektedir. Şiirlerinden yola çıkılarak çok iyi bir eğitim gördüğü anlaşılmaktadır. Arapça ve Farsça öğrenmiştir. Babasının çalıştığı Maden kalemine genç yaşında girerek kademe kademe yükselmiş ve baş halife olmuştur. Tek gelir kaynağının bu kâtiplik olması orta halli bir memur hayatı yaşadığını göstermektedir. Bundan dolayı da kasidelerinin çoğunda yaşadığı hayattan yakınmalarını ve durumunu düzeltecek bir koruyucu aradığı görülmektedir. Hayatının düzelmesi umuduyla padişaha, sadrazama, şeyhülislama, vezire, defterdara kasideler sunmuş ve bunun karşılığı olarak onlardan yardım beklemiştir. Şair hayatının sonlarına doğru Sadrazam Fazıl Ahmed Pâşâ tarafından 1661 Ekim-Aralık ayları arasında İstanbul'dan uzaklaştırılarak Edirne'ye sürülmüştür. Sürülme sebebi bilinmemekle birlikte Safâyî'ye göre onu çekemeyen düşmanları tarafında sürülmüştür. Son yıllarını İstanbul'dan uzakta gurbette geçirmesi sürgün yıllarında hayli acı çektiğini göstermektedir. Sultan IV. Mehmed'e sunduğu kasidesi ve na'atlarından birinde çektiği acıyı dile getirdiği görülmektedir. Sadrazam Fazıl Ahmed Pâşâ'ya kasideler sunarak bağışlanmak için uğraşmıştır. Amacına ulaşan Nâ'îlî, İstanbul'a dönmeyi başarmıştır. Sadrazama sunduğu bir kasidesinde artık eski sıkıntı günlerini atlattığını ve bir koruyucu bulduğunu, bağışlanma dışında sadrazamdan başka iyilikler de gördüğünü belirtmiştir. Nâ'îlî, 1666 yılında 55-60 yaşlarında

¹⁵ Şair hakkında detaylı bilgi için bkz. Ayşegül Mine Yeşiloğlu, "Nâ'îlî", **DİA**, c. 32, İstanbul 2006, s. 315.

İstanbul'da vefat etmiştir. Bursalı Mehmed Tahir'in Osmanlı Mü'ellifleri isimli eserinde kabrinin İstanbul'un Fındıklı semtinde Sünbül Dede Degâhı yanında olduğu, yol genişletilmesi sebebiyle Beyoğlu Mezarlığına taşındığı, daha sonraları ise Beyoğlu Mezarlığı kaldırıldığı sırada kaybolduğu yazmaktadır. Eserleri: *Dîvân* (İpekten, 2019).

Nef'î (?/1635)¹⁶: 17. yy şairlerinden olan Nef'î'nin doğum tarihi tam olarak bilinmemektedir. Şair Erzurum'un Pasinler ilçesinde dünyaya gelmiştir. Ölüm tarihi üzerine kaynaklara farklı kayıtlar düşülse de araştırmalar sonucu Ocak 1635 şairin ölüm tarihi olarak tespit edilmiştir. Küçük adı *Ömer* olan şairin mühründe ve bazı kaynaklarda bu ismi geçmektedir (İpekten, 2012). Nef'î'nin hayatı, kişiliği ve ailesi hakkında çok fazla bilgi bulunmamaktadır. Dedesi Pasinler Sancakbeyi Mirza Ali, babası Mıcingerd (Sarıkamış) Sancakbeyi Mehmet Bey'dir. Mehmet Bey de şairlik yönüyle tanınmıştır. Nef'î'nin şiiire olan yakınlığında babasının etkisi olmuştur. Şair eğitim hayatına Pasinler'de başlamış ancak Erzurum'da tahsilini tamamlamıştır. Nef'î'nin şiirlerinde Farsçayı iyi kullanmasında Erzurum'da ona destek çıkan defterdarlıkla görevli Âlî'nin etkili olduğu şairin şiirlerinde konu olmuştur. Öyle ki Nef'î döneminde İran şairleriyle yarışacak kadar Fars dili, sanatı ve kültürüne hâkimdir. Şair yaklaşık otuz yıl İstanbul'da yaşamıştır. İstanbul'da Mukata'â kâtipliği vazifesinde bulunduğu kayıtlarda yer almaktadır. Şair meslek hayatını yüksek makamlara heveslenmeyip devlet memuru olarak geçirmiştir. *Dîvân-ı Hümâyün*'da maden Mukata'âcılığı, Muradiye Müteveliliği, Cizye Muhasebeciliği, Harac Muhasebeciliği şairin bulunduğu görevlerdir. Sultân Ahmed'e sunduğu kasidelerle onun iltifatını kazanıp padişahın yakın şairleri arasına girer. Şair, Sultân Murâd zamanında yazdığı hicivlerle zaman zaman görevden alınmış ve sürgüne gönderilmiştir. En son Bayram Pâşâ için yazdığı hiciv sebebiyle öldürülmüştür. Nef'î, Divan edebiyatında kasîde türünün en önemli isimleri arasında yerini almıştır. Nef'î şiir diline ve ölçüsüne hâkim bir şairdir ve bundan dolayı kendisine çok güvenir. Şair sadece kasîde değil gazel, musammat, kıt'a, rübâ'î gibi nazım biçimlerini kullanarak da şiirler kaleme almıştır. Eserleri: *Türkçe Dîvân, Farsça Dîvân, Tuhfetü'l-Uşşak, Sihâm-ı Kazâ* (Akkuş, 2018).

Neyyir (?/1800): Doğum tarihi hakkında herhangi bir bilgiye ulaşılamamıştır. 1762-67 yılları arasında doğduğu düşünülmektedir. Üzerinde Şeyh Galib'in etkisi oldukça fazladır. Şeyh Galib'in vefatından sonra seyahat amacıyla gittiği Rumeli'ndeki

---

¹⁶ Şair hakkında detaylı bilgi için bkz. Metin Akkuş, "Nef'î", *DİA*, c. 32, İstanbul 2006, s. 523-523.

Yenişehir Fener'deki Mevlevîhânenin şeyhi olmuştur. Burada iki yıl kadar postnişinlik yaptıktan sonra 1800 yılında vefat etmiş ve Yenişehir Fener'e gömülmüştür. Eserleri: *Dîvân* (Erdem, 2018).

Râmî Pâşâ (1655/1708)¹⁷: Asıl adı Mehmed'dir. Râmî mahlasını kullanmıştır. Bu mahlasla şöhret sahibi olmuş, bu mahlasla tanınmıştır. Terazici Hasan Ağa'nın oğludur. Şiir söyleme kabiliyeti oldukça yüksektir. Bu da onun *Dîvân-ı Hümâyun Kalemi*'ne girmesine vesile olmuştur. Sâmî ve Nâbî ile yakın ilişkiler kurmuştur. 1708 yılında Rodos'ta şiddetli bağırsak enfeksiyonu sonucu vefat etmiş ve oraya defnedilmiştir. Eserleri: *Münşeât, Sulhnâme, Dîvânçe* (İnce, 1977).

Sabîh (?/1783): Asıl ismi Ahmet olan şair İstanbul'dur. İstanbul Kumkapı'da doğmuştur. Babasının ismi Hacı Hüseyin, annesinin ismi Nefise'dir. Divanında belirttiğine göre iki kardeşi ve bir yeğeni vardır. Kardeşi Müneccim Baş Abdullâh Efendi'nin yardımcılarıyla iyi bir eğitim almıştır. Farsça ve Arapça öğrenmiştir. Tokatlı Nakşibendi Şeyhi Muhammed Emin Efendi'nin müridlerindedir. Galata Gümrüğü başkâtibiyken 1783' de vefat etmiştir. Kabri Üsküdar'dadır. Nâbî'nin etkisinde kalarak Hikemî şiiirler yazmıştır. Şiirlerinde işlediği konular genellikle kasidelerde övgü konusunu, gazellerinde aşk, sevgi, güzellik, mecâzi ve ilahi aşk ile dini ve felsefî konuları, tarihlerde ise doğum – ölüm, sakal tıraşları, sünnet düğünleri ve sosyal olayları konu edinmiştir. Eserleri: *Dîvân* (Özdingiş, 1998).

Sâbit (?/1712)¹⁸: Asıl ismi Alâ'eddîn olan şair Bosna'nın Uziçe kasabasında dünyaya gelmiştir. Doğum tarihi tam bilinmemekle birlikte Ryoka şairin doğum tarihinin 1650'den önce olamayacağını tahmin etmektedir. Eğitim görmek için küçük yaşlarda İstanbul'a gelmiştir. Yazdığı birçok kasidelerle Kapudan-ı Derya Seydîzâde Mehmed Pâşâ'ya bağlanır. Kısa zaman sonra Mehmed Pâşâ'nın dairesine imâm olur. Burada geniş bir çevresi olan şair devrin büyükleriyle de tanışır. Kasidelerinde ününü Seydîzâde Mehmed Pâşâ'ya borçlu olduğunu da söyler. 1678'de mulâzın olmuştur. Bir süre sonra kadılığı tercih ederek kadı olmuştur. Çorlu, Burgaz gibi yerlerde kadılık yapmıştır. 5 Eylül 1712'de dizanteri hastalığına yakalanarak vefat etmiştir. Kabri İstanbul Maltepe'de bulunmaktadır. Eserleri: *Dîvân, Zafernâme, Edhem ü Hü mâ*,

¹⁷ Şair hakkında detaylı bilgi için bkz. Recep Ahışhalı, "Râmi Mehmed Paşa", *DİA*, c. 34, İstanbul 2007, s. 449-451.

¹⁸ Şair hakkında detaylı bilgi için bkz. Turgut Karacan, "Sâbit", *DİA*, c. 35, İstanbul 2008, s. 349-350.

Derenâme, Berbernâme, Amrû'l-Leys, Hadis-i Erbaéin Terceme ve Tefsiri (Karacan, 1981).

Sabrî (?/1645)¹⁹: Doğum tarihi bilinmemekle birlikte 16. yüzyılın son çeyreğinde doğduğu tahmin edilen şair, 1645 yılında vefat etmiştir. Edirne’de dünyaya gelen şairin hayatı İstanbul’da sona ermiştir. Şairin adı birçok kişi tarafından ve kaynaklarda *Mehmed, Şerîf Mehmed, İlmîzâde Şerîf Sabrî, Seyyid Mehmed, Sabrî Seyyid Mehmed Efendi, İlmîzâde Seyyid Mehmed Şerîf Sabrî Efendi, Sabrî-i Şakir* gibi farklı olarak anılsa da şairin asıl adının Mehmed Şerîf, mahlasının da Sabrî olduğu tespit edilmiştir. Şair ve kadı bir babanın oğlu olan Sabrî, eğitimini tamamladıktan sonra ilmiye sınıfına mensup olmuştur. Rızâ’nın Sabrî hakkında *âlim, fazıl ve her fennin neticesine vâsıl*” ifadelerine yer vermesi şairin eğitiminin iyi olduğunun göstergesidir. Sabrî mülazımlık, müderrislik ve kadılık vazifelerinde bulunmuştur. Şair olarak ünlendikten sonra IV. Murâd’ın nedimleri arasında yer almıştır. Kaside ve gazel türlerindeki ustalığı onun şiir yönünü ortaya çıkarmıştır. Mazmunları istediği formda kullanma yeteneği olmasının yanında mana ve fesahatte güçlü bir şairdir. Eserleri: *Dîvân, Münşeât*. Şaire addedilen fakat kesinliği olmayan eserleri ise: *Hüsn ü Dil, Zâdü'l-müsâfirîn* (Çeçen, 2010).

Sahhâf Rüşdî (1637-1638/1699): Kaynaklarda şairin asıl adının Ahmed olduğu, Rüşdî’nin ise onun mahlası olduğu şeklinde geçmektedir. Bosna Hersek Mostarlıdır. Şairin doğum tarihiyle ilgili sadece *Sicil-i Osmânî*’de 1637-1638 yılında doğduğuna dair bilgi bulunmaktadır. IV. Mehmet döneminde İstanbul’a geldiği ve sarayda eğitimini tamamladığı daha sonra müderrislik yaptığı bilinmektedir. Fakat müderrislikten ayrılarak vaktini vefat eden oğlunun mezarını ziyaret ederek geçirdiği söylenmektedir. Defterdar olan Ahmet Pâşâ ile Mısır’a giden Sahhâf Rüşdî 1699 yılında vefat etmiştir. Kabrinin İstanbul’da olduğu söylense de kesin bir bilgi bulunmamaktadır. Sahhâf Rüşdî’nin divanından hareketle Mevlânâ’yı sevdiğini söyleyebiliriz. Mevlevîliğe ait terimler kullandığı, Mevlevî dergâhlarında şeyhlik yapmış kişilerin isimleri ve Mevlevîhânelerin yapım yılı ile ilgili yazdığı tarihler de divanında görülmektedir. Eserleri: *Dîvân* (Ekici, 2006).

Sâlim (1688-1743)²⁰: Sâlim 1688’de İstanbul’da dünyaya gelmiştir. Ölüm tarihi hakkında çeşitli rivayetler olmasından dolayı 1739-1744 yılları arasında vefat ettiğini

¹⁹ Şair hakkında detaylı bilgi için bkz. Sadık Erdem, “Sabrî”, *DİA*, c. 35, İstanbul 2008, s. 356-357.

²⁰ Şair hakkında detaylı bilgi için bkz. Hüseyin Güfta, “Sâlim”, *DİA*, c. 36, İstanbul 2009, s. 46-47.

söyleyebiliriz. Asıl adı Mehmed olan şair *Sâlim* ismini şiirlerinde mahlas olarak kullanmıştır. Babası Şeyhülislam Mirza Mustafa Efendi'dir. Sâlim yaklaşık dört buçuk yaşındayken Yenibağçeli Çelebi Efendi'nin yanında ilköğrenimine başlamıştır. Özel dersler almasının yanında babasından sarf ve nahiv, me'ânî, mantık, hikmet, hey'et, hikmet-i işrak, hesâb, fıkıh, hadis ve edebiyat ilimlerini öğrenmiştir. Muhammed bin Selâm el-İskenderânî'den hadis dersi aldıktan sonra kendisine mülazemet verilmiştir. 16 yaşındayken diplomasını alan şair Eyüp Siyavuş Pâşâ Medresesi'ne atanmıştır. İlmî derecelerinin yükselmesiyle Mu'îd Ahmed Efendi Medresesi, Ebulfazl Mahmud Efendi Medresesi, Sinan Pâşâ Medresesi, Şehzâde Medresesi, Süleymaniye Medresesi gibi medreselerde müderrislik yapmıştır. 1713'te Selanik'e kadı olarak vazifelendirilmiştir. 6 aylık süren bu görevinden kötü davranışları yüzünden azledilse de 1714'te babasının sayesinde Galata kadılığı vazifesi verilmiştir. Yine aynı sebeple görevden azledilerek babasıyla birlikte Trabzona sürgün edilmiştir. 1721-1722 yılları arasında Damad İbrahim Pâşâ'ya sunduğu tezkire çok beğenilmiş ve İstanbul kadılığına getirilmiştir. Kadılık vazifesinden alınıp *Aynî Tarihi*'ni çevirmek için oluşturulan komisyona üye olarak atanmıştır. 1730'da Anadolu kazaskeri, 1735-1736 yıllarında Rumeli kazaskerliğine tayin edilmiştir. Görev süresi bittiğinde azledilmiştir. Sâlim, âlim, nâsir ve hattattır. Dönemin tanınmış hattatlarından Bahrî mahlaslı Mehmed Efendi'den hat dersi almıştır. Şair şiirlerini açık, kusursuz ve akıcı bir şekilde kaleme almıştır. Ona göre şiirin temel taşları mana ve mazmundur. Şeyhülislam Bahâyî ve Nâbî'den oldukça etkilenen şair, Refî, Sünbülzâde Vehbî gibi şairleri tesirinde bırakmıştır. Divan şiirinin hemen hemen her nazım türünü kullanmıştır. Şiirlerinde musikiye de yer vermiş, tasvirî anlatım yolunu tercih etmiştir. Eserleri: *Tezkire-i Sâlim*, *Dîvân*. Ayrıca üzerinde emek harcadığı diğer eserler şunlardır: *Neylû'r-reşâd fî emri'l cihâd*, *İkdü'l-cumân fî Târîh-i Ehli'z-zamân Tercümesi*, *Selâmetü'l-insân fî Muhâfazati'l-lisân*, *Mâhiyetü'l-âşık*, *Lugat-i Vassâf*, *Türkçe- Arapça- Farsça Lügat*, *Akâyid-i İmâm Tahavî Tercümesi*, *Mantıkta bir metin ve şerhi ile üzerine hâşiye*, *Âdâb-ı bahsda Hüseyin Efendi Risâlesinin sülsünü şerh ve tahşiye*, *Şâh Hüseyin'e bir hâşiye*, *Nahvde bir metin ve şerhi*, *Şerh-i hikmeti'l-ayn ve Pejdevî üzerine tahrirat*, *صلی اللہ علی محمد بعدد کل داء و دواء salâvat-ı şerîfesine şerh*, *Sûre-i Feth 'de بما عاهد علیہ اللہ و من اوفی بما عاهد علیہ اللہ âyetinde bir risâle*, *Kelime-i mâdde bir risâle*, *Kelime-i lâ-siyemmâ bir risâle* (Güfta,1995).

Sâmî (Arpaemîni-zâde Mustafa) (?/1734)²¹: Arpaemîni Osman Efendi'nin oğlu olan şairin asıl adı Mustafa'dır. Doğum tarihi tam olarak bilinmemektedir. Birçok farklı resmi görevinin yanı sıra şairliğiyle ön plana çıkmış olan Sâmî'nin şiirlerinde musiki terimlere yer vermiş olması onun müzikle de uğraştığını göstermektedir. Ayrıca kaynaklar Sâmî'nin kitâbet mesleğinde de ilerleme kaydettiğinden, Hâce-zâde Mehmed Efendi'nin yanında sülûs ve nesih öğrendiğinden ve yazı yazmadaki becerisiyle tanındığından bahsetmektedir. Şiirlerindeki tasavvufî özellikler ve mevlevî redifî gazeli, Müstakîm-zâde'nin, mevlevîliğe intisap ettiğine dair verdiği bilgiyi desteklemektedir. Edirne'nin kışından bahsettiği bir şitâiyyesinden onun 1712'de Şehid Ali Pâşâ'nın buyruğunda Edirne'de bulunduğu düşünülmektedir. Damad İbrahim Pâşâ'ya sunduğu bir kasidesinden de maddi sıkıntı çektiği anlaşılmaktadır. Tezkirelerde, edebiyat tarihlerinde ve başka kaynaklarda şair hakkında yapılan değerlendirmelere bakıldığında onun beğenilen bir şair olduğu anlaşılmaktadır. Birçok ünlü şair tarafından şiirlerine nazireler yazılmış ve bazı gazelleri bestelenmiştir. Şair, şiirde mazmun, nükte ve manayı ön plana almış, bunları şiirin özü olarak kabul etmiştir, fakat lafzın önemini dışlamamıştır. Akıcı ve kısa olması gerektiğini düşündüğü şiirlerde rengîn, yeni, özgün ve ince hayaller oluşturmaya çalışmıştır. Daha çok teşbih, istiare, kinaye, mecaz-ı mürsel, leff ü neşr, mübalağa ve tezat sanatlarını kullanmayı tercih etmiştir. Farklı nazım şekilleri ve türlerinde yazdığı şiirlerden oluşan orta hacimli divanındaki en yoğun kısmı gazeller ve tarihleri oluşturmaktadır. Renkli ve alışılmamış hayallerin var olduğu şiirleriyle oldukça dikkat çekmiş ve sanatının gücünü göstermeyi başarmış bir şairdir. Eserleri: *Dîvân, Târîh* (Kutlar, 2017).

Seyyid Vehbî (1674/1736)²²: 19. yüzyılın en önemli şairlerinden biri olan Seyyid Vehbî, İstanbul'da dünyaya gelmiştir. Asıl adı Hüseyin, silsilesi Hüseyin Efendi'ye dayandığı için bir dönem Hüseyinî mahlasını kullanmıştır. Tahmini doğumu 1674 yılları olduğu düşünülmektedir. Hocası Mirza-zâde Ahmed Neylî'nin kendisi için uygun gördüğü Vehbî mahlasını şiirlerinde kullanmıştır. Seyyid Vehbî, yaşadığı dönem içerisinde çok iyi bir eğitim görmüş ayrıca birçok âlimden dersler almıştır. Hoca Hatun Medresesi'nde müderrislik yapmıştır. Seyyid Vehbî, Sultân III. Ahmed'in şehzadeleri Süleyman, Mustafa, Mehmed ve Bâyezîd'in sünnet törenleri için kaleme aldığı Sûr-

²¹ Şair hakkında detaylı bilgi için bkz. Fatma Sabiha Kutlar, "Mustafa Sâmi Bey", *DİA*, c. 31, İstanbul 2006, s. 354-356.

²² Şair hakkında detaylı bilgi için bkz. Hamit Dikmen, "Seyyid Vehbî", *DİA*, c. 37, İstanbul 2009, s. 74-75.

nâme'nin etkisiyle de hayatında önemli gelişmeler olmuştur. Seyyid Vehbî, döneminde oldukça meşhur biridir. Dönemin tezkirelerinde günde bin beyit yazmaya muktedir güçlü bir şair ve münşi olarak zikredilmektedir. Bu durumu kendisi de tasdiklemektedir. Kendisinin şiir alanında yeni bir vadi açtığını, hiç kimsenin kendisine nazire yazamayacağını söylemiş ve dönemindeki şairlere, münşilere meydan okumuştur. Kendisine kasidede Nef'î, gazelde Nâbî örnek teşkil eden isimler olarak beyan eder. Vehbî, Nedîm'in üslubunu da beğenir ve şiirlerine bunu yansıtır. Sosyal hayat ve mahalli unsurlar, Vehbî'nin şiirlerinde dikkat çeker. Eserleri: *Dîvân, Sûr-nâme, Hadîs-i Erbâ'in, Risâle-i Sulhiyye*, (Dikmen, 1991).

Sezâyî (1669/1738)²³: Asıl adı Hasan'dır. 1669 tarihinde Mora yarımadasının bugünkü Korent denilen Gördes'te doğmuştur. Ailesi Mora'nın önde gelenlerindedir. Babası Ali, Kurtbey-zâde Hasan'ın oğludur. Kaynaklarda eğitimi hakkında net bir bilgiye ulaşılamamıştır. Ancak eserlerinden hareketle iyi bir eğitim aldığı söylenebilmektedir. 1687 yılında Venediklilerin Mora'yı işgal etmesi üzerine İstanbul'a gelmiştir. İstanbul'a gelmek için bindiği gemide Halvetî şeyhlerinden biriyle tanışmıştır. Halvetî tarikatının bir şubesi olan Rûşenî'nin kollarından ve İbrahim Gülşenî'ye bağlı olan Gülşeniyye tarikatının halifelerinden El-Hâc Hallâc muhitindeki Âşık Mûsâ'nın dergâhında Şeyh Mehmed Sırrî Efendi'nin müritlerinden olmuştur. Bazı kaynaklarda Şeyh Mehmed Sırrî Efendi'ye değil de onun oğlu olan Seyyid Ali Efendi'ye mürit olduğu yazmaktadır. Sonuç olarak Gülşeniyye tarikatına bağlanan Sezâyî burada iki yıl boyunca tarikat adabını ve erkânını öğrenir ve burada çileye girer. Şeyhinin ölümü üzerine post-nîşîn olan Mehmed La'elî Fenâyî Efendi'ye intisab etmiştir. Dergâhın vakıf gelirlerini toplamakla görevlendirilmiştir. Bu görevinden dolayı *Câbî Dede Efendi* ünvanını almıştır. Şeyhi vefat ettikten sonra kendisi post-nîşîn olmuştur. Mısır'a, Kahire'ye giderek İbrahim Gülşenî'yi ziyaret etmiştir. Gülşenî Dergâhında görev yapan İbrahim Çelebi tarafından Gülşenî tarikatına ikinci pîr olarak kabul görmüştür. 1738 yılında Edirne'de vefat etmiştir. Eserleri: *Dîvân, Mektûbât-ı Sezâyî, Şerh-i Gazel-i Niyâzî Mısırî* (Özuygun, 1999).

Sırrî-i Üsküdârî (?/1699): Şairin asıl ismi İbrahim'dir. Kaynaklarda İbrahim Sırrî Efendi, Üsküdârî İbrahim Efendi gibi isimlerle anılmıştır. Doğun tarihi ile ilgili kesin bir bilgi bilinmemekle birlikte kaynaklarda Kostantiniyye-i bihîn-i i'tibâra leb-i

---

²³ Şair hakkında detaylı bilgi için bkz. Himmet Konur, "Sezâî-yi Gülşenî", *DİA*, c. 37, İstanbul 2009, s. 79-81.

deryâda melâhat-nisâr olan medîne-i Üsküdar'dan olup diye belirtilmektedir. Ailesi hakkında herhangi bir bilgi olmayan şairin kaynaklarda babası hakkında Sırrî-i Rûmî İbrahim bin Abdullah ifadesi geçmektedir. Buna göre babasının isminin Abdullah olduğu tahmin edilmektedir. Bir diğer tahmin ise Allah'ın bir kulunun oğlu şeklinde düşünülmektedir. Kaynaklarda evliliği hakkında veya çocuğunun olup olmadığına dair herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Maliye kâtibi olduğu ve en son olarak Girit defterdarlığı yaptığı bilinmektedir. Şairin vefat tarihi Sicil-i Osmânî'de H.1110 olarak geçmektedir. Birçok kaynakta Üsküdar'da vefat ettiği yazmaktadır. Fakat kabri ile ilgili kesin bir bilgi bulunmamaktadır. Eserleri: *Dîvân, Şerhu Medhi'n-Nebî, Târih-i Sultân Mustafâ-yı Sâni, Hikâye-i Garibü'l-Âsâr* (Kazan, 2003).

Sultân Bâyezîd (1448-1512)²⁴: 1448 yılında Fatih Sultân Mehmed'in Gülbahar Hatun'dan doğan büyük oğludur. Amasya da sancak beyliği yaptı. Babasının vefatıyla birlikte kardeşi Cem Sultan'la taht mücadelesine girişmiş ve taht kendisine nasip olmuştur. 1481 yılında tahta geçerek Osmanlı Devleti'nin sultanı olmuştur. Devleti barış ve sükûnet içerisinde yönetmeye çalışmıştır. Ancak Anadolu'da etkili olan Şii'lerin başlatmış olduğu Şah Kulu İsyanı onun saltanattan çekilmesine sebep olmuştur. 24 Nisan 1512'de saltanattan çekilmiştir. 21 Mayıs 1512'de vefat etmiştir. Naaşı Beyazıt Meydanı'nda yaptırmış olduğu caminin yanına defnedilmiştir (Turan, 1992).

Sultân Murâd (1612/1640)²⁵: 27 Temmuz 1612'de İstanbul'da doğdu. I. Ahmed ile Mâhpeyker (Kösem) Sultân'ın oğludur. 10 Eylül 1623'de tahta geçmiş ancak yaşı küçük olduğundan devlet yönetimi 1632'de Sadrazam Receb Pâşâ'yı bertaraf edene kadar annesinin etkisi altındaki devlet adamlarının elindeydi. Osmanlı Devleti IV. Murâd dönemi âlim, şair, tarihçi, hattat ve musikişinas gibi muhtelif sahalarda yetişmiş fikir adamları bakımından en parlak dönemini yaşamıştır. 8 Şubat 1640 yılında vefat eden Sultân Murâd'ın cenazesi Sultân Ahmed Camii yanındaki babası I. Ahmed'in türbesine defnedildi (Yılmaz, 2006).

Sünbül-zâde Vehbî (1718/1809)²⁶: Asıl ismi Mehmet olan şairin mahlası Vehbî'dir. Osmanlı'nın bir sancağı olan Maraş'ta Sünbül-zâdeler olarak tanınan köklü

---

²⁴ Şair hakkında detaylı bilgi için bkz. Şerafettin Turan, "Bayezid II", *DİA*, c. 5, İstanbul 1992, s. 234-238.

²⁵ Şair hakkında detaylı bilgi için bkz. Ziya Yılmaz, "Murad IV", *DİA*, c. 31, İstanbul 2006, s. 177-183. Ayrıca bkz. Nuri Özcan, "Murad IV", *DİA*, c. 31, İstanbul 2006, s. 183.

²⁶ Şair hakkında detaylı bilgi için bkz. Selim Sırrı Kuru, "Sünbül-zâde Vehbî", *DİA*, c. 38, İstanbul 2010, s. 140-141.

bir ailedendir. Doğum tarihi ile ilgili kesin bir bilgi bulunmayan şairin 1718’de doğduğu bilinmektedir. Memleketinde çok iyi bir tahsil gören şair İstanbul’a giderek kadılık yapar. Kendisine yazdırılan *Nâme-i Hümayûn* müsveddesi dolayısıyla tanınan şairi kadılıktan hâcegânlık mesleğine terfi ettirilmiştir. Yedi yıl kadar bu mesleği yaptıktan sonra başta Sultân I. Abdülhamit olmak üzere saray ve çevresinde itibar kazanmıştır. Hayatını İstanbul’da geçiren şair nikris hastalığına yakalandıktan iki yıl sonra 29 Nisan 1809’da vefat etmiştir. Şairin kabri İstanbul Edirnekapı Topçular’dadır. Eserleri: *Dîvân, Lutfiyye, Tuhfe-i Vehbî, Nuhbe-i Vehbî, Şevk-engîz, Münşeât* (Yenikale, 2012).

Şemseddin Sivâsî (1520/1597)²⁷: 1520 yılında Tokat’ın Zile ilçesinde dünyaya gelmiştir. Esmer olduğundan kendisine Kara Şemşi ya da Kara Şemseddin de denmektedir. Yedi yaşından itibaren Amasya, Tokat ve İstanbul gibi şehirlerde eğitim gören Şemseddin Sivasî sahn müderrisliğine kadar yükselmiş ama daha sonraları tasavvufa yönelmiştir. İstanbul’da ders okutup vaaz vermiştir. 1597’de vefat eden şairin kabri Sivas’ta Meydan Camii’nin kuzey tarafındadır. Manzum Eserleri: *Dîvân-ı İlâhiyât, El-fesâyih fi Tercemeti ’l-levâyih, Heşt-Bihişt, Gülşen-Âbâd, İbretnüma, İrşâdü’l-Avâm, Kitâbü’l-hiyâz min Sevb Gamâmu’l-Feyyâz, Menâkıb-ı İmâm-ı A’zam, Menâsik-i Hac, Mir’âtü’l-Ahlâk ve Müşevviku’l-Eşvâk, Mir’âtü’l-Eşvâk, Mevlid-i Nebî, Süleymânnâme, Terceme-i İlâhî-nâme-i Şeyh Attâr, Terceme-i Mantıku’t-Tayr-ı Şeyh Attâr, Terceme-i Pend-nâme-i Şeyh Attâr, Terceme-i Kasîde-i Bürde*. Mensur Eserleri: *Cilâ-i Uyûnu’l-Arâisü’l-Muhaddara, Dâiretü’l-Usûl, Dürerü’l-Akâid, El-Câmiü’n-Nüfûs, Huccet-i İlâhiyye, Kıssa-ı Mûsâ ve Hızır, Letâyifü’l-Âyât ve Nukûşu’l-Beyyinât, Meclis, Menâkıb-ı Çihâryâr-ı Güzîn, Menâkıb-ı Nu’mân, Menâzilü’l-Ârifîn, Nakdü’l-Hâtur, Risâle-i Emr-i İlâhî, Risâletü’t-Te’vil, Şerh-i Gazeliyyât-ı Sultân Murâd Hân-ı Sâlis, Şerh-i Kavâidü’l- İrâb li İbn-i Hisâm, Şerh-i Kelimâtü Kümeyl İbn-i Ziyâd, Şerh-i Muhtasarü’l-Menâr, Umdetü’l-Edîp fi’t-Te’allümi ve’t-Te’dîb* (Toparlı, 2015).

Şeyhülislam Yahyâ Efendi (1553/1645)²⁸: Doğumuyla ilgili iki farklı rivayet bulunan şair 16. yüzyılın ikinci yarısında İstanbul’da dünyaya gelmiştir. Sultân İbrahim döneminde maruz kaldığı iftiralar sebebiyle sağlık problemleri yaşamış 27 Şubat 1645’te vefat etmiştir. Şairin yaşadığı yüzyılda Şeyhülislam Yahyâ adıyla bilinen başka bir kişi daha olmasından dolayı şair babasının Zekeriyâ-zâde adıyla ayırt edilmektedir.

²⁷ Şair hakkında detaylı bilgi için bkz. Hasan Aksoy, “Şemseddin Sivâsî”, *DİA*, c. 38, İstanbul 2010, s. 523-526.

²⁸ Şair hakkında detaylı bilgi için bkz. Bayram Ali Kaya, “Yahyâ Efendi, Zekeriyâzâde”, *DİA*, c. 43, İstanbul 2013, s. 245-246.

Yahyâ Efendi'nin babası Bayram-zâde Zekeriyâ Efendi de şeyhülislamdır. Şair, Abdülcebbâr-zâde Derviş Mehmet Efendi gibi âlimlerden ders alarak kendisini geliştirmiştir. Şeyhülislam Mâlûl-zâde Mehmed Efendi'den mülâzemet alıp medrese müderrisliğine atanmıştır. 1580-1596 yıllarında Hoca Hayreddin Efendi, Atik Ali Paşa, Haseki Sultân, Sahn medreseleri gibi medreselerde müderrislik yapmıştır. 1597 yılında Şam kadılığına tayin edilmiştir. İlerleyen zamanlarda Mısır, Bursa, Edirne, İstanbul kadılığı da yapan şair 1605-1606 yılları arasında Anadolu ve Rumeli kazaskerliği yapmıştır. Yahyâ Efendi sonraki süreçlerde iki kez daha Rumeli kazaskeri olarak görev yapmıştır. 1622'de şeyhülislam olarak vazifelendirilmiştir, zaman zaman görevden azledilse de ölümüne kadar şeyhülisamlık yapmıştır. Yahyâ Efendi kaynaklardan edinilen bilgilere göre gönül ehli, hoşsohbet, nüktedan, layıkıyla iş yapan, saygılı, mütevazı ve cömert biri olarak bilinir. Klasik Türk şiirinin gazel türünde ünlenmiş olan şairin tezkirelerde akıcı ve dokunaklı gazellerinin herkesin beğenisini kazandığına dair bilgiler bulunmaktadır. Dönemin şairleri tarafından kendisine şiirler ve nazireler yazılmıştır. Şiirlerinde dini meselelere fazla yer vermeyen şair, şarap, meyhane ve içki temalarıyla şiirler kaleme alması yönüyle dikkat çekmiş ve eleştirilere maruz kalmıştır. Sade ve samimi bir dille şiirler yazmıştır. Ona göre şiir sade ve akıcı olup yeni mazmunlar barındırmalıdır. Şairin duygu ve mana yüklü bazı şiirleri bestelenmiştir. Şairin hayatı boyunca keleme alıp ardında bıraktığı birçok eser bulunmaktadır. Yaklaşık yirmi yıl şeyhülisamlık yapan Yahyâ Efendi'nin Arapça, Farsça bazı şiirleriyle dinî ahlâkî konularda manzum, mensur Arapça risâle, hâşiye ve tezkireleri de bulunmaktadır. Eserler: *Dîvân, Ta'likü Şerhi Câmi'd-dürrer, Tahmîsü Kasîdeti'l-bürde, Nigârîstan Tercümesi, Fetâvâ-yı Yahyâ Efendi, Sâkînâme* (Kaya, 2013).

Tıflî (?/1659-1660)²⁹: Doğum tarihi bilinmeyen Tıflî Ahmed Çelebi Trabzon'da doğmuştur. Leylek Tıflî lakabıyla anıldığı bilinmektedir. Babası Abdülaziz Efendi adında biridir. Keskin zekâsından dolayı meddah ve nedim olarak ünlenen şair bu zekâsıyla IV. Murâd'ın mâiyyetine girmiştir. İstanbul'a hangi tarihte geldiği bilinmemekle birlikte başka bir şehirden İstanbul'a geldiğini kendisi şiirinde belirtmiştir. Tıflî iyi bir hayat sürmesine rağmen zaman zaman şiirlerinde devletteki kötü gidişatından, siyasî otoritenin buna kayıtsız kalmasından böyle devam ederse devletin varlığını sürdürmesinin zor olacağından bahsetmiştir. Bazı şiirlerinde IV. Murâd'ın

²⁹ Şair hakkında detaylı bilgi için bkz. Bekir Çınar, "Tıflî Ahmed Çelebi", **DİA**, c. 41, İstanbul 2012, s. 89-90.

uygulamalarından da şikâyetçi olduğu görülmektedir. Tıflî'nin ölüm tarihi ile ilgili çeşitli bilgiler olmakla birlikte Nâ'îlî ve İsmâ'il Belîğ gibi birçok şair Tıflî'nin H.(1070) M.(1659-1660) tarihinde vefat ettiğini belirtmiştir. Gölpınarlı, Tıflî'nin H.(1070) M.(1659-1660) yılında vefat ettiğini belirtip ek olarak Hamzavîlerden olduğunu ve Hamza Balî'nin yakınına gömüldüğünü de belirtmiştir. Tıflî'nin 17. yüzyıl Divan edebiyatında birçok şairin de etkisinde kaldığı Sebk-i Hindî'nin etkisinde kaldığı görülmektedir. Bu akımın birçok özelliği şiirlerine yansımıştır. Eserleri: *Dîvân, Sâkînâme* (Çınar, 2000).

Tırsî (?/1727-28): Asıl adı İbrahim olan Tırsî 18. yüzyıl şair ve hattatlarından. İbrahim Tırsî'nin hayatı hakkındaki bilgiler oldukça azdır. Bu sınırlı olan bilgiler de birkaç şair biyografilerinde geçmektedir. Hattatlığı sebebiyle bazı bilgileri hat sanatı ile ilgili olan bazı kaynaklarda geçmektedir. Tırsî'nin doğum tarihi ile ilgili bir bilgi bulunmamaktadır. Ailesi veya soyu hakkında da herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Bazı kaynaklarda geçen bilgilerden Anadolu'dan geldiği bilinmektedir. Gazelleri arasında bir beyitte Uşak'ta doğduğunu söyler. Küçüklüğünden itibaren İstanbul'da Ayasofya civarında yaşadığını da bir gazelinde belirtmiştir. Geçimini kâtiplik yaparak geçirdiği bilinmektedir fakat çalıştığı yerler hakkında herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. İçkiye olan düşkünlüğünden işinden olmuş, hakaretlere maruz kalmıştır. Hayatı ve ailesi gibi çevresi ve ahabları hakkında da bilgiler yeterli düzeyde değildir. Kaynaklarda 1727-28 yıllarında vefat ettiği söylenmektedir. Eserleri: *Dîvân* (Yılmaz, 2011).

Vâsîf (Enderunlu) (?/1824-25)³⁰: Enderunlu sıfatıyla meşhur olan şairlerimizden biri olan Vâsîf'in hayatı hakkında kaynaklarda pek fazla bilgi yoktur. Kaynaklarda asıl isminin Osman olduğu ve İstanbul'da doğduğu bilgisine ulaşılır. Saray mektebi olan Enderun'da bulunduğu için *Enderûnî* veya *Enderunlu* diye bilinir. Vâsîf, ser-müezzin olarak görev yapmış musiki hocası Sa'dullah Efendi'nin kardeşidir. İyi bir eğitim alan Vâsîf resmî hayatında da adım adım ilerlemeye başlamıştır. Devletin birçok kademesinde görevlerde bulunan Vâsîf, İstanbul'da 1824-25 senesinde vefat etti. Yakın arkadaşı olan İzzet Molla, şairin mezar taşına *Mîr Vasfî dem-i fevtinden olunca âgâh / Yakdı âsârını da cân-ı ahibbâ gibi âh yazdığı* beytiyle Vâsîf'in son zamanlarında elindeki şiirlerin birçoğunu yaktığını ifade etmiştir. Enderunlu Vâsîf'in en hacimli eseri

---

³⁰ Şair hakkında detaylı bilgi için bkz. Abdülkadir Karahan, "Enderunlu Vâsîf", *DİA*, c. 11, İstanbul 1995, s. 189-190.

Dîvân'ıdır. Eserde Klasik Türk şiirinin hemen hemen bütün nazım şekilleri bulunmaktadır. Şairliğinin yanı sıra iyi bir hattat ve musiki bilgisi geniş olan Vâsıf aynı zamanda bestekârlığı da vardır. Bestelediği eserler günümüze kadar ulaşamamıştır. Vâsıf, Nedîm, Sümbül-zâde Vehbî, Enderunlu Fâzıl gibi halk zevkini ve halkın gündelik söyleyişini şiire yansıtan bir şairdir. Vâsıf döneminde çok beğenilen ve bestelenilen şarkıları ile meşhur olmuş biridir. Şiirlerinde Nedîm'in etkisi görülür. Şiirlerinin bazıları özen gösterilmeden söylenmiş gibi olsa da bazı şiirleri titizlikle kaleme alındığı görülür. Eserleri: *Dîvân* (Gürel, 1999).

Yusuf Ziyâ Pâşâ (?/1817)³¹: Gürcü asıllıdır. Koca Yûsuf Pâşâ'nın himayesinde ilmini tamamlamıştır. III. Selîm zamanında pâşâlık görevini yerine getirmiş. Filistin'de Fransızları büyük bir hezimete uğratmıştır. Şiir tabiatlı olup olmadığı bilinmese de kendisine yazılmış tarihler bulunmaktadır. Kendisinin yazmış olduğu şiir örnekleri bulunmaktadır. Ancak askeri karakteri daha ağır basmaktadır (Çiftçi, 1996).

---

³¹ Şair hakkında detaylı bilgi için bkz. Kemal Beydilli, "Yûsuf Ziyâ Pâşâ", **DİA**, c. 44, İstanbul 2013, s. 34-37.

1.6. Mecmuanın (1a-49a) MESTAP'a Göre Muhteva Tablosu³²

Tablo 3: Mecmuanın (1a-49a) MESTAP'a Göre Muhteva Tablosu

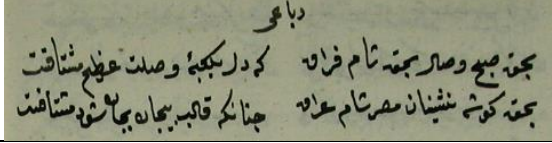
Yer Nr.: Süleymaniye Kütüphanesi, Hacı Mahmud Efendi Yazmaları, Numara 5211, Mecmû'â-ı Eş'âr							
Yp. Nr.	Mahlas	Matla' beyti / bendi	Makta' beyti / bendi	Nazım şekli / birimi	Nazım Türü	Vezin	Açıklamalar
1b-4a	Lâ-Edrî	Bârekallah zihî şun ^ç -ı ħudâ Âb-veş oldu dilimden icrâ	Hâtif-i ħaybdan oldu nev-beşâret târiħi Didi müjdeler ehl-i dile sulţan Selîm itdi cülûs	Mesnevî/62		...-/...-/...-	Mecmuada "Târîħ-i Âl-i 'Oşmân" başlıħı ile kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
3b	Lâ-Edrî	Ne itdi kendüsi râħât ne virdi ħalka ħuzûr Ĥarâb itdi bu dünyâyı ħayansun ehl-i ħubûr		Matla ^ç		...-/...-/...-/...-	Mecmuada "Der ħaħħ-ı Mezbûr" başlıħıyla varaħın saħ alt kısmına derkenar olarak kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.

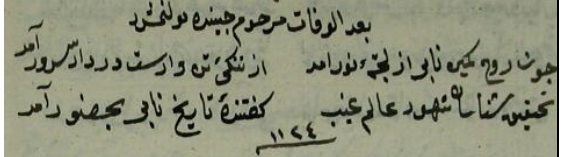
³² Tablomuzda ilgili kaynaklarda nazım şeklini tespit edemediğimiz müfred ve matla^ç olarak görülen bazı şiirlerin mecmuamızda pek çok şiir örneğinde olduğu gibi herhangi bir nazım şeklinden alınma ihtimali bulunmaktadır.

4a	Nābī	Ne ğam erbāb-ı cürme tāb-ı ħurşid-i kıyāmetden Ṭururken ‘afv-ı bārī çetr-i istiġfāruñ altında	Olur mı gevher-i ‘irfān müyesser herkese Nābī Ne mümkindür k’ola gencine ħer dīvāruñ altında	Ġazel/2		.---/---/---/---	Mecmuada “Nābī” başlığı ile kaydedilen bu beyitlerin (Urfalı) Nābī’ye ait bir gazelden alındığı tespit edilmiştir.
4a	Nābī	İtme rindāne teġāz ramazānda sāķī Zimmet-i def‘-i ğamıñ va‘desi şevvāldedir		Ġazel/1		..--/.../..--/..-	Mecmuada “Beyt” başlığı ile kaydedilen bu beytin (Urfalı) Nābī’ye ait bir gazelden alındığı tespit edilmiştir.
4a	Nābī	Zillet erbābı olur bāb-ı ilāhide ‘azīz Ḥalq cāmi‘de el üzre götürür pāpūşun		Ġazel/1		..--/.../..--/..-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin (Urfalı) Nābī’ye ait bir gazelden alındığı tespit edilmiştir.
4a	Ḥākim	Māye-i ħayret bu şehriñ tāze kānidur bañā Pırlıkde ‘aşk sevdā-yı civānīdür bañā	Gerçi şöret-yābdur benden muqaddem Ḥākimā Lebüñ Ḥassān-ı ‘acem müstebidde şānīdür bañā	Ġazel/7		---/---/---/---	Mecmuada “Ḥākim” başlığı ile kaydedilen bu gazelin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
4b	Zekī Efendi	Āvīze-i zülfi o mehiñ zülfi telince Ġisūları cekmez bu kadar bārı tel ince	Ey tab‘-ı güher-senc-i Zekī böyle nazīre Taḥşine sezādır hele dünyā şıķalince	Ġazel/5		--/.../.../..-	Mecmuada “Ġazel-i Zekī Efendi” başlığı ile kaydedilen bu gazelin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

4b	Rahmî	Hatt-ı dilber gibi zîr-i hum-ı kâkülde bulun Giyeh-i tâze gibi sâye-i sünbülde bulun	Sen ide mest-i mey-i cām-ı murād eylerler Rahmiyâ pây-ı hum-ı bezm-i taḥammülde bulun	Ġazel/5	..-./.../..-./..-	Mecmuada “Raḥmî” başlığı ile kaydedilen bu gazelin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
4b	Necib	Şevḳ ile bülbüle dön zîr-i hum-ı mülde bulun Var şürâhîde olan cilve-i kulkulde bulun	Hâme-i Rahmî -i üstâd-ı Necib ol pîrû Giyeh-i taze gibi sâye-i sünbülde bulun	Ġazel/6	..-./.../..-./..-	Mecmuada “Nazîre-i Necib” başlığı ile kaydedilen bu gazelin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
5a	Rahmî	O şüh-ı ser-tirâşın ğamzesi cellâddan ḳalmaz Nigâh-ı pür-sitizi neşter-i faşşâddan ḳalmaz	Kümeyt-i kil-k-i nazmım Rahmiyâ meydân-ı dânişte Ne deñlü olsa bi-tâb ehl-i isti‘ dâddan ḳalmaz	Ġazel/9	.-./.../.-./...-	Mecmuada “Raḥmî” başlığı ile kaydedilen bu gazelin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
5a	[Arpaemini-zâde Mustafa] Sâmi	Neş’e-i meyle ruḥ-i âluñı gül gül görelüm Açıl ey ğonçe biraz rüyuñı gül gül görelüm	Şîşe-i tevbeysi Sâmi nice bir hıfz idelüm Varalum ğülşene bir yirde gül ü mül görelüm	Ġazel/6	..-./.../..-./..-	Mecmuada “Sâmi” başlığıyla kaydedilen bu gazelin Arpaemini-zâde Mustafa Sâmi’ye ait bir gazel olduğu tespit edilmiştir.
5b	Sırrî-i Üsküdarî	Dime evrâḳ ğüm-nâmide meştür olmamız yegdür Yine bir mâh-rû ‘ışığıyla meşhür olmamız yegdür	Heves-kârî-i pâmâliyle yâriñ ḥâk-i pây olduḳ Belî kuḥl-i cilâ-yı dide-i mür olmamız yegdür	Ġazel/5	.-./.../.-./...-	Mecmuada “Sırrî-i Üsküdarî” başlığıyla kaydedilen bu gazelin Üsküdarlı Sırrî’ye ait bir gazel olduğu tespit edilmiştir.

5b	Münif Efendi	Ṭōñdum görünce ‘âlem-i âb içre şeyhi dūn Neydi o erba‘îleri ol zühd-i bâridi		Müfred	--/-.-/-.-/-.-	Mecmuada “Münif Efendi” başlığı ile kaydedilen bu beytin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
5b	Lâ-Edrî	Ne deñlü rû-siyehsem yüz sürüb dergâhına geldim Beni de bendelerden Yâ Rasûlullah ta‘dâd it		Müfred	.---/---/---/---	Mecmuada başlıksız olarak yazılan bu beytin şairi tespit edilememiştir.
5b	Ġazel-i Râġıb Taĥmîs-i Dâniş	Ey sūz-ı tâb-ı sîne ferîñ yoĥ mıdur seniñ Ey ebr-i dîde-i eşk terîñ yoĥ mıdur seniñ Ey tünd-ı bād-ı âh eseriñ yoĥ mıdur seniñ Ey çeşm-i girye-ĥîz eşeriñ yoĥ mıdur seniñ Âteş içindeyim ĥaberiñ yoĥ mıdur seniñ	Tenhâ düşürmüş ol mehi beşîĥa vü ‘ases Aġyâr pâyine sürerek çehre pîş ü pes Dâniş duyuldu añladı aĥvâli cümle kes Dâmân-ı vaşla bü’l-hevesân oldı dest-res Râġıb eliñde bir hünerîñ yoĥ mıdur seniñ	Taĥmîs/6	--/-.-/-.-/-.-	Mecmuada “Ġazel-i Râġıb Taĥmîs-i Dâniş” başlığı ile kaydedilen bu tahmisen Dâniş mahlaslı Süleyman’a ait olduġu tespit edilmiştir.
6a	Nâbî	Merĥabâ gelmez idi ey meh-i rûze kâle Var du‘â eyle ĥafadârũ olan şevvâle	Vaĥf-ı bâzîçe-i nâz olmaĥ ise dil-ĥâĥũñ Nâbiyâ vir dili bir dil-ber-i endek-sâle	Ġazel/5	..-/.---/..-/.-	Mecmuada “Nâbî” başlığı ile kaydedilen bu gazelin (Urfalı) Nâbî’ye ait bir gazel olduġu tespit edilmiştir.
6b	Bedîĥî	Zaĥmın nedür dile ol ġamze-i fettân çekici Ebruvânı ĥurulu yayını her an çekici	Olmaz evĥâm-ı ĥayâlâtdan ĥâlî kitâb Geldi çün oĥamıza ġayrı o şeytân çekici	Ġazel/15	..-/.---/..-/.-	Mecmuada “Bedîĥî” başlığı ile kaydedilen bu gazelin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

6b	Lâ-Edrî	Bu şive-i reftâr ile âşüb-ı cihânsın Gönlümce güzelsin sen efendim yine sensin ‘Âlemde hele mişlî yok bir tâze civânsın Gönlümce güzelsin sen efendim yine sensin	Çeşmimde olub cilve-ger ol kâmet-i bâlâ Ġaret-ger-i dildir hele ol gerden-i zîbâ ‘Ârz eyleyüb hâlimi saña söylerim cânâ Gönlümce güzelsin sen efendim yine sensin	Şarkı/5	--./---./---./---	Mecmuada “Şarkı Mağam-ı Hüseyinî Berây-ı Maşlahat” başlığı ile kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
7a	Ĥazret-i Yüsrî Efendi	Ĥulûş-ı ‘aşk ‘âşık-ı yâri elbet nerm-ĥüy eyler İdüb çîn-i cebin-i nâzı def -i ĥande-rû[y] eyler	Gelüben çıkması gülden mi yoĥsa rüy-ı yârdan mı Güzeldendir diyü ‘uşşâk anıncün meş-ı rüy eyler	Ġazel/8	.---/.---/.---/.---	Mecmuada “Ĥazret-i Yüsrî Efendi” başlığı ile kaydedilen bu gazelin şairinin kimliği tespit edilememiştir. 7. beyitte Nâbî ve Şâ’ib’in adı geçmektedir.
7b	Farsça					Farsça bir rubaidir.
7b	Feyzî	Dil-i bî-‘aşk şâhım mülke benzer kim meliksüzdür Ġam-ı bîhüde bir ĥizmet durur kim döşeksüzdür	Hemân bir tiĝ-ı cevher-dâra beñzer nükte-i Feyzî Teberdir ta‘ n-ı düşmen gerçi ammâ çeliksüzdür	Ġazel/5	.---/.---/.---/.---	Mecmuada “Feyzî” başlığı ile kaydedilen bu gazelin Mehmed Sirâceddîn, Mecma‘ -ı Şu‘ arâ ve Tezkire-i Üdebâ adlı eserde bulunan Feyzî olduğu tespit edilmiştir.

7b	Şâ'ib	Mest-i aşkam elem-i renc-i hammâri çekemem Yek-dem-i vuşlat icün hasret-i yârî çekemem	Hâk-i pâyından irer çeşm-i cilâ-yı Şâ'ib Kuḥl için bâşırâma ğayrı ğubârî çekemem	Ġazel/5	..-./..-./..-./..-	Mecmuada "Şâ'ib" başlığı ile kaydedilen bu gazelin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
8a	Ṭıflî	Bu gülşenün bu tarâvet ki goncezârına düşmiş Hezâr laḥt-ı ciger nevk-i ḥârına düşmiş	Dil-i ḥarâbı yapar bir nigâh-ı lüṭfla Ṭıflî Binâ-yı ḥâṭır-ı uşşâk destkârına düşmiş	Ġazel/5	..-./..-./..-./..-	Mecmuada "Ṭıflî" başlığı ile kaydedilen bu gazelin Ṭıflî Ahmed Çelebi olduğu tespit edilmiştir.
8a	(Arpaemini-zâde Mustafa) Sâmi	Ne der-i mescide vü ne zâhid-i qallâba varur Tâzeler keyfini dil pîr-i mey-i nâba varur	Ġaflet ol mertebe kim bendi şanub efsâne Sâmiyâ merdümek-i didelerüm ḥ'âba varur	Ġazel/7	..-./..-./..-./..-	Mecmuada "Sâmi" başlığıyla kaydedilen bu gazelin Arpaemini-zâde Mustafa Sâmi'ye ait bir gazel olduğu tespit edilmiştir.
8a	Lâ-Edrî	Süḥan-dân-ı ḥaḳîkat nükte-senc-i nüşâ-i hikmet Hünermend-i ma'ârif-pişe e'azz-ı Ḥazret-i Nâbî	Biri iḥvânımın yazdı te'essüf birle târiḥiñ Zelîḥâ-yı cihândan çekdi dâmân Yûsuf Nâbî	Târiḥ/5	..-./..-./..-./..-	Mecmuada "Târiḥ-i Vefât-ı Ḥazret-i Nâbî Efendi" başlığı ile kaydedilen bu tarihin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
8b	Farsça					Farsça bir tarihtir.

8b	Lā-Edrī	Maḥrūm o kadar zīnete mā'ıl ki umar Ser-levḥa-yı zerle nāme-i a' māli Ḥāṣā ki gire cehenneme maḥşerde Zer olmayıcaḡ selāsil ü aḡlālī		Rubā'ī		--./.../.../..	Mecmuada “Rubā'ī” başlığı ile kaydedilen bu rubainin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
8b	Lā-Edrī	Nev-be-nev merhem-zen olsa zaḥm-ı mīkrāşa n'ola Ḥük-m-i cinsiyyet ider icāb-ı ḡayret sözüne		Müfred		..-./.../.../..-	Mecmuada “Beyt” başlığı ile kaydedilen bu beytin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
8b	Ḥaşmet	Dil-i vīrānemizi ne mīr ü ne şāh yapar Dest-i mi' mār-ı ḡudretle anı Allāh yapar	Ḥaşmetā kendüni gör kūy-ı ḡarābātıda sen Dil-i vīrān-şüdeñi Ḥāzret-i Allāh yabar	Ġazel/5		..-./.../.../..-	Mecmuada “Ḥaşmet” başlığıyla kaydedilen bu Ḥaşmet'e ait bir gazel olduğu tespit edilmiştir.
9a	Şā'ib	Şanma ḡaşr-ı emeli bu felek her ḡāh yıḡar Luḡḡla ḡāh yaparsa cevri ile ḡāh yıḡar	Şā'ibe ḡazret-i Allah yapar olma melül Dime faḡr-ı emelim felek-i ḡümrah yıḡar	Ġazel/7		--./.../.../..-	Mecmuada “Şā'ib” başlığı ile kaydedilen bu gazelin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
9a	Şā'ib	Feyz-i cūş-ı kerem luḡḡ-ı ḡudā-yı bī-çün Şāḡ-sār emeli ḡıldı ḡarāvet-maḡrūn	Bī-şümār eyleye 'ömrini ḡudā tā o kadar Olmaya rüz nāmce-i ta' dādına erḡām-ı yekūn	Ḥaşide/13		..-./.../.../..-	Mecmuada “Teşekkür-nāme” başlığı ile kaydedilen bu şiirin iki beytinde “Şā'ib” mahlasının geçtiği görülmektedir. Ancak Şā'ib'in kimliği tespit edilememiştir.

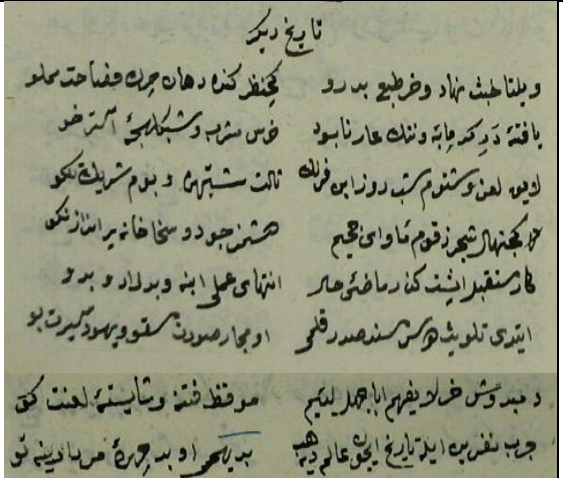
9b	Lā-Edrī	Hübān-ı cihānīñ hüsne mümtāzı ‘ Alīdür Bezm-i gülşeniñ serv-i ser-firāzı ‘ Alīdür	Kaşd itse zer-i mihrī alur keffe-i nāze Bu sekañ nev-ṭarḥ-ı fülüs-endāzı ‘ Alīdür	Ġazel/5	---/---/---/---	Mecmuada “Ġazel” başlığı ile kaydedilen bu gazelin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
9b	Şā’ib	Bir vaqt olurmuş ‘ āşıka cānāneden vefā Bī-çāre neylesün ki zamān ol zamān degül		Müfred	---/---/---/---	Mecmuada “Beyt-i Şā’ib” başlığı ile derkenar olarak kaydedilen bu beytin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
9b	Nābī	Ol kimse kim tehālūk ider devlet üstine Dīvānedür ki kendin atar miñnet üstine	Şīriniñ şī’ riñi [diğeri] Nābī ne añlasun Sāde şu içmeyen sükkerin şerbet üstine	Ġazel/9	---/---/---/---	Mecmuada “Ġazret-i Üstād-ı Mevlānā Nābī” başlığı ile kaydedilen bu gazelin (Urfalı) Nābī’ye ait bir gazel olduğu tespit edilmiştir.
10a	Nābī	Nühüfte sūzişüm añlandı pīç ü tābumdan Duyuldı rāz-ı derūnum ızırābumdan	Benüm muḥāsib-i gerdūna ihtiyācum yok Aşāğa varsa bile Nābiyā ḥisābumdan	Ġazel/5	---/---/---/---	Mecmuada “Ġazret-i Üstād-ı Nābī” başlığı ile kaydedilen bu gazelin (Urfalı) Nābī’ye ait bir gazel olduğu tespit edilmiştir.
10a	Hevāyī	Sürinüb ḥalk arasında sefīl olma [şağın] Kendi miqdārını bil ḥār [u] zelīl olma şağın	Ġardaşına daḥī sırrın olıcağ fāş itme Ey Hevāyī hele bīhūde rezīl olma şağın	Ġazel/5	---/---/---/---	Mecmuada “Ġazel-i Naşīḥat-amiz Hevāyī” başlığı ile kaydedilen bu gazelin Abdurrahman, Kubūrī-zāde’ye ait bir gazel olduğu tespit edilmiştir.

10a	Farsça	<p>حقیقت مندر جو رکتیہ روح فرکتیہ من تاجان قسم از لوت قاریہ بہر شہار رسیدی در قایم رسیدی</p> <p>بیرہ قاف فرہم از دام کو بہ گتہ طاوس بلوغت منہم از آیدان برین من سائبہ خدیجہ وز نور مصطفیاج در کنان ہلاج از رصف چکبک روزالت یا صوفی قلوبہ کشفتم اوارکن اقرب بنی و سہل شینہ از صوفی سخن نہدہ قوت حقیقہ خود از کربہ سقیم من رہتم چشپہ در دیدہ سخن تبیین تم ارجع البصر بادیرہ ہای من ابہ کھر نظر کینہ</p>				Farsça bir şiirdir.
10b	Lā-Edrī	Ders-i ‘aşkı hâzret-i Monlâdan aldı meşnevî Perverişle Şems-i Tebrizîden aldı pertevî Bir Qarâmânî güzel maḥbûb sevdim Konyevî Yâ ‘aceb mi başıma giysem külâh-ı mevlevî		Rubā‘î	---/---/---/---	Mecmuada “Rubā‘î” başlığı ile kaydedilen bu rubainin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
10b	Lā-Edrī	Bu nev bahârda açılmadı şukûfe-i ümid Güşâd-ı gonce-i dil qaldı bir bahâra daḥî		Müfred	---/---/---/---	Mecmuada “Beyt” başlığı ile kaydedilen bu beytin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
10b	Lā-Edrī	Düşdükçe şafâ eyleyelim sizde vü bizde Ammâ ki ḥilâf itmeyiñiz va‘deye sizde Şöyle başalım ayağımız rûy-i zemîne Düşmen nazâr itdikçe eşer bulmıya izde		Rubā‘î	---/---/---/---	Mecmuada “Rubā‘î” başlığı ile kaydedilen bu rubainin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
10b	Lā-Edrī	Ey bād-ı şabâ var yürü cânânıma söyle Aḥvâl-i perîşânımı sultânıma söyle Ümmîd-i vişâlûñle yeter gûşe-i gânze Ağlatmasun ol gözleri fettânıma söyle		Rubā‘î	---/---/---/---	Mecmuada “Rubā‘î” başlığı ile kaydedilen bu rubainin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

10b	Lā-Edrī	Eṭrāf-ı gülsitānı gezer şu bölük bölük Gül seyre çıkmış sünbül şebbū bölük bölük Ruḥsārın üzre ḥāl degül cā-be-cā yatur Gelmiş ṭavāf-ı Ka‘beye Hindū bölük bölük		Rubā‘ī		---/---/---/---	Mecmuada “Rubā‘ī” başlığı ile kaydedilen bu rubainin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
11a	Seyyid Vehbī	Ey olan leb-teşne nehr şehd ü şibr ü cennetde Vaḫf-ı enbā-yı sebīl oldu bu şīr u sükker iç	Vehbīyā tārīḫiñ işrāb it ‘ iṭāş-ı ümmete Gel sebīl-i Vālide Sulṭān’dan āb-ı kevşer iç	Tārīḫ/8		---/---/---/---	Mecmuada “Tārīḫ-i Sebīl-i Vālide Sulṭānū’s-Seyyid Vehbī” başlığı ile kaydedilen bu tarih Seyyid Vehbī’ye ait olduğu tespit edilmiştir.
11a	Lā-Edrī	İḫyā iden veliyy-i ni‘ metine ‘ arz-ı ḥācetde Beñzer o ḥastaya kim şaklaya derdiñ eṭibbādan		Müfred		---/---/---/---	Mecmuada “Beyt” başlığı ile kaydedilen bu beytin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
11a	Lā-Edrī	Sen sen ol ehl-i keyf olan yirde Ḳahvei eksik itme bir ferde		Maṭla‘		---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
11a	Lā-Edrī	O māhı şayd için ağlar döker meyler şaçar eşkim Dü çeşmim dā’imā dalyancı āsāyım kenārında		Müfred		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
11a	Lā-Edrī	Güzīn-i kışşa-ḥānān-ı cihān Şekerci Şālih kim Sūḫan-ı perdāzlık fenninde mümtāz oldu dünyāda	Vefātñ gūş idüb tārīḫ-i fevtin didi yārānı Eridi ḳalmadı Şekerci Şālih ḫāy-ı dünyādā	Tārīḫ/31		---/---/---/---	Mecmuada “Tārīḫ-i Vefāt-ı Şuden-i Şekerci Şālih” başlığı ile kaydedilen bu tarihin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

11b	Nābī	Şüküh-ı salţanatdur şevket-i şāhāne şāhāne ‘Uluvv-ı menķabetdür himmet-i merdāne merdāne	Gider Nābī murāduñ destine pīrān-ı tārīķatden Hemān eyle tevessül dāmen-i rindāne rindāne	Ėazel/9	.---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu gazelin (Urfalı) Nābī’ye ait bir gazel olduğu tespit edilmiştir.
12b	Nā’ilī	Rūh yoķ şavma‘ anuñ pīr-i ‘ abā-pūşında Ėāl var meykedenuñ rind-i ķadeh -nūşında	‘ Ālem-i kevn ü fesāduñ bulunur Nā’ilīyā Gāh nişinde şafa vü gāh keder nūşında	Ėazel/6	..-./..-./..-./..-	Mecmuada “Nā’ilī” başlığı ile kaydedilen bu gazelin Nā’ilī-i Ėadīm’e ait bir gazel olduğu tespit edilmiştir.
12b	Şabri	Pençesin ikide bir kākülüne şāne şunar Ėāfil olmasun aña bu dil-i dīvāne şunār	Sāķī-i bezmimiziñ ‘ ömri cok olsun gerci Şabriye zehir virir Ėayrıya peymāne şunar	Ėazel/5	..-./..-./..-./..-	Mecmuada “Şabri” başlığı ile kaydedilen bu gazelin Şabri Mehmet Şerīf’e ait bir gazel olduğu tespit edilmiştir.
13a	Fevzī-i Pīrī	Devr-i çarĖ ile zuhūr itdikçe beyāñ sāl u şühūr Ėātem-i mihr-i melāĖat ile ķıl kesb-i sürūr	Fevzī-i Pīrī ‘ alīlim merĖamet ķıl Ėālīme ‘ Arz-ı Ėālīm lāle-veş cāk itme sulţānım buyur	Ėazel/7	---/---/---/---	Mecmuada gazelin makta beytinde geçen “Fevzī-i Pīrī” mahlasından gazelin Fevzī-i Pīrī’ye ait bir gazel olduğu tespit edilmiştir. Ancak Fevzī-i Pīrī’nin kimliği tespit edilememiştir.
13a	Münīf	Lāf urub söyler imiş Ėalķa küçük..... Felek inşādır re’īsim hele		Müfred	..-./..-./..-./..-	Mecmuada “Münīf” başlığı ile derkenar olarak sol tarafa kaydedilen bu beytin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

13a	Dürri	Pârelendi pençe-i cevriñle dāmānım yeter İndi tā dāmānım cāk giribānım yeter Kıl beni bir kerre manzūr-ı nigāh-ı iltifāt İtme istiğnā yeter lütf eyle sulṭānım yeter	Yār ile maḥfice şoḥbet eylesek aḡyārsız Ḥāşıl ol ḡonceyi ḡülşende acsaḡ ḡārsız Dürriyā bir ḡabbeye almam cihānı yārsız N’iyelerim dūnyā metā’ in baña cānānım yeter	Şarkı/3	---/---/---/---	Mecmuada “Şarkı-yı ‘Aşirān” başlığı ile kaydedilen bu şiirin makta bendinde geçen “Dürri” mahlasından şiirin Dürri’ye ait olduğu anlaşılmaktadır. Ancak şairin kimliği tespit edilememiştir.
13a	Hüseyni Seyyid Nüh	Sūzişim itme füzūn ḡüsñüñe zinet virme Āteşim baña yeter sen de ḡarāret virme Ne bilür lezzet-i dīdārın āyine senün Ni’ metiñ ḡadrini bilmezlere ni’ met virme	[Sūzişim itme füzūn ḡüsñüñe zinet virme Āteşim baña yeter sen de ḡarāret virme] Zühdiñi alana şat istemezüz luṭf eyle Zāhidā bezmümüze gelme küdürēt virme	Şarkı/2	..-./.../.../..-	Mecmuada “Hüseyni Seyyid Nüh” başlığı ile kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
13b	Bayāti	Ne ḡülsitāna gidersin ‘azimetüñ kimedir Mişāl-i cūy ‘aceb kim bu sür‘atiñ kimedir	Kime şıḡār olur şubḡ-u şādık sineñ Çün afitāb-ı tecellī ṭal‘atiñ kimedir	Ġazel/4	..-./.../.../..-	Mecmuada “Bayāti” başlığı ile kaydedilen bu ġazelin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
13b	Şahḡāf Rüşdi	Ġamze-i ḡancer be-kef ü ṭarz-ı nigeḡ mestāne Beni mecrūḡ-ı sitem itdi o meh mestāne	Olmasa sünbül eḡer mest-i şemīm-i zülfüñ Böyle olmazdı perişān küleh mestāne	Ġazel/2	..-./.../.../..-	Mecmuada “Şabā” başlığı ile kaydedilen bu beyitlerin Şahḡāf Rüşdi’ye ait bir ġazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.
13b	Bayāti	Ḥaṭṭ zā’ il itdi ḡüsñüñü ben ḡaşdayım daḡı Ġün batdı ḡitdi seyr-i kemān-keşdeyim daḡı Yā dest-i üstülḡ ānına döndi dil-i za’ if Ben yār için eliyle keşākeşteyim daḡı		Rubā’i	---/---/---/---	Mecmuada “Bayāti” başlığı ile kaydedilen bu rubainin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

13b	Hâkim	Çehre-i zerdim yeter ‘aşkıñ nişânın görmege Tövbe-kâr oldum zamânın mihr-nânın görmege	Hâkimâ ârâyiş-i gülşen görünmez ‘aşıkâ Nev-güşüde gül yeter dağ-ı nihânın görmege	Ġazel/6		---/---/---/---	Mecmuada “Hâkim” başlığı ile kaydedilen bu âzelin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
13b	Lâ-Edrî	Dili cânân ile yeg-deniñ idegôr vuşlatda Her zamân bir yere tenhâ iki hasret düşmez		Müfred		..-/-..-/-..-/-	Mecmuada “Beyt” başlığı ile kaydedilen bu beytin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
14a	Lâ-Edrî	Şikenc-i kahr ile itdi dilim şikest ü figâr Frenk-tab‘-ı ‘abûs lehçe-i girân-güftâr	Tefe’ül eyleyecek düşdü bu muşarah târih Ola la’ netle bir yarâr leyl ü nehâr	Târih/10		..-/-..-/-..-/-	Mecmuada “Târih-i Hicr” başlığı ile kaydedilen bu tarihin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
14a	Farsça						Farsça bir şiirdir.
14b	Şabîh	Gör ehl-i keyfi sînedêñ berş cekse de Ekl eylemez ğidasını şağlar gerekse de	Cevlân-gâh-ı ‘arşa-i tevfiğde hemân Râm olsun esb-i devlet aña başı bekse de	Ġazel/8		---/---/---/---	Mecmuada “Şabîh” başlığı ile kaydedilen bu gazelin Şabîh’e ait bir gazel olduğu tespit edilmiştir.

14b	Şabîh	Yeter kiş-i emelden tîr-i medd-i âh-ı gam çekme Döner kıddüñ kemāna cille-i saht-ı elem çekme	Sipeh-salâr-ı ceyš-i ‘ârifân-ı ‘aşr olursañ da Şabîhâ hıttâ-i mülk-i mübâhâte ‘alem çekme	Ġazel/7		.---/.---/.---/.---	Mecmuada “Şabîh” başlığı ile kaydedilen bu gazelin Şabîh’e ait bir gazel olduğu tespit edilmiştir.
15a	Şabîh	Şûret-i eşyâ verâ-yı perdeden eyler zuhûr Bağ hayâl-i zıll olan naqs-ı fenānuñ ‘aksine		Ġazel/1		---/---/---/---	Mecmuada “Beyt” başlığı ile kaydedilen bu beytin Şabîh’e ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.
15a	Şabîh	‘Alâyıkdan ser-i sevdâ-zedem âzâd iken âhir Beni zencîr-i zülfüñ kayd [u] bendi kıldı dîvâne	Yeter zıkr-i müdāmuñ tevbe-i şûrb-i şarâb olsun Bırak elden ayâğ-ı bâdeyi döndür nemek-dâne	Ġazel/2		.---/.---/.---/.---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beyitlerin Şabîh’e ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.
15a	Şabîh	Vaqt-ı ‘işret gicedür rind-i mey-âşāme göre Nâ-münāsib görünür vaqt-i diğere şāme göre		Ġazel/1		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin Şabîh’e ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.
15a	Şabîh	Ol kadar nezzârede çeşmüñ füsûn-kâr oldı kim Lâl olup hayretle meshûr oldı cādûlar saña	Çeşm-i şayyâduñ k’ola dām-efken-i merc-i nigâh Lağza geçmez rām olur rem-gerde âhûlar saña	Ġazel/2		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beyitlerin Şabîh’e ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.
15a	Şabîh	Ben ol hayrân-ı ‘aşk-ı kıble-gâh-ı ebruvānum kim Nazar kılsam ne semte güşe-i mihrâb olur peydâ		Ġazel/1		.---/.---/.---/.---	Mecmuada “Şabîh” başlığı ile kaydedilen bu beytin Şabîh’e ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.

15a	Şabîh	Âteşin ruhsârûn ey büt eylemezdi secde-gâh Hâl-i Hindü-yı siyâhuñ olmasa âteş-perest	Hîç kâbil mi namâz-ı ‘aşk ola hüs-n-i kabûl Almaduqca çeşme-i hûn-ı ciğerden âb-dest	Ġazel/2		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beyitlerin Şabîh’e ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.
15a	Şabîh	Âhîr uruldum ol meh-i nâ-mihribâna âh Geldükçe bezme nâz ile hançer be-dest mest		Ġazel/1		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin Şabîh’e ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.
15a	Şabîh	Tamâm-ı neşveye sâkî-i gül-‘ izâr gerek Bu bezm-gâhda bî-zevk olan günâh ‘abeş		Ġazel/1		..-./.../..-./..-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin Şabîh’e ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.
15a	Şabîh	Bî-dâniş olan zümre-i küttâb bakılsa Mânend-i kalem cehl-i mürekkebe görünür heb		Ġazel/1		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin Şabîh’e ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.
15a	Şabîh	Ne kıl ü kâl dükendi ne faşl olundu maqâl Yazıldı mebhâş-ı haţtuñda bî-hisâb kitâb		Ġazel/1		..-./.../..-./..-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin Şabîh’e ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.
15b	Şabîh	Ol gül-i hürşid ile lâzımsa hüs-n-i imtizâc Olagör şeb-nem gibi meczûb-ı rûhânî mizâc	Fürkatüñle çeşm-i bîmârûñ gibi dil-ğasteyem Ey şabîb-i cân devâ-yı vaşille eyle ‘ilâc	Ġazel/2		---/---/---/---	Mecmuada “Şabîh” başlığı ile kaydedilen bu beyitlerin Şabîh’e ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.
15b	Şabîh	Rabţ-ı dil idüb sâbîka-i ‘ahd-i eleste Ey merd-i melâmet-zede kayd-ı çileden geç		Ġazel/1		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin Şabîh’e ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.

15b	Şabîh	Neş'e-i keyfiyyet-i 'aşk olamaz dilde nihân Reng-i mestûr olur mı zâhidâ minâda hiç		Ġazel/1		..-/.-../.-./.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin Şabîh'e ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.
15b	Şabîh	Hemân muhâsebe-i nefse şarf-ı evkât it 'Abeşdür eyleme ey dil yeter hesap-ı ferağ	Nukûd-ı 'ömri şağın virme mâl-i hûlyâya Seni fütâde-i iflâs ider hesap-ı ferağ	Ġazel/2		..-/.-../.-./.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beyitlerin Şabîh'e ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.
15b	Şabîh	Biri cehl-i mürekkeb birisi hod-sâde-dil-meşreb Ne hikmet bir birinden kaç'â ayrılmaz kalem kâğaç	Dil-i şeydâ o kâtib şûhuna bir meşq-i dîvânı Şunub her dem niyâziyla o merfû'ü'l-kalem kâğaç	Ġazel/3		.-../.-../.-../.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beyitlerin Şabîh'e ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.
15b	Şabîh	Eñ akrebünden olma emîn eyle ihtirâz 'Akreb gibi şoğan kişiyi akrabasıdır		Ġazel/1		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin Şabîh'e ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.
15b	Şabîh	Nevâ-sâz-ı neşât ol tâ-be-key dem-bestesin sâkî Hamûş oldukça sen meclisde neyler dâğ-ber-dildür		Ġazel/1		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin Şabîh'e ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.
15b	Şabîh	Düşme hevâ-yı câha kim encâmı âhdür Fikr-i emel derûne me'âl-i elem gelür		Ġazel/1		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin Şabîh'e ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.
15b	Şabîh	Dem urub âteş-nevâ evc-i mağâm-ı 'aşkdan Sâz-ı hâmem nây-ı Mevlânâ ile dem-sâz olur		Ġazel/1		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin Şabîh'e ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.

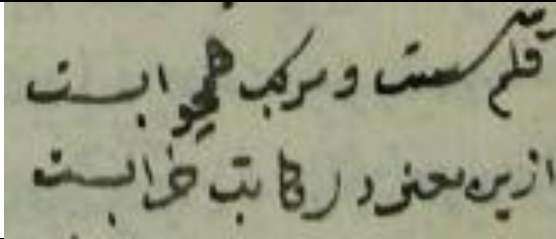
15b	Şabîh	O büt-i ‘işve-pereste hiç urılmaz mı gören Müjesi dest-i fireng-i nigeinde mec olur		Ġazel/1		..-/.-./..-/.-.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin Şabîh’e ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.
15b	Şabîh	Tekye-gâh-ı tende dil bir çille-keş dîvânedür Hem alender-rind ü hem şeyhâne hem ferzânedür		Ġazel/1		..-/.-./..-/.-.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin Şabîh’e ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.
15b	Şabîh	Mestüz mey-i peymâne-i bezm-i ezeliiden Bu baĝ-ı fenâda ebed yoĝ iken engür	Şîrîn dehânuñ eer-i ni-i cefâsı Bu e-ciheti itdi baña hâne-i zenbür	Ġazel/2		..-/.-./..-/.-.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beyitlerin Şabîh’e ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.
16a	Şabîh	İntizârın oyledür kim gerdi-i nezzârede Merdüm-i emüm baılsa nota-i pergâr olur		Ġazel/1		..-/.-./..-/.-.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin Şabîh’e ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.
16a	Şabîh	Âyine-i ruhuñda hâ olduca rû-nümâ Her âyine vefâ görülür gösteri budur		Ġazel/1		..-/.-./..-/.-.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin Şabîh’e ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.
16a	Şabîh	‘Âceb bu hvâce-i dehrüñ nedür bu hisseti kim Metâ‘-ı kâm-ı dilüm virse cân mı virür	Zamâne dil-beri ĝaddâr olur emîn olma Tuyarsa meylüñi cevı itmeden zamân mı virir	Ġazel/3		..-/.-./..-/.-.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beyitlerin Şabîh’e ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.
16a	Şabîh	Her humunda muhtefi ad nâfe-i müşg-i Hutun ‘Anber-i sârâdan ol perçem-i mu‘anber mu‘teber		Ġazel/1		..-/.-./..-/.-.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin Şabîh’e ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.

16a	Şabîh	Ne bād-bān [u] ne bād [u] ne nā-ḥudā yüridür Yem-i maḥabbete fülk-i dili Ḥudā yüridür	Felek virirse de bir nīm cev kadar sāmān Başında şoñra senüñ seng-i āsiyā yüridür	Ġazel/2		.-./.-./.-./.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beyitlerin Şabîh'e ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.
16a	Şabîh	Çıkmış o ḥūrī bāğ-ı İremden tıyulmadın Bāb-ı behiştı boş yire Rıd̄vān açar kıbar		Ġazel/1		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin Şabîh'e ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.
16a	Şabîh	Ergānūn-ı vaḥdetüm deyr ü ḥarem bilmem nedür Sīr-i āheng-i maḳāmum zīr ü bem bilmem nedür	Şöyle ser-mest-i mey-i telḥ-ābe-i 'aşḳum ki ben Bāde-i şīrīn-güvār-ı cām-ı Cem bilmem nedür	Ġazel/3		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beyitlerin Şabîh'e ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.
16a	Şabîh	Muḥāl ıqlīm-i tünde ğamla āsāyīş dil-i zāra Mülūkuñ rāḥatı mülkinde düşmensizliğindendür		Ġazel/1		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin Şabîh'e ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.
16a	Şabîh	Tebessümle hüveydādur leṭafet la' l-i nābuñda Şüküfte olmaduḳça ğoncede āsar-ı bū olmaz		Ġazel/1		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin Şabîh'e ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.
16a	Şabîh	Naḳd-i cān virsen alınmaz kıle-i mihr-i vefā Ḥvāce-i dolāb-ı çarḥ ol rütbe olmuş kim ḥāsīs		Ġazel/1		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin Şabîh'e ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.
16a	Şabîh	Vezān olmazsa bād-ı şurṭa-i tevḳīfi taḳdīriñ Düşer girdāba fülk-i tefekkür baḥr-ı tedbīriñ		Ġazel/1		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin Şabîh'e ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.

16a	Şabîh	Hem-dem ol kıadriñ bilenle bilmeyenler bezmine Varma pây-ı i' tibârı zeyl-i istiğnâya çek		Ėazel/1		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin Şabîh'e ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.
16b	Faşîh	Sa' y ile rızkıñ ziyâde olması kıabil degül Kısmet-i rûz-ı ezelden Ėayrısı hâşıl degül		Maţla'		---/---/---/---	Mecmuada "Faşîh" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
16b	Lâ-Edrî	Geh kıabre geh ıtlâka düşer durma dil-i zâr Bu ' âlem-i ' unşurda ' acerb bü'l-heves oldum		Müfred		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
16b	Lâ-Edrî	Ne yüzle haţt-ı ber-âver sâde-rûya olunur tercih Degüldür mu' teber âyîne-i pür-jeng şâfindan		Müfred		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
16b	Lâ-Edrî	Bir ivenmiş dest-i gül itmek vezâret-i mühr beni Añladım bu sırrı ben bâzîçe-i fincândan		Müfred		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
16b	Faşîh	Muħarrem esrâr-ı Mevlânâ olur hem-râz-ı ney Evvelimiz hû pûç-mağz-ı bi'nevâ dem-sâz-ı ney	Ėaşre dek dil mürdeganı hâb Ėafletden Faşîh Şûr-u İsrâfil-veş bîdâr ider avâz-ı ney	Ėazel/7		---/---/---/---	Mecmuada "Faşîh" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
16b	Lâ-Edrî	Hem meşreb [ü] hem-dem ârâma bezm-i fenâda Yoķ ülfete şâyeste mey-i ney gibi bir şey		Müfred		---/---/---/---	Mecmuada "Beyt" başlığıyla kaydedilen bu beytin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

16b	Lā-Edrī	Ne külāh itdi baña cām ile gör pīr-i muġān Şoyub abdāl idüb kendüye dervīş itdi	Piyāle cürh gibi qalmasun ayakda müdām Bırakma göz göre elden yazıktır ey sākī	Ġazel/3		..-/.-./..-/.-.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
17a	Faşıh	Ayaġ-ı mücāsir-i keyfiyet-i ferdādan el çekdim Bu ʿişret-hānenün mest-i mey-i ʿirfānıyam şimdi	Şanma gerdün ehl-i dilden şimdi rû-gerdān olur Vazʿ geçer fütādı anın ʿādet-i dīrinesi	Ġazel/4		.-./.-./.-./.-.	Mecmuada “Faşıh” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
17a	Lā-Edrī	Gāh gülşen gāh āteş ister ruhsāre-i cānānımız Gül berāy digerān āteş berāy cān men	Ĥulūşum nice mümkündür murādımca edā ammā Dil-ber-i iştiyāka az çok ebyāt-ı tesellādır	Ġazel/7		.-./.-./.-./.-.	Mecmuada “Diger Ebyāt” başlığı ile kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
17a	Vehbī	Şehā kaldır merd-i zülf-i semensāi süründürme Düşürme hāke-i lütf it ehl-i sevdāyı süründürme Sürünse ġam degül ʿāşıkā aġyāre hācet ne Yanunca gezmesün bari o rüsvāyı süründürme	Behey zālīm gönül tā ḥaşre dek yanmam sürünsün mü Yetişmez mi süründürdün dahī bir dem sürünsün mü Bu ḥāl ile reh-i miḥnetde hic adem sürünsün mü Gel inşāf it yeter Vehbī -i şeydāyı süründürme	Ķıttʿ a/5		.-./.-./.-./.-.	Mecmuada “Vehbī” başlığı ile kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
17b	Lā-Edrī	Zerre maḥbūba meyl eyleme hazer kıll aġlānı aşma Ber-hezār olmak dilersen tarīk-i ʿāmdan şaşma		Maṭlaʿ		.-./.-./.-./.-.	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
17b	Zākiri	Esīr-i naʿ r emvārım ʿaceb bu ḥāle bed-kārım Hevā ile henüz yādım Girerim rāh-ı zārım yok ne yüz ile saña varım Eser ki ḫapuña geldim didiñ yā Rabb-i ġaffāram Seniñ ḫapuñ durur iken ya ben kimlere yalvaram	Ḷuluñdur Zākiri derd-mend ey ʿālim-i dānā Seniñ tevḥīdini eyler hevā ile gezer ammā N’ola cürmini ʿafv itseñ saña müşrik itmedi aşlā	Naʿ t/6	Naʿ t	.-./.-./.-./.-.	Mecmuada “Naʿ t-ı Şerīf” başlığı ile kaydedilen bu şiirin son bendinde Zākiri mahlası geçmektedir. Ancak şairinin kimliği tespit edilememiştir.

18a	Lā-Edrī	Nedir ol ma' den-i gevher nedir ol kân-ı nihân Dehen-i la' li-i Bedeḥṣān ile birdir her ān	Adamın başına devlet gibi bir yol doḡunur Sür' atle gicer kimse göremez andan niṣān	Ġazel/5	Luġaz	..-/.-../..-/.-.	Mecmuada "Luġaz-ı F R C" olarak kaydedilen bu Şirin Şairinin kimliĝi tespit edilememiştir.
18a	Lā-Edrī	Bildiñ mi ne āl oldu Gün batdı zevāl oldu Yār ile gecen günler Heb cümle ḥayāl oldu		Ķıt' a/1	Ma' ni	3+4=7'li hece ölçüsü	Mecmuada "Ma' ni" başliĝıyla derkenar olarak kaydedilen bu Şirin Şairinin kimliĝi tespit edilememiştir.
18a	Behçet	Ḥüsünüñde var iken bu aftābın Ķaldır uṭanma cānā niĳābın AŞlı nedir bilmem bu ḥicābın Çal sende muṭrib çeng-i rebābın (Seyr eyle oynar gül-riz ü tābın)	Ḥüsni güzel hem memdūḥ-ı akrān Böyle oyunbāz raĳçaŐ elān Ben görmedim Behçet iŐte meydān [Çal sen de muṭrib çeng-i rebābın]	Őarĳı/4		---/---/---	Mecmuada "Őarĳı" başliĝi ile kaydedilen bu Şirin Şairinin kimliĝi tespit edilememiştir.
18a	Lā-Edrī	Ey gönül Őaḥn-ı cemenle leb-i deryā seyrin Bir Şanemle ideĝör kām alasin dünyādan		Matla'		..-/.-../..-/--	Mecmuada "Beyt" başliĝıyla derkenar olarak kaydedilen bu beytin Şairinin kimliĝi tespit edilememiştir.
18b	Lā-Edrī	Güş iden sem' -i nezāfetle Őadā-yı nāyı Fehm ider rāz-ı dil Ḥazret-i Mevlānāyı		Matla'		..-/.-../..-/.-.	Mecmuada "Beyt" başliĝıyla kaydedilen bu beytin Şairinin kimliĝi tespit edilememiştir.
18b	Lā-Edrī	Ḥüsüne itdi meh cār-dehi üftāde Yedi yaşında yedi ĳullede dīzdār-zāde		Matla'		..-/.-../..-/.-.	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin Şairinin kimliĝi tespit edilememiştir.

18b	Lâ-Edrî	Elbetde şem ^ç -i meclis-i ikbâl olan vücûd Püf- kerde-i müsâra ^ç at-ı rûzgâr olur		Müfred		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
18b	Lâ-Edrî	Şağın şağın leb-i endîşeñ olmasun sūzân Hayâl-i būs-ı ruğ-ı tâb-dârı âteşdir		Müfred		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
18b	[Bursalı] Raḥmî	Oldum rübüde-dil girih-i gîsuvânına ‘Aqlum dolaşdı ʿurre-i ‘anber-feşânına	Raḥmî -i zâr u haste-dil ü nâ-tüvân degül Dâğ olsa døyemaz felegüñ imtinânına	Ġazel/7		---/---/---/---	Mecmuada “Raḥmî” başlığıyla kaydedilen bu şiirin Bursalı Raḥmî’ye ait olduğu tespit edilmiştir.
18b	Farsça						Farsça bir şiirdir.
18b	İtrî	Sâyesi düşmez yire bir böyle naḥl-i Tûrsun Mîhr-i ‘âlem-gîrsin başdan ayğa nûrsun	Yâ Resûlallah umarım diyessin rûz-ı cezâ Gerçi cürmüñ çokdur ammâ İtrîyâ mağfursun	Ġazel/6	Na ^ç t	---/---/---/---	Mecmuada “Na ^ç t-ı Nühüft” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin Buhûrizâde İtrî olduğu tespit edilmiştir.
19a	Şemseddin Sivâsî	Ey gâfil uyan rıḥlet-i nâgâhı unutma Yol kôrçuludur kôrçusu çok râhı unutma	Bu dâr-ı fenâ içre hevâ yolları çokdur Şemsî yürü sen Hâḳḳ’a giden râhı unutma	Ġazel/5	İlâhî	---/---/---/---	Mecmuada “Segâh” başlığıyla kaydedilen bu şiirin Şemseddin Sivâsî’ye ait olduğu tespit edilmiştir.

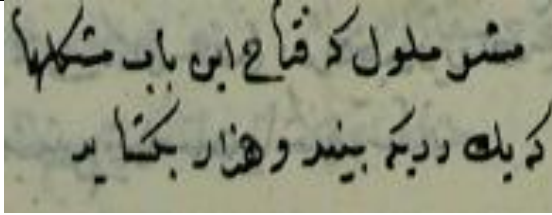
19a	Lā-Edrī	Bir kerre bana gelmediñ ey sāğar-ı neşâţ Bildim ki sende tâbi‘ -i devr-i zamānesin		Müfred		---/-.-/..-/..-	Mecmuada “Beyt” başlığıyla kaydedilen bu beytin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
19a	Lā-Edrī	Gerçi çok halk miyânında tel ehli ammâ Görmedi kimse bunuñ gibi zarîfâne kemer		Müfred		..-/..-/..-/..-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
19a	Lā-Edrī	Gâh sâķisi seher bâdesi ki sāğarı yoķ Görmedim meclis-i maķşudı tamâm âmâde		Müfred		..-/..-/..-/..-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
19a	Lā-Edrī	Şanma kim ķâbil-i tağyîr ola tertîb-i ĥakîm Düşme bîhûde reh-i dağdağ-a-i tedbire		Müfred		..-/..-/..-/..-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
19a	Lā-Edrī	Kettân gibi fersûde olursamda olaydım Tek ol büt-i sîmîn-tene pîrâhen olaydım		Maţla‘		---/..-/..-/..-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
19a	Lā-Edrī	Ān-ı vâĥidde nice maĥrûm idi kim râĥatdan Şanemin ĥüsñünde olan ânını gör andan şor		Müfred		..-/..-/..-/..-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
19b	Nâbî	Ol ârzunuñ itme heves cüst-cûsına Kim ĥâsidûñ mü’eddâ ola güft-gûsına	Şâbûn-ı tevbeden olur imdâd Nâbiyâ Çirk-i pelâs-ı ma‘ şiyetûñ şüst ü şûsına	Ėazel/7		---/-.-/..-/..-	Mecmuada “Nâbî” başlığı ile kaydedilen bu gazelin (Urfalı) Nâbî’ye ait bir gazel olduğu tespit edilmiştir.

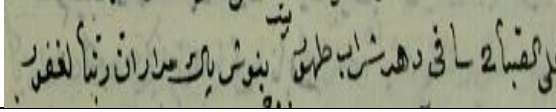
19b	Nābī	Hemān sen müstaķīm ol çerħ-i kec-revden hirās etme Maķām-ı rāsta virmez ħalel kec-bīni-i ney-zen	Sevād-ı cürm ile ‘afv-ı Ĥudā’dan nā-ümīd olma Ziyā-yı āftāba mānī’ olmaz isteyen revzen	Ġazel/4		---/---/---/---	Mecmuada “Şā’ib” başlığı ile kaydedilen bu gazelin (Urfalı) Nābī’ye ait bir gazel olduğu tespit edilmiştir.
19b	Nābī	Cāmı kef-i sāķīde Şikest olması yegdür Ol bāde ki keyfiyyet-i minnet var içinde	Hicrān aña nisbetle Őafā-baĥş-ı deründür Ol meclis-i vuşlat ki meŐaķķat var içinde	Ġazel/2		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu gazelin (Urfalı) Nābī’ye ait bir gazel olduğu tespit edilmiştir.
19b	Nābī	Yārūn revīŐ-i hūŐ-rübāsın ne bilürsin Ser tābe-ser-i ‘iŐve-nümāsın ne bilürsin	Daĥl eyleme hīĥ kimsenūn aĥvāline Nābī Ĥallāķımın esrār-ı ķazāsın ne bilürsin	Ġazel/8		---/---/---/---	Mecmuada “Nābī” başlığı ile kaydedilen bu gazelin (Urfalı) Nābī’ye ait bir gazel olduğu tespit edilmiştir.
20a	Nābī	Kālā-yı cihān germ-nigāh itmege degmez El virmedi [ĥayfā] diyü āh itmege degmez	ĀlāyiŐ-i dūnyā ile bu ‘ömr-i ‘azīzi Tazyi’-i heves-kārī-i cāh itmege degmez	Ġazel/3		---/---/---/---	Mecmuada “Nābī” başlığı ile kaydedilen bu gazelin (Urfalı) Nābī’ye ait bir gazel olduğu tespit edilmiştir.
20a	Nābī	NevāziŐġār-i bīġāne vü cevri-āŐinādan ġeĥ Gel ey Őūĥ-ı vefā-dūŐmen bu vāz’-ı nā-revādan ġeĥ	Füzündür ma’den-i ‘ömr-i ‘azīze ĥarrı nef’inden Zevāl-i devlet-i pā-der-rikāb-ı iŐtihadan ġeĥ	Ġazel/7		---/---/---/---	Mecmuada “Nābī” başlığı ile kaydedilen bu gazelin (Urfalı) Nābī’ye ait bir gazel olduğu tespit edilmiştir.
20b	Nābī	Pey-rev ol cümle peyamberlere Cibrīl gibi İĥtiŐaŐ itme faķat birine İncīl gibi	Ġayrinūn itmek iĥün ĥeŐmini rūŐen Nābī Rū-siyāh olmadayuz sürme ile mīl gibi	Ġazel/8		---/---/---/---	Mecmuada “Ĥazret-i Nābī Ĥuddise Sirruh” başlığı ile kaydedilen bu gazelin (Urfalı) Nābī’ye ait bir gazel olduğu tespit edilmiştir.

20b	Nābī	Gerçi gencine-i ‘ālemde cevāhir bulunur Cevher-i ‘ilm ile ārāste nādīr bulunur	Dest-res ma‘ni-i nā-güfteye müşkil yoḥsa Nābīyā köhne suḥan bizde de vāfir bulunur	Ġazel/6	..-/.-./..-/.-.-	Mecmuada “Nābī” başlığı ile kaydedilen bu gazelin (Urfalı) Nābī’ye ait bir gazel olduğu tespit edilmiştir.
20b	Nābī	Benüm de sūzişüm ‘arz it emānet pīşgāhında Gidersen ey gönül kūy-ı dil-ārāya selāmetle		Ġazel/1	.-./.-./.-./.-.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin (Urfalı) Nābī’ye ait bir gazelden alınmış olduğu tespit edilmiştir.
21a						Bu sayfa boştur.
21b	Ḥasan Sezāyī	Eyledüm yā Rab senüñ ḥamdüñle buña ibtidā Bilmeyince tā şenāñı kimse bulmaz cün beḳā	Hep ne varlığıñ Sezāyī ‘aşḳ ile idüp hebā Yoḳluḡa irişmege di: Rabbenā yessir lenā	Ḳaside/14	.-./.-./.-./.-.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu kasidenin Ḥasan Sezāyī’ye ait bir kaside olduğu tespit edilmiştir.
22a	Ḥasan Sezāyī	Olmışuz mir’āt-zāt-ı kibriyā Ḳad-tecellā zātühü fi-zātinā	Ġayrı yoḳdur ġayra baḳma ġayrı ko Ey Sezāyī şāra Ḥaḳḳan küllühā	Ġazel/6	.-./.-./.-.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu gazelin Ḥasan Sezāyī’ye ait bir gazel olduğu tespit edilmiştir.
22a	Ḥasan Sezāyī	Ḥatm-i Rusül mazhar-ı gül Muştafā Nūr-ı cemāliyle cihān pür-ziyā Ümmetine rāh-ı hidāyet-nümā Şalli ‘alā nūr-ı cemāli'l-Hüdā	Nūr-ı cemāliyle olup feyż-yāb Buldı Sezāyī o şehe intisāb Eyle şalavāt ile ḳurb-ı iktisāb Şalli ‘alā nūr-ı cemāli'l-Hüdā	Murabba‘ / 5	.-./.-./.-.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu murabbanın Ḥasan Sezāyī’ye ait bir murabba olduğu tespit edilmiştir.

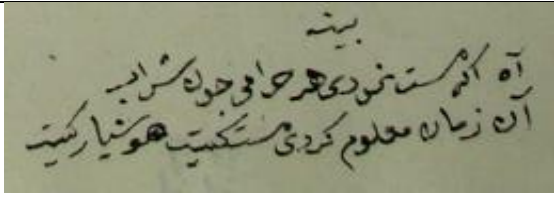
22b	Hasan Sezāyī	Nāzenīn-i maḥremān-ı Kibriyā Muṣṭafādur Muṣṭafādur Muṣṭafā Efḍal-i mevcūd olan ḥayru'l-verā Muṣṭafādur Muṣṭafādur Muṣṭafā	Bir nazar kılsa Sezāyī 'ye sezā Zāhir olur aña vech-i eynemā Derd-i Ḥaḳḳa kim-dürür dirseñ devā Muṣṭafādur Muṣṭafādur Muṣṭafā	Murabba ^ç / 5		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu murabbanın Hasan Sezāyī'ye ait bir murabba olduğu tespit edilmiştir.
22b	Hasan Sezāyī	Her zerrede gizlenmiş ol şems-i cihān-ārā Her ḳaṭrede mevc-endāz olmaḳda ol deryā	Ḥaḳ varlığına maḥv it bu zannī olan varı Ḥaḳḳıla olan varı fehm eyle Sezāyī tā	Ġazel/5		--/---/--/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu gazelin Hasan Sezāyī'ye ait bir gazel olduğu tespit edilmiştir.
23a	Hasan Sezāyī	İmkān-ı naḳde vācib urup zātuñ ibtidā Aḡāzı rāyic eyledi encāmuñ ibtidā	Teṣrīf idince taḥt-ı şefā ^ç atde ^ç izzile Lüṭfuñ umar Sezāyī -i kāmūñ ibtidā	Ġazel/5		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu gazelin Hasan Sezāyī'ye ait bir gazel olduğu tespit edilmiştir.
23a	Hasan Sezāyī	^ç Andelīb-i ḥoş-nevā-yı gülsitān-ı kibriyā Evliyādur evliyādur evliyādur evliyā Verd-i bī-ḥār-ı ḥaḳīḳatden alan bñy-ı şafā Evliyādur evliyādur evliyādur evliyā	Gülşenīnün bende-i dervīş Sezāyī rñ-siyāh Dergeh-i vālāsına yüzler sürüb ḳılmış penāh Bildi çün her bī-kese feryād-res bī-iştibāh Evliyādur evliyādur evliyādur evliyā	Murabba ^ç / 5		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu murabbanın Hasan Sezāyī'ye ait bir murabba olduğu tespit edilmiştir.
23b	Hasan Sezāyī	Nedür bu ḳaṭrelerde baḥr-ı ^ç ummān olduḡuñ cānā Nedür bu zerrelerde şems-i tābān olduḡuñ cānā	Seni dirsın Sezāyī nār-ı hicrile idem sūzān Nedür yine benümle bende her ān olduḡuñ cānā	Ġazel/6		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu gazelin Hasan Sezāyī'ye ait bir gazel olduğu tespit edilmiştir.

23b	Hasan Sezāyī	Bülbül-i gülrâr-ı ‘aşkam âşiyân olmaz baña Murğ-i lâhûtam anuñçün bir mekân olmaz baña	Ey Sezāyī şem‘-i vaşla per yaqar pervaneyem Hâlet-i vaşluñ şafasından figân olmaz baña	Ġazel/5		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu gazelin Hasan Sezāyī’ye ait bir gazel olduğu tespit edilmiştir.
23b	Hasan Sezāyī	Şehâb-ı lâyı illâ âftâbı çün ider ifnâ Cemâlin ‘arz ider her zerreden ol dilber-i ra‘nâ	Muqayyed olmadum çün kim Sezāyī irdüm ıtlâka Beķâ buldum fenâda menzilümdür gerçi kim ednâ	Ġazel/5		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu gazelin Hasan Sezāyī’ye ait bir gazel olduğu tespit edilmiştir.
24a	Hasan Sezāyī	Mebde-i izhârımı şordum didi pîrüm baña İbtidâna ibtidâ yok intihâna intihâ	‘Âlem-i ğayb u şehâdet bir olur ‘âşıklara Ey Sezāyī cân gözün aç kim degül cāy-ı hufâ	Ġazel/5		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu gazelin Hasan Sezāyī’ye ait bir gazel olduğu tespit edilmiştir.
24a	Nâbī	Muntazır cümle ahibbâ müterakķıb yâran Seni gözler seni ey kıble-i ehl-i ‘irfân		Maṭla‘		..-/-.../..-/-..	Mecmuada “Nâbī” başlığı ile kaydedilen bu gazel (Urfalı) Nâbī Dīvânı’nda tespit edilememiştir.
24a	Lisânî	Degüldür câmeñ üzre nakş-ı kemhâ pençe resminde Benim dest-i ümîdimdir ki dāmānında qalmışdur	Degüldür düğme-i pîrâheñiñ yâķüt-ı rummānı Benim bir qatre qanımdır girîbānında qalmışdur	Ġazel/2		---/---/---/---	Mecmuada “Lisânî” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin Lisânî Yahya Çelebi olduğu tespit edilmiştir.
24a	Farsça						Farsça bir şiirdir.

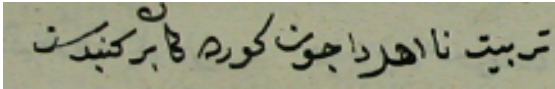
24b	Mumcu-zāde Vehbî	Yaklaşma baña şem‘-i cemâlimle yanarsın Hattıñ gelicek sen de beni mûmla ararsın		Maṭla‘		---./---./---./---	Mecmuada “Mumcu-zāde Vehbî” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
24b	Hanîf	Yâ Râbb ne dise dil yine noṣṣân ederim Ben her nefes aldıkça biñ ‘iṣyân ederim Tâ böyle iken pes o kadar lüṭfuñdan Ümmîd-i firâvânımı iḥsân iderim		Ḳıṭ‘a/1		---./---./---./-	Mecmuada “Hanîf” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
24b	Ahmed Pâşâ	El virmedi mekkâre-i dünyâ deyü ey dil Avâre olub eyleme izhâr-ı telâşı	Cem‘ eylememiş meclis-i ‘âlem kûrûlaldan ‘İrfân ile bir yerde Hudâ ‘aql-i ma‘aşı	Ġazel/2		---./---./---./---	Mecmuada “Ahmed Pâşâ” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
24b	Lâ-Edrî	Hayr olur encâm-ı kâri her işi âsân olur Vaḳt-i fırsatda nevâziş eyleyen a‘dâ iste		Müfred		---./---./---./---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beytin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
24b	Râgıb [Koca Râgıb Pâşâ]		Muḥaṣṣal Râgıb ’dır neylerse eyler çok görür anı Felek bir iken erbâb-ı diliñ cem‘iyetin görse	Ġazel/1		.---./---./---./---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beyitte Râgıb mahlası geçmektedir. Ancak Koca Râgıb Pâşâ’nın divanında tespit edilememiştir.
24b	Râgıb [Koca Râgıb Pâşâ]		Kibâr-ı devleti hem-meşreb-i pîr-i muġân buldum Ḳaşıde diñlemezler Râgıb almazlar ġazel virme	Ġazel/1		.---./---./---./---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu beyit Koca Râgıb Pâşâ’nın gazellerinden birinin maḳta beyti olduġu tespit edilmiştir.

24b	Mâdiḥ	Geçsün figân u nâle vü derd ü inin ile Şol ‘ ömr ki sürülmeye bir nâzenin ile		Maṭla‘		---/---/---/---	Mecmuada “Mâdiḥ” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
24b	Farsça						Farsça bir şiiirdir.
24b	Rûḥî	Bunda meyden bî-naşîb anda riyâ senden ḥacîl Zâhid-i nâdân çeker dünyâda ğam ‘ uḡbâda ğam		Müfred		---/---/---/---	Mecmuada “Rûḥî” başlığıyla kaydedilen bu beytin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
24b	Kemâl Pâşâ-zâde	Tiz olma te’emmül kı1 Her kâre taḥammül kı1 Allah'a tevekkül kı1 Tedbîr bozar taḡdîri		Ḳıṭ‘ a/1		---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu kıṭ‘ anın şairinin Kemâl Pâşâ-zâde olduğu tespit edilmiştir.
24b	Naḥîfî	Dü çeşm-i ḥün-feşânum hecr-i ruḥsârûnla giryândur Seni ben görmedim şâhum nice dem nice devrândur	Saḡa mümkin degüldür ‘ uḡde-i dilden ḡaber virmek Benüm müşkillerüm zîrâ senüñ yanuñda âsândur	Ġazel/2		---/---/---/---	Mecmuada “Naḥîfî” başlığıyla kaydedilen bu gazelin şairinin Süleyman Naḥîfî olduğu tespit edilmiştir.
25a	Hâkî	Kerem bâziçe-i ḡâtem gibi küm oldı dünyâda Bulunmaz zîr u bâlâ ḡubbe-i nuḡ-ṡâḡ-ı minâda Var ise anda vardır Hâkiyâ bir işkilim ḡaldı Cenâb-ı şadr ‘ âlî ḡader ‘ Abdullah Pâşâ’ da		Rubâ‘ î/1		---/---/---/---	Mecmuada “Hâkî” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

25a	Hākī	Ey kerem-peydā-yı ‘ālem kimse gelmez dādıma Vaḳf-ı sem‘-i raḥm ider yoḳdur benüm feryādıma Ma‘rifet müstevcib-i ḥırmān-ı devletmiş meger La‘net olsun ŧi‘r [u] inŧā ögreden üstādıma		Rubā‘î/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Mecmuada “Leh” başlığıyla kaydedilen bu ŧiirin ŧairinin Hākī olduğu tespit edilmiş. Ancak Hākī’nin kimliği tespit edilememiŧtir.
25a	Hākī	Muḥlabım südlüce bir manŧıb iken Āŧafā ben yine ḳaldı menküb Ḳūluña virdiler İstanbul’ı Ḥaḳ Te‘ālā vire ŧabr-ı Eyyüb		Rubā‘î/1		-.--/-.--/-.--	Mecmuada “Leh” başlığıyla kaydedilen bu ŧiirin ŧairinin Hākī olduğu tespit edilmiş. Ancak Hākī’nin kimliği tespit edilememiŧtir.
25a	Hākī	Āŧafā yüz ŧuyı dökmeke muḳaddem Hākī Yüz virüb baña yüzünden ḳuluñ oldum mesrūr Ḥālimi ‘arza yüzüm var mı ki yüzüzlük idem Keremiñden beni yüz buldı deyü eyleme dūr		Rubā‘î/1		..--/..--/..--/..--	Mecmuada “Leh” başlığıyla kaydedilen bu ŧiirin ŧairinin Hākī olduğu tespit edilmiş. Ancak kimliği tespit edilememiŧtir.
25a	Hākī	Geç serīr-i ‘uzlete ‘ālemde sulḫānlıḳ budur Bir ḳarınca ḥāḫırın yıḳma Nerimānlıḳ budur Her ne gelse ḥuŧk u ter ḥān ḳaderden mā-ḫazar Dime bu zehr ol ŧeker ādāb-ı miḥmānlıḳ budur		Rubā‘î/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Mecmuada “Leh” başlığıyla kaydedilen bu ŧiirin ŧairinin Hākī olduğu tespit edilmiş. Ancak kimliği tespit edilememiŧtir.
25a	Seyyid Vehbī	Getürüb cūŧā yine dīde-i gevher-bārı Dökeyüm pāyına nem var ise yārūñ bārı Almadı çünki ele naḳd-i dil-i ađyārı Bezli idüp yolına maḥŧul-i yem-i zehḫārı İdeyüm reŧk-i ‘adn ḥāk-i reh-i dil-dārı	Banā ey sākī-i ümmīd ne al eyledüñ āh Dīdemi cām-ı mey-i ḥāb-ı ḫayāl eyledüñ āh Bāde-i ŧevḳa dil-i ğayrı sıfāl eyledüñ āh Beni maḫrūm-ı mey-i bezm-i viŧāl eyledüñ āh Senüñ ey baḫt-ı siyeh ḳanuñı içsem bārı	Taḫmīs/2		..--/..--/..--/..--	Mecmuada “Gazel-i Rūŧdī Taḫmīs-i Vehbī” başlığıyla kaydedilen bu ŧiirin Seyyid Vehbī’nin olduğu tespit edilmiş.

25b	Sa'îd Efendi	Ey kamer-ṭal' at yeter yâḳdın derûnum fâriḡ ol Sende gitdükce görürsün günde aḡşâm olduḡun		Müfred		---/---/---/---	Mecmuda "Sa'îd Efendi" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
25b	Lâ-Edrî	Ḥarâmın her biri ger bâde gibi ḥalkı mest itse ' Aceb sūfî göreydin bu cihânda var mıdır ayık		Müfred		---/---/---/---	Mecmuada "Beyt" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
25b	Sa'îd Efendi	Gül-berg-i gonce femîn ' ayn-ı Cem oldu Şaḡn-ı nazar ' âşıka bir özge dem oldu	Bir kez nazar it defter-i ' uşşâka efendim Bî-çâre Sa'îd var ise anda zimem oldu	Ġazel/5		---/---/---/---	Mecmuda başlıksız kaydedilen bu şiirin mahlas beytinden hareketle Sa'îd Efendi'ye ait olduğu tespit edilmiştir. Ancak şairinin kimliği tespit edilememiştir.
25b	Farsça						Farsça bir şiirdir.
25b	Ḥâletî	Lütf-ı Ḥaḡ'dan nâ-ümîd olma şaḡın ey Ḥâletî Şanma te'sîr itmeye erbâb-ı câha âhumuz Var iken Nemrûd-ı bed-kîşûn bu denlü ḥaşmetî Peşseye maḡlûb iden Allâh'dur Allâh'umuz		Ḳıṭ' a/1		---/---/---/---	Mecmuda başlıksız kaydedilen bu şiirin mahlas beytinden hareketle Azmizâde Ḥâletî'ye ait olduğu tespit edilmiştir.

25b	Lā-Edrī	<p> ul haada ah ‘aada byledr avr-1 beer ul beer adem aar iler haadur bil beer Ekin at kh ire ghi dz yrr ra‘ n aar Gh dzde dz yrrken gfilen srer der </p>		ı‘a/1		---/---/---/---	Mecmuda “ı‘a“ balııyla kaydedilen bu iirin airinin kimlii tespit edilememitir.
25b	Nev‘ 	<p> Yzn dndrme bizden ey felek senden ricmuz yo Keder buldu seni ‘aynda nnda afmuz yo </p>	<p> Cihn bir ate-i szn olursa gm degl Nev‘  inde ate-endz olaca bir briyamuz yo </p>	azel/5		---/---/---/---	Mecmuada “Nev‘ ” balııyla kaydedilen bu iirin airinin kimlii tespit edilememitir.
26a	bit	<p> eyholu sem‘a girb ‘lem dedelendi Her klle ab dnene dndi zedelendi Her gede bir na‘ ra-1 mestne-i yh ‘detce bugn zviyemz mey-kedelendi </p>		Rub‘ /1		---/---/---/---	Mecmuada “bit” balııyla kaydedilen bu iirin bit’e ait olduu tespit edilmitir.
26a	L-Edr	<p> Ngehn bir gn alaylı oz gelb oldu vezr Her gren didi vezret ‘ rm eyler ikest </p>	<p> Didi bir dn-y kr-gh [u] hib-i tecrbe </p>	Tri/3		---/---/---/---	Mecmuada “Nb Efendi Der-a alaylı” balııyla kaydedilen bu iirin airinin kimlii tespit edilememitir. Son dizesi Farsa yazılmıtır.
26a	bit	<p> Hl-i mevtya baub itdn mi adan uret-i ma‘ ny tra Fursat-1 a‘ at terk itdine Dgnr her biri alub iki a </p>		Rub‘ /1		---/---/---/---	Mecmuada “bit” balııyla kaydedilen bu iirin bit’e ait olduu tespit edilmitir.
26a	Rsi	<p> Nad-i dil vir el bedel-i manb-1 ‘  Tecdid-i bert-1 gm et ey re-ftde </p>	<p> Var hlini ‘ arz eyle seni ayd ide yed Ser-defter ‘ uma rz nami-zde </p>	azel/2		---/---/---/---	Mecmuda “Rsi” balııyla kaydedilen bu iirin airinin kimlii tespit edilememitir.

26a	Şābit	Çıkmağa bir derece kaldı sipihr-i nāza Nedür ol şūh-ı cefā-pişede bu istidrāc		Ġazel/1		..-/.-.-/.-.-	Mecmuada “Şābit” başlığıyla kaydedilen bu şiirin Şābit’e ait olduğu tespit edilmiştir.
26a	Naḥīfī	Luṭf eyle gel riyāyī ko ḥaḳ söyle zāhidā Maḥbūb u mey şafāsını inkār ider misin		Ġazel/1		--./-.-./-.-./-.-	Mecmuada “Naḥīfī” başlığıyla kaydedilen bu gazelin şairinin Süleyman Naḥīfī olduğu tespit edilmiştir.
26b	Naḥīfī	Yā Rab beşeriyetle ben itdükçe ḥaṭā Sen rızkumı faẓluñ ile itdün i‘ṭā Senden benüm ey Rabb-i Ġafūr [u] Ġaffār Heb gördigim iḥsān ü kerem faẓl u ‘aṭā		Rubā‘î/1		--./-.-./-.-./-.-	Mecmuada “Naḥīfī” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin Süleyman Naḥīfī olduğu tespit edilmiştir.
26b	Naḥīfī	Ey mün‘im-i bi‘illet olan Bārī Ḥudā Muḥtāc senüñ luṭfuña sultān u gedā Cehd eyleseler sābiḳ u lâḥiḳ ‘ālem Bir ni‘ metünüñ şükriñi mümkin mi edā		Rubā‘î/1		--./-.-./-.-./-.-	Mecmuada “Naḥīfī” başlığıyla kaydedilen bu gazelin şairinin Süleyman Naḥīfī olduğu tespit edilmiştir.
26b	Naḥīfī	Mevlā ḳulūñ itdükde sezā-vār-ı ‘aṭā Me’mülünüñ ez‘āfını eyler i‘ṭā Te’ḥīr –i ḥuşūlinde niçe ḥikmet var Sen itme şaḳın zann-ı ḥilāf ile ḥaṭā		Rubā‘î/1		--./-.-./-.-./-.-	Mecmuada “Naḥīfī” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin Süleyman Naḥīfī olduğu tespit edilmiştir.
26b	Naḥīfī	Ser-mesned-i iḳbāle ğurūr eyleme gel Var ise şu‘ūruñ ide gör ḥayr-ı ‘amel Ol mesnede nevbetle benimdir diyerek Çok kimse maḳām eyledi senden evvel		Rubā‘î/1		--./-.-./-.-./-.-	Mecmuada “Naḥīfī” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin Süleyman Naḥīfī olduğu tespit edilmiştir.

26b	Faṣīḥī	Şehīd-i Kerbelānuñ vāqı‘āt-ı mâtem-engīzi Zebān-ı ḥāme vü şavt-ı ḥurūf ile edā olmaz	Faṣīḥī Nuh felek yāḳūt-ı rümmānile pür olsa O mihr-i ‘ālemün bir ḳatre ḳanına bahā olmaz	Ġazel/2	.---/---/---/---	Mecmuda “Faṣīḥī” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
26b	Hacı Bayram-ı Veli	Ḥaḳḳ ḳulundan intiḳamun yine ‘abd ile alur Bilmeyen ‘ilm-i ledünni anı ‘abd itdi şanur		Maṭla‘	---/---/---/---	Mecmuda “Baḥrī” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin Hacı Bayram-ı Veli olduğu tespit edilmiştir.
26b	Baḥrī	Ḥālḳıñ her işi çokdur ‘abd elinden işletür Baḥriyā ‘ālemdede şanma bir çüb ansız dire nūr		Maṭla‘	---/---/---/---	Mecmuda “Baḥrī” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
27a	Kemāl Pāşā	Eline nefsinün virme ḳazma Kimsenün yoluna ḳuyu ḳazma	Her ki ğayruñ yolına ḳazdı ḳuyu Düşdü ol ḳuyuya yüzün ḳoyu	Mesnevī/2	..--/..--/..--	Mecmuda “Kemāl Pāşā” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
27a	Lā-Edrī	Yolına diken dikme şaḳım kimsenün ey dost Ḥārın degül ol zaḥm-ı ḥaṫāsı dikenüñdür		Müfred	--./--./--./--	Mecmuada “Beyt” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
27a	Tā’ib	‘Arşa-i medḥ-i şenāñızda bulunmaz pāyān Biñ endişe eger biñ yıl olursa pāyān		Maṭla‘	..--/..--/..--/---	Mecmuda “Tā’ib” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

27a	Naḥīfī	‘Ālem ki senūñ bende-i fermānuñdur Heb mazḥar-ı iḥsān-ı firāvānuñdur Cān yoluña ḳurbān dimege şerm iderem Ḳurbān idecek cān daḥī iḥsānuñdur		Rubā‘i/1		--./--./--./.-	Mecmuada “Naḥīfī” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin Süleyman Naḥīfī olduğu tespit edilmiştir.
27a	Nevres	Naḳl-i ğam sākīsī hem erbāb-ı aşḥābı elem Yoḳ bu bezmūñ āşına ‘ ayyāşına ferrāşına		Müfred		--./--./--./.-	Mecmuada “Nevres” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
27a	Lā-Edrī	Ḳārīnin ḥātem-i ṭayy olsa izḥār eyleme ‘ acziñ Şikest eyle benüm cānım ḳişiniñ istemeñ ḳadrin		Maṭla‘		.---/.---/.---/.---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
27a	Sa‘īd	Rast gelmiş ‘ acabā var mı o ḳadd-i balāya Mā’ilem ṭoġrısı ben bir böyle serv-āsāya	Ḥāşılı ṭül u dırāz itme Sa‘īdā söyle Ne ise ḥālını ‘ arz et o şeh-i vālāya	Ġazel/5		..-/-.../-.../-..	Mecmuda “Sa‘īd” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
27a	Sa‘īd	Āh ḥasret ile ṭül emelim netdi baña Mā’ilem mā’ilem ey serv-i ḥurāmān saña	Levḥa-i ṭab‘ ima ḥāmemele Sa‘īdā yazdım Budur nev-saḥte bir sāde ğazeldür ğüyā	Ġazel/4		..-/-.../-.../-..	Mecmuda “Sa‘īd” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
27b	Lā-Edrī	‘Āşīḳam feryād-ı āhım āteşīn demdür benüm Mest-i ‘ aşḳım her demim bir başḳa ‘ ālemdür benüm Daġ-ber-daġ cefā-yı yār ile āmmā yine Ḥāṭırum mesrūr göñlüm şād u ḥürremdür benüm		Ḳıṭ‘a/1		---/-.../-.../-..	Mecmuda “Ḳıṭ‘a” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

27b	Lā-Edrī	Bir zamān zānū-be-zānū zevk iderdik yār ile Şimdi ey dil bir selāma kâ' il oldum ol da yok		Müfred		---/---/---/---	Mecmuda "Beyt" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
27b	Lā-Edrī	Oldılar kürd ile cingāne vaşī-i muhtār Olıcağ maṭbaḥ emīnine cinān-dār kadar Māl-ı metrükımı dā' inlere kısmet şanmañ Hüseyn taḫsimde cengāne çalar kürd oynar		Rubā'î/1		..-/-.../..-/-	Mecmuda "Lā-Edrī" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
27b	Lā-Edrī	Düşeyim fırsat iken ḥāk-i reh-i dildāre Bir düşüşdür bu ki hey'āt ki bir daḥī düşe		Maṭla'		..-/-.../..-/-	Mecmuda "Beyt" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
28a	Lā-Edrī	Mā' il-i ' arzuḥāle evvelice kuvvet-i ṭab' ın Çıkuḅ n'etsek gerekir bilmem ey dīvāne dīvāne		Müfred		..-/-.../..-/-	Mecmuda başlıksız kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
27b	Sa' id	Hem-reng olıcağ ' arızıña al ḳaranfül Oldu ḳadem güllere pā-māl ḳaranfül	Mecmū' a-i ' aşkıñda elif ḳaddi Sa' id'in Bükdü belini hicrile çün dil-i ḳaranfül	Ġazel/6		---/---/---/---	Mecmuda "Sa' id" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
28a	Lā-Edrī	Var mı bir rû ki ḥevādişden ḡubārı olmaya Var mı bir āyīne kim jeng-i figārı olmaya	Hāşılı nāzım bu endūh-ḥāne-i ḡitide ben Görmedim bir kimse kim āh ile zārı olmaya	Ġazel/3		---/---/---/---	Mecmuda başlıksız kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

28a	Naḥîfî	Sitem didikleri yārân-ı bî-vefādandır Kişiyeye her ne cefâ olsa âşinādandır		Maṭla‘		.-./...-./.-/--	Mecmuada “Naḥîfî” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin Süleyman Naḥîfî olduğu tespit edilmiştir.
28a	‘İzzet	Geh mey ile yık dilberi gâhice ayak yak Bir tarza uşul ile yapış dimeye ık mı	Ağyar eger dilberine mâni‘ olursa Ur sille-i şimâr boynına ‘İzzet ide şık şık	Ġazel/6		---./---./---/---	Mecmuada “Ġazel-i ‘İzzet” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin Sivaslı ‘İzzet Osman olduğu tespit edilmiştir.
28a	Sa‘îd	Câr-pâre zarâfete öper destini şık şık Ey muğbeçe yok mu bana buse didi çık çık	Bûs eylemez virse eger şüfiye şâkî Nûş eyler idi şu yerine bâde-i lık lık	Ġazel/2		---./---./---/---	Mecmuada “Sa‘îd Efendi” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
28a	‘İzzet	Dehânîñ lezzetin terciḥ iderler şehd ile kande Sezâdır hüküm iderse Kânehâr ile Semerḳande	Ol dilber çekmez ‘İzzet imtinânın zerre ‘uşşâkın Bulur bir ‘âşık elbet varsa bir maḥbûb-ı Hû kande	Ġazel/7		...-./...-./...-./---	Mecmuada “Ġazel-i ‘İzzet” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin Sivaslı ‘İzzet Osman olduğu tespit edilmiştir.
28b	Sürürî	Mazhar itmiş feyz-i Ḥaḳḳ Sultân Selîm-i ekremi Bir melek ḥavşer-i reh kim a‘ mâl dâ’im şâliḥa	Ḥayr için kıldı binâ-yı çeşme şadr-ı kâmrân Bir su iç İhlâş oku üç kerre rûḥa Fâtiḥa	Târîḥ/7		---./---./---/---	Mahlas beytinden hareketle bu tarihin Sürürî’ye ait olduğu anlaşılmaktadır. Ancak şairin kimliği tespit edilememiştir.
28b	Şerîf	Ḳaplamış rüy-ı ‘arâḳ-nâkıḡı zülf-i ḥoş-bû Şân mehtâba ḥicâb olmuş o târ-ı gîsû	Şeb-i deycûr-ı firâḳıña Şerîfa nigerân Vir şeref külbe-i âḥzânına göster meh-rû	Ġazel/6		...-./...-./...-./---	Mecmuada “Ġazel-i Şerîf” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

29a	‘İzzet	Mâlik olsaydım cihânda mâh rû bir berbere Şarılaydım yüz yüze nâfe-be-nâfe ber bere	Kim bakar sâ’ir şunûfe dilber olmuş olmamış ‘İzzetâ dellâk ile lâzım güzellik berbere	Ġazel/5		---/---/---/---	Mecmuada “Ġazel-i ‘İzzet” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin Sivaslı ‘İzzet Osman olduğu tespit edilmiştir.
29a	Sa‘îd	Şehirlerde nedir bu sūz-nāk-ı feryādın ey bülbül N’ola ta böyle zârîşle dil-i nâşādın ey bülbül	Ĥaber vir-gil Sa‘îd-i ‘âşk-ı zâra sülükundan Ṭarîḫ-i gülşeniden midür irşādın ey bülbül	Ġazel/7		---/---/---/---	Mecmuada “Ġazel-i Sa‘îd Efendi” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir
30a	Şerîf	Ey ‘âşık-ı mihnet-zede buldukça bunarsın Yetmez mi temâşâ-yı cemâl ayrı şunarsın	Yâd eylemedin nâmını evvel bu Şerîfîn Ĥatṭın gelicek soñra nedâmetle anarsın	Ġazel/6		---/---/---/---	Mecmuada “Şerîf” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
29b	Şerîf	Şimdi bir kaşı kemânın bu dil âvâresidir Bergüzâr-ı o tebiñ sînede oğ yâresidir	İhtidâd eylemese cevri-i felekden ta‘accüb Bu Şerîfâ o şehin bende-i ġam-Ĥâresidir	Ġazel/5		---/---/---/---	Mecmuada “Ĥazret-i Şerîf” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
29b	Şerîf	Ĥaḫ ḫaṭâlardan emîn eylesün ol ġonca femi İtmedi ‘âşık-ı dil-ḫasteye ġurbet vaṭanı	Gir Şerîfâ o mehiñ dâ’ire-i vuşlatına Eyle aġuş merâmında şenâdır teneni	Ġazel/8		---/---/---/---	Mecmuada “Şerîf” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
30a	Şerîf	Dilerim ben gibi çeşm hem bîmâr olsun Renc-i ‘âşk ile şeb-dûz dil-azâr olsun	Lüṭf u ḫahrı bu Şerîfâ anıñ yegânedir O cefâ-pişe şefâ ile hemân var olsun	Ġazel/5		---/---/---/---	Mecmuada “Şerîf” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

30a	Lā-Edrī	Murādīñ kıl taleb şubh u mesā feyyāz-ı muṭlaqdan Şaḡın izhār-ı ‘aciz itme felekden merde nā-merde		Müfred		.---/---/---/---	Mecmuda “Beyt” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
30a	Lā-Edrī	Zāhidiñ ta‘nı kabūli bizi tağyīr itmez Āb-ı pāke ne zarar vaḡ vaḡa-i ḡurbağadan		Müfred		.---/---/---/---	Mecmuda “Beyt” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
30a	Muḡammed Çavuş	Yimeden yağmuru geçdi nice biñ su ḡapuda Geçmedi gitdi efendim sözüümüz bu ḡapuda Bir ḡaput virse efendim giyerim ḡaşre değın Gezerim medḡ iderim o ḡapuda bu ḡapuda		Ḳıṭ‘a/1		..-/-.../-.../-..	Mecmuada geçen bu şiiri Muḡammed Çavuş namında biri ḡaput ricası için İbrāḡim Pāşā’ya vermiştir.
30a	Nābī	Güzel sevmek diler iseñ sev işte Alub hemişesin olğıl enişte	Çatal āṭla yola gitmek kolaydır Birinden iñ birine biñ inişte	Ġazel/2		.---/---/..	Mecmuada “Nābī” başlığıyla kaydedilen bu şiir Nābī Dīvānı’nda tespit edilememiştir.
30b	Lā-Edrī	Bülbülü çok güleşen-i ḡüsünde rūyuñ gel yeter Dostum ‘āşıklarıñ ḡan ağlasun sen gel yeter Mübtelāsı olma her ḡübbuñ birin sev ey göñül Bu meşeldür ‘ārif olan kişiye bir gül yeter		Ḳıṭ‘a/1		..-/-.../-.../-..	Mecmuda “Ḳıṭ‘a” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
30b	Lā-Edrī	Sensin ilāḡī o ḡudāvend-i ḡadīr Mānī‘ olamaz ḡükmüne biñ şāḡ u vezīr Ma‘būd-ı eḡad mālik-i ‘ālemsin sen Yoḡdur saña ḡāşā ne şebīḡ u ne nazīr		Rubā‘ī/1		..-/-.../-.../-..	Mecmuda “Rubā‘ī” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

30b	Lā-Edrī	Nedir bu kīrim elinden bu çekdiğim nice bir Çurı nizā‘ ile geçmekte dā’imā yaşım Yeñiçeri şunı gel tüt çapuya götürüvir Eliñde ağılarsa da şalıvirme yoldaşım		Rubā‘ 1/1		..-/.-./..-/.-.-	Mecmuda “Rubā‘ 1” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
30b	Lā-Edrī	Gönül kimi severse güzel odur İster bālā-ğad olsun ister bodur		Maṭla‘		..-/.-./..-/.-.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
30b	Kemāl Pāşā-zāde	Bil kadr-i naqd-i vaḫti ki o şmā‘ -i rüzgār Yād itdirir bu demleri de bir zamān olur	Üftāde-gānı sāye-i lüṭfuñda hoş geçer Bir gün fūrūğ-ı ḫüsnüñe ḫaṭ sāyebān olur	Ġazel/2		..-/.-./..-/.-.-	Mecmuda “Kemāl Pāşā-zāde” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
30b	[Şeyhülislam] Yaḫyā [Efendi]	Şimdi ḫaylī sūḫan-verān içre Olamaz Nef 1 gibi bir şā‘ ir Sözleri seb‘ a-i mu‘ allakadur İmruü’l-Kays kendi bir kāfir		Ḳıṭ‘ a/1		..-/.-./..-/.-.-	Mecmuada “Yaḫyā Efendi Bī-ḫaḫḲ Nef 1” başlığıyla kaydedilen bu şiir Şeyhülislam Yaḫyā Efendi Dīvānı’nda tespit edilmiştir.
30b	Nef 1	Bize kāfir demiş müftī efendi Biz aña diyelüm şimdi müselmān Rüz-ı maḫşerde ḫuzūr-u Haḳ’da İkimizde çıkarır bil ki yalān		Ḳıṭ‘ a/1		..-/.-./..-/.-.-	Mecmuada “Cevāb-ı Nef 1” başlığıyla kaydedilen bu şiir Nef 1 Dīvānı’nda tespit edilememiştir.
31a	Lā-Edrī	Firāḳına taḫammül güç vişāle irme de müşkil Çekilmez çille-i ‘aşḳıñ sen ol çaşı kemānsın sen		Müfred		..-/.-./..-/.-.-	Mecmuda “Beyt” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

31a	Sünbül-zāde [Vehbî]	Añladım gül memesinden dañî düñize imiñ Didi â bu ne demek çek elin istersen küs		Ėazel/1	..-./...-./...-./...-	Mecmuada “Sünbül-zāde” başlığıyla kaydedilen bu Şiirin Şairinin Sünbül-zāde Vehbî olduğu tespit edilmiştir.
31a	Rağıb [Ėoca Rağıb Pāřā]	Āhenden olsa da felegũñ çek kemānını Ėekme felekde sifelerin imtinānını		Ėazel/1	...-./...-./...-./...-	Mecmuada “Rāđıb” başlığıyla kaydedilen bu Şiirin Ėoca Rāđıb Pāřā’ya ait olduğu tespit edilmiştir.
31a	Lā-Edrî	Metā’ -1 yāre el şundum didi biñ şart ile ölme Nařar kııl ‘ayn-1 ‘ibretle velî ammā ki kirletme		Maşla‘	.---/...-./...-./...-	Mecmuda “Leh” başlığıyla kaydedilen bu Şiirin Şairinin kimliği tespit edilememiştir.
31a	Lā-Edrî	Yüz sürüb ağlayağor padişehim lem-yezele Mařlabıñ böyle tehî gezmek ile girmez ele Başmasın dırsen eger devletine bir ĥazele Yüz virüb eyleme iřsān u kerem mübtezele		Ėııť‘ a/1	...-./...-./...-./...-	Mecmuda “Ėııť‘ a” başlığıyla kaydedilen bu Őiirin Őairinin kimliği tespit edilememiştir.
31a	Lā-Edrî	Refte refte gōñlümi İbrāhîm Aldın ammā ki iřtiyārı degül Bizi bir āteře bırağdın kim Nār-1 Nemrüd anıñ řerārı degül		Ėııť‘ a/1	..-./...-./...-./...-	Mecmuda “Ėııť‘ a” başlığıyla kaydedilen bu Őiirin Őairinin kimliği tespit edilememiştir.
31a	Lā-Edrî	Gelmeñle bulur meclisimiz ey māh řetāret Teřrîfine biñ cān eyle müřtāķın efendim		Müfred	...-./...-./...-./...-	Mecmuda “Da‘ vet” başlığıyla kaydedilen bu Şiirin Şairinin kimliği tespit edilememiştir.

31a	Lā-Edrī	Oldı olacaq çāre nedür hük-m-ü kazāya Çolluğda tolu binā tūtuşub çolluğu yağdı		Müfred	--/./--/./--/./-	Mecmuda “Hārīk Tulumba” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
31a	Nābī	Her zamān hātırā endīşe-i rāhat gelmez ‘Adet-i şehri budur mü ’min ü kāfir bulunur		Ġazel/1	..--/./--/./--/./-	Mecmuada “Nābī” başlığıyla kaydedilen bu şiirin (Urfalı) Nābī’ye ait bir şiir olduğu tespit edilmiştir.
31a	Naḥīfī	Fikr-i bātıl dil-i ‘ārifde qarār eyleyemez Ḥarem-i Ka’bede zann itme ki kāfir bulunur		Ġazel/1	..--/./--/./--/./-	Mecmuada “Naḥīfī” başlığıyla kaydedilen bu şiirin Naḥīfī Süleyman Efendi’ye ait bir şiir olduğu tespit edilmiştir.
31a	Lā-Edrī	Zemzem ile mi gülāb ile midir bilmediler Ney ile yıkadılar Ḥazret-i Mevlānāyı		Müfred	..--/./--/./--/./-	Mecmuada “Ḥazret-i Mevlānā Ḥaḳḳında” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
31b	Lā-Edrī	Nice cāk itmesün ādem yaqasın dāmene dek Bir dikiş kaldı ki Terzi Ḥüseyyin ola vezir		Tārīḥ/1	..--/./--/./--/./-	Mecmuada “Ḥaşmet Berā-yı Ḥüseyyin Pāşā” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
31b	Lā-Edrī	Der-kenār itmek için būsēsini aldım yārin Seg-i virānesini ḥazret-i defterdārīn		Maṭla‘	..--/./--/./--/./-	Mecmuada “Beyt” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.

31b	Lā-Edrī	Gel ey zāhid şırātın havfın itme lütf-u Haqq çokdur Geçenlerden işitdim anda hergiz korkuluk yokdur		Maṭla‘		.---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
31b	Elvān		Şāh olub hūbān-ı dehre şaṭranc-ı işvede Hūs-n-i ‘ālem sūz-ı Elvān eyledi Ra’feti māt	Ġazel/1		---/---/---/---	Mecmuada “Elvān“ başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
31b	Nā’ilī		Dergehiñe yüz süregeldi kapuñda itme dūr Nā’ilī ihsānın olmağda ḥaṭā var mı buyur	Ġazel/1		---/---/---/---	Mecmuada “Nā’ilī“ başlığıyla kaydedilen bu şiir Nā’ilī-i Qādim’in divanında tespit edilememiştir.
31b	Zībā	Hayr olur encām kārı her işi āsān olur Vaqt-i farzında nevāziş eyleyen a‘ dāsına		Müfred		---/---/---/---	Mecmuada “Zībā” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
31b	Lā-Edrī	Muḥaşşıl dağıdır neylerse eyler çok görür anı Felek bir iki erbāb-ı diliñ cem‘ iyetiñ görse		Müfred		.---/---/---/---	Mecmuada “Beyt-i Müferriḥ” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
31b	‘Ārif	Qılmaz perestiş uşanma nev niyāz olan Her vaqte bir bahāne bulur bī-namāz olan Qılmaz dūrüst ‘ahid-i vefā mest-nāz olan Her vaqte bir bahāne bulur bī-namāz olan		Qıṭ‘a/1		---/---/---/---	Mecmuada “‘Ārif” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
31b	Sulṭān Murād	Niçün pūs eyledün Yaḥyā ‘ayāna cephe-yi yārı		Müfred		.---/---/---/---	Mecmuada “Su’āl-i Sulṭān Murād” başlığıyla kaydedilen bu şiirin IV. Murad’a ait olduğu tespit edilmiştir.

31b	[Şeyhülislam] Yahyâ [Efendi]	Cünûn el virdi billâh ki kırdım şîşe-i ‘ârî		Müfred		.---/---/---/---	Mecmuada “Cevâb-ı Yahyâ” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin Şeyhülislam Yahyâ Efendi olduğu tespit edilmiştir. Ancak divanda bu dize tespit edilememiştir.
31b	Lâ-Edrî	Ne kim Hâkdan ola taqdîr anı men‘ eylemez tedbîr Gelür elbet de her başa olan levh üstüne tahtîr		Maṭla‘		.---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
31b	Lâ-Edrî	O deñlü mürtefi‘ dir kaşr-ı bünyâd-ı tevâzu‘ kim Riyâz-ı cennete nazzâre kâbildir zemîninden		Müfred		.---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
31b	Lâ-Edrî	Şu deñlü esfel olmuşdur tekebbür hânene ey dil Caḥîmiñ ka‘ rına nazzâre kâbildir ziyânîdan		Müfred		.---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
31b	Lâ-Edrî	Devlet u ‘ izzet ki emr-i Hâlik niçündür Vaḳitsiz olmaz umûr evkâtına merhûndur		Maṭla‘		..-/.-./..-/-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
31b	Lâ-Edrî	‘ İyd-i vaşlîñ hâtır gören gitmesün ey serv-i ḳadd Bağla engüşt-i vefâya rişte-i cânı meded		Maṭla‘		.-./-./-./-./-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
31b	Lâ-Edrî	Ḳurtaran ğamze-i Tatarîñ elinden cânîñ Varsun ey ḳaşı kemânım küfede yağ için		Müfred		..-/.-./-./-./-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.

32a	Lā-Edrī	O tāze tābi‘ -i qahve-fürüşü görse ehl-i keyf Ġnā gelmez elinden nüş iderse qahve bir ferde		Müfred		.---/.---/.---/.---	Mecmuada “Beyt” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
32a	Lā-Edrī	Gitdi afyon ile uyhu berş aldı şehveti Bir qaşınmaq qaldı ancak bizde dünyā lezzeti		Maṭla‘		---/----/----/-..	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
32a	Lā-Edrī	Çün bilürsün ki yaqar âteş-i ğam cān u teni Ne var ey kân-ı kerem sende çerâĝ eyle beni		Maṭla‘		..-/-.../-.../-..	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
32a	Lā-Edrī	Ne aldım altıma yāri ne çekdim üstüme yāri Ki vuşlat olmadı rûzi ne fevķānī ne taḥṭānī		Maṭla‘		.---/.---/.---/.---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
32a	Lā-Edrī	Şadā-yı ney şafā-yı mey münāsib ḥüb-rū-yı sākī Ṭotalım Bāyezīd olmuş nice şabr eylesün bākī		Maṭla‘		.---/.---/.---/.---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
32a	Lā-Edrī	Ey gönül kayd-ı ma‘āş için melül olmak neden Ķülunuñ kaydıñ görür elbet de yokdan var iden		Maṭla‘		---/----/----/-..	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
32a	Lā-Edrī	Ḥarāretten yürek yandı ḥoşabçı Baña iḥsān-ı ‘āmm ile qār neden		Müfred		.---/.---/..	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
32a	Lā-Edrī	Eridi zerrece qalmadı qarım Elin boş durmasun ṭut şu ḥayālim		Maṭla‘		.---/.---/..	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
32a	Lā-Edrī	Gülşeninde ‘ālemiñ bu sırta irmez hīç kes Zaĝlar āzāde vü bülbüller giriftār-ı kafes		Maṭla‘		..-/-.../-.../-..	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.

32a	Lā-Edrī	Nıgeh-i ğamzesi efsün iderek āmāde Çarpmağ için dil-i meyyālimizi cin-zāde		Maṭla‘		..-/.-../..-/.-.	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
32a	Lā-Edrī	Diñleyüb va‘zın Murād Pāşā da bir taqrīb ile Müslümān olmuş efendi қоşқoca bir Ermenī		Müfred		..-/.-../..-/.-.	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
32a	Lā-Edrī	Çün eski meşeldür dinür elleyte celi Seyr eyle neler toğuracağdır zen-i dünyā		Müfred		..-/.-../..-/.-.	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
32a	Sultān Bāyezīd	Hācü’l-ḥarameynem deyūben da‘vā kııarsın Bes salṭanat-ı dehre begim bunca taleb ne Çün rüz-ı ezel kısmet olınmış bende devlet Tağdire rızā virmeyesin böyle sebep ne		Қıт‘a		..-/.-../..-/.-.	Mecmuada “Sultān Bāyezīd Biraderi Francaya Firār Eyledikde İrsāl Eylediği Қıт‘a” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin Sultān II. Bāyezīd olduğu tespit edilmiştir.
32a	Cem Sultān	Sen bister-i gülde yatasın şevķ ile ḥandān Cem hicr ile bālīn idine ḥārī sebep ne		Қıт‘a		..-/.-../..-/.-.	Mecmuada “Cevāb” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin Cem Sultān’a ait olduğu tespit edilmiştir.
32b	Lā-Edrī	Beni şād itdiñiz Allah sizi de şād itsün Dilerüm ḥātırınız şevķile ābād itsün Sizi günden güne ma‘mūr ide Mevlā dā’im Size bedḥāh olan a‘dāñızı berbād itsün		Rubā‘ī/1		..-/.-../..-/.-.	Mecmuada “Rubā‘ī” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.

32b	Lā-Edrī	La‘l-i mey-günün şehā keyfiyyeti cānımdadır Hem hayālīn bir nefes hāli degül yanımdadır Ārzū-yı hātırım durmaz seni eyler taleb ‘Aql u fikrim niyyetim heb cümle sultānımdadır		Kıt‘a/1		---/---/---/---	Mecmuada “Kıt‘a” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
32b	Nev‘ī	Tezevvüc qaşdıñ itdim ey dirīgā telh-kām oldum Tağıldı boynuma tuz torbası rüsvā-yı ‘amm oldum	Cenābetden kaçub gamlar çekerdim ihtilām olsam Cünübler zümresine ‘Avniyā şimdi imām oldum	Ġazel/5		---/---/---/---	Mecmuada “Nev‘ī” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
32b	Vaşıf	Bir vişāl içünse meh-rū böyle ık mıķ istemem Ben bozuşdum bakma şimden soñra şık şık istemem Hātırım ğayrı dilerseñ yab diler yıķ istemem İstesen de sen beni ben küsdüm artık istemem	Derdimi deşme beni koy hālime söyletme şuş Kırdı zirā qalbimi bir kat dağī dünkü huşuş İtme bihūde baña şimdengerü ‘arz-ı hulūş İtesen de sen beni ben küsdüm artık istemem	Murabba‘ / 4		---/---/---/---	Mecmuada “Vaşıf-ı Mebnī-yi ‘Ale‘l-Hikāye” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin Enderunlu Vaşıf olduğu tespit edilmiştir.
33a	Emīnī	Selām-ı iltifatın nāme-i h‘āhişde rağbetlü Velī ‘üvnān-ı vaşlın oldu ‘izzetlü sa‘ādetlü	Qazarken tişe-i fikretle Emīnī nev-zemīn bulduķ Nazīre söyleyiñ yārāna şatsaķ n’ola kıymetlü	Ġazel/7		---/---/---/---	Mecmuada “Emīnī” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
33a	İbrāhīm Pāşā	Dilā inşası Emīn ’iñ feşāhatlü belāġatlü Sözüm yoķ sözine haķķā nezāketlü metānetlü	Nazīre kaydına heb şā‘irān-ı Erzenü’r-Rūmī Düşürmüş şehrine Emīnī hele şimdi kabāhatlü	Ġazel/3		---/---/---/---	Mecmuada “Nazīre-i Şadra‘ zam İbrāhīm Pāşā” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
33a	Necīb	Mübtelā-yı ğamda dildārsın bildim seni Ey gözüm tā şubħa dek bīdārsın bildim seni	Çār-ebur dilbere sen de dū-çār oldun Necīb ‘Afv ider ‘ārif olan nā-çārsın bildim seni	Ġazel/6		---/---/---/---	Mecmuada “Ġazel-i Necīb” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
33b	Lā-Edrī	Nemce ğāyet de ğalīz aña Fransız rāciħ Olamaz şimdi bedel-i rūmda Mosķov Sāliħ		Maṭla‘		..-/.../.../..-	Mecmuada “Beyt” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.

34a	Lā-Edrī	Bir bād-ı hevā görmedim ašlā dimiş ol yār Destiñde ki āyineli yelpāze kimindir		Maṭla ^ç		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
34a	Lā-Edrī	Zulmet-i ebr-i siyehden seçemezler rûzı Böyle eyyām-ı gamiñ böyle olur nev-rûzı		Maṭla ^ç		..-/-.../..-/-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
34a	Lā-Edrī	Böyle bostān-ı gamiñ böyle beter karpuzu Böyle şadef-kāri beşigin böyle olur ħorozu		Maṭla ^ç		..-/-.../..-/-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
34a	İbn-i Kemāl	Pādişāhim benüm akrānum olan bendeleriñ Kimi begler begi oldu kimi el'ān begdür	Ḳal'ā-i tende bizimde çalınur nevbetimüz Çağırur burc-ı bedende gönül Allah yekdür	Ġazel/2		..-/-.../..-/-	Mecmuada "İbn-i Kemāl" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
34a	Lā-Edrī	Manşıb ile iftiḫār itmek öğünmek cāh ile Ehl-i 'ilme 'ārdır lakin şerefdür cāhile		Maṭla ^ç		---/---/---/---	Mecmuada "Beyt" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
34a	Lā-Edrī	Bu kadar lerze nedendir dil-i nālānımda Yine āşār-ı gāzīr var gibi sultānımda		Maṭla ^ç		..-/-.../..-/-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
34a	Lā-Edrī	Dil-i sūzānımı sīr-āb idemez baḫr-ı muḫīṭ Bu ḫarāret nedir āteş mi yanar cānımda		Müfred		..-/-.../..-/-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
34a	Lā-Edrī	Dilā pīr-i muġānın duḫter-i rezle başı ḫoşdur Ḥelāl midir der ise kendü kāfir 'avreti boşdur		Maṭla ^ç		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.

34a	Lā-Edrī	Binā-yı şabrıma seyl-i ğamıñ cānā ħalel virdi Belim bükdi taħammül bārı ten divārı ħaylī bel virdi		Maṭlaḥ		.---/.---/.---/.---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
34b	Lā-Edrī	Elim al başıñçün ħoma ayaqlarda beni Yoħsa öldürdü beni ğayret-i akrān eleme		Maṭlaḥ		..-/.---/..-/--	Mecmuada “Beyt” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
34b	Lā-Edrī	Şüfiyā mescide gir mekedeye gir meyi gör Unudurlar seni bī-çāre hemān ölmeyigör		Maṭlaḥ		..-/.---/..-/--	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
34b	[Şeyhülislam] Yaħyā [Efendi]		Kim añar yolına cān virdüğüni ey Yaħyā Unudurlar seni bī-çāre hemān ölmeyi gör	Ġazel/1		..-/.---/..-/--	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin makta beytinden hareketle Şeyhülislam Yaħyā Efendi’ye ait olduğu tespit edilmiştir.
34b	Lā-Edrī	Her şahş-ı bī-hüner ne ‘aceb olsa mu‘ teber Şimdi zemānemizde bizim ‘aybdır hüner		Maṭlaḥ		--/-.-/..-/-.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
34b	III. Aħmed	Nerm-i rencür-u ‘aşka çeşm-i şūhuñ kaşd-i faşd itse Efendim ğamze ħāzır çekme ğam neşter ħuşuşunda		Müfred		.---/.---/.---/.---	Mecmuada “Aħmed Ĥān-ı Sāliş” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
34b	Lā-Edrī	Ĥayālīñ dīdede beytütet itdikce gözüm nūrı Aña eyler tekellüf bāliş ü pister ħuşuşunda		Müfred		.---/.---/.---/.---	Mecmuada “Nazīre” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

34b	Lā-Edrī	Ruḥ-ı rengīnine ḥaṭṭ gelmek ile kılma telāş Kerem it sen güzelim haftada ol iki tirāş		Maṭla‘	..-/.-./..-/.-.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
34b	Lā-Edrī	Ḥaṭṭıñ gelmekle bī-destūr ‘ aşık buseçin olmaz Ġurubu görse itmez şā’im-i ġam bī-ezān ifṭār		Müfred	.-./.-./.-./.-.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
34b	Lā-Edrī	Merdüm-i dīde-i giryān ḥayāl-i ḥaṭṭ nev-i dil Ġüyyiā sāḥil-i deryāda bebek bağçesidir		Müfred	..-/.-./..-/.-.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
34b	Lā-Edrī	Çekemez iken iki ebrularınıñ cevriñi Çār ebrū oluyor kâşî kemānım giderek		Müfred	..-/.-./..-/.-.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
34b	Lā-Edrī	Endiše-i fikrim heme ṭul-i emelimdir Heb çekdiceğim kendi cezā-yı ‘ amelimdir		Maṭla‘	.-./.-./.-./.-.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
34b	Muḥammed Efendi	Gördüm nice biñ lüṭf u mürüvvet o melekde Yer buldı anıñ şīve-i āġuşı yürekde Her ḥaber vişālīñ şonı hicrān demişler Kām almaḳ olur vaḳti ile budur felekde		Ḳıṭ‘ a/1	.-./.-./.-./.-.-	Mecmuada “Ḳıṭ‘ a-yı Muḥammed Efendi” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
35a	Lā-Edrī	Ḥallāk-ı cihān ‘ āleme kıldıḳda tecellī Her vaḳfe bir zālīmi eyler mütevellī		Maṭla‘	.-./.-./.-./.-.-	Mecmuada “Beyt” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
35a	Münīf	Her ser-i zülfe deger el tene ten nādirdir Bu ise elde deġil müşk-ü Ḥotan nādirdir Ḥāşılı mişlī bulunmaz dürr-i yektā tendir Sīm beden ġonca dehen ġül gibi ten nādirdir		Ḳıṭ‘ a/1	..-/.-./..-/.-.-	Mecmuada “Ḳıṭ‘ a-yı Münīf” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

35a	Lā-Edrī	Gördün ki düşer iki kişi birbirisine Sen çık aradan it dişi toñuz derisine		Maṭla ^ç		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
35a	Lā-Edrī	Bir Hābeşī şūḩa düşdi dil-i mübtelā Eylemeñüz ‘ayb kim gönül belā yüz qara		Maṭla ^ç		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
35a	‘İzzet	O şūḩuñ ‘ādeti ‘āşıklarından dā’imā cerde Ġinā gelmez aña olsa eger kim vālī-i cerde O ‘anber ḩāl ü müşġin zūlfünün sevdāsına düşdüm Beni cezb eyledi ‘İzzet o maḩbūb-ı siyeh cerde		Ḳıṭ ^ç a/1		---/---/---/---	Mecmuada “‘İzzet” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin Sivaslı ‘İzzet Osman olduğu tespit edilmiştir.
35a	Lā-Edrī	Delinmiş yüregi nāyın begāyet yufḩadır baġrı Kim egri başsa derd ile ider feryād-ı zārı		Maṭla ^ç		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
35a	Lā-Edrī	Derūnum boş görünür baġrı delik bir nāyım Maḩrem-i sırr-ı ‘alī bende-i Mevlānāyım		Maṭla ^ç		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
35a	Hevāyī	Şimdi yüz miḩnet ile ġam bizi öldürse maḩal Kim s.... ‘ilmini taḩşilde olduġ eçhel Gerçi kim olmuş ideñ ābişt calḩı evvel Ber-murād olmadıġ olduġ hele biñ müsta‘ mel Mīre hırr olmayıcaġ irmez imiş devlete el ḩalka g.. virmegi biz ‘ayb şanurduġ evvel	Ey Hevāyī ki seni s.... ḩ.... bir muġlim Olur ol ġonca dehan faḩr [u] fenādan sālīm Kendiñi sen de Bahāyī gibi s..... dā’im ḩāşıl-ı devlet-ı dünyāya s..... lāzım Mīre hırr olmayıcaġ irmez imiş devlete el ḩalka g.. virmegi biz ‘ayb şanurduġ evvel	Müseddes/ 5		---/---/---/---	Mecmuada “Müseddes-i Hevāyī” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
35b	Aḩmed-i [Dā‘ī]	Eya ḩūrşīd-i meh-pey-ker cemālūñ müşteri-i manzar Ne manzar manzar-ı ṭālī‘ ne ṭālī‘ ṭālī‘ -i enver	Ḳapuñda ḩūllarıñ bī-ḩad velī kemter ḩūluñ Aḩmed Ne Aḩmed Aḩmed u dā‘ī ne dā‘ī dā‘ī -yi çāker	Ġazel/5		---/---/---/---	Mecmuada “Yıldırım ḩān Şu‘ arısından Monla Aḩmed-i Kūr” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin Aḩmed-i Dā‘ī olduğu tespit edilmiştir.

35b	Ḥākim	Rızā-dār-ı kâderde şive-i taqdîre kâdr ile Düşer medhûş olub meydân-ı aşk-ı Ḥakda sa' d ile	Üçüncü kısmı yokdur nîk ü bedden ğayrı ' ad olmaz Olur günden güne müzdâd-ı isti' dâd-ı şehri ile	Ġazel/3		.---/---/---/---	Mecmuada "Ġazel-i Ḥākim" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
36a	Ṭālibî	Zāhidâ vaşl-ı Ḥak olmağa tedbîr nedir Kısmet-i rûz-u ezel hikmet-i taqdîr nedir	Ġılmayan ' âleme ma' nâya nazar-ı ' ibret ile Ne bilir Ṭālibî 'yâ hikmet-i taqdîr nedir	Ġazel/5		..-/-.../-.../-..	Mecmuada "Ġazel-i Ṭālibî" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
36a	Lâ-Edrî	Hevâlar âhımın dūd-ı siyâhından bulutlanmış Zemîn bārân-ı eşkimle şafâ bulmuş çimenlenmiş İşitdim girdiğini hâmmâme cân atdım temâşâya Yetişdim ol zamân kim hem cıķub hem pîrehenlenmiş		Ġıı' a/1		.---/---/---/---	Mecmuada "Ġıı' a" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
36a	Lâ-Edrî	Sedüzeh-i devlet-i iķbâlsin gel olma dil-beste Bu bir vefķ-i müşelleşdür nice bāzûya bağlanmış		Müfred		.---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
36a	Lâ-Edrî	Pend-i gûş it ' arz-ı hâcât eyleme gel nâ-kese Var ikeñ per u der-kârın luř-u rûzî herkese Ġıl kanâ' at kenzi lâ-yefnâ ile kûllukda ol Ḥâşallah ol ğaniyyü'l-müste' ân rızķın kese		Ġıı' a/1		---/-.../-.../-..	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
36a	Muşaffa	Şafâ-yı kûy-ı dilber ' ayş u ' işret-i merâm olsun Dü çeşm-i hûn-feşânım meyle memlü iki cām olsun	Ṭavâf-ı Ka' be-i kûyuñda sa' y itmekte maķşûdı Muşaffa bendenün aķir yeri babû's-selâm olsun	Ġazel/5		.---/---/---/---	Mecmuada "Ġazel-i Muşaffa" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

36b	‘Osmān Muḥammed	‘Azm-i rāh eyle ki dāg üstü baña bāg olsun Her dirāht sāyesi bir şüret-i ifrāg olsun	Çekilsin mihnete elbetde mükāfāt der-kār Dār-ı dünyāda veliyyü’n-ni‘ amım sağ olsun	Ġazel/4	..-./.../..-/-	Mecmuada “‘Osmān Muḥammed” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
36b	Sa‘īd	Ķayd-ı zülfi düşürüb başımızı ğavĝāya Düş kıldı bizi her şeb qarışık rü’yāya	Va‘de-i vaşlına aldanma Sa‘īd ol şūhuñ Heb yalandır didiği şavmak için ferdāya	Ġazel/5	..-./.../..-/-	Mecmuada “Ġazel-i Sa‘īd” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
36b	Sa‘īd	‘Arz-ı hāl itmek olurdu o şehe hüsn-ü şehe Lüṭuf idüb çıkşa eger bir kez o seyrān-gehe	Zāhidā şanma Sa‘īdāyı görüb ālūde İḥtiyārī olacağ tövbeler olsun günehe	Ġazel/5	..-./.../..-/-	Mecmuada “Sa‘īd” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
37a	Lā-Edrī	Sīm-i gerden yāsemen ten bir gül-ü ra‘nā beden Dīdeler görmüş degül ‘ālemde gördüm işte ben ‘Aks idüb ruḥsār-ı ālī cāme-i gül-gününe Ħis idüb şems ü kamer kılmış şafağdan pīrehan		Ķıṭ‘a/1	..-./.../..-/-	Mecmuada “Ķıṭ‘a” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
37a	Lā-Edrī	Bize bir oğlan için ā‘Ayebā bayrākdār Ķapū teklīf idesin yā‘Ayebā bayrākdār	Böyle bir taze zemīn işidüb elsinede Yazmağā kilik-i müheyyā ‘Ayebā bayrākdār	Ġazel/7	..-./.../..-/-	Mecmuada “Ġazel-i Nāz u Niyāz” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

37a	‘İzzet	Şerefdir ehl-i cāha ‘ālī himmetle dilāverlik Huşuṣā ‘ilim ü ‘irfān u seḥāvetle hünerverlik	Gerekdir mükteżā-yı vakte şāyān şīve-i eş‘ār Şānāyi‘ -i belāgatde budır ‘İzzet sūḥanverlik	Ġazel/7		.---/.---/.---/.---	Mecmuada “Ġazel-i ‘İzzet” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin Sivaslı ‘İzzet Osman olduğu tespit edilmiştir.
37b	‘İzzet	Ḥāme-i kudret ile Ḥāzret-i Ḥallāk-ı Ra‘ūf Ḥüsn-i ḥaṭ ile yazub şafḥa-i ḥüsnine ḥurūf	Vā‘iz-i kürsi gibi şöhreti kesb eyler idim ‘İzzetâ meşrebim olsaydı riyāya me’lūf	Ġazel/6		---/---/---/---	Mecmuada “ ‘İzzet” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin Sivaslı ‘İzzet Osman olduğu tespit edilmiştir.
37b	‘İzzet	Şimdi me’lūf olalı ḥalk vech-i taḥrīr-i ḥurūfa İşimiz ḳaldı hemān Ḥāzret-i Ḥallāk Ra‘ūfa	Alalım mirvaḥa-veş bād-ı hevādan ĩrād ‘İzzetâ şarf idelim leyl ü nehār maşrūfa	Ġazel/7		..-/.-.../..-/-..	Mecmuada “ ‘İzzet” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin Sivaslı ‘İzzet Osman olduğu tespit edilmiştir.
38a	‘İzzet	Düşenler âteş-i sūzān-ı ‘aşḳa miḥnetin söyler Çekenler derd ü hicrānı dem-ā-dem raḥmetiñ söyler	Nażar ḳıl çeşm-i ‘ibretle ḳamū ecnās-ı eşyāya Lişān-ı ḥāl ile ‘İzzet Ḥüdānın vaḥdetin söyler	Ġazel/7		.---/.---/.---/.---	Mecmuada “ ‘İzzet” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin Sivaslı ‘İzzet Osman olduğu tespit edilmiştir.
38a	‘İzzet	Hevā hoş ḥāne ḥālī sāḳī maḥbūb-ı meclis āmāde Zamān sā‘id eḥibbā rind u diller ḡamdan āzāde	Şafā ile geçür evḳātıñı ḡam çekme ‘ālemde Bahār eyyāmıdır ‘İzzet hemān var sa‘dābāda	Ġazel/7		.---/.---/.---/.---	Mecmuada “ ‘İzzet” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin Sivaslı ‘İzzet Osman olduğu tespit edilmiştir.
38b	Menşaf	Bahār eyyāmıdır olmaz mı diller ḡamdan āzāde Gidüb dilber ile geşt ü güzāre sa‘dābāde	Vişāl-i dil-rübādır salṭanat dedikleri Menşaf Āḥ eger rūzi olursa olma ḥiç ḡayrı sevdāda	Ġazel/6		.---/.---/.---/.---	Mecmuada “Ġazel-i Ḥāzret-i Menşaf” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

38b	Sa'îd	Âh bir nev-heves-i tıfle cün olduđ der-kâr Uđradıđ lu' b ile bir kıyda dūşüb âhir-kâr	Büselik şu' besin âhengiñ iderken bu Sa'îd Nağme-i nâlesi gerdâniyede virdi qârâr	Ėazel/5	..-./..-./..-./..-	Mecmuada "Sa'îd Efendi" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
38b	Şevki	Bir dil mi var zamânedede renc u melâlsiz Yâ cân mı var elemsiz yatan kelâlsiz	Şevki cihânda her kişi tül-u emelledir Bir kes mi var zamânedede fikr-i mağâlsiz	Ėazel/5	--./-./-./-./-./-	Mecmuada "Şevki" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
39a	Mağâlî	Güzel görmek dilerseñ var temâşâ kııl Süleymânı Cemâlinde hüveydâdır kemâl şun' -ı yezdânı	Mağâlî ol şeh-i hûbâna lâyiğ medhe kıudret yok Egerçe mülk-i nazm içre benim Şahî vü Hâkânî	Ėazel/5	..-./..-./..-./..-	Mecmuada "Mağâlî" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
39a	Belîğ	Mağşüdnı sa' y ile tãriķinde bulnca Deryâya irer âb-ı revân gitse yolnca	Söz yok sühan-ı Rağıb Efendiye Belîğâ ' Âlemde kişi böyle ola şâ' ir olnca	Ėazel/7	--./-./-./-./-./-	Mecmuada "Belîğ" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin Belîğ Mehmed Emîn olduğu tespit edilmiştir.
39b	Yûsuf Ziyâ Pâşâ	Câm-ı endüh-ı felekden şimdi mağmûrlardanız Ya' nî bezm-i dil-rübâdan dūr u mehcûrlardanız	Kim-bahâ olsa n'ola kâlâ-yı şî' re ey Ziyâ Ėadr-ı eş' âr ile [biz] mağdür [u] ma' zûrlardanız	Ėazel/7	-./-./-./-./-./-	Mecmuada "Yûsuf Ziyâ Pâşâ" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin Fatîn Tezkiresindeki Yûsuf Ziyâ Pâşâ olduğu tespit edilmiştir.
39b	Ŗırsî	Bir çuval içün maşâf bilmem ne nâz eyler baña Gün-be-gün pâ-bend ile köstek niyâz eyler baña	Her gelen arduındaki oğlanuma binmek diler Ŗırsiyâ itsem sitem tekrâr nâz eyler baña	Ėazel/5	-./-./-./-./-./-	Mecmuada "Ŗırsî" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin İbrahim Ŗırsî olduğu tespit edilmiştir.

39b	Ṭırsī	Ben ḥar oldum kimseler baḥş-ı yular itmez baña Dört ayaıklı olduğumdan i' tibār itmez baña	Eylemez fındık kadar raġbet Hezārī şı' rime Ṭırsī -i dīvāneyem zencir kār itmez baña	Ġazel/7	---/---/---/---	Mecmuada "Ġazel" başlığıyla kaydedilen bu şiirin makta beytinden hareketle şairinin İbrahim Ṭırsī olduğu tespit edilmiştir.
40a	Ṭırsī	Nār-ı manḳāl oldum itme gel beni andan cüdā Görse ger manḳāl kömürü zann ider bay u gedā	Ṭırsiyā almış Hezārī mir-i pür-nāzīn seni Bulsa kendi gibi qaşmer ider aña iktidā	Ġazel/6	---/---/---/---	Mecmuada "Ṭırsī" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin İbrahim Ṭırsī olduğu tespit edilmiştir.
40a	Sünbül-zāde [Vehbī]	Feth ider hışn-ı ümīdi zūr-ı şāhī-i himem Burc-ı bārūlar ṭayanmaz ḥamle-i merdāneye	Çıkmasun āmmā şadāsı falya virmekden şaḳın Gerçi ser' atle atıldık Vehbīyā Tophāneye	Terkīb-i Bend/1	---/---/---/---	Mecmuada "Sünbül- zāde" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin Sünbül-zāde Vehbī olduğu tespit edilmiştir.
40b	Lā-Edrī	Ölür itmez ' aṭāsīn mü 'min-i ' ālī nazar taġyiş Ḥilāl olmaz belī pür-hemānın üstülḫ ānından		Müfred	---/---/---/---	Mecmuada "Beyt" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
40b	Lā-Edrī	Ey revāḳ efzā-yı devlet çok da maġrūr olma kim Bunda āh-ı nīm-i şeb dirler bir āteş-pāre var		Müfred	---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
40b	Lā-Edrī	Mürtekib olmuşken mess-i zarūretle ḳuluñ Düşmen dīne varub olmaġiçün ḥidmetkār	İzṭırābımı bilür ki Neyyire ḥavḳ gördi Merḥamet eylemedi baña sipihr-i ġaddār	Ġazel/2	---/---/---/---	Mecmuada "Ḳıṭ' a" başlığıyla kaydedilen bu şiirde Neyyir mahlası geçmektedir. Ancak şairin kimliği tespit edilememiştir.

40b	Re 'īs	Ba'na bu zulm-i şarīhi ayā veliyyü'n-ni' am Kim eyledi ise zann itmesün helâl iderim Olursa izn ri'yâset-penâh efendimizden Rikâb-ı şâh-ı cihân-bâne ' arz-ı hâl iderim		Kıt' a/1		..-/.---/..-/.--	Mecmuada "Re 'īs Efendi" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
40b	Lâ-Edrî	' Āfiyetler ola ol ' aşıka kim bir yâri Gice pehlûya çeküb irtesi hammâme düşer		Müfred		..-/.---/..-/--	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
40b	Lâ-Edrî	Mest itdi bizi neş'e-i bûs-ı leb-i cânân Bir cām ile mi minnet ider ba'na bu devrân		Matla'		---/.--/.--/.--	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
40b	Lâ-Edrî	İrişmek evc-i kemâle piyâde müşkildir Neler gelür başına ferz olunca bir-paydağ		Matla'		..-/.---/..-/--	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
40b	Râmî Pâşâ		Biz nihân-hâne-i iklîm-i ' ademden Râmî Nîk ü bed-çâre nedir böyle zuhûr eylemişüz	Ġazel/1		..-/.---/..-/.--	Mecmuada "Râmî Pâşâ" başlığıyla kaydedilen bu şiir Sâlim Tezkiresinde tespit edilmiştir.
40b	Lâ-Edrî	Bir dil-i agâha hem-dem eyle yâ Rab hem-nefes Lâne-sâz olsun yeter avâredir murğ-ı heves		Matla'		---/.---/..-/.--	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
40b	Vâşık	Ĥazret-i fahr-ı rüsûl midhata şarf eyle özüñ Dâ'imâ na' t-ı Resûl-i şağaleyn ola sözüñ Dü-cihân içre bulam dirseñ eger ' izz ü şeref Vâşıkâ sür kadem-i seyyid-i kevneyne yüzüñ		Kıt' a/1		..-/.---/..-/.--	Mecmuada "Vâşık" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

41a	Naḥīfī	Sen a'lem iken ḥal-i dil-i meyyālüm Yā Rab kime 'arz eyleyeyüm aḥvālüm Bir vech ile me'mülümü iḥsān it kim Agyār [benüm] bilmeye ašlā ḥālüm		Rubā'î/1	--./---./---./-	Mecmuada "Naḥīfī" başlığıyla kaydedilen bu şiirin Naḥīfī Süleyman Efendi'ye ait olduğu tespit edilmiştir.
41a	Naḥīfī	Şad āh ki ey Rabb-i Kerīm ü Ğaffār Ol deñlü günāh eylemişem leyl ü nehār Kim cürm ü me'āşīye muḳābil olmaz Her bir nefesüm olsa hezār istiġfār		Rubā'î/1	--./---./---./-	Mecmuada "Naḥīfī" başlığıyla kaydedilen bu şiirin Naḥīfī Süleyman Efendi'ye ait olduğu tespit edilmiştir.
41a	Naḥīfī	Sensin iden i'fā ṭaleb ü mes'ülüm Senden bilürem her ne ise me'mülüm Sen her ne ki lāyīḳ göresin ben ḥāke Yā Rab dil ü cān ile benüm maḳbülüm		Rubā'î/1	--./---./---./-	Mecmuada "Naḥīfī" başlığıyla kaydedilen bu şiirin Naḥīfī Süleyman Efendi'ye ait olduğu tespit edilmiştir.
41a	Naḥīfī	Olam[am] himmet-i ḥalḳ ile murāda fā'iz Neye ḳādir baña kendüm gibi 'abd-i 'āciz		Maṭla'	...-/...-/...-/..-	Mecmuada "Leh" başlığıyla kaydedilen bu şiirin Naḥīfī Süleyman Efendi'ye ait olduğu tespit edilmiştir.
41a	Naḥīfī	Heb ğuşşa ile ḥalḳ-ı cihān mātemde Yoḳdur eşer-i zevḳ [u] şafā 'ālemde Ser-cümle perişān iken erbāb-ı ḳulüb Cem'ıyyet-i ḥātır mı ḳalür ādemde		Rubā'î/1	--./---./---./-	Mecmuada "Naḥīfī" başlığıyla kaydedilen bu şiirin Naḥīfī Süleyman Efendi'ye ait olduğu tespit edilmiştir.
41a	Lā-Edrī	Ḥayāl-i ruḥlarıñla dūd-ı āhım oldı āteş-bār Yetiş imdādıma ey şāh-ı ḥübān dilde yanġım var		Maṭla'	...-/...-/...-/...-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
41a	Lā-Edrī	Mülk-i Rüm olmasa elbetde nazar-gāh-ı Ḥudā Evliyā anda gelüb bulmaz idi neşv ü nemā		Maṭla'	...-/...-/...-/...-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

41a	Lā-Edrī	Şehsüvârum şağım ol yerleri hālī şanma Çigneme kenzi alur ayagını ejderhâ		Maṭla‘		---/.../.../..-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
41b	Lā-Edrī	İtse nuḳūd-ı ‘ömriñi faqr [u] fenâ zülf ‘Anḳâ-yı ḳâf-ı himmet olub içme ğayrı kef		Müfred		---/..-/.../..-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
41b	Lā-Edrī	Kim olsa na‘çe gibi kec tıynet Olmazda ne olur zîr-i ḳademde pāmāl		Müfred		---/..-/.../..-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
41b	Lā-Edrī	Tārīḫ-i culūs-ı Sultân Maḥmūd Ḳuṭubu’l-arz 1143	Tārīḫ-i velâdet-i Sultân Maḥmūd Gül-ü ğonca 1108	Tārīḫ			Mecmuada başlıksız kaydedilen bu tarihi düşenin kimliği tespit edilememiştir. Tarih Osmanlı Devleti padişahlarından I.Mahmud için düşülmüştür.
41b	Lā-Edrī	Mihmānı gözet gönünü al eyleme ikrâh Er-rızḳu ‘alellāhu tevekkeltü ‘alellāh		Maṭla‘		---/..-/.../..-	Mecmuada “Beyt” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
41b	Lā-Edrī	Bıraxmam ḳayd-ı zülfuñ lâyıḳ-ı zencîr olursam da Yine geçmem begim ol ğamzeden dil-ĝir olursam da	Saña hercâyî dirler bendene bir ‘âşık-ı şadıḳ Medâr-ı iftiḫârımdır eger teşhîr olursam da	Ğazel/2		.../.../.../...-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
41b	Lā-Edrī	Nedür o sîne-i sîm üzre olan gül memeler Nedür o nîm-i tebessüm utanub gülmemeler		Maṭla‘		.../.../.../..-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
41b	Lā-Edrī	Uçub dâmdan itdi tamûya sefer Öpse lebde o ḳadar uçmaḳ yeter		Maṭla‘		.../..-/.../..-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

41b	Lā-Edrī	Çurtuluş yoğ heves-i zülf-i siyeh-kârından Ĝam-ı zencir-i belâsın kırılınca çekeriz		Müfred		..-/.-./..-/.-.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
41b	Lā-Edrī	Çarġ-ı bed-mihre niçün baş egeriz ‘âlemde Yoġsa şermende miyüz itdiği iġsânından		Müfred		..-/.-./..-/.-.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
41b	Lā-Edrī	Ĝurl u naşbı dehr-i qahrın bir olubdur tev’emân Ĥâl-i ‘âlem böyledür dünyâda sen şağ ol hemân		Maţla‘		..-/.-./..-/.-.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
41b	Lā-Edrī	Şehveti kaţ’ idüben nevmi daġı men‘eyler Ĥazret-i qahveden artık bize mürşid neyler		Maţla‘		..-/.-./..-/.-.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
41b	Lā-Edrī	İkâmet itdi iġlâşla mihrâb-ı mu‘allâda Yine kendüye uydurdu aġbâbı İmâm-zâde		Maţla‘		..-/.-./..-/.-.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
41b	Lā-Edrī	Ĥafîf-ter şanma her bir gördiğın perġiz-kârı Kaşâda neylesün bî-çâreniñ destinde âlet yoğ		Müfred		..-/.-./..-/.-.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
41b	Lā-Edrī	Ço ta‘cili aña in‘âm göster Ki bend desün seni mütezeli-zâde		Müfred		..-/.-./..-/.-.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
42a	Lā-Edrī	Şol qadardır iştiyâkı ey gözüm dise baña Ĝül cemâliñ görünür bağdıqça şâhım her baña		Maţla‘		..-/.-./..-/.-.-	Mecmuada “Beyt” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
42a	Lā-Edrī	Çaş atmağı vefâ şanur ol tıfl-ı siyeh söz Başın yarar gözün çıkarır şiveniñ hünüd		Müfred		..-/.-./..-/.-.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

42a	Lā-Edrī	Hîç düşer mi sende inşâf it ‘ulüvv-i şânın Tâ bu rütbe bî-vefâlık ‘âşık-ı nâlânına		Müfred		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
42a	Lā-Edrī	‘Urbânım efendim bûd-ı mey ser mâda Sincâb ise ancak giyilür sermâda Kürk istemege havf iderüm zîrâ kim Kürk ile kürek bir yazılır imlâda		‘Kıt‘ a/1		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
42a	Naşîbî	Bu demde bülbül-ü şürîde efgân eylemez neyler Çemende goncalar çâk-i girîbân eylemez neyler	Niçün sâkî-i gülçehre тұrur kâşânedede bilmem Mey gülgün ile ‘azm-i gülistân eylemez neyler	Ġazel/2		---/---/---/---	Mecmuada “Naşîbî” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
42a	Lā-Edrī	Bağda mey içüb nâleler inler neyler Sesi çıkmaz ‘acabâ bülbül uyur mı neyler	Güle güş itdi demez yok yire bülbül inler Varak-ı mihr-i vefâyı kim oğur kim dinler	Ġazel/2		---/---/---/---	Mecmuada “Nazîre” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
42a	Necîb	Ebrûlar üstüne ham-ı zülfîni yayıla Hâcet kalur mı şayd ide ‘uşşâk yayıla	Çeşm-i nigâre meyl ideyor seyre bak Necîb Zahmı göre ol gamzeden ağıyar yayıla	Ġazel/7		---/---/---/---	Mecmuada “Ġazel-i Necîb” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
42b	[Mirzâ-zâde] Sâlim	Fikr-i zülfün ile çalmaz böyle efgân eyleyen İrgürür şahn-ı vişâle şâm-ı hicrân eyleyen	Nâ-kese Sâlim mürüvvet eylemek bî-hüdedür Eyiligin zâyî‘ ider nâ-merde ihsân eyleyen	Ġazel/5		---/---/---/---	Mecmuada “Sâlim” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin Sâlim Mirzâ-zâde olduğu tespit edilmiştir.
42b	Lā-Edrī	O şüh olursa baña mihribân murâdımca Müsâ‘ id olmuş olurdu zamân murâdımca O tarz-ı tûr-ı tabî‘ at o şive gönlümce Harâm cilve-yi ‘acâyib meyân murâdımca	Vefâ iderse o rûh-ı revân murâdımca Bu cism-i merde bulur tâze cân murâdımca Tabî‘ atımca o ruhsâr meşrebimce o leb Mezâkım üzre o gâbgâb dehân murâdımca	‘Kıt‘ a/2		---/---/---/---	Mecmuada “‘Kıt‘ a” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

42b	İbn-i Kemal	Pâdişâhım benüm akrânım olan bendelerün Kimi begler begi oldı kimi el'ân begdür	Qal' â-i tende bizimde çalnur nevetimiz Çağırur burc-ı bedende gönül Allah yekdür	Qazel/2	..-/.-../..-/.-	Mecmuada "İbn-i Kemal" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
43a	Lâ-Edrî	Mülk ü mâlim var deyü Qârûn'un ola pey-revi Nice biñ meydâna girmiş hânedür dünyâ evi		Maqla'	..-/.-../..-/.-	Mecmuada "Beyt" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
43a	Lâ-Edrî	Pîr-i 'aşk oldı dağî durmaz civân ister gönül Eski derdin tâzeler bir nev-civân ister gönül Yâr-i mihr itmez felek dönmez murâdımca dime Heb olur dir gelür-ben ammâ zamân ister gönül		Qıt'a/1	..-/.-../..-/.-	Mecmuada "Qıt'a" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
43a	Lâ-Edrî	Sözümüz yok o civânın sesine Başı keldir al uzatma fesine		Maqla'	..-/.-../..-/.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
43a	Lâ-Edrî	Derûnum boş görünür bağı delik bir nâyım Mağrem-i sırr-ı 'alî bende-i Mevlânâyım		Maqla'	..-/.-../..-/.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
43a	Lâ-Edrî	Delinmiş yüregi nâyım beğâyet yufkadır bağı Kim egri başsa derd ile ider feryâd-ı zârı		Maqla'	..-/.-../..-/.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
43a	'İzzet	Dehâni mîme beñzer 'aynı hâya ebrûvân nûna Leb-i ser-levha güyâ hüs-n-ü hâtt-ı ruhsâr gül-güne 'Azâb-ı nâr dü-zahdan hezârân rütbe-i efrûzdu Kerîmü't-tab'ı muhtâc itmesün Hâk himmet-i düne		Qıt'a/1	..-/.-../..-/.-	Mecmuada "Qıt'a-yı 'İzzet Rağimehullâh-i 'Aleyh" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

43a	Naḥīfī	Sensüz cihānda ‘āşıka ‘işret revā mıdır Sensüz şafā-yı ehl-i muḥabbet şafā mıdır	Ölsün mi n’eylesün olan āşüfte ḥüsnuñe Ḳurbānuñ oldıgum seni sevmek ḥaṭā mıdır	Ġazel/2	--./---./---./-	Mecmuada “Naḥīfī” başlıgıyla kaydedilen bu şiirin Naḥīfī Süleyman Efendi’ye ait olduğu tespit edilmiştir.
43a	Lā-Edrī	Yahūdī imāna gelmez merd-i mülhid tövbe-kār olmaz Vefā gelmez dilā bī-gāneden aġyār yār olmaz		Maṭla‘	.---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
43a	Lā-Edrī	Ben Müslümān-zādeyim babam da müsellimdir belī Yüz Müslümān kāfir olsa ben Müslümān olmazum		Müfred	.---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
43a	Lā-Edrī	Didüm ey Bosnevī dilber ne diler ḥātırıñuz Nāzile kıldı tebessüm didi aşılet ḳo hemān		Müfred	---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.
45a	Lā-Edrī	Gele ey ḥāme-yi bedī‘ü’l-implā Eyle nazminde yine tāze edā	Dā’i Şa’ib bulur netice-i suḥen Ḥüsni zindegānide ol şaġ u esen	Ḳaşıde/20	---/---/---	Mecmuada “Ḳaşıde-i Der-Ḥaḳḳ-ı Ḥulefān Ḳalem-i Dīvān-ı Berā-yı Ta’ miye” başlıgıyla yazılan bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
45b	Lā-Edrī	Te ‘essüf birle hāhāmān-ı ḥavrah didiler tāriḥ Yahūd idi Ḥayātī-zāde evvel şimdi Rüm oldı		Tāriḥ/1	.---/---/---/---	Mecmuada “Ḥayātī-zāde Efendi Rymeli Ḳāz’ askeri Olduğda Söylenmiştir” başlıgıyla yazılan bu şiirin şairi tespit edilememiştir.

45b	Sa'îd	Gönlümde fikr-i zülf-i yâr ile endîşemiz vardır Perîşân hâşırız âzürdeyüz gayrı nemiz vardır	Sa'îdâ bezm-i 'âlemde humâr-âlûde olduksa Neşât-âver hele bir dîde-yi mestânemiz vardır	Ġazel/5		.---/---/---/---	Mecmuada "Sa'îd Efendi" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
46a	Sa'îd	O servi-nâz-ı hırâme şağın söz atmaya lum Te'emmül eyle gönül gel sözi uzatmayalum	Sa'îde lütufla ol mâh-rû demiş ki bu şeb Fırâş-ı vuşlata gel yalnızca yanmayalum	Ġazel/5		..-/-..-/-..-/-	Mecmuada "Sa'îd" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
46a	Sa'îd	Gelse eger ol müy-ı miyân bezm-i hayâle 'Ayn-ı nazarım dönmededir mişl-i piyâle	Bir le'ble âğuşuna bin belli şarılmış Bir kez nazar it 'ibret ile beldeki şâle	Ġazel/2		--/..-/-..-/-	Mecmuada "Sa'îd" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
46a	Sa'îd	Taħammül eyle gönül kâsd-ı yâre itme şitâb 'Acül olma esâs-ı vişâli yâb yâb yâb	Şikenc-i zülfüne dil-beste olmuşuz tıtalum Revâ mıdır ki Sa'îde bu rütbe kıлма 'azâb	Ġazel/5		..-/-..-/-..-/-	Mecmuada "Sa'îd" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
46b	Sa'îd	Oldı o mâh-ı hüsne gözüm intizâr-keş Ĥam kıldı kıddimizi hayâli hilâl-veş	Bir pula degmez ise şi'riñ ey Sa'îd Düşdü bu nev-zemîn Ġazeliñ yekki de bir düşeş	Ġazel/5		--/..-/-..-/-	Mecmuada "Sa'îd" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
46b	Sa'îd	Ey bâdişâh-ı 'işve 'arz-ı derûn eylerüm saña Geldüm niyâze merħamet itmez misin baña	Deryâ dil ol bu rüzgârda Sa'îdâ taħammül it Ġüftâr-ı nazmıñ ile bād-ı hevâ hebâ	Ġazel/7		--/..-/-..-/-	Mecmuada "Sa'îd" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
46b	Sa'îd	Ey şâh-ı hüsni mülket devrân senüñdür Bağ hâlime emr eyle ki fermân senüñdür	'Arz itmegiçün hâl-i perîşânımı ey şüh Geldim der-i ihsânıña ihsân senüñdür	Ġazel/2		--/..-/-..-/-	Mecmuada "Sa'îd" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.

46b	Lā-Edrī	Bulmadım defter-i ṭab‘ımda du‘ādan ğayrı Ayağın ṭayerānına gönderecek sermāye		Müfred	..-/.-./..-/.-.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
46b	Lā-Edrī	Döndi za‘af-rūzeden mūya meh-i tābānımız Gelse şol ‘ıyd-i mübārek kılcā ḳaldı cānımız		Maṭla‘	..-/.-./..-/.-.-	Mecmuada “Beyt” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
47a	Lā-Edrī	Didüm dīvāne düşdi dil ele şümār ḳaydın gör Didi ol refter-i dilber bezm-i aḳlāmdan çıḳmış		Müfred	..-/.-./..-/.-.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
47a	Lā-Edrī	Terāzū-yı ḥaḳīḳatsin gönül her gördüğün çekme Çekersin Yūsuf-āsā sineye her dürr-i yektā çek		Müfred	..-/.-./..-/.-.-	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
47a	Manṭıḳī	Şem‘-i bezm arturmasun pervānenün germiyyetin Rüzgār eyler perişān ‘āḳıbet cem‘iyyetin	Manṭıḳī bŷy-ı ḥaḳīḳatden eşer yoḳ kesede Aldılar eczā-yı terkībün meger ḥāşiyetin	Ġazel/5	..-/.-./..-/.-.-	Mecmuada “Ġazel” başlığıyla kaydedilen bu şiirin son beytinde geçen mahlastan hareketle Manṭıḳī’ye ait olduğu tespit edilmiştir.
47a	Sa‘īd	Açıl ey ğonce dehen-bārı bize bir söz at Saña meyl eyledi dil bülbülü ḳat ender ḳat	Ey Sa‘īdā bu nev edālarla nedir bu nazmın İsteyen yoḳ ğazeli diler iseñ cevher şat	Ġazel/5	..-/.-./..-/.-.-	Mecmuada “Sa‘īd” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
47a	Sa‘īd	Ol şūḥa mā’il oldı gönül bir ḥayāl ile ‘Arz-ı niyāz eylemesün mi bu ḥāl ile	Ol serv-i ḳadd şehensāha ‘arz idüb Sende Sa‘īd eyle niyāz ḥasīr-i ḥāl ile	Ġazel/5	..-/.-./..-/.-.-	Mecmuada “Sa‘īd” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.

47b	Sa'îd	Ey bād-ı şabā kūy-ı vefādan mı gelürsün Ol ' işve ger nāz aradan mı gelürsün	Bî-çäre Sa'îd rāh-ı emelde ne bu sür' at Tatar şıfat bağçe-yi serādan mı gelürsün	Ġazel/5		---/---/---/---	Mecmuada "Sa'îd" başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
47b	Naḥîfî	Ġayre lütfuñ görüb itdim keremiñden ikrāḥ ' Ārdır şire belî fazla-i şayd-ı rübāḥ		Maṭla'		..-/-.../-.../-..-	Mecmuada "Naḥîfî" başlığıyla kaydedilen bu şiir Naḥîfî Süleyman Efendi Dīvānı'nda tespit edilememiştir.
47b	Naḥîfî	Ey Ḥālîk-ı ins ü melek ü arz u semā Ey Rāzîk-ı bî-minnet-i sulṭān u gedā Şükr eyleyemem bir nefesüñ ni' metine Her bir nefes itsem saña biñ ḥamd ü senā		Rubā'î/1		---/---/---/---	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu şiirin Naḥîfî Süleyman Efendi'ye ait olduğu tespit edilmiştir.
47b	Naḥîfî	Olsun kerem ü luṭfunā biñ ḥamd u şenā Kim cümle-i ḥalk içre idüb müsteşnā Fazluñla beni Ādemi kılduñ teşrif Ḥaḳḳında buyurduñ velaḳad keremnā		Rubā'î/1		---/---/---/---	Mecmuada "Naḥîfî" başlığıyla kaydedilen bu şiirin Naḥîfî Süleyman Efendi'ye ait olduğu tespit edilmiştir.
48a	Naḥîfî	Cān şerm ile ḥānende-i ğufrānuñdur Dil derd ile cüyende-i dermānuñdur Yā Rab bilürem ben [ne] güneḥ-kār idigüm Ancaḳ ṭalebüm raḥmet ü iḥsānuñdur		Rubā'î/1		---/---/---/---	Mecmuada "Naḥîfî" başlığıyla kaydedilen bu şiirin Naḥîfî Süleyman Efendi'ye ait olduğu tespit edilmiştir.
48a	Naḥîfî	Yā Rab ne yüzüm var ki [idüp] sūz u güdāz Şerm ile kılam ' özr-i günāha āġāz Şâyān-ı cezā ehl-i ḥaṭā bir ḳuluñam Fermān senüñ ey pādişeh-i bî-enbāz		Rubā'î/1		---/---/---/---	Mecmuada "Naḥîfî" başlığıyla kaydedilen bu şiirin Naḥîfî Süleyman Efendi'ye ait olduğu tespit edilmiştir.
48a	Naḥîfî	Kārumda olub mu' terif-i ' acz u ḳuşūr Oldum mütevekkil saña ey Rabb-i Şekūr Fazluñla murādātumı iḥsān eyle İḥlāş ile itdüm saña tefvîz-i umūr		Rubā'î/1		---/---/---/---	Mecmuada "Naḥîfî" başlığıyla kaydedilen bu şiirin Naḥîfî Süleyman Efendi'ye ait olduğu tespit edilmiştir.

48a	Lütfî Efendi	Hevâ-yı bÿy-ı zülfün cây idildiñ fikr-i sînemde Çararım çalması ârâme sensiz bezm-i ‘ âlemde	Degül şimdi rübüde kâkülün sevdâsına Lütfî Yazılmış levh-i hâfırda bu şüret mâ-tekdemde	Ėazel/7		.---/.---/.---/.---	Mecmuada “Lütfî Efendi” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
48b	Sa‘îd	O mir’at-ı mücellâ şâfını pehluya kim ‘ âlemde Mişâliñ var mıdır görmüş bu şüretle muğaddemde	Sa‘îdâ ferd-i güftâr-ı lañife kıymet olmaz hiç Ėarâz bir şivedir üstüvârını tânzîr itsemde	Ėazel/8		.---/.---/.---/.---	Mecmuada “Sa‘îd” başlığıyla kaydedilen bu şiirin şairi tespit edilememiştir.
48b	Nañîfî	Baña güftâr-ı cân-bağşuñ gibi şîrîn hiñâb olmaz Ki âzârûñ dahî müstevcib-i çahr u ‘ itâb olmaz Dile düşünâm-ı telhuñ vâye-bağş-ı ıztırab olmaz ‘ İtâb-ı la‘ l-i nâbuñdan gönül pür-pîc ü tâb olmaz Bilür kim kân-ı âteşden çıkan hançerde âb olmaz	Dirîğ itme eger kim nağd-i cân isterse de cânân Muñî‘ olmak gerek ma‘ şûka elbet ‘ aşık-ı nâlân Nañîfî eyle resm-i hizmeti ber-mücib-i fermân Bahâyî her ne emr eylerse ol şâhenşeh-i hÿbân Ser-i teslim hâk-i ‘ aczden çayrı cevâb olmaz	Tahmîs/5		.---/.---/.---/.---	Mecmuada “Ėazel-i Bahâyî Tahmîs-i Nañîfî” başlığıyla kaydedilen bu şiirin Naóifi Süleyman Efendi’ye ait olduğu tespit edilmiştir.

Mecmuanın 43b-44b sayfalarında 3 adet mensur metin bulunmaktadır. Bu metinlerin yazarları tespit edilememiştir. 1. metin “Aḥbāba Muḥabbet-nāme”, 2. metin “Bāḳī-yi Hemvāre-yi Zevḳ Ṭayyībāne ‘İzzet-i Dā‘im Yār” ismiyle başlıklandırılmışken 3. metin başlıksız yazılmıştır.

Tablo 4: Mecmuanın (43b-44b) MESTAP’a Göre Muhteva Tablosu

Yp. Nu.	Müellif	Eser Adı	Baş	Son	Konu	Açıklamalar
43b	Lā-Edrī	Aḥbāba Muḥabbet-nāme	Ḥaḳīḳatlı muḥabbetlü meveddetlü hem-zānū-yı encümen-i muḥabbetüm ve hempehlū-yı liḥāfe-i ülfetüm cānumdan ‘azīzüm ve ḥayātumdan lezīzüm ḥaşretlerinin sine-yi ḥübāndan münevver ve ruḥsāre-yi mihrūyāndan nāzik-ter olan meclis vālālarına miyāne-yi dū ‘aşḳbāzdür	Cenāb-ı Haḳ telāḳḳisīñ iḥsān eyleye bu bir hemzede-yi firāḳ-ı aḥbāb olan nāyī-yi dil-i kebaba kāh kāh varduḳça tesliyet-baḥşālarıyla naḥīñ rīz olmaları milletimdir	Bir arkadaşa yazılan dost mektub.	Mecmuada “Aḥbāba Muḥabbet-nāme” başlığıyla kaydedilen bu metnin yazarına dair bilgi sahibi olunamamıştır.
44a	Lā-Edrī	Bāḳī-yi Hemvāre-yi Zevḳ Ṭayyībāne ‘İzzet-i Dā‘im Yār	Fazīletlü efendim ḥazretlerinin mevkūf-u menī‘ ‘āfiyet-i fermā u mesned-i refī‘ selāmet-baḥşālarına hem-rütbe-i ḳānūn şifā olan du‘ā-yı icābet ihdāsından sonra ḡāyet el-beyān esnā-yı derdmendānemiz budur	eczā-yı envāre der-kār eylemediği maḥal pür-şüs ḥāṭır-ı bīmār ve tefāḥḥuş nabz nā-hemvār bīvvār icün ser-i bālīn dil-ḥaste-yi iştīyāḳlerin teşrīf ve şerīṭ şifā-baḥş iltifātlarıyla mizāc-ı ma‘lül intizārımızı talṭīf buyurmaları intihā-yı amāl-i ṭab‘-ı za‘īfimizdir efendim	Bir arkadaşa yazılan dost mektub.	Mecmuada “Bāḳī-yi Hemvāre-yi Zevḳ Ṭayyībāne ‘İzzet-i Dā‘im Yār” başlığıyla kaydedilen bu metnin yazarına dair bilgi sahibi olunamamıştır.
44b	Lā-Edrī		‘İzzetlü fazīletlü ma‘rifetlü efendi ḥazretlerinin manzūme-yi faẓl u ‘irfān olan nādī-yi ma‘ārif āmizleri ziverde cevāhir girān-ḳadr da‘vāt-ı ḥālūşe ve pürşeş ḥāṭırları dībāce-yi risāle-yi ḥulūş ḳılındıḳdan sonra inhā-yı mükerrede-yi muḥlişānemiz budur	ba‘de’l-būm bu āşār şīḫatleriyle cānib-i muḥallaşlarına īşāl müterettib buyurmaları mültemesdir hemīşe mesned-i faẓilet ve ‘irfān-ı ḳarīn-bād	Bir arkadaşa yazılan dost mektub.	Mecmuada başlıksız kaydedilen bu metnin yazarına dair bilgi sahibi olunamamıştır.

BÖLÜM 2. MECMÛ‘A-İ EŞ‘ÂR’IN KARŞILAŞTIRMALI METNİ

2.1 Metnin Kuruluşunda İzlenen Yol

1. Karşılaştırmalı metnimizi Mecmû‘a-i Eş‘âr’ın 1a-49a varakları arasında kaydedilen şiirlerin transkripsiyonlu metnini oluşturarak yaptık.

2. Mecmuamızın 44b-45b sayfalarında 3 adet mensur metin bulunmaktadır. Bu mensur metinlerin de transkripsiyonlu metnini oluşturduk.

3. Mecmuamızda şairini tespit edebildiğimiz şiirlerin öncelikle yayımlanmış divanları ile karşılaştırdık. Eğer yayımlanmış divanları yoksa yapılan akademik çalışmalardan yola çıkarak bir sonuca varmaya çalıştık.

4. Mecmuanın sayfa numaralarını sol üst köşede köşeli parantez içinde verdik.

Örn: [2a]

5. Şiirleri düzenlerken mecmuada buldukları sayfalara sadık kalarak numara verip her bir şiiri bahri, vezni, nazım şekli ve ait olduğu şair ile birlikte kaydettik. Şairini tespit edemediğimiz şiirleri [LĀ-EDRĪ] başlığı ile kaydettik.

6. Mecmuada şiirlerin başlığında kime ait olduğu yazmıyorsa ama ait olduğu şairi tespit edebilişsek köşeli parantez içinde verdik.

Örn: [NĀBĪ]

7. Karşılaştırma yaparken kullandığımız mecmua, divan, divançe, tezkire vb. eserler için metin içerisinde kullanabileceğimiz uygun kısa başlıklar oluşturduk. Örn. (Nābī D.). Bu eserlerin kısa künyelerini *Karşılaştırmada Kullanılan Eserlere Ait Kısaltmalar* başlığı altında, ayrıntılı bir şekliyle de *Kaynakça* bölümünde verdik.

8. Metinde karşılaştırma yaptığımız şiirin künyesini, şiir numarasını ve sayfa numarasını verdik.

Örn: Nābī D., G. 734 (7B.), c.2, s.1010

9. Karşılaştırma yaptığımız şiir divanda bulunmuyorsa şöyle gösterdik:

Örn: Nābī divanında tespit edilememiştir. (bkz. Kaynakça)

10. Karşılaştırma yaptığımız şiirin şairine ait bir divan tespit edemediğimizde şöyle gösterdik:

Örn: Fevzī-i Piri’ye ait bir divan ya da akademik çalışma tespit edilememiştir.

11. Karşılaştırma yaptığımız şiirin şairinin ismi ya da mahlasına dair bir ipucu bulunmuyor ve tespit edemediysek şöyle gösterdik:

Örn: Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

12. Karşılaştırma yaptığımız şiirin şairinin ismi ya da mahlası yazılmış ama yine de tespit edemediğimizde şöyle gösterdik:

Örn: Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

13. Karşılaştırdığımız divanlarda olup mecmuada bulunmayan beyitleri metnimize dâhil etmedik. Bu beyitleri dipnotta da göstermedik.

14. Mecmuada olmayıp divanda bulunan vezin gereği de olması gerektiğini düşündüğümüz ekleri, kelime ve kelime gruplarını köşeli parantez içinde gösterdik. Mecmuada olmadığını ayrıca belirtmedik.

Örn: Şîrîniñ şî' riñi [dîgeri] Nâbî ne añlasun

Sâde şu içmeyen sükkerîñ şerbet üstine

Örn: Hülûş-ı 'aşk 'âşık-ı yâri elbet nerm-hûy eyler

İdüb çîn-i cebin-i nâzı def -i hânde-rû[y] eyler

15. Mecmuada farklı divanda farklı bulunan kelime ve kelime gruplarını dipnotta gösterdik.

16. Mecmuada ve divanda sıralaması farklı olan beyitleri dipnotta şu şekilde gösterdik:

Örn: Bu beyit divanda 5. beyittir.

17. Mecmuada şiir içerisinde vezne uymadığını düşündüğümüz dizeleri dipnotta şöyle gösterdik:

Örn: 1a vezne uymamaktadır.

18. Mecmuada şiirin ait olduğu şair yanlış belirtilmişse mecmuadaki başlığa sadık kalarak dipnotta gerçek şairini ve bulunduğu divanı belirttik.

19. Mecmuada bulunan bir şiiri divanda değil de akademik bir çalışmada tespit ettiyse dipnotta şöyle gösterdik:

Örn: Tıflî DT., G. 79 (5 B.), s. 157-158

işiddük: işitdük **DT.**

2.2 Metnin Transkripsiyon ve İmlâsında İzlenen Yol

1. Transkripsiyonlu metin hazırlanırken MEB İslâm Ansiklopedisi transkripsiyon alfabesi kullanılmıştır. (bkz. Metnin İşaretler Sistemi)

2. 14. yy ile 19. yy arasında yaşamış şairlere ait olan şiirlerin bulunduğu mecmuamızda Eski Anadolu Türkçesinin dil özelliklerine bağlı kalınmıştır.

3. Arapça ve Farsça kelimelerin imlâsında Prof. Dr. İsmail Ünver'in önerilerine uyulmuştur.³³

4. Şiirlerde her mısra büyük harf ile başlatılmıştır.

5. Şiirlerde geçen özel isimlerin baş harfleri büyük harfle yazılmıştır. İsmi sonuna gelen ekler kesme işareti “ ’ ” ile ayrılmıştır.

Örn: Behzād'dan, Ferhād'dan

6. Mecmuada bazı kelimelerin sonunda elif-i maksûreler elif “ ا ” ya da ye “ ی ” harfiyle yazılmış olsalar da “ a ” şekliyle okunmuştur.

Örn: Yahyā, İsā vb.

7. N'ola, k'ola gibi büzüşen kelimeler kesme işareti kullanılarak gösterilmiştir.

8. Toğrısı, toñdum, tūrurken vb. “ d ” sesiyle okunan kelimeler mecmuada “ ط ” ile yazıldığı için metnin transkripsiyonunda da “ t ” li yazılmıştır.

9. Farsça kelimeleri okuturken kullanılan vâv-ı mechûleler kısa ünlüyle yazılmıştır.

Örn: h̄oy, h̄oş vb.

10. Farsça kelimeleri okuturken kullanılan vâv-ı ma'dûleler “ ˘ ” işareti ile gösterilmiştir.

Örn: üstüḥ̄ ān, ḥ̄ ˘ āce, ḥ̄ ˘ āb, ḡavṭa-ḥ̄ ˘ ār, ḥ̄ ˘ āhiş vb.

11. Mecmuada geçen Farsça isim ve sıfatlar tire işareti “ - ” ile ayrılmıştır.

Örn: dil-h̄aste, cihān-āra, deryā-dil vb.

12. Mecmuada geçen Farsça ve Arapça ön ekler ve edatlar eklendikleri kelimelerden tire işareti “ - ” ile ayrılmıştır.

Örn: bī-şumār, nā-şād, pā-bend, bī-çāre vb.

13. Mecmuada geçen Farsça son ekler eklendikleri kelimelerden tire işareti “ - ” ile ayrılmıştır.

Örn: naẓar-gāh, bezm-gāh, cevlān-gāh, āb-veş, hilāl-veş vb.

14. Farsça kelime tekrarlarında kelime arasına giren ekler tire işareti “ - ” ile ayrılmıştır.

Örn: ser-tā-ser, leb-ā-leb, leb-be-leb vb.

---

³³ İsmail Ünver, “Çeviriyazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler”, Türkoloji Dergisi, c. XI, S. I, İstanbul 1993, s.51 – 89.

15. “ile” ekinin yazımında vezin dikkate alınmıştır. Vezin gereği ayrı yazılması gereken yerde ayrı yazılmış (fâtiḥlik ile, iclâsı ile vb.); bitişik yazılması gereken yerde bitişik yazılmıştır (âdetle, meyle, pāmâliyle vb.).

16. Sert ünsüzlerin benzeşmesi kuralına uyulmamış, mecmuanın yazılışına sadık kalınmıştır.

Örn: geçdi, batdı, uğratdı vb.

17. Mecmuada mürettibin hem “c (ج)” hem de “ç (چ)” harfiyle yazdığı “ğonce” sözcüğünün c’li şekli tercih edilmiştir.

18. Mecmuada mürettibin “c (ج)” harfiyle yazdığı bazı kelimeler “ç (چ)” harfiyle yazılmıştır.

Örn: oldukça, geç, açar, çok vb.

19. Mecmuada “b (ب)” harfiyle yazılan -İp, -Up zarf fiil ekinin “b (ب)”’li şekli tercih edilmiştir.

Örn: gelüb, görüb, alub, urub vb.

20. Mecmuada kapalı e sesinin i’li kullanımı tercih edilmiştir.

Örn: ider, itdi, yire, virür vb.

21. Mürettibin bazı şiiirlerde kullanmadığı terkîb-i ‘atfiler köşeli parantez içinde gösterilmiştir.

Örn: lâzum [u] melzûm, kı̄l [ü] kâl, nazm [u] inşâ vb.

22. Yâ-yı izafetler şu şekilde gösterilmiştir:

Örn: devâ-yı vaşl, cezâ-yı ‘amel, müktezâ-yı vaḳte vb.

23. Hemze-i izafetler şu şekilde gösterilmiştir:

Örn: şâbıka-i ‘ahd, eşer-i niş, ḳadr-i kevkeb, ‘alim-i dānâ vs.

24. Mecmuada 35a-35b sayfalarında bulunan *Müseddes-i Hevâ’î* başlıklı şiiir içerdiği argo kelimeler sebebiyle argo kelimelerin sadece baş harfleri yazılmış diğer harfler sayısınca nokta konulmuştur.

2.3 Metnin İşaretler Sistemi

Tablo 5: Metnin İşaretler Sistemi

أ , ا	A, a, Ā, ā, E, e	ش	Ş, ş
ء	د	ص	Ş, ş
ب	B, b	ض	Ž, ž, Đ, đ
پ	P, p	ط	Ṭ, ṭ
ت	T, t	ظ	Z, z
ث	Ş, ş	ع	ع
ج	C, c	غ	Ġ, ġ
چ	Ç, ç	ف	F, f
ح	H, h	ق	K, k
خ	H, h	ك	G, g, K, k, Ñ, ñ
د	D, d	ل	L, l
ذ	Z, z	م	M, m
ر	R, r	ن	N, n
ز	Z, z	و	Ū, ū, Ü, ü, V, v
ژ	J, j	ه	H, h, e
س	S, s	ى	Ī, ī, I, ı, İ, i, Y, y

2.4 Karşılaştırmalı Metin

[1a]

[Bu sayfada mecmuanın künyesi bulunmaktadır.]

[1b]

1. ³⁴

Remel

*Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilün*³⁵

TÂRİH-İ ÂL-İ 'OŞMÂN

[Mesnevî]

[LÂ-EDRÎ]

1. Bârekallah zihî şun^c-ı ħudâ
Âb-veş oldu dilimden icrâ
2. Tuĥfe-i nükte-şinâsân-ı cihân
Oldu ĥaĥka ki bu fiĥrist-i şehân
3. Feyz-i Ĥaĥ olmasa mümkün mi baña
Selefiñ vaĥt-i zamânın imlâ
4. Şimdi 'İsâ nefesim cân buldı
Nâzım-ı silk-i selâţin oldı

³⁴ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

³⁵ 61a/b, 62a/b vezne uymamaktadır.

5. Cümleniñ evveli **Sultān ʿOṣmān**³⁶

Devr-i ʿadlinde cihān buldu emān

6. Didi tārīḥin bir merd-i kelīm

Bārekallah cihāndār u selīm

Sene 699 Müddet-i Salṭanat 27

7. Şāni-i salṭanat **Orḥān Ğāzī**³⁷

Çıkdı eflāka anıñ āvāzı

8. Didi tārīḥin bir şāḥib-i nām

Mebde-i şāh-ı cihān-bān-ı kiram

Sene 726 Müddet-i Salṭanat 35

9. Şālişā ḥān-ı **Murād**³⁸-ı ʿādil

Budur ol pādişeh-i deryā-dil

10. Didi tārīḥin bir ehl-i yaḳīn

Lev-ḥaşallāh cihāndār-ı güzīn

Sene 761 Müddet-i salṭanat 31

11. **Yıldırım**³⁹-ı rābiʿ sultān-ı zemīn

ʿAdl-dar ile cihān oldu biḥīn

12. Didi tārīḥin bir ʿālī-şān

Merkez-i şāh selāṭīn-i cihān

Sene 792 Müddet-i salṭanat 24

13. Ḥāmisā ḥān-ı **Muḥammed**⁴⁰-i evvel

Bağladı ḥalḳ-ı cihān emrine el

[2a]

---

³⁶ Osmanlı Devleti Padişahı I. ʿOṣmān.

³⁷ Osmanlı Devleti Padişahı I. Orḥān.

³⁸ Osmanlı Devleti Padişahı I. Murād.

³⁹ Osmanlı Devleti Padişahı I. Bāyezīd.

⁴⁰ Osmanlı Devleti Padişahı I. Meḥmed.

14. Didi tārīḥin bir rind-i hakīm

Şāhibü's-seyf cihan-dār-ı kerīm

Salṭanat 8 Sene 816

15. Sādisā ḥān **Murād**⁴¹-ı şānī

Oldu 'ālemde nām ü şānī

16. Didi tārīḥin bir şeyḫ-i raḥīm

Bārekallah cihan-dār-ı kerīm

Salṭanat 32 Sene 823

17. Budur ol ḥān-ı **Muḥammed**⁴²-i şānī

Boldı fātiḥlik ile 'unvānı

18. Didi tārīḥin üstād-ı zamān

Şāhibü'l-ceyş Neīmān-ı cihān

Salṭanat 31 Sene 855

19. **Bāyezīd**⁴³ nām velīyy cemcāh

Aña keşf oldu heb esrār-ı eleh

20. Didi tārīḥin bir merd-i güzīn

Meḥabā pādişeh-i rü-yı zemīn

Salṭanat 31 Sene 886

21. Tāsi'ud-devle **Selīm**⁴⁴-i zī-şān

Fātiḥ ü Mışır u 'Irāk u Īrān

22. Didi tārīḥin hātif-i ketebe

Ḥākim-i 'ālem şāhib-i rütbe

Salṭanat 8 Sene 918

23. 'Āşir'üd-devle **Süleymān**⁴⁵-ı zaman

Lāyık-ı salṭanat ol şāh-ı cihān

---

⁴¹ Osmanlı Devleti Padişahı II. Murād.

⁴² Osmanlı Devleti Padişahı II. Meḥmed.

⁴³ Osmanlı Devleti Padişahı II. Bāyezīd.

⁴⁴ Osmanlı Devleti Padişahı I. Selīm.

⁴⁵ Osmanlı Devleti Padişahı I. Süleymān.

24. Didi tārīḥin eslāf-ı ümem

Melik-i mülk şehensāh-ı ümem

Salṭanat 48 Sene 926

[2b]

25. Budur ol şāh-ı **Selīm**⁴⁶-i şānī

Dil ü cān oldu anıñ qurbānı

26. Didi tārīḥin bir şahş-ı ‘alīm

*Şehriyār oldu bu āvāne-i Selīm*⁴⁷

Müddet-i salṭanat 8 Sene 974

27. Hāzret-i ḥān-ı **Murād**⁴⁸-ı şālīş

Şer‘ inñ aḥkāmına oldu bā‘ iş

28. Didi tārīḥin bir merd-i emīn

Hākīmü’l-vaḳt ciḥāngir-i güzīn

Salṭanat 21 Sene 983

29. Geçdi çün taḥta **Muḥammed**⁴⁹-ı şālīş

Oldu devrinde neşāta bā‘ iş

30. Didi tārīḥ-i cülusuñ sālī

Habbezā mālīk-i mülk-i ‘ālī

Salṭanat 9 Sene 1003

31. Degdi çün salṭanat **Aḥmed**⁵⁰ ḥāna

Ya‘ ni kim pādişeh-i zī-şāna

32. Didi tārīḥin bir şeyḥ-i emīn

Dāver ü dādger-i mülket-i dīn

---

⁴⁶ Osmanlı Devleti Padişahı II. Selīm.

⁴⁷ Osmanlı Devleti Padişahı II. Selīm.

⁴⁸ Osmanlı Devleti Padişahı III. Murād.

⁴⁹ Osmanlı Devleti Padişahı III. Meḥmed.

⁵⁰ Osmanlı Devleti Padişahı I. Aḥmed.

Salṭanat 14 Sene 1012

33. **Muṣṭafā**⁵¹ ḥān velīyyü'l-esrār

Qıldı birkaç gün taht üstünde qarār

34. Didi tāriḥin bir ehl-i ḥarem

Şāhib-i salṭanat 'adl ü kerem

Salṭanat 1 Sene 1026

35. Ḥān-ı '**Oṣmān**⁵²' a felek el virdi

Nice el verdi şehādet virdi

36. Didi tāriḥin bir ehl-i niyām

Ḥākim-i ḥıṭṭa-i dād-ı İslām

Salṭanat 4 Sene 1027

[3a]

37. Nevbet-i şāni-i **Muṣṭafāvī**⁵³

Ki budur vāriş-i mülk-i nebevī

38. İtdiler tāriḥin anıñ te'kid

Şāhibü'l-mülk cihāndār u reşid

Salṭanat 1 Sene 1031

39. Rüstem-i devr-i zamān ḥān-ı **Murād**⁵⁴

Oldı iclāsı ile 'ālem şād

40. Didi tāriḥin anıñ bir merd

Şehriyār-ı cihān-āra-yı emed

Salṭanat 17 Sene 1032

41. Olıcak şāh-ı cihān **İbrāhīm**⁵⁵

---

⁵¹ Osmanlı Devleti Padişahı I. Muṣṭafā.

⁵² Osmanlı Devleti Padişahı II. 'Oṣmān.

⁵³ Osmanlı Devleti Padişahı I. Muṣṭafā.

⁵⁴ Osmanlı Devleti Padişahı IV. Murād.

⁵⁵ Osmanlı Devleti Padişahı I. İbrāhīm.

- Nice şeh pādīşeh-i zıll-i raḥīm
42. Didi tāriḥin bir ehl-i hüner
Merḥabā pādīşeh-i Dārā-i fer
Salṭanat 9 Sene 1049
43. Ḥazret-i ḥān-ı **Murād**⁵⁶-ı rābi‘
Emrine oldu memālik tābi‘
44. Gūşuma geldi tevāriḥ-i güzün
Bārekallāh şāhen-şāh-ı güzīn
Salṭanat 41 Sene 1058
45. Şeh-i zī-şān-ı ‘ adālet-i me’nūs
Eyledi taḥta sa‘ ādetle cülūs
46. Böyle tāriḥte verdi ‘ unvānı
*‘ İz ile erdi **Süleymān**⁵⁷-ı şānī*
Salṭanat 3 Sene 1099
47. Şeh-i Cem kevkebe-i şāhib-i şevket
Zīver-i silk-i lü’lü’-i devlet
48. Ola tāriḥi bu resm üzre ‘ ayān
*Mülk-i devr-i zamān-ı **Aḥmed**⁵⁸ Ḥān*
Salṭanat 4 Sene 1102

[3b]

49. Şeh-i bī-mişl ü ğazā endīşe
Zıll-i yezdān ma‘ ārif-pişe
50. Didi tāriḥin sükkān-ı zemīn
***Muştafā**⁵⁹ ḥān’da cülūs oldu biḥīn*

⁵⁶ Osmanlı Devleti Padişahı IV. Murād.

⁵⁷ Osmanlı Devleti Padişahı II. Süleymān.

⁵⁸ Osmanlı Devleti Padişahı II. Aḥmed.

⁵⁹ Osmanlı Devleti Padişahı II. Muştafā.

Salṭanat 9 Sene 1106

51. Tāc-dār anıñ olub mümtāzı

Açdı çok memleketi ol ğāzi

52. Eyledi hāme bu tārihi beyān

*Bī-bedel şāh-ı cihān **Aḥmed**⁶⁰ hān*

Salṭanat 28 Sene 1115

53. Nuḥbe-i cümle selāṭin-i ‘ izām

Bā‘ iş-i rāḥat emn-i eyyām

54. Didi tārihini cevher-sencān

*Mā’il-i feth-i cihād **Maḥmūd**⁶¹ hān*

Salṭanat 25 Sene 1143

55. ‘ Oşmān⁶² hān-ı şāliş ‘ adālet-pirā

Taḥt-ı salṭanata oldu zīb-i efzā

56. Tārih-i cülūsuna viridi ‘ unvānı

*Küll-i āl-i ‘ **Oşmān**⁶³’ in ḳahramānı*

Salṭanat 3 Sene 1168

57. Muştafā⁶⁴ hān-ı şāliş nūr-u hidāyet

Oldu ziver-i evreng-i şevket

58. Tārih-i sālīk-i erbāb-ı ‘ irfān

*Didi ḳıldı cülusu **Muştafā**⁶⁵ hān*

Salṭanat 16 Sene 1171

59. Sulṭan ‘ **Abdü’l-Ḥamīd**⁶⁶ o şāh-ı zī-şān

Oldu taḥt-ı salṭanatda mihr-i dıraḥşān

60. Didiler cülüsü tārihiñ süḥandān

---

⁶⁰ Osmanlı Devleti Padişahı III. Aḥmed.

⁶¹ Osmanlı Devleti Padişahı I. Maḥmūd.

⁶² Osmanlı Devleti Padişahı III. ‘ Oşmān.

⁶³ Osmanlı Devleti Padişahı III. ‘ Oşmān.

⁶⁴ Osmanlı Devleti Padişahı III. Muştafā.

⁶⁵ Osmanlı Devleti Padişahı III. Muştafā.

⁶⁶ Osmanlı Devleti Padişahı I. Abdü’l-ḥamīd.

Mes'ūd bād-ı zībā-yı sultān 'Abdu'l-Ḥamīd⁶⁷ ḥān

Salṭanat 15 Sene 1187

[4a]

61. Şeref-i şemsde bu dem **Selīm⁶⁸**-i şālīş o şehen-şāh-ı cihān

Taḥt-ı 'Oşmāniye çıkub oldu bā' iş refīk-i me'nūs

62. Hātif-i ğaybdan oldu nev-beşāret tārīḥi

*Didi müjdelər ehl-i dile sultān **Selīm⁶⁹** itdi cülūs*

Sene 1203 Salṭanat 19

2. ⁷⁰

Müctes

Mefā'ilün / Fe'ilātün / Mefā'ilün / Fe'ilün

Der Ḥaqq-ı Mezbūr

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. Ne itdi⁷¹ kendüsi⁷² rāḥāt ne virdi ḥalkā⁷³ ḥuzūr

Ḥarāb itdi bu dünyāyı ṭayansun⁷⁴ ehl-i ḳubūr

3. ⁷⁵

Hezec

Mefā'ilün / Mefā'ilün / Mefā'ilün / Mefā'ilün

⁶⁷ Osmanlı Devleti Padişahı I. Abdü'l-ḥamīd.

⁶⁸ Osmanlı Devleti Padişahı III. Selīm.

⁶⁹ Osmanlı Devleti Padişahı III. Selīm.

⁷⁰ 4a vараğın sağ alt kısmına derkenar olarak yazılan bu matla'ın hangi şair tarafından yazıldığı bilinmemektedir. Ancak Hālet Efendi'nin ölümünden sonra söylendiği tespit edilmiştir. Detaylı bilgi için bkz. Abdülkadir Özcan, "Hālet Efendi", **DİA**, c. 15, İstanbul 1997, s. 249-251.

⁷¹ itdi: kendi **Mak**.

⁷² kendüsi: eyledi **Mak**.

⁷³ virdi ḥalkā: halka verdi **Mak**.

⁷⁴ ḥarāb itdi bu dünyāyı ṭayansun: yıkıldı gitti cihandan dayansın **Mak**.

⁷⁵ Nābī D., G. 734 (7 B.) c.2, s.1010.

[Ġazel]

NĀBĪ

1. Ne ġam erbāb-ı cürme tāb-ı ħurşid-i kıyāmetden
Türurken ‘afv-ı bārī çetr-i istiġfāruñ altında
2. Olur mı gevher-i ‘irfān müyesser herkese Nābī
Ne mümkindür k’ola gencine ħer dīvāruñ altında

4. ⁷⁶

Remel

Fe‘ilātün / Fe‘ilātün / Fe‘ilātün / Fe‘ilün

BEYT

[NĀBĪ]

1. İtme rindāne teķāz ramazānda sāķī
Zimmet-i def‘-i ġamiñ va‘desi şevvāldedir

5. ⁷⁷

Remel

Fe‘ilātün / Fe‘ilātün / Fe‘ilātün / Fe‘ilün

[Ġazel]

[NĀBĪ]

1. Zillet erbābı olur bāb-ı ilāhide ‘azīz
Ĥalk cāmi‘de el üzre götürür pāpūşun⁷⁸

6. ⁷⁹

Remel

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

---

⁷⁶ Nābī D., G. 145 (7 B.) c.1, s.568-569

⁷⁷ Nābī D., G. 573 (9 B.) c.2, s.892-893

⁷⁸ pāpūşun: pābuşın **D.**

⁷⁹ Ĥākim’e ait bir divan ya da akademik çalışma tespit edilememiştir.

[Ġazel]

ĤĀKĪM

1. Māye-i ĥayret bu ŧehrũn tāze kāmıdur bañā
Pĩrlıkde ‘aşk sevdā-yı civānıdır bañā
2. Sen cefā itdikce ben dā’im niyāz itmek saña
Mezheb-i ‘uŧŧāğda himmet niŧānıdır bañā
3. Ĥağğ u ĥal u zũlf ü leb ruĥsār u ĥũsnũm ebrũvān⁸⁰
Muŧĥaf-ı ĥũsnũndeki seb‘a’l-meŧānıdır bañā
4. Eylemem siĥr fisũnuña re‘y-i çeŧminden hirās
Sĩnede nağŧ-ı ĥağğın ĥırz-ı yemānıdır bañā
5. İstemem senden ümĩd-i nĩm-i çeŧm-i iltifāt
Mesned-i rif‘at silk-i kũyuñ mekānıdur bañā
6. Gũŧ-vār-ı sem‘-ı cān olmakda vardur tesliyet
Va‘de-i rũ’yet-i cevāb **len terānıdır**⁸¹ bañā
7. Gerçi ŧöhret-yābdur benden muğaddem **Hākımā**
Lebũn Ĥassān-ı ‘Acem⁸² müstebidde ŧānıdır bañā

[4b]

7. ⁸³

Hecez

Mef‘ülü / Mefā‘ilü / Mefā‘ilü / Fe‘ülün

ĠAZEL-İ ZEKİ EFENDİ

1. Āvĩze-i zũlfi o mehiñ zũlfi telince
Ġisũları cekmez bu ĥadar bārı tel ince

⁸⁰ ŧair bu dizede yedi organı sayarken her bir kelimenin altına sırasıyla 1’den 7’ye kadar rakam yazmıŧtır.

⁸¹ A‘raf Suresi 143. ayet. Detaylı bilgi için bkz. Kaya, *Kur‘an-ı Kerim (Orta Boy)*, 1.

⁸² Hağānĩ-i ŧirvānĩ. Detaylı bilgi için bkz. Tahsin Yazıcı, “Hağānĩ-i ŧirvānĩ”, *DİA*, c. 15, İstanbul 1997, s. 168-170.

⁸³ Bu ŧiirin ŧairinin kimliğı tespit edilememiŧtir.

2. Elbet de olur ʿavn-i İlāhī ile āsān
Maḫṣūd-ı dil ʿāşık-ı şeydā göcünce
3. Çok şerbet-i laʿl-i lebe muhtācdır ey dil
Bīmār-ı ğam-ı hicri o māhīñ süsülünce
4. Kalmaz yanına bunca cefā ol şeh-i hüsnüñ
Her ferde mücāzāt olur elbet ʿamelince
5. Ey tabʿ-ı güher-senc-i **Zekī** böyle nazīre
Taḫsīne sezādır hele dünyā şıḫalince

8. 84

Remel

Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün

[Gazel]

RAḤMĪ

1. Ḥaṭṭ-ı dilber gibi zīr-i ḥum-ı kākülde bulun
Giyeh-i tāze gibi sāye-i sünbülde bulun
2. Acılır gonca saña rāz-ı nihānım söyler
Hemān ey bülbül-i şeydā ḥarem-i gülde bulun
3. Ölmeyem dirseñ eger çāk-ı ḥor-ı nāḥun-ı āh
Ḥārı ko ey gül-i ter cānib-i bülbülde bulun
4. Ṭayy idersiñ giderek tediye-i hicrānı
Ṭālib-i vuşlat iseñ rāh-ı tevekkülde bulun
5. Sen ide mest-i mey-i cām-ı murād eylerler
Raḥmiyā pāy-ı ḥum-ı bezm-i taḥammülde bulun

9. 85

Remel

Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün

⁸⁴ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

⁸⁵ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

[Gazel]

NAZİRE-İ NECİB

1. Şevk ile bülbüle dön zir-i hum-ı mülde bulun
Var şürâhîde olan cilve-i kulkulde bulun
2. Seni şallandırırım dirse nesim-i ahım
Bir nefes sāyeñe ey serv temāyülde bulun
3. Çeşm-i h̄ ābīde iken eyle hayāl ebrūsun
Sāhil-i vuşlata peyveste olur pülde bulun
4. Düşme dām-ı emele çıkma hevā-yı hırşā
Būm-ı vīrāne gibi genc-i tevekkülde bulun
5. Māye-i süllem-i rif atse hayāl-i didār
Cümleden kaç -ı nazar şahn-ı taḥammülde bulun

[5a]

6. Hāme-i Raḥmī-i üstād-ı Necīb ol pīrū
Giyeh-i taze gibi sāye-i sünbülde bulun

10. ⁸⁶

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

[Gazel]

RAḤMĪ

1. O şüh-ı ser-tirāşn̄ ğamzesi cellāddan ḳalmaz
Nigāh-ı pür-sitizi neşter-i faşşāddan ḳalmaz
2. O gül ' uşşāḳına mā-dām kim bidāddan ḳalmaz
Gönülde ' andelīb-i zār-veş feryāddan ḳalmaz
3. Yazar levh-i hayāle naḳş-ı ḥaṭṭn̄ ḳıl ḳalemler

---

⁸⁶ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

- Benim müjgân-ı çeşmim hâme-i Behzâd'dan qalmaz
4. Vücûdum pûl pûl itdim dâğlar yaqđım firâkıñla
Bağılsa levh-i s̄inem nahte-i nerrâddan qalmaz
5. H̄ayâl-i la' l s̄ukker ḡüne-i dilberle ser-tâ-ser
Lebâlebdır gönül dükkânce-yi qannâddan qalmaz
6. Ne ş̄ir̄in-kârlıqlar itdi vaşf-ı la' l tâbıñda
Benim kil-k-i beyânım t̄iše-i Ferhâd'dan qalmaz
7. Müjüm fevvâredür fısqıye-i h̄ün-ı dile ammâ
Sirişküm cağlağândur cûy-ı sa' dâbâddan qalmaz
8. Ne mümkindür rehâbın h̄ake bu çâr ' unşur-ı ğamdan
Ki tab' im âb s̄ine âteş âhim bâddan qalmaz
9. Kümeyt-i kil-k-i nazmım Rahmiyâ meydân-ı dânişte
Ne deñlü olsa bî-tâb ehl-i isti' dâddan qalmaz

11. ⁸⁷

Remel

Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilün

[Ġazel]

SÂMÎ

1. Neş'e-i meyle ruḥ-i âluñı⁸⁸ gül gül görelüm
Açıl ey ğonçe biraz rûyuñı⁸⁹ gül gül görelüm
2. Hem-çü aḥvel idelüm seyr dū-bâlâ-yi cemâl
Nigehi çâq-ḥor-i tîğ-i tegâfûl görelüm
3. Aç niqâb-ı ruḥuñı⁹⁰ ey mâh-ı tecellî-sâye
Mehi⁹¹ endâḥte-i ḥâk-i tenezzül görelim

⁸⁷ Sâmi D., G. 83 (5 B.), s. 343-344

⁸⁸ aluñı: alımı **D.**

⁸⁹ rûyuñı: rûyunı **D.**

⁹⁰ ruḥun: ruhun **D.**

⁹¹ mehi: mihri **D.**

4. Nice ta' rîf idelüm⁹² gerdiş-i eyyâm-i ğamı

Vaşfa kâbil mi hele devr-i teselsül görelüm

5. Şiçe-i tevbeysi Sâmi nice bir hıfz idelüm

Varalum gülşene bir yirde gül ü mül görelüm

[5b]

12. ⁹³

Hezec

Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün

[Gazel]

SIRRÎ-İ ÜSKÜDÂRÎ

1. Dime evrâk güm-nâmîde meştûr olmamız yegdür

Yine bir mâh-rû ' ıŝkıyla⁹⁴ meşhûr olmamız yegdür

2. Hased ol zümre-i ğam-perverân-ı ' âlem-i kurbâ

Dimezler kim bizüm bir lahza mesrûr olmamız yegdür

3. Olur mümted yine mümted olan iqbâlün idbârı

Bizüm ey dil hârâb olduĝa⁹⁵ ma' mûr olmamız yegdür

4. Temennâ-yı nemek-pâşî-i zaĝm-ı cân u dildense

Hemân elmas-rîz-i dâĝ-ı⁹⁶ nâsûr olmamız yegdür

5. Heves-kârî-i pâmâliyle⁹⁷ yârîñ ħâk-i pây olduĝ⁹⁸

Belî kuĝl-i cilâ-yı dîde-i mûr⁹⁹ olmamız yegdür

13. ¹⁰⁰

⁹² idelüm: ideyüm **D.**

⁹³ Sırrî-i Üsküdarî DT., G. 43 (6 B.), s. 295-296

⁹⁴ Mecmuada şin harfinin noktaları unutulmuştur.

⁹⁵ olduĝa: olduĝa **DT.**

⁹⁶ hemân elmas-rîz-i dâĝ-ı: yine elmâs-rîz-i zaĝm-ı **DT.**

⁹⁷ pâmâliyle: pâ-mâl ile **DT.**

⁹⁸ yârîñ ħâk-i pây olduĝ: ħâk-i pây-ı yâr olduĝ **DT.**

⁹⁹ mûr: ħûr **DT.**

¹⁰⁰ Bu şiirin şairinin kimliĝi tespit edilememiştir.

Muzâri

Mef'ûlü / Fâ'ilâtü / Mefâ'ilü / Fâ'ilün

[Müfred]

MÜNİF EFENDİ

1. Tõndum görünce 'âlem-i âb içre şeyhi dñn
Neydi o erba'inleri ol zühd-i bâridi

14. ¹⁰¹

Hezec

Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün

[Müfred]

[LÂ-EDRİ]

1. Ne deñlü rû-siyehsem yüz sürüb dergâhına geldim
Beni de bendelerden Yâ Rasûlullah ta'dâd it

15. ¹⁰²

Muzâri

Mef'ûlü / Fâ'ilâtü / Mefâ'ilü / Fâ'ilün

GAZEL-İ RÂĞİB TAHMİS-İ DÂNİŞ

1. Ey süz-1 tâb-1 sîne feriñ yok mıdur seniñ
Ey ebr-i dide-i eşk teriñ yok mıdur seniñ
Ey tünd-1 bād-1 âh eseriñ yok mıdur seniñ
Ey çeşm-i girye-ñiz eşeriñ yok mıdur seniñ
Âteş içindeyim haberiñ yok mıdur seniñ
2. Re'yiñle cünbüş eyler iken dehr bir zamân
Esrâr-1 mülkî saña şorarken şeh-i cihân
Başka edâ mı oldu bugün kubbeden 'ayân

¹⁰¹ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

¹⁰² Dâniş'in Dîvânında bu tahmis tespit edilememiştir. Detaylı bilgi için bkz. Hamdi Birgören, *Dâniş Dîvânı İnceleme – Metin*,(Ankara 2004).

- Ḳānūn-ı ‘aşkı senden oḡurlarken ‘āşıkān
Dīvān-ı i‘tināda yerin̄ yok mıdur seniñ
3. Bī-dār-ı nā-şināsī-i ḳader güle çehre dest
Olmuş ki çarḡ ḳıymetiñ itmiş bu gūne pest
Ey dil sezāda eyler iseñ girye hem-çü mest
Gerd-i kesād revnaḳıñı eylemiş şikest

[6a]

- Sūḳ-ı hünerde bir degerün̄ yok mıdur seniñ
4. Sa‘du’l-ta‘avvūd baḡtle olsañda ser-firāz
Çün afitāb bulsa da iḳbālīñ imtiyāz
Evcin̄ hebūtı derin̄ olur eyle ihtirāz
Pek de virilme ḡaflete ey mest-i ḡırra-i nāz
Mekr-i zamāneden ḡaberiñ yok mıdur seniñ
5. Şayd hemān fırsatı itmezdin intihāz
‘Anḳā degildi cünbüşüne hem-cenāḡ-ı nāz
Şevḳ ü feraḡla eyler iken cevre ihtizāz
Bu ḡavr-ı serseri neden ey ḡā’ir-i niyāz
Evc-i ḳabūle bāl u periñ yok mıdur seniñ
6. Tenhā düşürmüş ol mehi beşīḡa vü ‘ases
Aḡyār pāyine sürerek çehre pīş ü pes
Dāniş duyuldu añladı aḡvāli cümle kes
Dāmān-ı vaşla bü’l-hevesān oldu dest-res
Rāḡıb eliñde bir hünerin̄ yok mıdur seniñ

16. ¹⁰³

Remel

¹⁰³ Nābī D., G. 671 (6 B.) c. 2, s. 964

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

[Ġazel]

NĀBĪ

1. Merḥabā gelmez idi ey meh-i rūze ḳāle
Var du' ā eyle ḳafadāruñ olan şevvāle
2. Ḳadd ü ḳāmet bu ise ḥüsn ü leṭāfet bu ise
Ḳatı çoḳ kimse virir¹⁰⁴ mā-melekin dellāle
3. Biz gülün¹⁰⁵ şu' le-i şevḳ olduḡını hep bilürüz
Şaḳlasun ister ise dāḡ-ı derūnın lāle
4. Ḳūy-ı ümmīdine reh-yāb ise de nādirdür
Bī-dimāḡāna düşen reh-güzer-i ihmāle
5. Vaḳf-ı bāziçe-i nāz olmaḳ ise dil-ḥāḥuñ
Nābiyā vir dili bir dil-ber-i endek-sāle

[6b]

17. ¹⁰⁶

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

[Ġazel]

BEDĪHĪ

1. Zaḥmın nedür dile ol ḡamze-i fettān çekici
Ebruvānı ḳurulu yayını her an çekici
2. Nişter-i tīr-i müje olsa n'ola ḳan dökücü
Kār-zār-ı fitnede şemşīr-i bürrān çekici
3. Şaplanursun şaḳın ey bü'l-heves-i üftāde
Ḥançerin elde görüb sen hemān ol yan çekici

¹⁰⁴ virir: virür **D.**

¹⁰⁵ biz gülün: bergler **D.**

¹⁰⁶ Bedīhī'ye ait bir divan ya da yayımlanmış bir akademik çalışma bulunamamıştır.

4. Şeyda k̄asd etse atub oltasın alur nām
H̄ūt-ı arz u felegi şimdi o talebān çekici
5. Bir siyeh kāsedir ol şūh-ı sitemger hāzer et
Merdüm-küş olsa olur hāneye mihmān çekici
6. Mīve-i vaşlı zehr-ālūddur itme l̄ āhiş
Meyl idüb ölmedesin gerçe añā cān çekici
7. Sū-yı Raḥmānı koyub mel‘ anete meyil eyler
Vird-i esmā ile o sübhā-i mercān çekici
8. Muğlim-i fācire el virse taḳarrüb eyler
Ṭar gelür k̄āmetine giyse o dızmān çekici
9. Aşılur seḳf-ı ḥarābāta olub evine
Bir ḥayāl-i fezā olur olsa urḡan çekici
10. Düşürürler seni bir ḥufre-i dāma hāzer et
Varma pīrāmen bezmine ol dāmān çekici
11. Kıbtīlikde daḥi faḥr eyler olurmuş ḥod-bīn
İmtiyāz k̄aşd ider aḳrānına şīrān çekici
12. Miḥneti çāh-zenaḥdānı esīrinden şor
H̄ālī-veş ḥabs-ı mürīd olmada zindān çekici
13. Şimdi bu ‘aşrda Rüstemlik ider varsa o da
Zūr-ı zer ile ola ḥalvete oḡlan çekici
14. Firḳat-i dūrīye ben ḥasret ü hicrān diyemem
Müşkil olmak nezd-i cānānda hicrān çekici
15. Olmaz evhām-ı ḥayālātdan ḥālī kitāb
Geldi çün oṭamıza ḡayrı o şeyṭān çekici

18. ¹⁰⁷

Hecez

---

¹⁰⁷ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

ŞARHI MAĶĀM-I HÜSEYNİ BERĀY-I MAŞLAĶAT

[LĀ-EDRĪ]

1. Bu ŧive-i reftār ile āŧüb-ı cihānsın

[7a]

Gönlümce güzelsin sen efendim yine sensin

Ālemde hele miŧlĪ yok bir tāze civānsın

Gönlümce güzelsin sen efendim yine sensin

2. Hüsününi temāŧā ideli ey gül-i ra' nā

Dil 'aşq ile oldu senüñ bülbül-i güyā

Bu mıŧrā' ı tazmĪn idüb söyler dil-i ŧeydā

Gönlümce güzelsin sen efendim yine sensin

3. Lāyık mı sana yār ola aġyār-ı siyeh-rū

'Aŧıklarına cevr[ü] sitekler nice bir bu

Dil-teŧnelere virmedin ammā bir içim ŧu

Gönlümce güzelsin sen efendim yine sensin

4. Dil verdiġim oldu sebeb-i cürm[ü] günāhım

Hiddet ile gönülde çıkar dūd-u siyāhım

Girmez gözüme ġayrı güzel bil 'alĪ ŧāhım

Gönlümce güzelsin sen efendim yine sensin

5. Çeŧmimde olub cilve-ger ol kāmēt-i bālā

Ġāret-ger-i dildir hele ol gerden-i zĪbā

'Ārz eyleyüb hālimi saña söylerim cānā

Gönlümce güzelsin sen efendim yine sensin

¹⁰⁸ 2b vezne uymamaktadır.

19. ¹⁰⁹

Hezec

Mefā'īlün / Mefā'īlün / Mefā'īlün / Mefā'īlün

[Ġazel]

HAZRET-İ YÜSRİ EFENDİ

1. Hülüş-1 'aşk 'āşık-1 yāri elbet nerm-ḥūy eyler
İdüb çīn-i cebin-i nāzı def^c -i ḥande-rū[y] eyler
2. Sevād-1 a^c zam-1 ıklīm-i ḥüsni gel temāşā kı1
Seyāhat kesbi¹¹⁰ ile ādem āḥir fark-1 müy eyler
3. Bu çāk-1 ceyb-i ḥātır var iken ḥasretle 'uşşākda
Kimdir kim sözün 'ayā ile kaçd-1 rüfū[y] eyler
4. 'Ulüvv-ü himmet-i dendān o deñlü 'ālī-terdür kim
Kürevī çarḥı kādır olsa bezminde sebū[y] eyler
5. Çekide olmuş bu beyt-i ra^c nā bir kilik-i pākden kim
Zebānı çeşme-sār-1 ab-1 Hızra 'arz-1 cūy eyler
6. Maḥsim-i cūy-1 'irfān Ḥazret-i Yüsrī Efendi kim
Gül-i zībā-yı tab^c -1 pākinden ḥalk şetm-i pūy eyler
7. Bu beyt-i pāke lāyıq-1 rūḥ-1 Nābī ğıbta-keş olsa
Tanzīre ḥāme-i Şā'ib şafḥada çok ḥastecu[y] eyler

[7b]

8. Gelüben çıkması gülden mi yoḥsa rüy-1 yārdan mı
Güzeldendir diyü 'uşşāk anıncün mesh-i rüy eyler

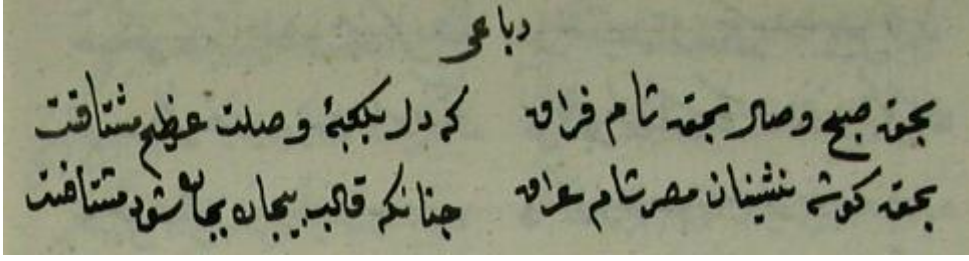
20. ¹¹¹

RUBĀ'Ī

¹⁰⁹ Hazret-i Yüsrī Efendi'ye ait bir divan ya da yayımlanmış bir akademik çalışma bulunamamıştır.

¹¹⁰ Gazel içerisinde yanlış yazılmıştır. Beyitin sol tarafına derkenar olarak not düşülmüştür.

¹¹¹ Farsça bir rubaidir.

21. ¹¹²

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

[Ġazel]

FEYZĪ ¹¹³

1. ¹¹⁴ Dil-i bi-^c aşq şāhım mülke benzer kim meliksüzdür
Ġam-ı bihüde bir hizmet durur kim döşeksüzdür
2. Lebiñ hakkāk eli doğunmadık ¹¹⁵ bir la^c li-i raşşandır
Muşaffā dişlerin ¹¹⁶ şol dürre beñzer kim delüksüzdür
3. Uzatma gel maķāmātı kelāmı şu^c belendirme ¹¹⁷
Gönül ağāze-i hüsni o şūluñ būseliksüzdür
4. Libās-ı şı^c ri ğayrıñ cümle derme çatmadır ammā ¹¹⁸
Benim bünyān-ı ebyāt-ı şafā-bağşım heleksüzdür
5. Hemān bir tiğ-ı cevher-dāra beñzer nükte-i Feyzī ¹¹⁹
Teberdir ta^c n-ı düşmen gerçi ammā çeliksüzdür

22. ¹²⁰

¹¹² Feyzī'ye ait bir divan ya da akademik çalışma tespit edilememiştir. Detaylı bilgi için bkz. Mehmet Aslan, *Mehmed Sirāceddīn Mecma'ı Şu'arā ve Tezkire-i Üdebā*, Ankara 2018, s.25.

¹¹³ Feyzī: Feyzī **M.**

¹¹⁴ Bu beyit mecmuada yoktur.

¹¹⁵ doğunmadık: doğunmamış **M.**

¹¹⁶ dişlerin: dişleriñ **M.**

¹¹⁷ uzatma gel maķāmātı kelāmı şu^c belendirme: kelāmı şu^c belendirme uzatma gel maķāmātı **M.**

¹¹⁸ Bu beyit mecmuada yoktur.

¹¹⁹ Feyzī: Feyzī **M.**

¹²⁰ Şā'ib'e ait bir divan ya da akademik çalışma tespit edilememiştir.

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

[Ġazel]

ŞĀ'İB

1. Mest-i 'aşqam elem-i renc-i ħammārı çekemem
Yek-dem-i vuşlat icün ħasret-i yārı çekemem
2. 'Andelīb-i gül-i ruħsar-ı Ĥudā-dādım ben
Verd-i gülşende olan ħār-ı hezārı çekemem
3. Çekerim nīk ü bed evzā' -ı sipihri ammā
Vaz' -ı şıķlet-res-i ħod-bīn-i kibārı çekemem
4. Ferāĥ ħavşalamız 'aşkı muĥitdür ancak
Mūy-ı bārıñ diger gūne-i bārı çekemem
5. Ĥāk-i pâyından irer çeşm-i cilā-yı Şā'ib
Kuĥl için bāşırama ġayrı ġubārı çekemem

[8a]

23. ¹²¹

Müctes

Mefā' ilün / Fe' ilātün / Mefā' ilün / Fe' ilün

[Ġazel]

ṬİFLİ

1. Bu gülşenüñ bu ħarāvet ki ġoncezārına düşmiş
Hezār laĥt-ı ciger nevk-i ħārına düşmiş
2. Bu lücce-keştī-i Nūĥa necāt virmiş işiddük¹²²
O da zemān ile bir kerre rüzgārına düşmiş
3. Ĥayāl-i zülf-i bütān ile dil ki ġurbete gitdi¹²³

¹²¹ Ṭıflī DT., G. 79 (5 B.), s. 157-158

¹²² işiddük: işitdük DT.

¹²³ gitdi: gitti DT.

- Henüz gūş-zed oldu ki Çīn diyārına düşmiş
4. Zemān-ı Zālda Şeh-nāmeden rivāyet idüb¹²⁴
Ki terk-i ‘ ayş u nevā mevsim-i bahārına düşmiş
5. Dil-i ħarābı yapar bir nigāh-ı lūţfla¹²⁵ Tıflī
Binā-yı ħātır-ı ‘ uşşāk destkārına düşmiş

24. ¹²⁶

Remel

Fe‘ilātün / Fe‘ilātün / Fe‘ilātün / Fe‘ilün

[Ġazel]

SĀMĪ

1. Ne der-i mescide vü¹²⁷ ne zāhid-i ħallāba varur
Tāzeler keyfini dil pīr-i mey-i nāba varur
2. Ţoğrısı hażm¹²⁸ idemem vaż‘¹²⁹-i kec-i zühhādı
Ĥam-ı ebrūñı koyub¹³⁰ gūşe-i mihrāba varur
3. Ĥalkā¹³¹-ı zıkr¹³² olur dām-ı dil-i bü'l-hevesān
Dönerek ħas¹³³ gibi nā-çār o gird-āba varur
4.¹³⁴ Nisbet-i silsilesi dürr-i yetīm-i eşkūn
Dem-i tūfānda¹³⁵ olan mevce-i seyl-āba varur
5.¹³⁶ Şoĥbet-i¹³⁷ mürşide teşvīş-i derūn ile varan

¹²⁴ idüb: iderler **DT.**

¹²⁵ lūţfla: luţf ile **DT.**

¹²⁶ Sāmī D., G.37 (7 B.), s. 316

¹²⁷ vü **D.**

¹²⁸ toğrısı hażm: togrısı hażm **D.**

¹²⁹ vaż‘: vaz‘ **D.**

¹³⁰ ħam-ı ebrūñı koyub: ham-ı ebrūyı koyub **D.**

¹³¹ ħalkā: halka **D.**

¹³² zıkr: zıkr **D.**

¹³³ ħas: has **D.**

¹³⁴ Bu beyit divanda 5. beyittir.

¹³⁵ tūfānda: tūfānda **D.**

¹³⁶ Bu beyit divanda 4. beyittir.

¹³⁷ şoĥbet-i: meclis-i **D.**

- Köhne ğırbāl ile şan¹³⁸ çeşme-i pür-āba varur
6. Şererāsā n'ola pür-şüz ise dürr-i suḥanum¹³⁹
- Ucī tār-ı nefesūñ çak¹⁴⁰ dil-i pür-tāba varur
7. Ğaflet¹⁴¹ ol meretebe kim bendi¹⁴² şanub¹⁴³ efsāne
- Sāmiyā** merdümek-i dīdelerüm ħ̣ āba¹⁴⁴ varur

25. ¹⁴⁵

Hezec

Mefā'īlün / Mefā'īlün / Mefā'īlün / Mefā'īlün

TĀRĪḤ-İ VEFĀT-İ ḤAZRET-İ NĀBĪ EFENDİ

[LĀ-EDRĪ]

1. Süḥan-dān-ı ḥaḳīḳat nükte-senc-i nüṣḥa-i hikmet
- Hünermend-i ma'ārif-piṣe e'azz-ı Ḥazret-i Nābī
2. Ğazelde Şāib u 'Örfī idi semt-i ḳaşāidde
- Taşavvufda Celāleddīn ḥikmetde Fārābī
3. Nideyüm bezm-i ḥāşşü'l-ḥāş idi mīr-i vezīrāne
- Kibār-ı devlet idi ekseriyyā yār u aḥbābı

[8b]

4. Velī büy-ı vefādaniñ ḥaḳīḳat bulmayub gitdi
- Gülistan-ı cihāndan terk edüb gülhā-yı şādābī
5. Biri iḥvānınıñ yazdı te'essüf birle tārīḥiñ

---

¹³⁸ şan: san **D.**

¹³⁹ suḥanum: suhanum **D.**

¹⁴⁰ nefesūñ çak: nefesün çak **D.**

¹⁴¹ ğaflet: gaflet **D.**

¹⁴² bendi: pendi **D.**

¹⁴³ şanub: sanup **D.**

¹⁴⁴ ħ̣ āba: hāba **D.**

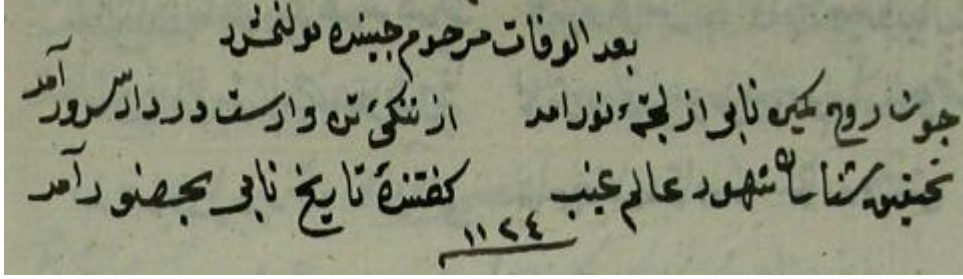
¹⁴⁵ Urfalı Yusuf Nābī'nin vefatına yazılan bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

Zelîhâ-yı cihândan çekdi dâmân Yūsuf Nâbî¹⁴⁶

1124

26. ¹⁴⁷

Ba' de'l-Vefât-ı Merhûm Cübbesinde Bulunmuştur

27. ¹⁴⁸

Hecez

Mef'ulü / Mefâ'ilü / Mefâ'ilü / Fe'ülün

RUBÂ'Î

[LÂ-EDRÎ]

1. Maḥrûm o kadar zînete mâ'il ki umar

Ser-levḥa-yı zerle nâme-i a' mâli

Ḥâşâ ki gire cehenneme maḥşerde

Zer olmayıcaḡ selâsil ü aḡlâli

28. ¹⁴⁹

Remel

Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilün

¹⁴⁶ Meserret Diriöz bu dizenin Nâbî'ye ait olduğunu söylemektedir. Detaylı bilgi için bkz. Meserret Diriöz, *Eserlerine Göre Nâbî*, İstanbul 1994, s. 32-120. Ayrıca bkz. Abdülkadir Karahan, "Nâbî", *DİA*, c. 32, İstanbul 2006, s. 258-260.

¹⁴⁷ Farsça bir tarihtir.

¹⁴⁸ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

¹⁴⁹ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

BEYT
[LĀ-EDRĪ]

1. Nev-be-nev merhem-zen olsa zaḥm-ı miḳrāşa n'ola
Ḥükm-i cinsiyyet ider icāb-ı ğayret sözüne

29. ¹⁵⁰

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

[Ġazel]

ḤAŞMET

1. Dil-i vīrānemizi¹⁵¹ ne mīr ü ne şāh yapar
Dest-i mi' mār-ı ḳudretle¹⁵² anı Allāh yapar
2. ¹⁵³ Var ḥarābāta yapılmaḳsa murādīñ ey dil
¹⁵⁴ Şübhesizce seni¹⁵⁵ bir cām ile ol māh yabar¹⁵⁶
3. ¹⁵⁷ Var yıḳıl kimseden¹⁵⁸ ümmīd-i ' imāret itme¹⁵⁹
¹⁶⁰ Birgün bārī Teālā seni vāllāh yapar
4. ¹⁶¹ Ey ḳavī¹⁶²-bünye-i iḳbāl dilimden ḥazer it¹⁶³
Nice¹⁶⁴ ma' müreleri¹⁶⁵ bir şerer-i āh yabar¹⁶⁶
5. Ḥaşmetā kendüñi gör kūy-ı ḥarābātda¹⁶⁷ sen

¹⁵⁰ Ḥaşmet D., G.71 (5 B), s. 144

¹⁵¹ vīrānemizi: vīrānımı **D.**

¹⁵² mi' mār-ı ḳudretle: mimār-ı keremle **D.**

¹⁵³ Bu dize divanda bulunmamaktadır.

¹⁵⁴ Bu dize divanda 4b dizesidir.

¹⁵⁵ şübhesizce seni: niçe vīrāneyi **D.**

¹⁵⁶ yabar: yapar **D.**

¹⁵⁷ Bu dize divanda 4a dizesidir.

¹⁵⁸ var yıḳıl kimseden: semt-i bīġāneden **D.**

¹⁵⁹ itme: etme **D.**

¹⁶⁰ Bu dize divanda bulunmamaktadır.

¹⁶¹ Bu beyit divanda 2. beyittir.

¹⁶² ḳavī: kavī **D.**

¹⁶³ it: et **D.**

¹⁶⁴ nice: niçe **D.**

¹⁶⁵ niçe ma' müreleri: niçe mamüreleri **D.**

¹⁶⁶ yabar: yapar **D.**

¹⁶⁷ Ḥaşmetā kendüñi gör kūy-ı ḥarābātda: Ḥaşmetā kendini yap cāy-ı harābātda **D.**

Dil¹⁶⁸-i vîrân-şüdeñi Hâzret-i Allâh yabar¹⁶⁹

[9a]

30. ¹⁷⁰

Muzâri

Mef'ûlü / Fâ' ilâtü / Mefâ'îlü / Fâ' ilün

[Gazel]

ŞÂ'İB

1. Şanma kaçır-ı emeli bu felek her gâh yıkar
Luţfla gâh yaparsa cevri ile gâh yıkar
2. Çeşm-i hûn-rîzdir her gâh harâb sâzi-i dil
Kişver-i hâtırı yoğsa ne mir ne şâh yıkar
3. Dayanursa nakid ne kadar saht-ı hisâr zâhir
Bir kadeh meyle harâbâtda ol mâh yıkar
4. Var yıkıl dime ki yok hâcet o şâh-ı 'uşşâka
Kılsa ger nîm tebessüm ile bir nigâh yıkar
5. 'Arşa sâyide daği olsa dıraht-ı iqbâl
Tünd-bâd-ı sitem-i çarh komaz âh yıkar
6. Ey kavî-i bünye-i iqbâle olan harf-endâz
Rûz-ı ferdâya komaz âh şebân-gâh yıkar
7. Şâ'ibe hâzret-i Allah yapar olma melûl
Dime faqr-ı emelim felek-i gümrâh yıkar

31. ¹⁷¹

Remel

---

¹⁶⁸ dil: beyt D.

¹⁶⁹ yabar: yapar D.

¹⁷⁰ Şâ'ib'e ait bir divan ya da akademik çalışma tespit edilememiştir.

¹⁷¹ Şâ'ib'e ait bir divan ya da akademik çalışma tespit edilememiştir.

TEŞEKKÜR-NÂME

[Kaşide]

[Şâ'ib]

1. Feyz-i cüş-1 kerem luḡ-1 ḡudâ-yı bî-çün
Şâḡ-sâr emeli kıldı ṡarâvet-maḡrûn
2. Olıcaḡ tîr-i iḡbâl şeref-baḡş-1 şudûr
Kıldı rûz-nâmce-i âmâli şefâ' atle meşḡûn
3. Ğıbṡa-gâḡ-1 felek oldu şaḡn-1 eyvânce-i dil
Mehbiṡ-1 nûr-1 ' aṡa olalı bu ḡaşr-1 derûn
4. Nice reşḡ olmaya bu luḡ-1 ' aṡâya her gâḡ
Ceyş-i ġamdan ide bu ' abd-1 ḡaḡîri me'mûn
5. O velîyü'n-ni' am ' âlî-himem ma' den-i cûd
ḡâkden ref' buyurub ḡulını bî-berîd ṡannûn
6. A' nî taḡşîş-i maḡâm ile bu **Şâ'ib** ḡulunu
Maḡzar-1 luḡ [u] kerem eyledi ḡarran-1 bîrûn
7. Oldı miḡver-i edâni ḡaḡḡ bu kim bu demde
Naḡzar-1 ' âṡıfet-i luḡ ile bu ' abd-1 kemmûn
8. Bâ' iş oldu ḡased ile ḡatı ḡoḡ siḡâm-1 şakk
Şol ' inâyetiñe efendim beni kıldı memnûn
9. Olsa her mûy-1 tenûm cümle zebân-rîz-i du' â
İdemez şükrin edâ yine bu dil-i maḡzûn

[9b]

10. Devâm-1 devlet ile olub efendim da'im
' Âfiyetle buyura ' ömrini Mevlâ efzûn
11. Mesnedinde ola iḡbâl ile revnaḡ-efzâ

- Cārī oldıkca kil-k-i çarḥdan ḥaṭṭ-ı şeb-gün
12. Sā'ibe luḫfi olub şa' şa' a-endāz-ı himem
Mazhar-ı nūr-ı sūr ola derūn-ı bīrūn
13. Bī-şūmār eyleye 'ömrini Ḥudā tā o kadar
Olmaya rüz nāmce-i ta' dādına erḳām-ı yekūn

32. ¹⁷²

Hecez

Mef' 'ülü / Mefā' 'ilü / Mefā' 'ilü / Fe' 'ülün ¹⁷³

ĠAZEL

[LĀ-EDRĪ]

1. Ḥübān-ı cihāniñ ḫüsne mümtāzı ' Alīdür
Bezm-i gülşeniñ serv-i ser-fırāzı ' Alīdür
2. Bu ' arşada yoḳ pençeleşür şimdi anıñla
Bu ' aşrıñ hele dilber-i ser-bāzı ' Alīdür
3. ' Uşşāk-ı nālesin ki nevā-gāh bu silk eyler
Üç felegiñ şöhret-i şeh-nāzı ' Alīdür
4. Murḡ-i dili şayd itmede yoḳ minneti aşla
Bām-ı sipihriñ ḥāşşa-i şeh-bāzı ' Alīdür
5. Kaşd itse zer-i mihrī alur keffe-i nāze
Bu seḳafiñ nev-ṭarḥ-ı fülüs-endāzı ' Alīdür

33. ¹⁷⁴

Muzāri

Mef' 'ülü / Fā' ilätü / Mefā' 'ilü / Fā' ilün

¹⁷² Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

¹⁷³ 3b vezne uymamaktadır.

¹⁷⁴ Derkenar olarak sağ tarafa yazılan bu beytin başlığında Şā'ib yazmaktadır. Ancak Şā'ib'e ait bir divan ya da akademik çalışma tespit edilememiştir.

BEYT-İ ŞÂ'İB

1. Bir vakt olurmuş 'âşıkā cānāneden vefā
Bî-çāre neylesün ki zamān ol zamān degül

34. ¹⁷⁵

Muzāri

*Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'ilü / Fā'ilün*¹⁷⁶

[Gazel]

HAZRET-İ ÜSTĀD-I MEVLĀNĀ NĀBĪ

1. Ol kimse kim tehālūk ider devlet üstine
Dīvānedür ki kendin atar miḥnet üstine
2. Tā vaḳti gelmeyince umūr eylemez zuhūr
Devr eyler āsiyāb-ı felek nevbet üstine
3. Ol ḳalb-i āhenīne gerek böyle sīne şāf¹⁷⁷
Zarf-ı billūr hoş yaḳışur sâ' at üstine
4. Bundan ḳaşānın¹⁷⁸ aña 'uluvv-ı cenābını
İmzāları taşaddur ider ḥüccet üstine
5. Dünyāya bu telāş nedür ey esīr-i nefis
Rāḫat bulur mı 'avret alan 'avret üstüne
6. Zāhid ya bellü Ḥaḳḳ için it ya bihişt için
Ḥaşr eyleme 'ibādeti heb¹⁷⁹ cennet üstine

[10a]

7. Sāyide olsa çerḫe ser-i tūde-i günāh

¹⁷⁵ Nābī D., G. 713 (9 B.), c. 2, s. 994

¹⁷⁶ 9a vezne uymamaktadır.

¹⁷⁷ böyle sīne şāf: sīne böyle şāf D.

¹⁷⁸ ḳaşānın: ḳuzātuñ D.

¹⁷⁹ 'ibādeti heb: 'ibādetüñi D.

- Düşmez ğubār-ı naşş yem-i rahmet üstine
8. Sevdā-yı şā^ç iriyyete düşmiş gibi felek
Var heft beyti bir meh-i ʔal^ç at¹⁸⁰ üstine
9. Şīrīniñ şī^ç riñi [dīgeri]¹⁸¹ Nābī ne añlasun
Sāde şu içmeyen sükkerīn¹⁸² şerbet üstine

35. 183

Müctes

Mefā^ç ilün / Fe^ç ilātün / Mefā^ç ilün / Fe^ç ilün

[Ġazel]

HAZRET-İ ÜSTĀD-I NĀBĪ

1. Nühüfte sūzişüm añlandı pīç ü tābumdan
Duyuldı rāz-ı derūnum¹⁸⁴ ıztırābumdan
- 2.¹⁸⁵ Be-ħaqq-ı şıdķ-ı nefes ʔoĝru¹⁸⁶ söyle ey dem-i şubħ
Ne gün gelür ħaberūñ var mı āfitābumdan
- 3.¹⁸⁷ Egerçi bir yire geldüm o şūħ ile ammā
Niyāzmend-i vişāl olmadum ħicābumdan
4. Sipihir gibi tevāzu^ç ʔaddüm¹⁸⁸ ħam itmişdür
Yaĝan mekārīm-i aħlāķdur seħābumdan
5. Benüm muħāsib-i gerdūna iħtiyācum yoķ¹⁸⁹
Aşāĝa varsa bile Nābiyā ħisābumdan

36. 190

¹⁸⁰ meh-i ʔal^ç at: meh-i ħoş-ʔal^ç at **D.**

¹⁸¹ şīrīniñ şī^ç riñi: şī^ç rüñle şī^ç r-i dīgeri **D.**

¹⁸² sükkerīn: şekerī **D.**

¹⁸³ Nābī **D.**, G. 583 (5 B.), c.2, s. 900

¹⁸⁴ duyuldı rāz-ı derūnum: ĝamum nihān idi fāş oldu **D.**

¹⁸⁵ Bu beyit divanda 3. beyittir.

¹⁸⁶ ʔoĝrı: rāst **D.**

¹⁸⁷ Bu beyit divanda 2. beyittir.

¹⁸⁸ ʔaddüm: ʔadüm **D.**

¹⁸⁹ iħtiyācım yoķ: minnetüm yoķdur **D.**

¹⁹⁰ Hevāyī **D.** İnc., G. 113 (5 B.), s. 58

Remel

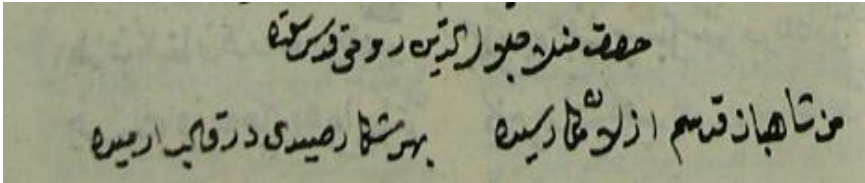
Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

GAZEL-İ NAŞİHAT-AMİZ HEVÂYİ LETĀFET ENGİZ

1. Sürinüb¹⁹¹ halk arasında sefîl olma [şakın]
Kendi miqdârını bil hâr [u] zelîl olma şakın
2. Ya du' â eylesesin baña ya şoñra sögesin
Sözimi¹⁹² tut hele babaña kefîl olma şakın
- 3.¹⁹³ Qarışub¹⁹⁴ her işiñ arasına fodulluq itme¹⁹⁵
Azacık şoñunu¹⁹⁶ şây herze vekîl olma şakın
- 4.¹⁹⁷ Varma çağrılmadıñın yire¹⁹⁸ köpek gibi hemân
Qoğmasunlar¹⁹⁹ seni meclisde şakîl olma şakın
- 5.²⁰⁰ Qardaşına dañı sırrın olıcaq fâş itme
Ey **Hevâyî** hele bihûde rezîl²⁰¹ olma şakın

37. ²⁰²

HAZRET-İ MONLÂ CELÂLEDDİN-İ RÛMÎ QUDDİS-İ SİRRÛH

¹⁹¹ sürünib: sürünüp **D. İnc.**

¹⁹² sözimi: sözümü **D. İnc.**

¹⁹³ Bu beyit divanda 4. beyittir.

¹⁹⁴ qarışub: qarışıp **D. İnc.**

¹⁹⁵ itme: etme **D. İnc.**

¹⁹⁶ şoñunu: şoñunu **D. İnc.**

¹⁹⁷ Bu beyit divanda 3. beyittir.

¹⁹⁸ yire: yere **D. İnc.**

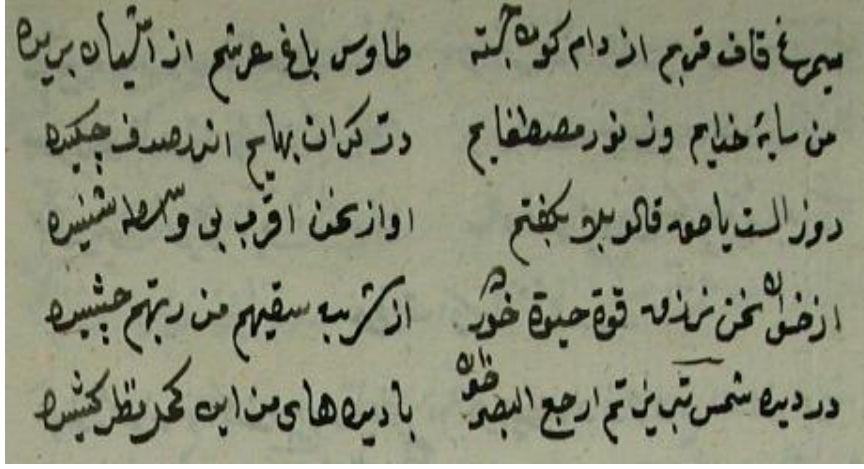
¹⁹⁹ qoğmasunlar: qovmasınlar **D. İnc.**

²⁰⁰ Bu dize divanda tespit edilememiştir.

²⁰¹ bihûde rezîl: şan' atda bañîl **D.İnc.**

²⁰² Farsça bir gazeldir.

[10b]

38. ²⁰³

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

RUBĀ'Ī

[LĀ-EDRĪ]

1. Ders-i 'aşkı ḥazret-i Monlādan aldı meşnevī
Perverişle Şems-i Tebrizīden aldı pertevī
Bir Ḳarāmānī güzel maḥbūb sevdim Ḳonyevī
Yā 'aceb mi başıma giysem külāh-ı mevlevī

39. ²⁰⁴

Müctes

Mefā' ilün / Fe' ilātün / Mefā' ilün / Fe' ilün

BEYT

[LĀ-EDRĪ]

1. Bu nev bahārda açılmadı şukūfe-i ümīd

²⁰³ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

²⁰⁴ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

Güşād-ı ğonce-i dil aldı bir bahāra daĥı

40. ²⁰⁵

Hecez

Mef'ūlü / Mefā'īlü / Mefā'īlü / Fe'ūlün

RUBĀ'Ī

[LĀ-EDRĪ]

1. Düşdükçe şafā eyleyelim sizde vü bizde
Ammā ki ĥilāf itmeyiñiz va' deye sizde
Şöyle başalım ayaĥımız rüy-i zemīne
Düşmen nazar itdikçe eşer bulmıya izde

41. ²⁰⁶

Hecez

Mef'ūlü / Mefā'īlü / Mefā'īlü / Fe'ūlün

RUBĀ'Ī

[LĀ-EDRĪ]

1. Ey bād-ı şabā var yürü cānānıma söyle
Aĥvāl-i perişānımı sulţānıma söyle
Ümmīd-i vişālūñle yeter ğuşe-i ğamze
Aĥlatmasun ol gözleri fettānıma söyle

42. ²⁰⁷

Muzāri

Mef'ūlü / Fā'ilätü / Mefā'īlü / Fā'ilün

RUBĀ'Ī

[LĀ-EDRĪ]

²⁰⁵ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

²⁰⁶ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

²⁰⁷ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

1. Eṭrāf-ı gülsitānı gezer şu bölük bölük
Gül seyre çıkmış sünbül şebbū bölük bölük
Ruḥsārīñ üzre ḥāl degül cā-be-cā yatur
Gelmiş ṭavāf-ı Ka‘ beye Hindū bölük bölük

[11a]

43. ²⁰⁸

Remel

Fā‘ ilātūn / Fā‘ ilātūn / Fā‘ ilātūn / Fā‘ ilūn

TĀRĪḤ-İ SEBĪL-İ VĀLĪDE SULTĀNŪ’S- SEYYĪD VEHBĪ

1. ²⁰⁹ Ey olan leb-teşne nehr şehd ü şibr ü cennetde
Vaḳf-ı enbā-yı sebīl oldu bu şīr u sükker iç
2. ²¹⁰ Vālide Sultān-ı ‘ālī-şān-ı himmet-meşrebūñ
Gel sebīlindene zelāl dil-keş-i cān-perver iç²¹¹
3. ²¹² Çeşme-i cevrenden ḥalkı oldıḳca serāb ‘ aṭā
Sen leb-i cūy-ı şafāda şerbet- i nīlūfer iç
4. Sū-be-sū gūyā lisān-ı lūlelerle²¹³ çeşmeler
Cağlayub şerbet-fürüşān gibidirler ‘ anber i.
5. ²¹⁴ Rūz-ı İskender de olsa ḥāzer dirdi gösterüb
İşte mā ‘ aynū’l-ḥayāti buldum iy İskender iç
6. ²¹⁵ Ṭıfl-ı müdrık lūlesin virmezdi şīr u²¹⁶ dāyeye
Diseler işte²¹⁷ şu iç isterse şīr-i māder iç

---

²⁰⁸ Seyyid Vehbī DT., Tr. 27 (6 B.), s. 371-372

²⁰⁹ Bu beyit divanda bulunmamaktadır.

²¹⁰ Bu beyit divanda 1. beyittir.

²¹¹ Gel sebīlindene zelāl dil-keş-i cān-perver iç: ‘ An-ı cūdından gel ey leb-teşne şīr-i sükker iç DT.

²¹² Bu beyit divanda bulunmamaktadır.

²¹³ lūlelerle: lūle ile DT.

²¹⁴ Bu beyit divanda bulunmamaktadır.

²¹⁵ Bu beyit divanda 3. beyittir.

²¹⁶ u: -ı DT.

²¹⁷ işte: ister DT.

7.²¹⁸ Şāhibü'l- ḥayrun du' āsın şu gibi ezberle de

İşte şu işte sebīl ister vuzū²¹⁹ it ister iç

8.²²⁰ **Vehbīyā** tāriḥiñ işrāb it ' ıṭāş-ı ümmete

Gel sebīl-i Vālide Sulṭān'dan āb-ı kevşer iç

1145

44. ²²¹

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

BEYT

[LĀ-EDRĪ]

1. İḥyā iden veliyy-i ni' metine ' arz-ı ḥācetde

Beñzer o ḥastaya kim şaḳlaya derdiñ eṭibbādan

45. ²²²

Cedid

Fā' ilātün / Mefā' ilün / Fā' lün

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. Sen sen ol ehl-i keyf olan yirde

Ḳahvei eksik itme bir ferde

46. ²²³

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

[Müfred]

²¹⁸ Bu beyit divanda 5. beyittir.

²¹⁹ vuzū: vuzū' **DT**.

²²⁰ Bu beyit divanda 6. beyittir.

²²¹ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

²²² Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

²²³ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

[LĀ-EDRĪ]

1. O māhı şayd için ağlar döker meyler şaçar eşkim
Dü çeşmim dā'imā dalyancı āsāyım kenārında

47. ²²⁴

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

TĀRĪḤ-İ VEFĀT-İ ŞUDEN-İ ŞEKERCİ ŞĀLİḤ

[LĀ-EDRĪ]

1. Güzin-i kışşa-ḥānān-ı cihān Şekerci ŞālīḤ kim
Sūḥan-ı perdāzlık fenninde mümtāz oldu dünyāda
2. Kibār-ı devletiñ rükn ü ricāliñ cümle ma' lūmu
Yoğidi ḳadrini bilmez anıñ a' lā vü ednāda
3. Ne 'ālī sūrda şandal-nişin-i şevḳ-baḥş oldu
Ne 'ibret kışşālar naḳl eylemişdür şeyḫ ü 'ibāda

[11b]

4. Hüner-mendānla ülfet idüb vaḳt-i şebābide
Meşel ezberlemiş şān mekteb-i 'ilm-i mu' ammāda
5. Nice üstād şā'irlerle bir yirde oturmuşlar
Selāsıl ḥāşıl olmuş ḫab' ma eş'ār [u] inşāda
6. Ğazel-ḥānlıkda şandalcı ḫaliyle ḡālīb olmuşdı
Didretmişdi hele el arḳası yirde üstāde
7. Bütün mevzūn idi ebyāt u eş'ār-ı ḫikāyetde
Ğalaḫ-güyālīgi nādīr idi elfāz u ma' nāda
8. Ḥikāyāt içre ḡāhī refte refte kışşa söyledirdi
Virirdi fezleke her naḳline kūtāh u bālāda

²²⁴ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

9. Anıñçün maħrem-i bezm-i kibār oldu leyālīde
Ġınā-yı ıtab‘ımı naql itdiler zīrā ‘aṭāyāda
10. Anıñ haqqında kanbersiz düġün olmaz diyen yāran
İder işbāt ra‘vī kışsa-i Mecnūn [u] Leylāda
11. Hele Ferhād u Şīrīn kışsasın bir hoşca söyledi
İşitdim bir gice naql eyledi tertīb-i helvāda
12. Demegin soñradan burnun büyüdü ba‘zı nev-devlet
İcābet itmez oldu da‘vet-i ecnās u efrāda
13. Kibārīn loğması olmağla aħbāba ġurūr itdi
Unutdı açlıġı hengāmını her ‘ıyd-ı aşfāda
14. Bu şınıfıñ gerçi vaq‘ī vāk‘ā çendan degil mer‘ī
Velekin ehl-i cāhe iktizā eyler hafāyāda
15. Gerek kendiñ gerek üstādı şandalcı hilyelikde
Naẓīrin görmedik yokdur diyen çokdur aħbāda
16. Qadīmī hāşimī Şa‘lebcī İsmā‘īli ġuş itdik
Daħī Geredalı İbrāhīmi görmüşdük ber ü sāde
17. Qamū Şeh-nāme ġüyān ser-ġüzeşt naqlinde ‘ācizler
Gelüb eyvāllāh itmesünler aña naql-i kışsāda
18. Ya istişkāl-i şemm itmiş ola ya kıllet-i ücret
Dimāğ itmezdi ġüyā meclis-i a‘yān-ı emcāda
19. Vesāyıtla gelürdi meclis-i yārāne da‘vetle
Gönülsüz naql iderdi kışsa-i bezm-i mu‘allāda
20. Kıırılmışdı ivezden enf-i istikbārı fi’l-cümle
Faķīri her kişi ġorlardı ġor ġor didi rü’yāda

[12a]

21. Misāfir olamazdı ‘illet-i enfiyye ġavfiyle
Anıñçün qalmaz oldu itse de da‘vet aħibbāda

22. Yaş almış müsinn adam idi ‘övr itse bercâdır
Şeker itse ‘aceb mi farṭ-ı keyfiyetle memşâda
23. Fenâyide olur ki bir zamân sekiz fūrūş oldu
Hele şâfî ‘aḳide pîr idi hengâm-ı bernâda
24. Şalâh-i hâline ismi gibi evzâ‘ ı şâhiddir
Bulur elbet cezâ-yı lâyıḳnîñ dünyâ vü ‘uḳbâda
25. Ferâgat eylemek isterdi kâr-ı jâj-ḩâyiden
ḩaber almaḳ gerek bir sūd-ı bâḳî bezm-i me’vâda
26. Ne yârâna ṭuyurdu ne aḩibbâya vedâ‘ itdi
Bu hengâm-ı şitâda berf u bārân belâ yâda
27. Ḳoyub cemi‘ yet-i sūr-ı fenâyı irtihâl itdi
Mülâḳât isteyüb aḩbâbına ol bezm-i vâlâda
28. Ḳarîñ-i raḩmet olsun şandâlyen pūş kodı gitti
Ḳanı Şâlih gibi bir aḡzı düz bu bezm-i dünyâda
29. ḩudâ maḩveyleyüb lâf-ı güzafîñ baḩr-i raḩmetle
Muraşsa‘ ı şandeli iḩsân ide Firdevs-i a‘lâda
30. Şîve ḩanden idi ol fırḩanıñ bu bezm-i fânide
N’ola kürsî-nişîn-i ‘adn olursa ‘afv-ı Mevlâda
31. Vefâtüñ gūş idüb târiḩ-i fevtin didi yârâni
Eridi ḳalmadı Şekerci Şâlih ḩây-ı dünyâdâ

226 185 533 129 16 74

1163

48. 225

Hezec

Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün

[Ġazel]

[NĀBĪ]

²²⁵ Nābî D., G. 754 (9 B.), c.2, s.1026-1027

1. Şükûh-ı salţanatdur şevket-i şâhâne şâhâne²²⁶
     ‘Uluvv-ı menķabetdür himmet-i merdâne merdâne²²⁷
2. İder miydi meger rindân-ı meclis leb-be-leb hem-râz
     Döneydi durmayaydı²²⁸itdügi peymâne peymâne
3. Ķarâr itsün mi esbâb-ı ferâhim-kerde-i endüh
     Ķoyub sâķī getürdi²²⁹ bādeyi²³⁰ meydâne²³¹ meydâne
4. Nedür bu ıztırabuñ pây-ı şem‘ -i bezmde bilmem
     Fedâ-yı bâl ü perden şoñra ey pervâne pervâ ne
5. Me ‘âliñ²³² fehme taḥşîl itmedükçe ķuvvet-i idrâk
     Baķub²³³ n’itsek gerekdür bilsem ey dîvâne dîvâne²³⁴

[12b]

6. İder ‘âşîķ egerçi ketme kūşîş süz-ı pînhânın
     Velî rüyındaki bu reng-i ayva yâ ne âyâ ne
7. Ķo dil ķalsun ḥayâl-i zülf ile zindân-ı hicrânda
     Olur cây-ı selâmet düzd-i nâ-tersâne²³⁵ tersâne
8. Egerçi farķ ider nân-ı ķevini nân-ı gendümden
     Dimez şüfî bulursa dest-res biryâne biryâne²³⁶
9. Gider **Nâbî** murâduñ destine²³⁷ pîrân-ı ṫarîķatden
     Hemân eyle tevessül dâmen-i rindâne²³⁸ rindâne

²²⁶ şâhâne: şâhâna **D.**

²²⁷ merdâne: merdâna **D.**

²²⁸ durmayaydı: ṫurmayaydı **D.**

²²⁹ getürdi: götürdi **D.**

²³⁰ bādeyi: bāde(y)i **D.**

²³¹ meydâne: meydâna **D.**

²³² me ‘âliñ: me ‘âlin **D.**

²³³ baķub: baķup **D.**

²³⁴ dîvâne: dîvâna **D.**

²³⁵ nâ-tersâne: nâ-tersâna **D.**

²³⁶ biryâne biryâne: büryâne büryâne **D.**

²³⁷ destine: deste **D.**

²³⁸ rindâne: rindâna **D.**

49. ²³⁹

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

[Ġazel]

NĀ 'İLĪ ²⁴⁰

1. Rūḥ yok şavma' anuñ pîr-i ' abā-pūşında
Hāl var meykedenuñ rind-i kadeḥ -nūşında
2. Neşve-i ' ışkı bulur mıştaba-i ' irfānun
Kimisi ayıgında²⁴¹ kimi ser-ḥoşında²⁴²
3. ' Ayb bulmazdı kadeḥ-keşlere zāhid görse
İsm-i Settārı celī ḥaṭṭ ile ser-pūşında
4. Özgedür ḥavşalası bāde-keşān-ı ' aşkun²⁴³
Feyz-i āgāhi-i dil var yine medhūşında
5. Zāhidūñ ḥiffetine²⁴⁴ rūḥ şıķılmazdı hiç²⁴⁵
Olmasa ḥırķa-i tezvîr ü riyā dūşında
6. ' Ālem-i kevn ü fesāduñ bulunur Nā 'ilīyā
Gāh nişinde şafā vü gāh keder²⁴⁶ nūşında

50. ²⁴⁷

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

[Ġazel]

ŞABRĪ

²³⁹ Nā 'ilī D., G. 322 (6 B.), s. 520-521

²⁴⁰ Divanda noktalı transkripsiyon harfler noktasız gösterilmiştir.

²⁴¹ ayıgında: lāy u humında **D.**

²⁴² ser-ḥoşında: ser-cūşında **D.**

²⁴³ ' aşkun: ' ışkun **D.**

²⁴⁴ ḥiffetine: sıkletine **D.**

²⁴⁵ hiç: eger **D.**

²⁴⁶ şafā vü gāh keder: keder geh safā **D.**

²⁴⁷ Sabrī DT., G. 43 (5 B.), s. 326-327

1. Pençesin ikide bir kākülüne şāne şunar
Ġāfil olmasun aña bu dil-i dīvāne şunār
2. Öbdürür²⁴⁸ ‘arızıñ aġyāra lebiñ ‘uşşāķa
Ġüli huşyāra²⁴⁹ virir sāġar-ı mestāne²⁵⁰ şunar
3. Ehl-i dil ħūn-ı cigerle ele bir cām alsa
Çarġ destinden alur²⁵¹ anı da nā-dāna şunar
4. Nesne umma felegiñ²⁵² ħūşe-i pervininden
Dehr-i dūn şanma ki ehl-i hünere dāne şunar
5. Sāķi²⁵³-i bezmimiziñ ‘ömri cok²⁵⁴ olsun gerci
Şabriye zehr virir²⁵⁵ ġayrıya²⁵⁶ peymāne şunar

[13a]

51. ²⁵⁷

Remel

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

Bir ihtiyār odabaşı laġz-ı sāl-i ġuzeştede şadra‘ zama virdigi ‘arz-ı ħāl ħoş-me’āl

şuretidir

[Ġazel]

[FEVZĪ-İ PİRĪ]

1. Devr-i çarġ ile zūhūr itdikçe beyāñ sāl u şūhūr
Ĥātem-i mihr-i melāġat ile kıl kesb-i sūrūr
2. Necm-i iķbāliñ ola burç-ı felekde pūr-ziyā

---

²⁴⁸ öbdürür: öpdürür **DT.**

²⁴⁹ huşyāra: hüşyāra **DT.**

²⁵⁰ mestāne: mestāna **DT.**

²⁵¹ alur: alup **DT.**

²⁵² felegiñ: felegüñ **DT.**

²⁵³ sāķi-i bezmimiziñ: sāķi-i bezmümüzüñ **DT.**

²⁵⁴ cok: çok **DT.**

²⁵⁵ virir: virür **DT.**

²⁵⁶ ġayrıya: illere **DT.**

²⁵⁷ Fevzi-i Piri’ye ait bir divan ya da akademik çalışma tespit edilememiştir.

Cümle maqşūduñ müyesser eylesün Rabb-i Ğafūr

3. Kūşe-i beytimde qalmamaq eyle nān-ı ‘azīz

Bende ki ehl-i ‘ıyālīm eylediler bī-ħuzūr

4. Ğaylī demdir pīrezen bānū ile ğavġādayız

Zevqe dā’ir lu‘b-i fāħir beytimizden oldı dūr

5. Māşe-i darbı eyledi cismim mişāl-i ābanus

Şīsecigimdür ‘ilācı didi bir merd-i vufūr

6. Kendime on kīle kendim ğālibā eyler vefā

Beytime ħırmende dāne taşırım mānend-mūr

7. **Fevzī-i Piri** ‘alīlim merħamet kıl hālīme

‘Arz-ı hālīm lāle-veş cāk itme sulţānım buyur

52. ²⁵⁸

Remel

Fe‘ilātün / Fe‘ilātün / Fe‘ilātün / Fe‘ilün

[Müfred]

MÜNİF

1. Lāf urub söyler imiş ħalka kūçük .....²⁵⁹

Fülk-i inşāda re’isim hele ben Nūħ .....²⁶⁰

53. ²⁶¹

Remel

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

ŞARĖI-YI ‘AŞİRĀN

[DÜRRI]

1. Pārelendi pençe-i cevriñle dāmānım yeter

İndi tā dāmānım cāk giribānım yeter

²⁵⁸ Bu şiirin şairinin kimliġi tespit edilememiştir.

²⁵⁹ Bu kelime sayfanın sonuna denk geldiġinden okunamamaktadır.

²⁶⁰ Bu kelime sayfanın sonuna denk geldiġinden okunamamaktadır.

²⁶¹ Bu şiirin şairinin kimliġi tespit edilememiştir.

- Ꞑıl beni bir kerre manzūr-ı niġāh-ı iltifāt
İtme istiġnā yeter lütf eyle sulţānım yeter
2. Cünki bir sulţān-ı ħüsne müntesibdür her gedā
Asitānından beni Ħaġġ itmesün bir dem cüdā
İstemem başımda memdūd olsa ger zıll-i ħümā
Baña ser-tācım efendim şāh-ı şevbānım yeter
3. Yār ile maĥfice şoĥbet eylesek aġyārsız
Ħāşilī ol ġonceyi ġülşende acsaġ ħārsız
Dürriyā bir ħabbeye almam cihānı yārsız
N'iylerim dünyā metā' iñ baña cānānım yeter

54. ²⁶²

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

[Şarkı]

ĦÜSEYNİ SEYYİD NÜĦ

1. Sūzişim itme füzün ħüsnuñe zīnet virme
Āteşim baña yeter sen de ħarāret virme
Ne bilür lezzet-i dīdārıñı āyine senüñ
Ni' metiñ ħadrini bilmezlere ni' met virme
2. [Sūzişim itme füzün ħüsnuñe zīnet virme
Āteşim baña yeter sen de ħarāret virme]
²⁶³Zühdiñi alana şat istemezüz luţf eyle
Zāhidā bezmümüze gelme küdüret virme

[13b]

²⁶² Ħüseyni Seyyid Nüh'a ait bir divan ya da akademik çalışma tespit edilememiştir.

²⁶³ Mecmuanın sol alt köşesine derkenar olarak yazılmıştır.

55. 264

Müctes

Mefā' ilün / Fe' ilātün / Mefā' ilün / Fe' ilün

[Ġazel]

BAYĀTĪ

1. Ne gülsitāna gidersin 'azīmetüñ kimedir
Mişāl-i cūy 'aceb kim bu sür' atin kimedir
2. Hilāl-i rūzeve döndüm ben intizārīñla
Bu şeb yine seniñ ey mäh niyetiñ kimedir
3. Umūr-ı nāzına meşgūl iken o şāh-ı hūsn
Firāk nāme-i 'aşk hikāyetiñ kimedir
4. Kime şıgār olur şubh-u şādık sineñ
Çün afitāb-ı tecellī tal' atin kimedir

56. 265

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

[Ġazel]

ŞABĀ

[Şahhāf Rüşdī]

1. Ġamze-i hancer be-kef ü tarz-ı nigeh mestāne
Beni mecrūh-ı sitem itdi o meh mestāne
2. Olmasa sünbül eger mest-i şemīm-i zülfün
Böyle olmazdı perişān küleh mestāne

57. 266

---

²⁶⁴ Bayātī'ye ait bir divan ya da akademik çalışma tespit edilememiştir.

²⁶⁵ Şabā başlığıyla kaydedilen bu şiirin Şahhāf Rüşdī'ye ait olduğu tespit edilmiştir. (bkz. Kaynakça).
Şahhāf Rüşdī YL., G.149 (5 B.), s. 234

²⁶⁶ Bayātī'ye ait bir divan ya da akademik çalışma tespit edilememiştir.

Muzâri

Mef'ûlü / Fâ'ilâtü / Mefâ'ilü / Fâ'ilün

[RUBÂ'Î]

BAYÂTÎ

1. Hatt zâ'il itdi hüsniñü ben kaçdayım dağî
Gün batdı gitdi seyr-i kemân-keşdeyim dağî
Yâ dest-i üstüñ ānına döndi dil-i za'if
Ben yâr için eliyle keşâkeşteyim dağî

58. ²⁶⁷

Remel

Fâ'ilâtün / Fâ'ilâtün / Fâ'ilâtün / Fâ'ilün

[Ġazel]

HĀKİM

1. Çehre-i zerdim yeter aşkıñ nişânın görmege
Tövbe-kâr oldum zamânın mihr-nânın görmege
2. Gūiyā mazmūn-ı vaḥşīdir ki gelmez ḥātıra
Ḥasretiz erbāb-ı ṭab' iñ kām-rânın görmege
3. Çākcākız şūret-i mihrāb-veş ḥamyāzeden
Cebhe-i fersā-yı sūcūduz ebrūvânın görmege
4. Gūiyā mūy-şifat müjgān-ı çeşmim serteser
Perde-i tedbīr-i ḥayretdir miyânın görmege
5. Hatt-ı ruḥsārīñ yeter firāz māy-ı i' tibār
Şafḥa-i ümmīdimiñ berg-i ḥazânın görmege
6. Hākīmā arāyiş-i gülşen görünmez aşıka
Nev-güşüde gül yeter dağ-ı nihânın görmege

59. ²⁶⁸

²⁶⁷ Hākīm'e ait bir divan ya da akademik çalışma tespit edilememiştir.

²⁶⁸ Bu şiirin hangi şaire ait olduğu tespit edilememiştir.

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

BEYT ²⁶⁹

[LĀ-EDRĪ]

1. Dili cānān ile yek-reng idegör vuşlatda
Her zamān bir yere tenhā iki ḥasret düşmez

[14a]

60. ²⁷⁰

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

TĀRĪḤ-İ HİCR²⁷¹

[LĀ-EDRĪ]

1. Şikenc-i ḳahr ile itdi dilim şikest ü figār
Frenk-tab' -ı ' abūs lehçe-i girān-güftār
2. Mülevveş itdi vücūduyla mesned-i ḳalemi
Nice zamān keşir olub gūşe-gir-i ḳarār
3. Remide-ḥāṭır idüb cümle ḥāme-dārānı
Ser-a-ser olmada nuṭḳı dile nişter-i āzār
4. Nemçe vü Mosḳovdan işidirisem şāyān
Ḥarāb-sāz-ı derūndur o bed-nişār-ı Macar
5. Efendilik olub isnād o echel-i dūna
Ger kapdığım ola nāmı Ḳoştanti yāḥūd ḳasbār
6. Ṭabī' at yoḥsulı ' irfān zügürdi bir kāfir
Ṭaraf-giri olanda kendisi gibi murdār
7. Bir iki pister zir-i cenāḥa almaḳ ile

²⁶⁹ Mecmuanın sağ alt köşesine derkenar olarak yazılmıştır.

²⁷⁰ Bu şiirin hangi şaire ait olduğu tespit edilememiştir.

²⁷¹ Bu şiirde genel olarak vezin hatası görülmektedir.

Medār-ı faḥr ider ‘unfī o pāy-zen mekkār

8. Bu deñlü sāl-ḥürdelikle o ‘azāzil-i nesīk

Ger sene çeşmine olmaz ‘ilāc meger ḥāk-i mezār

9. Yeter belā-yı ‘azīm kendüye inkisār ehl-i ḳulüb

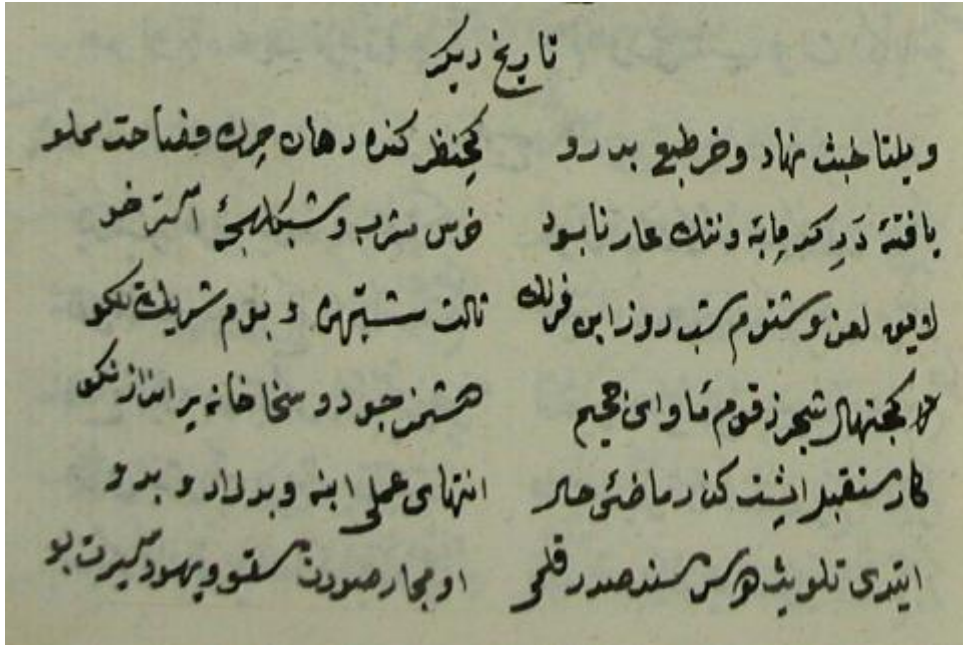
Ḥāk-i māl olur elbet mişāl-i mürde-i ḥumār

10. Tefe’ül eyleyecek düşdü bu muşarah tārīḥ

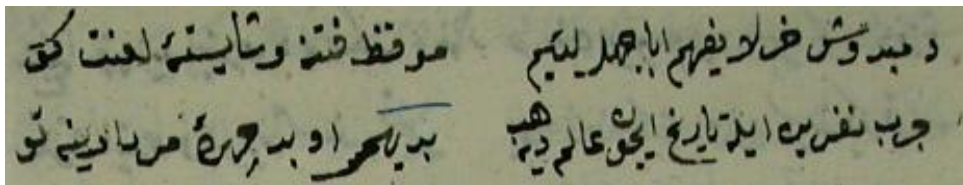
Ola la‘ netle bir yarār leyl ü nehār

61. 272

TĀRĪḤ-İ DİĞER

[14b]

²⁷² Farsça bir tarihtir.

Muzāri*Mef'ūlü / Fā'ilätü / Mefā'īlü / Fā'ilün*

[Ġazel]

ŞABİĦ

1. Gör ehl-i keyfi sinedeñ²⁷⁴ berş cekse de
Ekl eylemez ğıdasını şaqlar gerekse de
2. Ħulyāda daħi nā'il²⁷⁵ olunduqça²⁷⁶ manşıba
Çaldur kapuñda²⁷⁷ tırma tabl²⁷⁸ dünbelekse de
3. İbrām itme şüfre başında buyur diyü²⁷⁹
Böyle ta'am yenmez efendi kötekse de
4. Bir gürbe besle şöyle ki şalduqça²⁸⁰ pençesin
Şayd ide mür u mārı degül köstebekse de
5. Tek āsiyāb-ı devlete sa'y it koşulmaya²⁸¹
Tevfīk olunca dönderür²⁸² adam²⁸³ eşekse de
6. Ħaşr itme er iseñ²⁸⁴ ehl-i dile şoħbetün müdām
Ādem odur ki ülfet ider engerekse de
7. Güçdür nazīre Naqşī Efendiye²⁸⁵ ey Şabīħ
Nuṭk it hevā-yı ğazel bī-nemekse de
8. Cevlān-ġāh-ı arşa-i tevfiķde hemān
Rām olsun esb-i devlet aña başı bekse²⁸⁶ de

---

²⁷³ Şabīħ DT., G. 299 (8 B.), c.1, s. 784²⁷⁴ sinedeñ: esneyerek DT.²⁷⁵ nā'il: nāil DT.²⁷⁶ olunduqça: olunduqça DT.²⁷⁷ kapuñda: kapunda DT.²⁷⁸ tabl: tavul DT.²⁷⁹ diyü: deyü DT.²⁸⁰ şalduqça: şalduqça DT.²⁸¹ koşulmaya: koşulmağa DT.²⁸² dönderür: döndürür DT.²⁸³ adam: ādam DT.²⁸⁴ er iseñ: ersün DT.²⁸⁵ Muştafa Naqşī Muşabib-Hemedānī.²⁸⁶ bekse: pekse DT.

63. ²⁸⁷

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

[Gazel]

ŞABİH

1. Yeter kiş-i emelden tîr-i medd-i âh-ı ğam çekme
Döner kıddün kemāna çille-i saht-ı elem çekme
2. Hevesden keff-i yed kıl künc-i ' uzletden kıdem çekme
Esir olma hevā-yı nefsüne kıyd-ı nedem çekme
3. Dimağ itme bu tenbākū-yı kām-ı şîşe-i çarha
Şakın ol neşve-i pā-der-rikābı dem-be-dem çekme
4. Fenā-fillāhdur rāh-ı harem-gāh-ı bekā-billāh
Tarīk-i bî-hūdî-i ' aşkıda bîm-i ' adem çekme
5. Sebük-refâr-ı tecrîd ol girān-cān-ı ' alâikden
' Abeş-kār-ı cihānı yüklenüb bār-ı sitem çekme

[15a]

6. Te'emmül kıl müdām encām-ı devr-i bezm-i iqbāli
Harābāt-ı fenādan geç humār-ı cām-ı Cem çekme
7. ²⁸⁸ Sipeh-salār-ı ceyş-i ' ārifān-ı ' aşr olursañ da
Şabîhā hıttā-i mülk-i mübāhāte ' alem çekme

64. ²⁸⁹

Remel

²⁸⁷ Şabîh DT., G. 301 (8 B), c. 1, s. 786

²⁸⁸ Bu beyit divanda 8. beyittir.

²⁸⁹ Şabîh DT., G. 302 (9 B.), c.1, s. 787

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

BEYT ²⁹⁰

[ŞABİH]

1. ²⁹¹ Şüret-i eşyā verā-yı perdeden eyler zuhūr

Bağ hayāl-i zıll olan nağs-ı fenānuñ ' aksine

65. ²⁹²

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

[Ġazel]

[ŞABİH]

1. ²⁹³ ' Alāyıkdan²⁹⁴ ser-i sevdā-zedem āzād iken āhir

Beni zencir-i zülfün kayd [u] bendi kıldı divāne

2. ²⁹⁵ Yeter zıkr-i müdāmuñ tevbe-i şüreb-i şarāb olsun

Bırağ elden ayāğ-ı bādeyi döndür nemek-dāne

66. ²⁹⁶

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

[Ġazel]

[ŞABİH]

1. Vağt-ı ' işret gicedür rind-i mey-āşāme göre

Nā-münāsib görünür vağt-i diger şāme göre

67. ²⁹⁷

---

²⁹⁰ Beyt başlığı altında toplanan bu dizeler Şabih'in Divânındaki gazellerden alınmış beyitlerdir.

²⁹¹ Bu beyit divanda 5. beyittir.

²⁹² Şabih DT., G. 307 (7 B.), c.1, s. 792

²⁹³ Bu beyit divanda 4. beyittir.

²⁹⁴ ' alāyıkdan: ' alāikden **DT.**

²⁹⁵ Bu beyit divanda 6. beyittir.

²⁹⁶ Şabih DT., G. 308 (7 B.), c.1, s. 793

²⁹⁷ Şabih DT., G. 1 (7 B.), c.1, s. 473

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

[Ġazel]

[ŞABİH]

- 1.²⁹⁸ Ol kadar nezzārede çeşmün füsün-kār oldı kim
Lāl olup hayretle meşhūr oldı cādūlar saña
- 2.²⁹⁹ Çeşm-i şayyāduñ k'ola dām-efken-i merc³⁰⁰-i nigāh
Laḫza geçmez rām olur rem-gerde āhūlar saña

68. ³⁰¹

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

[Ġazel]

[ŞABİH]

- 1.³⁰² Ben ol ḫayrān-ı 'aşq-ı kıble-gāh-ı ebruvānum kim
Nazar kılsam ne semte gūşe-i mihrāb olur peydā

69. ³⁰³

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

[Ġazel]

[ŞABİH]

- 1.³⁰⁴ Āteşin ruḫsāruñ ey büt eylemezdi secde-gāh
Ḫāl-i Hindū-yı siyāhuñ olmasa āteş-perest
- 2.³⁰⁵ Hiç kābil mi namāz-ı 'aşq ola ḫüsn-i qābül

---

²⁹⁸ Bu beyit divanda 3. beyittir.

²⁹⁹ Bu beyit divanda 6. beyittir.

³⁰⁰ merc: mevc **DT.**

³⁰¹ Şabih DT., G. 13 (7 B.), c.1, s. 486

³⁰² Bu beyit divanda 3. beyittir.

³⁰³ Şabih DT., G. 25 (7 B.), c.1, s. 498

³⁰⁴ Bu beyit divanda 2. beyittir.

³⁰⁵ Bu beyit divanda 4. beyittir.

Almaduḡca³⁰⁶ eşme-i hūn-ı ciğerden āb-dest

70. ³⁰⁷

Muzāri

Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün

[Ġazel]

[ŞABİĦ]

1.³⁰⁸ Āḡir uruldum ol meh-i nā-mihribāna āh

Geldükçe bezme nāz ile ḡaner be-dest mest

71. ³⁰⁹

Müctes

Mefā'ilün / Fe'ilātün / Mefā'ilün / Fe'ilün

[Ġazel]

[ŞABİĦ]

1.³¹⁰ Tamām-ı neşveye sāki-i gül- izār gerek

Bu bezm-gāhda bī-zevḡ olan günāh ' abeş

72. ³¹¹

Hecez

Mef'ūlü / Mefā'īlü / Mefā'īlü / Fe'ülün

[Ġazel]

[ŞABİĦ]

1.³¹² Bī-dāniş olan zümre-i küttāb³¹³ baḡılsa

³⁰⁶ almaduḡca: almaduḡca **DT.**

³⁰⁷ Şabīḡ DT., G. 30 (5 B.), c.1, s. 503

³⁰⁸ Bu beyit divanda 2. beyittir.

³⁰⁹ Şabīḡ DT., G. 38 (5 B.), c.1, s. 512

³¹⁰ Bu beyit divanda 4. beyittir.

³¹¹ Şabīḡ DT., G. 20 (5 B.), c.1, s. 493

³¹² Bu beyit divanda 4. beyittir.

³¹³ küttāb: ḡüttābe **DT.**

Mānend-i qalem cehl-i mürrekkeb görünür heb

73. ³¹⁴

Müctes

Mefā' ilün / Fe' ilātün / Mefā' ilün / Fe' ilün

[Ġazel]

[ŞABİH]

1. ³¹⁵ Ne kı̄l ü kı̄l dükendi ne faşl olundı maqāl³¹⁶

Yazıldı mebhāş-ı haṭṭuñda bī-ḥisāb kitāb

[15b]

74. ³¹⁷

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

[Ġazel]

ŞABİH³¹⁸

1. Ol³¹⁹ gül-i hūrşid ile lāzımsa ḥüsn-i imtizāc

Olagör³²⁰ şeb-nem gibi meczūb-ı rūḥānī mizāc

2. ³²¹ Fūrkatūñle çeşm-i bīmāruñ gibi dil-ḥasteyem³²²

Ey ṭabīb-i cān devā-yı vaşille³²³ eyle ' ilāc

³¹⁴ Şabih DT., G. 23 (5 B.), c.1, s. 496

³¹⁵ Bu beyit divanda 2. beyittir.

³¹⁶ maqāl: cedel DT.

³¹⁷ Şabih DT., G. 43 (6 B.), c.1, s. 517

³¹⁸ Şabih başlığı altında toplanan bu dizeler Şabih'in Dīvānındaki gazellerden alınmış beyitlerdir.

³¹⁹ ol: o DT.

³²⁰ olagör: ola gör DT.

³²¹ Bu beyit divanda 5. beyittir.

³²² dil-ḥasteyem: dil-ḥasteyem DT.

³²³ vaşilla: vaşıl ile DT.

75. ³²⁴

Hecez

Mef'ülü / Mefā'ülü / Mefā'ülü / Fe'ülün

[Ġazel]

[ŞABİĦ]

1. ³²⁵ Rabṭ-ı dil idüb sâbıka-i 'ahd-i eleste³²⁶

Ey merd-i melâmet-zede kayd-ı cileden³²⁷ geç

76. ³²⁸

Remel

Fā'ilâtün / Fā'ilâtün / Fā'ilâtün / Fā'ilün

[Ġazel]

[ŞABİĦ]

1. ³²⁹ Neş'e³³⁰-i keyfiyyet-i 'aşk olamaz dilde nihân

Reng-i mestür³³¹ olur mı zâhidâ minâda hiç

77. ³³²

Müctes

Mefā'ilün / Fe'ilâtün / Mefā'ilün / Fe'ilün

[Ġazel]

[ŞABİĦ]

1. ³³³ Hemân muhâsebe-i nefse şarf-ı evḳat it

'Abeşdür eyleme ey dil yeter ḥesâb-ı feraḥ

³²⁴ Şabîḥ DT., G. 39 (5 B.), c.1, s. 513

³²⁵ Bu beyit divanda 2. beyittir.

³²⁶ eleste: Eleste **DT.**

³²⁷ cileden: çileden **DT.**

³²⁸ Şabîḥ DT., G. 40 (8 B.), c.1, s. 514

³²⁹ Bu beyit divanda 4. beyittir.

³³⁰ neş'e: neşve **DT.**

³³¹ reng-i mestür: rengi mey mestür **DT.**

³³² Şabîḥ DT., G. 46 (9 B.), c.1, s. 521

³³³ Bu beyit divanda 7. beyittir.

2.³³⁴ Nuḳūd-ı ʿömri şaḳın virme māl-i ḥūlyāya³³⁵

Seni fütāde-i iflās ider ḥesāb-ı feraḥ

78. ³³⁶

Hezec

Mefāʿilün / Mefāʿilün / Mefāʿilün / Mefāʿilün

[Ġazel]

[ŞABİH]

1.³³⁷ Biri cehl-i mürekkeb birisi ḥod-sāde-dil-meşreb

Ne ḥikmet bir birinden ḳaṭʿ ā³³⁸ ayrılmaz ḳalem kāḡaḍ³³⁹

2.³⁴⁰ Ḳalem levḥ olmasaydı bir birine lāzum [u] melzūm

İder miydi lüzūmen iltizām ehl-i ḳalem kāḡaḍ³⁴¹

3.³⁴² Dil-i şeydā o kātib şūḥına bir meşḳ-i dīvānı

Şunub her dem niyāzıyla³⁴³ o merfūʿ üʿl-ḳalem kāḡaḍ³⁴⁴

79. ³⁴⁵

Muzāri

Mefʿülü / Fāʿilätü / Mefāʿilü / Fāʿilün

[Ġazel]

[ŞABİH]

1.³⁴⁶ Eñ aḳrebünden olma emīn eyle iḥtirāz

³³⁴ Bu beyit divanda 8. beyittir.

³³⁵ māl-i ḥūlyāya: mālīḥūlyāya DT.

³³⁶ Şabīḥ DT., G. 62 (13 B.), c.1, s. 538-539

³³⁷ Bu beyit divanda 5. beyittir.

³³⁸ ḳaṭʿ ā: ḳaṭʿ en DT.

³³⁹ kāḡaḍ: kāḡaḡ DT.

³⁴⁰ Bu beyit divanda 6. beyittir.

³⁴¹ kāḡaḍ: kāḡaḡ DT.

³⁴² Bu beyit divanda 10. beyittir.

³⁴³ niyāzıyla: niyāz eyler DT.

³⁴⁴ kāḡaḍ: kāḡaḡ DT.

³⁴⁵ Şabīḥ DT., G. 75 (6 B.), c.1, s. 553

³⁴⁶ Bu beyit divanda 4. beyittir.

‘Akrab³⁴⁷ gibi şokan kişiyi akrabasıdır

80. ³⁴⁸

Hezec

Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün

[Ġazel]

[ŞABİĦ]

1.³⁴⁹ Nevā-sāz-ı neşāṭ ol tā-be-key dem-bestesin sāķī

Ħamūş olduķca sen meclisde neyler dāğ-ber-dildür

81. ³⁵⁰

Muzāri

Mef‘ ulü / Fā‘ ilātü / Mefā‘ ilü / Fā‘ ilün

[Ġazel]

[ŞABİĦ]

1.³⁵¹ Düşme hevā-yı cāha kim encāmı āhdür

Fıkr-i emel derüne me’āl-i elem gelür

82. ³⁵²

Remel

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

[Ġazel]

[ŞABİĦ]

1.³⁵³ Dem urub³⁵⁴ āteş-nevā evc-i maķām-ı ‘aşķdan

---

³⁴⁷ ‘akreb: ‘akrab **DT.**

³⁴⁸ ŞabīĦ **DT.**, G. 80 (12 B.), c.1, s. 558

³⁴⁹ Bu beyit divanda 4. beyittir.

³⁵⁰ ŞabīĦ **DT.**, G. 87 (5 B.), c.1, s. 566

³⁵¹ Bu beyit divanda 3. beyittir.

³⁵² ŞabīĦ **DT.**, G. 94 (7 B.), c.1, s. 573

³⁵³ Bu beyit divanda 4. beyittir.

³⁵⁴ urub: urup **DT.**

Sâz-ı hâmem nây-ı Mevlânâ ile dem-sâz olur

83. ³⁵⁵

Remel

Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilün

[Ġazel]

[ŞABİH]

1.³⁵⁶ O büt-i ' işve-pereste hiç urılmaz mı gören

Müjesi dest-i fireng-i nighinde mec olur

84. ³⁵⁷

Remel

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

[Ġazel]

[ŞABİH]

1. Tekye-gâh-ı tende dil bir çille-keş dîvânedür

Hem qalender-rind ü hem şeyhâne hem ferzânedür

85. ³⁵⁸

Hecez

Mef' ülü / Mefâ' ilü / Mefâ' ilü / Fe' ülün

[Ġazel]

[ŞABİH]

1.³⁵⁹ Mestüz mey-i peymâne-i bezm-i ezeliiden³⁶⁰

Bu bağ-ı fenâda ebed³⁶¹ yoğ iken engür

³⁵⁵ Şabîh DT., G. 88 (5 B.), c.1, s. 567

³⁵⁶ Bu beyit divanda 2. beyittir.

³⁵⁷ Şabîh DT., G. 97 (11 B.), c.1, s. 576

³⁵⁸ Şabîh DT., G. 100 (5 B.), c.1, s. 579

³⁵⁹ Bu beyit divanda 3. beyittir.

³⁶⁰ ezeliiden: ezeliiden **DT.**

³⁶¹ ebed: ebedî **DT.**

2.³⁶² Şîrîn dehānuñ eşer-i nîş-i cefâsı

Bu şeş-ciheti itdi baña hâne-i zenbūr

[16a]

86. ³⁶³

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

[Ġazel]

ŞABİH ³⁶⁴

1.³⁶⁵ İntizârın³⁶⁶ şöyledür kim gerdiş-i nezzârede

Merdüm-i çeşmüm bakılsa noқта-i pergâr olur

87. ³⁶⁷

Hecez

Mef' ülü / Mefā' ilü / Mefā' ilü / Fe' ülün

[Ġazel]

[ŞABİH]

1.³⁶⁸ Āyîne-i ruḥuñda ḥâṭ oldukça rû-nümâ

Her āyîne vefâ görilür³⁶⁹ gösteriş budur

88. ³⁷⁰

Müctes

Mefā' ilün / Fe' ilātün / Mefā' ilün / Fe' ilün

---

³⁶² Bu beyit divanda 4. beyittir.

³⁶³ Şabîh DT., G. 101 (6 B.), c.1, s. 580

³⁶⁴ Şabîh başlığı altında toplanan bu dizeler Şabîh'in Dîvânındaki gazellerden alınmış beyitlerdir.

³⁶⁵ Bu beyit divanda 2. beyittir.

³⁶⁶ intizârın: intizâruñ DT.

³⁶⁷ Şabîh DT., G. 102 (5 B.), c.1, s. 581

³⁶⁸ Bu beyit divanda 2. beyittir.

³⁶⁹ görilür: görünür DT.

³⁷⁰ Şabîh DT., G. 104 (6 B.), c.1, s. 583

[Ġazel]

[ŞABİH]

- 1.³⁷¹ Ğ Aceb bu hāce-i dehrũn nedür bu hisseti kim
Metā^ç -ı kām-ı dilüm virse [nağd-ı] cān mı virür
- 2.³⁷² Semend-i bahtuña meydān virirse³⁷³ gerdün
Kef-i irādeñe ser-rişte-i Ğ inān mı virir³⁷⁴
- 3.³⁷⁵ Zamāne dil-beri ğaddār olur emīn olma
Tıyarsa meylũni cevır itmeden zamān mı virir³⁷⁶

89. ³⁷⁷

Remel

Fā^ç ilātũn / Fā^ç ilātũn / Fā^ç ilātũn / Fā^ç ilũn

[Ġazel]

[ŞABİH]

- 1.³⁷⁸ Her ħumunda³⁷⁹ muhtefi şad nāfe-i müşg-i Ĥuten
Ğ Anber-i sārādan ol perçem³⁸⁰-i mu^ç anber mu^ç teber

90. ³⁸¹

Müctes

Mefā^ç ilũn / Fe^ç ilātũn / Mefā^ç ilũn / Fe^ç ilũn

[Ġazel]

[ŞABİH]

1. Ne bād-bān [u] ne bād [u] ne nā-ħudā yüridür

---

³⁷¹ Bu beyit divanda 2. beyittir.

³⁷² Bu beyit divanda 3. beyittir.

³⁷³ virirse: virürse de **DT.**

³⁷⁴ virir: virür **DT.**

³⁷⁵ Bu beyit divanda 5. beyittir.

³⁷⁶ virir: virür **DT.**

³⁷⁷ Şabih DT., G. 108 (7 B.), c.1, s. 587

³⁷⁸ Bu beyit divanda 4. beyittir.

³⁷⁹ ħumunda: ħamında **DT.**

³⁸⁰ perçem: zülf **DT.**

³⁸¹ Şabih DT., G. 112 (10 B.), c.1, s. 591

Yem-i maḥabbete fülk-i dili Ḥudā yüridür
2.³⁸² Felek virirse³⁸³ de bir nīm cev kadar sāmān
Başında şoñra senüñ seng-i āsiyā yüridür

91. ³⁸⁴

Muzāri

Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün

[Ġazel]

[ŞABİḤ]

1.³⁸⁵ Çıkmış o ḥürī bāğ-ı İremden tıyulmadın
Bāb-ı behiştī³⁸⁶ boş yire³⁸⁷ Rıd̄vān açar kıabar³⁸⁸

92. ³⁸⁹

Remel

Fā'ilātün / Fā'ilātün / Fā'ilātün / Fā'ilün

[Ġazel]

[ŞABİḤ]

1. Ergānūn-ı vaḥdetüm deyr ü ḥarem bilmem nedür
Sīr-i āheng-i maḳāmum zīr ü bem³⁹⁰ bilmem nedür
2. Bī-ser ü pā berķ-veş rāh-ı fezā-yı 'aşķda
Germ-i reftārum 'aceb naķş-ı ḳadem bilmem nedür
3.³⁹¹ Şöyle ser-mest-i mey-i telḥ-ābe-i 'aşķum ki ben
Bāde-i şīrīn-güvār-ı cām-ı Cem bilmem nedür

³⁸² Bu beyit divanda 7. beyittir.

³⁸³ virirse: virürse **DT.**

³⁸⁴ Şabīḥ DT., G. 114 (5 B.), c.1, s. 593

³⁸⁵ Bu beyit divanda 3. beyittir.

³⁸⁶ behiştī: behiştī **DT.**

³⁸⁷ yire: yere **DT.**

³⁸⁸ kıabar: kıapar **DT.**

³⁸⁹ Şabīḥ DT., G. 121 (7 B.), c.1, s. 600

³⁹⁰ bem: bam **DT.**

³⁹¹ Bu beyit divanda 6. beyittir.

93. ³⁹²

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

[Ġazel]

[ŞABİH]

1. ³⁹³ Muḥāl ıqlīm-i tünde ³⁹⁴ ğamla āsāyış dil-i zāra

Mülūkūñ rāḥatı mülkinde düşmensizliğindendür

94. ³⁹⁵

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

[Ġazel]

[ŞABİH]

1. ³⁹⁶ Tebessümle ³⁹⁷ hüveydādur leṭafet la' l-i nābuñda

Şüküfte olmaduğça goncede ³⁹⁸ āşār-ı bñ olmaz

95. ³⁹⁹

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

[Ġazel]

[ŞABİH]

1. ⁴⁰⁰ Naḡd-i cān virsen alınmaz ḡāle-i mihr-i ⁴⁰¹ vefā

³⁹² Şabih DT., G. 123 (6 B.), c.1, s. 602

³⁹³ Bu beyit divanda 4. beyittir.

³⁹⁴ tende: tünde DT.

³⁹⁵ Şabih DT., G. 144 (8 B.), c.1, s. 624

³⁹⁶ Bu beyit divanda 3. beyittir.

³⁹⁷ tebessümle: tebesümle DT.

³⁹⁸ goncede: goncede DT.

³⁹⁹ Şabih DT., G. 155 (7 B.), c.1, s. 635

⁴⁰⁰ Bu beyit divanda 4. beyittir.

⁴⁰¹ -i: ü DT.

[Maṭlaʿ]

FAŞİH

1. Saʿ y ile rızkıñ ziyāde olması kabil degül

Ḳısmet-i rûz-ı ezelden ğayrısı hâşıl degül

99.⁴¹²

Hecez

Mefʿülü / Mefāʿilü / Mefāʿilü / Feʿülün

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Geh kabre geh ıtlâka düşer durma dil-i zâr

Bu ʿâlem-i ʿunşurda ʿaceb bü'l-heves oldum

100.⁴¹³

Hezec

Mefāʿilün / Mefāʿilün / Mefāʿilün / Mefāʿilün

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Ne yüzle haṭṭ-ı ber-âver sâde-rûya olınur terciḥ

Degüldür muʿteber âyîne-i pür-jeng şâfindan

101.⁴¹⁴

Remel

Fāʿilâtün / Fāʿilâtün / Fāʿilâtün / Fāʿilün

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Bir ivenmiş dest-i gül itmek vezâret-i mühr beni

Añladım bu sırrı ben bâzîçe-i fincândan

⁴¹² Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁴¹³ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁴¹⁴ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

102.⁴¹⁵

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

[Ġazel]

FAŞİH

1. Muḥarrem esrār-ı Mevlānā olur hem-rāz-ı ney
Evvelimiz hū pūç-mağz-ı bī-nevā dem-sāz-ı ney
2. Bu türābīn olalı feyz-i deminden māye dār
Perde-i şavtūn ḥüseyniye çıkardı sāz-ı ney
3. Nālesi tā evce çıksa evvelimiz 'uşşāğdan
Şūfiyānın olmaduqça sīnesinde-rāz-ı ney
4. Dem o dilden şāh-ı Manşūr⁴¹⁶ iledür nāmı bülend
Nağme-i sırrı-ı Ene'l-Ḥaqqdur leb-i i' cāz-ı ney
5. Böyle cünbüş-i sāz olmazdı 'aşāsı olmasa
Pīr-i çengī-i sipihriñ şāhid-i şeh-nāz-ı ney
6. Lūle olsa seyr-i āheng-i maḳāmāt-ı ezel
Perde-i encām-ı kārı 'aşqdır āğāz-ı ney
7. Ḥaşre dek dil mürdegānı ḥāb ḡafletden Faşih
Şūr-u İsrāfil-veş bīdār ider avāz-ı ney

103.⁴¹⁷

Hecez

Mef' ūlü / Mefā' ilü / Mefā' ilü / Fe' ūlün

BEYT

[LĀ-EDRĪ]

1. Hem meşreb-i hem-dem-i ārāma bezm-i fenāda

⁴¹⁵ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

⁴¹⁶ Ḥallāc-ı Manşūr. (bkz. Kaynakça).

⁴¹⁷ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

Yoğ ülfete⁴¹⁸ şâyeste mey-i ney gibi bir şey

104.⁴¹⁹

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

BEYT

[LĀ-EDRĪ]

1. Ne külāh itdi baña cām ile gör pīr-i muğān
Şoyub abdāl idüb kendüye dervīş itdi
2. Şīşe-i çarḥ içre mekrinden rehā bulmağ muḥāl
Çalabilür ādem görünce ol perī ruḥsāreyi
3. Piyāle cürh gibi ḳalmasun ayağda müdām
Bırağma göz göre elden yazığdır ey sākī

[17a]

105.⁴²⁰

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

[Ġazel]

FAŞİḤ

1. Ayağ-ı mücāsir-i keyfiyet-i ferdādan el çekdim
Bu ' işret-ḥānenün mest-i mey-i ' irfānyam şimdi
2. Gerekmez ehl-i hāle ṭavr-ı dervīşāneden ğayrı
Niğū-ter ḥālet olmaz važ' -ı ābdālāneden ğayrı
3. Mezākīñ o zerde dönse yine nuh kāse-i devrān
Şafa yoğ nüş-ı meyden buse-i cānāneden ğayrı

⁴¹⁸ Ġazel içerisinde tam okunaklı olmadığı için sağ tarafa derkenar olarak düzeltme yapılmıştır.

⁴¹⁹ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁴²⁰ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

4. Şanma gerdūn ehl-i dilden ŧimdi rū-gerdān olur

Vaz' geçer fütādı anıñ 'ādet-i dīrīnesi

106.⁴²¹

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

DİGER EBYĀT

[Ġazel]

[LĀ-EDRĪ]

1. Gāh gülşen gāh āteş ister ruhsāre-i cānānımız

Gül berāy digērān āteş berāy cān men

2. Derūnumda o denlü cāy-gīr olmuşdur ihlāşıñ

Ki yanında ęul olmağ dehre sultān olmağdan a' lādır

3. Tavāf-ı Ka'be-i kūyuñ be-ęavl-i bāķī-i merhūm

Derūn-ı dilde niyyet āb-ı zemzemden muşaffādır

4. Zebān-ı hāmede evşāfiñ evrād-ı şebān-rūzı

Derūn-ı dilde mihriñ şu' le-i dāę-ı süveydādır

5. Dilimde zikir ü fikrin hayāl-i şāhid-i halkıñ

Yazılmış bir kitāba naęęaş Yūsuf-la Züleyhādır

6. ęaşīde bir bahāne hem ğazel efşānedir ancağ

Ġarāz ihlāşımız şad kıla hāk-i pāye inhādır

7. Hūlūşum nice mümkündür murādımca edā ammā

Dil-ber-i iştiyāęa az çoğ ebyāt-ı tesellādır

107.⁴²²

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

⁴²¹ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁴²² Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir. Sünbül-zāde Vehbī'nin ve Seyyid Vehbī'nin divanında tespit edilememiştir.

[Kıta]

VEHBİ

1. Şehâ kaldır merd-i zülf-i semensâi süründürme
Düşürme hâke-i lütf it ehl-i sevdâyı süründürme
Sürünse gam degül ' aşıkâ ağıyâre hâcet ne
Yanunca gezmesün bari o rüsvâyı süründürme
2. Metâ' -ı vuşlatıñ cân ise de cānā bahāsın kes
Koma bir dürlü ' illet ehl-i ' aşkıñ mācerāsın kes
Olur olmaz dime şāfī cevāb eyle arasın kes
' Adālet vaqtidir şāhım bu da' vāyı süründürme

[17b]

3. Gedā-yı ' uşşāka zulm u cevri kânūn eyledin şimdi
Cefā tīgıyla deldin bağrımı hūn eyledin şimdi
Hevā-yı zülfüñ ile hālķı Mecnūn eyledin şimdi
Yesāğ it dehr içinde nām-ı Leylāyı süründürme
4. Seniñçün çekdigim derd ü belāyı bī-şumār eyle
Ya öldür ya hālāş eyle ya şar zaħmım tımār eyle
Ya şun la' lıñ meyinden bendeñe def' ĩ hamār eyle
Ya çal taşā kırılısun cām-ı şāhbā-yı süründürme
5. Behey zālīm gōñül tā haşre dek yanmam sürünsün mü
Yetişmez mi süründürdüñ daħı bir dem sürünsün mü
Bu hāl ile reh-i miħnetde hic adem sürünsün mü
Gel inşāf it yeter Vehbī-i şeydāyı süründürme

108.⁴²³

Remel

---

⁴²³ Bu şiirin hangi şaire ait olduğu tespit edilememiştir.

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

BEYT

[LĀ-EDRĪ]

1. Zerre maḥbūba meyl eyleme ḥazer kı l aḡlānı aşma
Ber-hezār olmaḡ dilersen ṭarīḡ-i 'āmdan şaşma

109.⁴²⁴

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

NA' T-I ŞERİF

[ZĀKİRĪ]

1. Esir-i na' r emvārım 'aceb bu ḥāle bed-kārım
Hevā ile henūz yādım
Girerim rāh-ı zārım yoḡ ne yüz ile saña varım
Eser ki ḡapuña geldim didiñ yā Rabb-i ḡaffāram
Seniñ ḡapuñ durur iken ya ben kimlere yalvaram
2. Ḥudāvendā sen ol Allah raḡmanirraḡımsin
Ḳamū aḡvālime vāḡıf ḡabirimsin başırimsin
Aḡışnā yā ḡıyāşü'l-müstaḡışsin dest-girimsin
3. Seniñ her ḡuşede zikriñ ider 'ibād u zühhādın
Kimi aḡfāya mazḡārdır kimi cehren oḡur adın
Ne eksile ḡazineñden ḡanı vehḡāb iken adın
4. Kelāmında didin **lā taḡnetū min raḡmetillāḡ**⁴²⁵
Elimde ḡüccetüm oldı temessük eyledim billah
Nice ḡaṭ' -ı ümmīd idem ki senden yā kerīmallah
5. Nice yüz biñ ḡünāḡ itsem ümmīdim kesmezem senden
Kelāmında muşarraḡadır didin **lā taḡnetū**⁴²⁶ benden

⁴²⁴ Genel olarak vezin hatası görülmektedir..

⁴²⁵ Zümer Suresi 53. ayet. Detaylı bilgi için bkz. Kaya, *Kur'an-ı Kerim (Orta Boy)*, 1.

⁴²⁶ Zümer Suresi 53. ayet. Detaylı bilgi için bkz. Kaya, *Kur'an-ı Kerim (Orta Boy)*, 1.

[18a]

Mübeşşer kı1 cemāliñi bu ruḥ çıkmadan tenden

6. Kuluñdur **Zākiri** derd-mend ey ʿālim-i dānā

Seniñ tevḥīdini eyler hevā ile gezer ammā

N'ola cürmini ʿafv itseñ saña müşrik itmedi ašlā

110.⁴²⁷

Remel

Feʿ ilātün / Feʿ ilātün / Feʿ ilātün / Feʿ ilün

LUĞAZ-I F R C

[LĀ-EDRĪ]

1. Nedir ol maʿden-i gevher nedir ol kân-ı nihān

Dehen-i laʿli-i Bedeḥşān ile birdir her ān

2. Ağzı birdir dili birdir leb-i şīrīn iki

Dişi çıkmış kocalanmış nitekim köhne zamān

3. Giydiği cāmeleri cümle siyāh aḥlasdır

Yedigi dürdür anıñ qarığı her dem mercān

Haftada bir şoyunur şanki mişāl-i dervīş

4. Dāʿimā gölgede perverde olur nāzıkdür

Yırde gökde degildir görünür hem nihān

5. Adamıñ başına devlet gibi bir yol doḡunur

Sürʿatle gicer kimse göremez andan nişān

111.⁴²⁸

3+4= 7'li Hece Ölçüsü

MAʿNĪ

⁴²⁷ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁴²⁸ Derkenar olarak sağ tarafa yazılan bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

[LĀ-EDRĪ]

1. Bildiñ mi ne āl oldu
Gün batdı zevāl oldu
Yār ile gecen günler
Heb cümle hayāl oldu

112.⁴²⁹

Müstefilātün / Müstefilātün

ŞARŪI

[BEHÇET]

1. Hüsniñde var iken bu aftābıñ
Kaldır uñanma cānā niķābın
Aşlı nedir bilmem bu hiçābıñ
Çal sende muṭrib çeng-i rebābıñ
(Seyr eyle oynasun gel yeter pertev-i tābıñ)
2. Baķ telli mültān ğāyet yaraşmış
Ol şırma ğīsū tā boydan aşmış
‘Uşşāķa şorma hayretle şaşmış
Çal sen de muṭrib çeng-i rebābıñ
3. Diķķatle seyr it ol şūh-ı devrān
Çarpar tūyuķdan kendin atar yan
Şıçrar nezāket ol yavru tavşan
[Çal sen de muṭrib çeng-i rebābıñ]
4. Hüsni güzel hem memdūh-ı akrān
Böyle oyunbāz rakķaş elān
Ben görmedim **Behçet** işte meydān
[Çal sen de muṭrib çeng-i rebābıñ]

---

⁴²⁹ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

113.⁴³⁰

Remel

Fe'ilātün / Fe'ilātün / Fe'ilātün / Fā'lün

BEYT

[LĀ-EDRĪ]

1. Ey gönül şahın-ı cemenle leb-i deryâ seyrin

Bir şanemle idegör kām alasm dünyâdan

[18b]

114.⁴³¹

Remel

Fe'ilātün / Fe'ilātün / Fe'ilātün / Fā'lün

BEYT

[LĀ-EDRĪ]

1. Gūş iden sem' neẓāfetle şadā-yı nāyı

Fehm ider rāz-ı dil Hāzret-i Mevlānāyı

115.⁴³²

Remel

Fe'ilātün / Fe'ilātün / Fe'ilātün / Fā'lün

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. Hüsüne itdi meh cār-dehi üftāde

Yedi yaşında yedi kullede dīzdār-zāde

---

⁴³⁰ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁴³¹ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

⁴³² Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

116.⁴³³

Muzāri

Mef'ūlü / Fā'ilätü / Mefā'īlü / Fā'ilün

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Elbetde şem' -i meclis-i iķbāl olan vücūd

Püf- kerde-i müsāra' at-ı rüzgār olur

117.⁴³⁴

Müctes

Mefā'ilün / Fe'ilätün / Mefā'ilün / Fe'ilün

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Şaķın şaķın leb-i endišeñ olmasun sūzān

Ĥayāl-i būs-ı ruĥ-ı tāb-dārı āteşdir

118.⁴³⁵

Muzāri

Mef'ūlü / Fā'ilätü / Mefā'īlü / Fā'ilün

RAĤMĪ

1. Oldum rübüde-dil girih-i ġisuvānına

‘Aķlum⁴³⁶ dolaşdı turre⁴³⁷-i ‘anber-feşānına

2. Bir kıl⁴³⁸ ķadarca⁴³⁹ şu diyecek ‘ayb görmedüm

⁴³³ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁴³⁴ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁴³⁵ Bursalı Raĥmī D., G. 199 (7 B.), s. 421-422

⁴³⁶ ‘aķlum: aklum **D.**

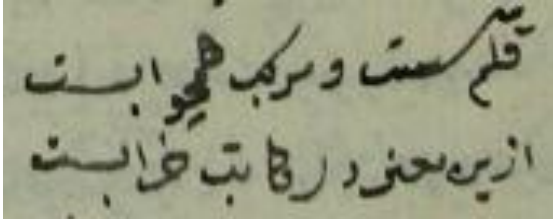
⁴³⁷ turre: turra **D.**

⁴³⁸ kıl: kıl **D.**

⁴³⁹ ķadarca: kadarca **D.**

- Diḡḡatle⁴⁴⁰ baḡdum⁴⁴¹ ol ŧanemũñ⁴⁴² mÿ miyānına
3. Döndüm kemāne⁴⁴³ keŧmekeŧ-i ārzũ ile
Ḥamyāze-riz-i ḥasret⁴⁴⁴ olub⁴⁴⁵ ebruvānına
4. İfŧā-yı rāza baŧladı çeŧm-i ġazāl⁴⁴⁶-i yār
Esrār-ı sīne döndi Geyik Dāstānına
5. Maḥrem⁴⁴⁷ sarāy-ı ḥāŧı⁴⁴⁸ ile ġoncanuñ⁴⁴⁹ hezār
Kesb-i vuḡũf⁴⁵⁰ itmedi rāz-ı nihānına
6. ŧutsun⁴⁵¹ mı cāy-ı bũlbũl-i zārı ġurāb⁴⁵² ḥayf⁴⁵³
Almıŧ raḡīb⁴⁵⁴-i rũ-siyehi yār yanına
7. Raḡmĩ⁴⁵⁵-i zār u ḥaste-dil⁴⁵⁶ ü nā-tũvān degũl
Dāġ⁴⁵⁷ olsa döyemaz⁴⁵⁸ felegũñ imtinānına

119.⁴⁵⁹

⁴⁴⁰ diḡḡatle: dikkatle **D.**

⁴⁴¹ baḡdum: bakdum **D.**

⁴⁴² ŧanemũñ: sanemũñ **D.**

⁴⁴³ kemāne: kemāna **D.**

⁴⁴⁴ ḥamyāze-riz-i ḥasret: hamyāze-riz-i hasret **D.**

⁴⁴⁵ olub: olup **D.**

⁴⁴⁶ ġazal: gazal **D.**

⁴⁴⁷ maḥrem: mahrem **D.**

⁴⁴⁸ ḥāŧı: hāsı **D.**

⁴⁴⁹ ġoncanuñ: goncanuñ **D.**

⁴⁵⁰ vuḡũf: vukuf **D.**

⁴⁵¹ ŧutsun: tutsun **D.**

⁴⁵² ġurāb: gurāb **D.**

⁴⁵³ ḥayf: hayf **D.**

⁴⁵⁴ raḡīb: rakīb **D.**

⁴⁵⁵ Raḡmĩ: Rahmĩ **D.**

⁴⁵⁶ ḥaste-dil: haste-dil **D.**

⁴⁵⁷ dāġ: dāġ **D.**

⁴⁵⁸ döyemaz: döyemez **D.**

⁴⁵⁹ Farsça bir beyittir.

120.⁴⁶⁰

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

NA' T-I NÜHÜFT

[İTRİ]⁴⁶¹

1. Sāyesi düşmez yire⁴⁶² bir böyle naḥl-i Ṭürsun
Mıhr-i 'ālem-gīrsin başdan ayağa nürsun
2. Tārik-i gülzār-ı 'ālem mālīk-i milk-i 'ādem
Münkirine maḥz-ı mātem mü'minīne sürsun
3. Sensin ol şeh⁴⁶³ kim Süleymānlar ḳapūnda mürdur
On sekiz biñ 'āleme ḥükm itmege⁴⁶⁴ me'mürsun

[19a]

4. El benim dāmen seniñ ey Raḥmeten-l'il-'ālemīn
Şöhretim 'işyān benim sen 'afv ile meşhürsun
5. Pādişāh-ı evvelīn ü ḳıble-gāh-ı āḥirīn
Evvel ü āḥir imāmü'l-enbiyā mezkürsun
6. Yā Resūlallah umarım diyesin rüz-ı cezā⁴⁶⁵
Gerḳi cürmüñ⁴⁶⁶ çokdur ammā İtriyā maḡfursun

---

⁴⁶⁰ İtrī Mak., N. (6 B.), s. 19-39

⁴⁶¹ İtrī'ye ait bir divan tespit edilememiştir. Bu şiir yapılan bir akademik çalışmada tespit edilmiştir. Detaylı bilgi için bkz. Türkān Alvan, "İtrī'nin Na'tının Şerhi", FSM İlmî Araştırmalar İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi 0, 2013, s. 19-39.

⁴⁶² yire: yere **Mak.**

⁴⁶³ şeh: şāh **Mak.**

⁴⁶⁴ ḥükm itmege: hükmetmeye **Mak.**

⁴⁶⁵ cezā: cezāda **Mak.**

⁴⁶⁶ İtrī'nin Dīvānında bu kelime "cürmüm" şeklinde okunmuştur.

121.⁴⁶⁷

Hecez

Mef'ülü / Mefā'ülü / Mefā'ülü / Fe'ülün

SEGĀH

[İlahi]

[ŞEMSEDDİN SİVASİ]

1. Ey gāfil⁴⁶⁸ uyan rihlet⁴⁶⁹-i nāgāhı unutma
Yol kōrkuludur⁴⁷⁰ kōrkusu⁴⁷¹ çok⁴⁷² rāhı unutma
2. Mağrūr⁴⁷³ oluben⁴⁷⁴ devlet-i⁴⁷⁵ dünyāya dayanma⁴⁷⁶
Şağın⁴⁷⁷ yitürüb⁴⁷⁸ dīniñi⁴⁷⁹ Allah'ı unutma
3. ⁴⁸⁰ Hālīkdan⁴⁸¹ utan rızqıñı⁴⁸² halkdan⁴⁸³ şağın⁴⁸⁴ umma
Bil Rabbiñi⁴⁸⁵ er-rızku⁴⁸⁶ alellah'ı unutma
4. ⁴⁸⁷ Güç etme gücün⁴⁸⁸ yetdügine⁴⁸⁹ gice vü gündüz
Nāgāh erişür⁴⁹⁰ āh-ı seher-gāhı⁴⁹¹ unutma

---

⁴⁶⁷ Şemseddin Sivāsī D., İ. 54 (11 B.), s. 125-126

⁴⁶⁸ gāfil: gafil **D.**

⁴⁶⁹ rihlet: rihlet **D.**

⁴⁷⁰ kōrkuludur: korkuludur **D.**

⁴⁷¹ kōrkusu: korkusu **D.**

⁴⁷² çok: çok **D.**

⁴⁷³ mağrūr: mağrur **D.**

⁴⁷⁴ oluben: oluban **D.**

⁴⁷⁵ -i: ü **D.**

⁴⁷⁶ dünyāya dayanma: dünyā-yı deniye **D.**

⁴⁷⁷ şağın: sakın **D.**

⁴⁷⁸ yitirüb: yitirib **D.**

⁴⁷⁹ dīniñi: dinini **D.**

⁴⁸⁰ Bu beyit divanda 9. beyittir.

⁴⁸¹ Hālīkdan: Hālıktan **D.**

⁴⁸² rızqıñı: rızkını **D.**

⁴⁸³ halkdan: halktan

⁴⁸⁴ şağın: sakın **D.**

⁴⁸⁵ Rabbiñi: rabbini **D.**

⁴⁸⁶ Er-rızku alellah: er-rızku alellah **D.**

⁴⁸⁷ Bu beyit divanda 4. beyittir.

⁴⁸⁸ gücün: gücün **D.**

⁴⁸⁹ yetdügine: yettiğine **D.**

⁴⁹⁰ erişür: erişir **D.**

⁴⁹¹ seher-gāhı: sehergāhı **D.**

5. ⁴⁹² Bu dār-ı fenā⁴⁹³ içre hevā yolları çokdur⁴⁹⁴

Şemsī yürü sen Hakk⁴⁹⁵, a giden rāhı unutma

122.⁴⁹⁶

Muzāri

Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün

BEYT

[LĀ-EDRĪ]

1. Bir kerre bana gelmediñ ey sāgar-ı neşāt

Bildim ki sende tābi' -i devr-i zamānesin

123.⁴⁹⁷

Remel

Fe'ilātün / Fe'ilātün / Fe'ilātün / Fe'ilün

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Gerçi çok halk miyānında tel ehli ammā

Görmedi kimse bunuñ gibi zarifāne kemer

124.⁴⁹⁸

Remel

Fe'ilātün / Fe'ilātün / Fe'ilātün / Fe'ilün

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Gāh sāķisi seher bādesi ki sāgarı yok

---

⁴⁹² Bu beyit divanda 11. beyittir.

⁴⁹³ bu dār-ı fenā: bu bāğ-ı cihān **D.**

⁴⁹⁴ çokdur: çoktur **D.**

⁴⁹⁵ Hakk: Hakk **D.**

⁴⁹⁶ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁴⁹⁷ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁴⁹⁸ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

Görmedim meclis-i maḫṣūdı tamām āmāde

125.⁴⁹⁹

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Şanma kim ḳābil-i tağyīr ola tertīb-i ḫakīm

Düşme bīhūde reh-i dağdağa-i tedbīre

126.⁵⁰⁰

Hecez

Mef' ūlü / Mefā' ilü / Mefā' ilü / Fe' ūlün

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. Kettān gibi fersūde olursamda olaydım

Tek ol büt-i sīmīn-tene pīrāhen olaydım

127.⁵⁰¹

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Ān-ı vāḫidde nice maḫrūm idi kim rāḫatdan

Şanemin ḫüsnünde olan ānını gör andan şor

[19b]

⁴⁹⁹ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁵⁰⁰ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁵⁰¹ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

128.⁵⁰²

Muzāri

Mef'ūlü / Fā'ilätü / Mefā'īlü / Fā'ilün

[Ġazel]

NĀBĪ

1. Ol ārzunuñ itme heves cüst-cūsına
Kim hāsidiñ mü'eddā ola güft-gūsına
2. Ol maṭlabuñ huşūlına la'net ki ṭālibi
Lāzım gele mürāca'at itmek 'adūsına
3. Ol mey ki neş'esinde ola bŷy-ı imtinān
Seng-i kazā ṭoḡunması hoşdur sebūsına
4. Bu hāne-i sitemde görŷlmış midür 'aceb
Dil-hāhı ŷzre nā'il olan ārzūsına
5. Ūmmīd-i luṭf maḡz-ı ḡaṭādur o şahşdan
Kim himmeti⁵⁰³ ḡaşır ide gerd-i gülūsına⁵⁰⁴
6. Fevt olmamaḡ murāduñ ise lezzet-i niyāz
Dil virme māh-pārelerin⁵⁰⁵ nīk-ḡūsına
7. Şābŷn-ı tevbeden olur imdād Nābiyā
Çirk-i pelās-ı ma'şiyetŷn şŷst ŷ şūsına

129.⁵⁰⁶

Hezec

Mefā'īlŷn / Mefā'īlŷn / Mefā'īlŷn / Mefā'īlŷn

[Ġazel]

[NĀBĪ]

⁵⁰² Nābī D., G. 681 (7 B.), c. 2, s. 970-971

⁵⁰³ himmeti: himmetini **D.**

⁵⁰⁴ gerd-i gülūsına: girŷ gelŷsına **D.**

⁵⁰⁵ māh-pārelerin: māh-pārelerŷn **D.**

⁵⁰⁶ Nābī D., G. 558 (10 B.), c. 2, s. 880-881

ŞĀ'İB⁵⁰⁷

1. ⁵⁰⁸ Hemān sen müstaḳīm ol çerḫ-i kec-revden hirās etme
Maḳām-ı rāsta virmez ḫalel kec-bīni-i ney-zen
2. ⁵⁰⁹ Görüb a' lāyı ednāya ḫaḳāretle nigāh itme
Ne mümkün⁵¹⁰ itmege zer mevḳi' inde itdūgin āhen
3. ⁵¹¹ Meger imdād ide⁵¹² feyż-i İlähī ḡaybdan yoḫsa
Ṭayanmaz bir muḫālif rūzgāra şevket-i gülşen
4. ⁵¹³ Sevād-ı cürm ile 'afv⁵¹⁴-ı Ḥudā'dan nā-ümīd olma
Ziyā-yı āftāba māni' olmaz isteyen⁵¹⁵ revzen

130.⁵¹⁶

Hecez

Mef'ūlü / Mefā'īlü / Mefā'īlü / Fe'ūlün

[Ġazel]

[NĀBĪ]

1. ⁵¹⁷ Cāmı kefi sāḳīde şikest olması yegdür
Ol bāde ki keyfiyyet-i minnet var içinde
2. ⁵¹⁸ Hicrān aña nisbetle şafā-baḫş-ı deründür
Ol meclis-i vuşlat ki meşakḳat var içinde

131.⁵¹⁹

Hecez

---

⁵⁰⁷ Bu gazel Nābī'nin divanında tespit edilmiştir.

⁵⁰⁸ Bu beyit divanda 2. beyittir.

⁵⁰⁹ Bu beyit divanda 6. beyittir.

⁵¹⁰ mümkün: ḳādir **D.**

⁵¹¹ Bu beyit divanda 8. beyittir.

⁵¹² ide: ise **D.**

⁵¹³ Bu beyit divanda 9. beyittir.

⁵¹⁴ 'afv: feyż **D.**

⁵¹⁵ isteyen: āhen-i **D.**

⁵¹⁶ Nābī D., G. 696 (7 B.), c. 2, s. 980-981

⁵¹⁷ Bu beyit divanda 3. beyittir.

⁵¹⁸ Bu beyit divanda 6. beyittir.

⁵¹⁹ Nābī D., G. 566 (8 B.), c. 2, s. 887-888

[Ġazel]

[NĀBĪ]

1. Yārūñ reviş-i hūş-rübāsın ne bilürsin
Ser tābe-ser-i ' işve-nümāsın ne bilürsin
2. Yok varduğūñ eṭrāfına ma' mūre-i ' aşkuñ
Ol memleketūñ āb u hevāsın ne bilürsin

[20a]

3. Zāhid yūri var şavma' ada çille-nişīn ol
Sen meykedenūñ zevk ü şafāsın ne bilürsin
4. Çok keşti-i ' işyānı çeker sāhil-i ' afve
Baħr-ı keremūñ mevc-i ' aṭāsın ne bilürsin
5. ⁵²⁰ Ol şu' bedenūñ zāhir-i āşārına⁵²¹ nāzır
Bu perdenūñ esrār-ı verāsın ne bilürsin
6. ⁵²² Ḥāl-i dil-i bīmārıñı⁵²³ ' arz eyle ḥakime⁵²⁴
Sen derdūñi gör yoḥsa devāsın ne bilürsin
7. ⁵²⁵ Olduñ ṭotalum müşteri-i cevher-i maqşūd
Ey müflis-i bī-māye bahāsın ne bilürsin
8. Daḥl eyleme hīç kimsenūñ aḥvāline Nābī
Ḥallākıñıñ⁵²⁶ esrār-ı kazāsın ne bilürsin

132.⁵²⁷

⁵²⁰ Bu beyit divanda 6. beyittir.

⁵²¹ āşārına: āşarına **D.**

⁵²² Bu beyit divanda 7. beyittir.

⁵²³ bīmārıñı: bīmārıñı **D.**

⁵²⁴ ḥakime: ḥakīme **D.**

⁵²⁵ Bu beyit divanda 5. beyittir.

⁵²⁶ Ḥallākıñıñ: Ḥallaķuñ **D.**

⁵²⁷ Nābī **D.**, G. 272 (7 B.), c. 2, s. 661-662

Hecez

Mef'ülü / Mefā'īlü / Mefā'īlü / Fe'ülün

[Ġazel]

NĀBĪ

1. Kālā-yı cihān germ-nigāh itmege degmez
El virmedi⁵²⁸[ḥayfā] diyü āh itmege degmez
2. Yā bāde-i gül-fām ola yā sīm⁵²⁹-i hoş-endām
Ādem dahı bir ğayrı günāh itmege degmez
3. Ālāyiş-i dünyā ile bu 'ömr-i 'azīzi⁵³⁰
Taẓyi' -i heves-kāri-i cāh itmege degmez

133.⁵³¹

Hezec

Mefā'īlün / Mefā'īlün / Mefā'īlün / Mefā'īlün

[Ġazel]

NĀBĪ

1. Nevāzişgār⁵³²-i biġāne vü cevri-ı aşinādan geç
Gel ey şūḥ-ı vefā-düşmen bu vaz' -ı nā-revādan geç
2. Degüldür kār u bār u⁵³³ cāh māni' kurb-ı Yezdāna
Ḥaşiri⁵³⁴ ālet-i kurb itme zāhid bu riyādan geç
3. Niyār-hizimden⁵³⁵ alur intikāmıñ⁵³⁶ āteşün⁵³⁷ ammā
Sen āhen-dillük itme sebkat itmiş mā-cerādan geç
4. Olursun dāver-i fermān-revā-yı mülk-i āsāyiş

⁵²⁸ virmedi: irmedi **D.**

⁵²⁹ sīm: şūḥ **D.**

⁵³⁰ ālāyiş-i dünyā ile bu 'ömr-ü 'azīzi: ma' lüm iken encām-ı cihān 'ömr-i 'azīzi **D.**

⁵³¹ Nābī **D.**, G. 38 (7 B.), c. 1, s. 482-483

⁵³² nevāzişgār: nevāzişkārī **D.**

⁵³³ u: -ı **D.**

⁵³⁴ ḥaşiri: ḥaşiri **D.**

⁵³⁵ niyār-hizimden: teber-hizimden **D.**

⁵³⁶ intikāmıñ: intikāmın **D.**

⁵³⁷ āteşün: āteşün **D.**

- Hele bir kerre ser-ḥadd-i cedel-ḥīz⁵³⁸-i recādan ge
5. utarsın⁵³⁹ szimi⁵⁴⁰ alsun⁵⁴¹ Şikest-i ḥāṭıruñ ber-cā
Tefāhur-gūne vaż' -ı imtinān-ı mūmiyādan ge
6. ⁵⁴² Őaḳın dārū-yı teslim u rızādan geme ey **Nābī**
Geersen⁵⁴³ bāde-i ğavġa be-dūŐ-ı iddi' ādan ge
7. ⁵⁴⁴ Füzūndur ma' den-i ' mr-i ' azīze arrı nef' inden
Zevāl⁵⁴⁵-i devlet-i pā-der-rikāb-ı iŐtihādan ge

[20b]

134.⁵⁴⁶

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

[Ġazel]

HAZRET-İ NĀBİ KUDDİSE SİRRUH

1. Pey-rev ol cümle peyamberlere Cibrīl gibi
İḥtiŐaŐ itme faa birine İncīl gibi
2. ⁵⁴⁷ o ḥaŐır gibi⁵⁴⁸ ayaġda alalum istemezüz
Kimsenüñ dūŐına bār olmaġı zenbīl gibi
3. ⁵⁴⁹ almıŐuz āteŐ u ābuñ arasında ḥayrān
albümüz rūŐen iken revġan-ı andīl⁵⁵⁰ gibi

---

⁵³⁸ cedel-ḥīz: cedel-ḥīz **D.**

⁵³⁹ utarsın: utarsañ **D.**

⁵⁴⁰ szimi: pendümi **D.**

⁵⁴¹ alsun: alsın **D.**

⁵⁴² Bu beyit divanda 7. beyittir.

⁵⁴³ geersen: geerseñ **D.**

⁵⁴⁴ Bu beyit divanda 6. beyittir. Mecmuada ise derkenar olarak sol tarafa yazılmıştır.

⁵⁴⁵ zevāl: nevāl **D.**

⁵⁴⁶ Nābī **D.**, G. 848 (8 D.), c. 2, s. 1095-1096

⁵⁴⁷ Bu beyit divanda 3. beyittir.

⁵⁴⁸ gibi: olub **D.**

⁵⁴⁹ Bu beyit divanda 2. beyittir.

⁵⁵⁰ andīl: ındīl **D.**

4. ⁵⁵¹ Ğayre nef̄ oldı biz itdükçe teraqq̄ı ancağ
Hāk-māl olduğumuz ƣaldı bize Nīl gibi
5. ⁵⁵² Üstüḥ̄ān ile Hümā gibi yūri ḥursend ol
Ne virürler bu şikem-ḥārlıġa⁵⁵³ fīl gibi
6. ⁵⁵⁴ Olmadan Ebrehe-veş seng-zen-i Ka^ˆbe-i dil
Düşmen-i Ka^ˆbe'ye ur sengi ebābīl gibi
7. ⁵⁵⁵ Ser-i sünnideki destār gibi yek-reng ol
Yūri terk eyle dü-reng olmaġı mendīl gibi
8. Ğayrinūñ itmek içün çeşmini rūşen Nābī
Rū-siyāh olmadayuz sürme ile mīl gibi

135.⁵⁵⁶

Remel

Fe^ˆilātün / Fe^ˆilātün / Fe^ˆilātün / Fe^ˆilün

[Ğazel]

NĀBĪ

1. Gerçi gencine-i ^ˆālemde cevāhir bulunur
Cevher-i ^ˆilm⁵⁵⁷ ile ārāste nādir bulunur
2. Hünerüñ var ise bir şehirde bir ^ˆārif bul
Yoḥsa⁵⁵⁸ her ƣaryede bir nice bahādır bulunur
3. ⁵⁵⁹ Her zamān ḥātıra endīşe-i rāḥat gelmez
^ˆĀdet-i şehir budur mü' min ü kāfir bulunur
4. ⁵⁶⁰ Güç neşātuñ ƣademin ƣalbe alışdurmağdur

⁵⁵¹ Bu beyit divanda 5. beyittir.

⁵⁵² Bu beyit divanda 6. beyittir.

⁵⁵³ şikem-ḥārlıġa: şikem-ḥārelige **D.**

⁵⁵⁴ Bu beyit divanda 7. beyittir.

⁵⁵⁵ Bu beyit divanda 4. beyittir.

⁵⁵⁶ Nābī D., G. 70 (9 B.), c. 1, s. 511

⁵⁵⁷ ^ˆilm: zāt **D.**

⁵⁵⁸ yoḥsa: yosa **D.**

⁵⁵⁹ Bu beyit divanda 4. beyittir.

⁵⁶⁰ Bu beyit divanda 5. beyittir.

- Yoḥsa ğam ne zamān isteseñ⁵⁶¹ ḥāzır bulunur
5. ⁵⁶² Yağsa bārān gibi gökden қаатарāt-ı āmāl
Yine bed-ṭālī⁶ olan ḥā'ib ü ḥāsır bulunur
6. ⁵⁶³ Dest-res ma⁶ ni-i nā-ğüfteye müşkil yoḥsa
Nābīyā köhne suḥan bizde de vāfir bulunur

136.⁵⁶⁴

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

[Ġazel]

[NĀBĪ]

1. ⁵⁶⁵ Benüm de sūzişüm⁶ arz it emānet pīşgāhında
Gidersen⁵⁶⁶ ey gönül kūy-ı dil-ārāya selāmetle⁵⁶⁷

[21a]

[Bu sayfa boştur.]

[21b]

137.⁵⁶⁸

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

[Kaşide]

[ḤASAN SEZĀYĪ]

⁵⁶¹ ne zamān istesen: her ne zamān istese **D.**

⁵⁶² Bu beyit divanda 8. beyittir.

⁵⁶³ Bu beyit divanda 9. beyittir.

⁵⁶⁴ Nābī D., G. 769 (5 B.), c. 2, s. 1037

⁵⁶⁵ Bu beyit divanda 2. beyittir.

⁵⁶⁶ gidersen: giderseñ **D.**

⁵⁶⁷ selāmetle: sa⁶ ādetle **D.**

⁵⁶⁸ Ḥasan Sezāyī DT., K. 1 (14 B.), s. 279-280

1. Eyledüm yâ Rab senüñ hamdüñle buña ibtidâ
Bilmeyince tâ şenâñı kimse bulmaz çün beķâ
2. Tâ tecellî itmeden⁵⁶⁹ mir 'ât-ı dil pes tîredür
Şıķlet-i tenden rehâ vir bize luţf it şâniyâ⁵⁷⁰
3. Cümlesi saña irüşür ayru ķalmaz zerre çün
Ĥamd iderüm iş bu sırra cân u dilden ĥâliyâ
4. Ĥâr-zâr-ı ' âleme meyl itmesün nefsuñ ĥarı
Dâr-ı ' uķbâya sefer ķıl k'oldurur derde devâ
5. Zerreñi maĥv eyle tâ kim olmayasun sen⁵⁷¹ zelîl
Raĥbet it iĥlâşa ġâyet ķoyma dilde hiç riyâ
6. Zehr-i dünyâ pes nedür bilmek dilersen⁵⁷² sîm ü zer
Sa' y idüb çıkar gönülden ĥubbnı gel sâlikâ
7. Şeş der-i ' âlemde bir yol⁵⁷³ ķoyma sa' y it rüz u şeb
Şâdikâne Ĥaķ yolına⁵⁷⁴ gel calış bulub şafâ
8. Żayi' olmaz Ĥaķ yolında cân viren itmez żarar
Tâ 'ir-i ķuds oldu cân viren bu yolda tã⁵⁷⁵
9. Zâhir ü bâtın calış Ĥaķķa iriş ķo zulmeti
' Ayn-ı ' ibretle nazâr ķıl cümle şey'e ' ârifâ
10. Ėayret it virme gönüilde yol şaķın bir ġayriye
Fâtih-i nefis ol dilersen varlıġuñ bula⁵⁷⁶ fenâ
11. Ėâf-ı istiġnâda ol ' Anķâ[-şıfat var aç ķanat]
Geç ķanâ' at mülkine sulţân olub olma gedâ
12. Lücce-i ' ummân-ı ' aşķa dal çıkar dürr ile la' l
Merd-i ' aşķ ol yâre var biñ cân ile ol mübtelâ

⁵⁶⁹ itmeden: ķılmaduñ **DT.**

⁵⁷⁰ şâniyâ: yâ Ĥudâ **DT.**

⁵⁷¹ sen: pes **DT.**

⁵⁷² dilersen: dilersen **DT.**

⁵⁷³ yol: pul **DT.**

⁵⁷⁴ yolına: yolında **DT.**

⁵⁷⁵ tã: tãlibâ **DT.**

⁵⁷⁶ varlıġun bula: bula varlıġun **DT.**

13. N'olduñ ey dil āh idersüñ sendedür çün her ne var
Vādi-i hayretde olma yāre it⁵⁷⁷ [irgil olma vā]

[22a]

14. Hep ne⁵⁷⁸ varlıguñ **Sezāyī** ʿ aşk⁵⁷⁹ ile idüp hebā
Yoqluğa irişmege di: **Rabbenā yessir lenā**⁵⁸⁰

138.⁵⁸¹

Remel

Fāʿ ilātün / Fāʿ ilātün / Fāʿ ilün

[Ġazel]⁵⁸²

[ĤASAN SEZĀYĪ]

1. Olmışuz mir ʾāt-zāt-ı kibriyā
Qad-tecellā zātühü fī-zātınā⁵⁸³
2. Baħr-ı vaħdetden egerçi qaṭreyüz
Kāne baħrun muźmerun fī qalbinā
3. Ĥaqqıla Ĥaqqı gören Ĥaqqı bilür
Ġayru Ĥaqqın lem yürā fī kevnihā
4. Küntü kenzün⁵⁸⁴ maźhariyuz cümlemüz
Küllü şey ʾin rāciʿun fī ařlihā
5. Aç gözüñ eyle nazār ʿ ayne'l-yaqīn
Fi'l-merāyā Ġayru vechin lā-yürā

---

⁵⁷⁷ it: irgil olma vā **DT.**

⁵⁷⁸ ne: bu **DT.**

⁵⁷⁹ Şin ve kaf in noktalama işaretleri unutulmuştur.

⁵⁸⁰ “Allah ʾim işlerimizi kolaylaştır” manasında Arapça bir duadır.

⁵⁸¹ Ĥasan Sezāyī **DT.**, G. 13 (6 B.), s. 324

⁵⁸² 1b, 2b, 3b, 4b, 5b, 6b dizeleri Arapça yazılmış, müemmaʿ bir gazeldir.

⁵⁸³ zātınā: zātınā **DT.**

⁵⁸⁴ “Bilinmeyen gizli bir hazine idim, bilinmek istedim, bilineyim diye halkı (kâinatı) yarattım” Hadis-i Şerif ine telmihte bulunmaktadır. Detaylı bilgi için bkz. İbrahim Hakkı Aydın, “Kenz-i Mahfi”, **DİA**, c. 25, Ankara 2002, s. 258-259.

6. Ğayrı⁵⁸⁵ yoğdur ğayra bağma ğayrı ko

Ey **Sezāyī** šāra Ḥağğān küllühā

139.⁵⁸⁶

Serī

Müfte‘ilün / Müfte‘ilün / Fā‘ilün

[Murabba‘]

[ḤASAN SEZĀYĪ]

I

- 1 Ḥatm-i Rusül mazhar-ı gül⁵⁸⁷ Muştafa
- 2 Nūr-ı cemāliyle cihān pür-ziyā
- 3 Ümmetine rāh-ı hidāyet-nümā
- 4 Şalli ‘alā nūr-ı cemāli'l-Hüdā

II

- 1 Bağ-ı hüviyyetde açılmış güli
- 2 Cümle nebīlerdür anuñ bülbüli
- 3 ‘İlm-i ledün sırrını söyler dili
- 4 Şalli ‘alā nūr-ı cemāli'l-Hüdā

III

- 1 Dürr-i yem-i zāt-ı Ḥudā-yı ezel
- 2 Oldı o kân-ı güher-i lem-yezel
- 3 Zāt-ı şifātıdur anuñ bī-bedel
- 4 Şalli ‘alā nūr-ı cemāli'l-Hüdā

IV

- 1 Yildi anuñ ‘aşkı ile nice⁵⁸⁸ yıl
- 2 İrmeğün hıdmetine Cebre’ıl

---

⁵⁸⁵ ğayrı: ğayr **DT.**

⁵⁸⁶ Ḥasan Sezāyī **DT.**, Mrb. 2 (5 be.), s. 299

⁵⁸⁷ Gül: kül **DT.**

⁵⁸⁸ nice: niçe **DT.**

- 3 Oldı reh-i vuşlat-ı yâre delîl
4 Şalli ‘alâ nūr-ı cemâli'l-Hüdâ

[22b]

V

- 1 Nūr-ı cemâliyle olup feyz-yâb
2 Buldı **Sezâyi** o şehe intisâb
3 Eyle şalavât ile kurb-ı iktisâb
4 Şalli ‘alâ nūr-ı cemâli'l-Hüdâ

140.⁵⁸⁹

Remel

Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün

[Murabba‘]

[ḤASAN SEZÂYÎ]

I

- 1 Nâzenîn-i maḥremân-ı Kibriyâ
2 Muştafâdur Muştafâdur Muştafâ
3 Efḍal-i mevcûd olan ḥayru'l-verâ
4 Muştafâdur Muştafâdur Muştafâ

II

- 1 Sırr-ı **küntü kenz**⁵⁹⁰ olanuñ⁵⁹¹ âgehi
2 Cebre ʾıldür pās-bân-ı dergehi
3 Lî-ma‘allah bâğıdur menzil-gehi
4 Muştafâdur Muştafâdur Muştafâ

⁵⁸⁹ Ḥasan Sezâyî DT., Mrb. 1 (5 be.), s. 298

⁵⁹⁰ “Bilinmeyen gizli bir hazine idim, bilinmek istedim, bilineyim diye halkı (kainatı) yarattım” Hadis-i Şerif

⁵⁹¹ küntü kenzü olanıñ: küntü kenzün olan **DT.**

III

- 1 Mesned-ārā-yı şeh-i taht-ı şuhūd
- 2 ‘ İllet-i ğā’iyye-i nā-būd u būd
- 3 Bā‘ iş-i icād-ı imkân-ı vücūd
- 4 Muşafādur Muşafādur Muşafā

IV

- 1 Eylemiş anı Ĥudā-yı lem-yezel
- 2 Mazhar-ı zāt u şifāt-ı bî-bedel
- 3 Bil şefā‘ at tahtına olan maḥal
- 4 Muşafādur Muşafādur Muşafā

V

- 1 Bir nazār kılsa **Sezāyī** ‘ye sezā
- 2 Zāhir olur aña vech-i eynemā
- 3 Derd-i Ĥaḫḫa kim-dürür dirseñ devā
- 4 Muşafādur Muşafādur Muşafā

141.⁵⁹²

Hecez

Mef‘ülü / Mefā‘ilün / Mef‘ülü / Mefā‘ilün

[Ġazel]

[ĤASAN SEZĀYĪ]

1. Her zerrede gizlenmiş ol şems-i cihān-ārā
Her ḫaṭrede mevc-endāz olmaḫda⁵⁹³ ol deryā
2. Her zerresi şems anuñ her ḫaṭresi deryādur
Fehm it bu mu‘ammāyı ey dil olasın bīnā
3. Mir’āt-ı şifātından dīdārını‘ arz itdi
‘Uşşāḫı idüp ḫayrān ol dilber-i bī-hemtā

⁵⁹² Ĥasan Sezāyī DT., G. 7 (5 B.), s. 321

⁵⁹³ olmaḫda: olmaḫdadur **DT.**

[23a]

4. Aç d̄ide-i ḥaḳ-b̄inũñ fehm eyle bu esrārı

Ol zāhir ü bāḫındur zātında nihān eşyā

5. Ḥaḳ varlığına maḥv it bu zānnı⁵⁹⁴ olan varı

Ḥaḳḳıla olan varı fehm eyle **Sezāyī** tā

142.⁵⁹⁵

Muzāri

Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'ilü / Fā'ilün

[Ġazel]

[ḤASAN SEZĀYĪ]

1. İmkān-ı naḳde vācib urup zātuñ⁵⁹⁶ ibtidā

Aḡāzı rāyic eyledi encāmuñ ibtidā

2. Refṭārunā çıkışmaya bir kimse sa'yile

Ḥatmü'l-merātib oldı çü bir kāmuñ ibtidā

3. Her zerre gördi ḳahriñi⁵⁹⁷ ser-mest-i germ⁵⁹⁸ olub

Çün neş'e virdi bezme senũñ cāmuñ ibtidā

4. Tā cevher-i ḥaḳīḳate kān oldıḡuñ 'ayān

K'ol cevher oldı cümleye in'āmuñ ibtidā

5. Teşrīf idince taḫt-ı şefā'atde 'ızzile

Lüṭfuñ umar **Sezāyī** -i kāmuñ⁵⁹⁹ ibtidā

---

⁵⁹⁴ zānnı: zāllı DT.

⁵⁹⁵ Ḥasan Sezāyī DT., G. 1 (5 B.), s. 318

⁵⁹⁶ zātuñ: nāmuñ DT.

⁵⁹⁷ ḳahriñi: miriñi DT.

⁵⁹⁸ ser-mest-i germ: ser-germ-i mest DT.

⁵⁹⁹ kāmuñ: nā-kāmuñ DT.

143.⁶⁰⁰

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

[Murabba']

[ḤASAN SEZĀYĪ]

I

- 1 'Andelīb-i hoş-nevā-yı gülsitān-ı kibriyā
- 2 Evliyādur evliyādur evliyādur evliyā
- 3 Verd-i bī-ḥār-ı ḥaḳīḳatden alan bŷy-ı şafā
- 4 Evliyādur evliyādur evliyādur evliyā

II

- 1 Ḥalkā-i⁶⁰¹ nāsūt içre mir 'āt-ı Ḥudādur tenleri
- 2 'Ālem-i lāhūta pervāz eylemişdür cānları
- 3 Ger bana dirseñ yā⁶⁰² kimdür ol ḥaḳīḳat kānları
- 4 Evliyādur evliyādur evliyādur evliyā

III

- 1 Maḥremān-ı bezm-i ḥāşu'l-ḥāş olubdur her biri
- 2 Nüş idüp cām-ı hüviyyetden şarāb-ı kevşeri
- 3 İrişüp bākī ḥayāta dā 'imā olan diri
- 4 Evliyādur evliyādur evliyādur evliyā

IV

- 1 ⁶⁰³Ḳaldırub yüzden niḳāb irdi ḥiṭāb-ı eynemā⁶⁰⁴
- 2 **Şemme vechi**⁶⁰⁵ her ṭarafdan⁶⁰⁶ gördiler olmuş rŷ-nümā
- 3 Ol tecellīnŷ şafāsında olanlar dā 'imā⁶⁰⁷

⁶⁰⁰ Ḥasan Sezāyī DT., Mrb. 6 (5 be.), s. 303-304

⁶⁰¹ ḥalkā-i: ḥalkā DT.

⁶⁰² yā: ki DT.

⁶⁰³ ḳaldırub yüzden niḳāb irdi ḥiṭāb-ı eynemā: ol tecellīnŷ şafāsında olanlar dā 'imā DT.

⁶⁰⁴ Bakara Suresi 115. ayet. Detaylı bilgi için bkz. Kaya, *Kur'an-ı Kerim (Orta Boy)*, 1.

⁶⁰⁵ Bakara Suresi 115. ayet. Detaylı bilgi için bkz. Kaya, *Kur'an-ı Kerim (Orta Boy)*, 1.

⁶⁰⁶ ṭarafdan: ṭaraf DT.

⁶⁰⁷ ol tecellīnŷ şafāsında olanlar dā 'imā: ḳaldırub yüzden niḳāb irdi ḥiṭāb-ı eynemā DT.

4 Evliyâdur evliyâdur evliyâdur evliyâ

[23b]

V

- 1 Gülşenîniñ bende-i⁶⁰⁸ dervîş **Sezâyî** rû-siyâh
- 2 Dergeh-i vâlâsına yüzler sürüb kılmış⁶⁰⁹ penâh
- 3 Bildi çün her bî-kese feryâd-res bî-iştibâh
- 4 Evliyâdur evliyâdur evliyâdur evliyâ

144.⁶¹⁰

Hezec

Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün

[**Gazel**]

[**HASAN SEZÂYÎ**]

1. Nedür bu kaçrelerde baħr-ı 'ummân olduĖuñ cānā
Nedür bu zerrelerde Şems-i tābān olduĖuñ cānā
2. Çü sensin zāhir ü bāṭın haķıķatde olan mevcūd
Nedür bu naķş-ı gūn-ā-gūnda pinhān olduĖuñ cānā
3. DimiŐsün görmedi kimse beni bu 'ālem içinde
Nedür ya⁶¹¹ bunca yüzden yine seyrān olduĖuñ cānā
4. Esir-i derd-i miħnet eyledüm dirsın⁶¹² ebed çün kim
Nedür yine gōñül derdine dermān olduĖuñ cānā⁶¹³
5. Mekānlardan münezzehdür senüñ zāt-ı Őerifüñ çün
Nedür bu kaĺb-i virānemde miħmān olduĖuñ cānā⁶¹⁴

⁶⁰⁸ bende-i: bendesi **DT.**

⁶⁰⁹ kılmış: eyler **DT.**

⁶¹⁰ Ḥasan Sezâyî **DT.**, G. 2 (6 B.), s. 318-319

⁶¹¹ yā: ya **DT.**

⁶¹² dirsın: dirseñ **DT.**

⁶¹³ Bu beyit divanda 5. beyittir.

⁶¹⁴ Bu beyit divanda 4. beyittir.

6. Seni dirsın⁶¹⁵ **Sezāyī** nār-ı hicrile idem sūzān
Nedür yine benümle bende her ān olduğı cānā

145.⁶¹⁶

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

[Ġazel]

[ḤASAN SEZĀYĪ]

1. Bülbül-i gülzār-ı ' aşkām āşiyān olmaz baña
Murğ-i lāhūtām anuñçün bir mekān olmaz baña
2. Gülsitānum tāze tāze güllerin açmağdadur
Ārzū-yı nev-bahār itmēm ḥazān olmaz baña
3. Püte-i zilletde ḳāl itdi beni üstād-ı ' aşk
Dürr-i şāfiyem meḥekk-i imtiḥān olmaz baña
4. Şüretüm sîretde pinhān eylemişdür cānumı
Sîretüm şüretde cān oldu nihān⁶¹⁷ olmaz baña
5. Ey **Sezāyī** şem' -i vaşla per yaḳar⁶¹⁸ pervāneyem
Ḥālet-i vaşluñ şafāsından fiğān olmaz baña

146.⁶¹⁹

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

[Ġazel]

[ḤASAN SEZĀYĪ]

1. Şehāb-ı lāyı illā āftābı çün ider⁶²⁰ ifnā

---

⁶¹⁵ dirsın: dirseñ **DT.**

⁶¹⁶ Ḥasan Sezāyī **DT.**, G. 12 (5 B.), s. 323-324

⁶¹⁷ nihān: zamān **DT.**

⁶¹⁸ yaḳar: yaḳan **DT.**

⁶¹⁹ Ḥasan Sezāyī **DT.**, G. 3 (5 B.), s. 319

⁶²⁰ ider: ide **DT.**

Cemālin ʿ arz ider her zerreden ol dilber-i raʿ nā

[24a]

2. Görür her zerrede mihr-i cemāli tāb-dār olmuş
O bir feyz-i tecellīdür ider ʿ uşşāķına iʿ tā
3. Vişālīn⁶²¹ istedükçe lā diyüb kendin nihān eyler
Yine her şeyde hüsniñ⁶²² ʿ arz ider biñ nāzile illā
4. Unutdum lā vü illāyı ķodum dünyā vü ʿ uķbāyı
Olub Mecnūn-ı şeydāyī görindi çün tā ki⁶²³ Leylā
5. Muķayyed olmadum çün kim **Sezāyī** irdüm ıtlāķa
Beķā buldum fenāda menzilümdür gerçi kim⁶²⁴ ednā

147.⁶²⁵

Remel

Fāʿ ilātün / Fāʿ ilātün / Fāʿ ilātün / Fāʿ ilün

[Ġazel]

[ĤASAN SEZĀYĪ]

1. Mebde-i izhārumı şordum didi pīrüm baña
İbtidāña ibtidā yok intihāña intihā
2. Gevher-i aşlum nedendür mürşide⁶²⁶ şordum didi
Gevherüñ haķķānīdür kānuñ ʿ ademde ihtifā
3. Gevherimüñ ķıymetin şarrāfdan itdüm su ʿāl
Çün nazar ķıldı didi kim bī-mahālidür bahā⁶²⁷
4. Bu hāzīz içre düşürdüm bir zamān ol gevheri

⁶²¹ vişālīn: vişālin **DT.**

⁶²² hüsniñ: hüsniñ **DT.**

⁶²³ tā ki: baña **DT.**

⁶²⁴ kim: ev **DT.**

⁶²⁵ Ĥasan Sezāyī **DT.**, G. 5 (5 B.), s. 320

⁶²⁶ mürşide: pīrüm **DT.**

⁶²⁷ bī-mahālidür bahā: bī-bahādur bī-bahā **DT.**

- Bitügin⁶²⁸ girü baña irgürdi bir merd-i Hüdā
5. Ğālem-i ğayb u şehādet bir olur Ğāşıqlara
Ey **Sezāyī** cān gözin aç kim degül cāy-ı hafā

148.⁶²⁹

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

[Maṭla']

NĀBĪ

1. Muntazır cümle aḥibbā müteraḳḳıb yāran
Seni gözler seni ey kıble-i ehl-i Ğırfān

149.⁶³⁰

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

[Ğazel]

LİSĀNĪ⁶³¹

1. Degüldür cāmeñ üzre⁶³² naḳş-ı kemḥā pençe resminde
Benim dest-i ümīdimdir ki dāmānıñda ḳalmışdur
- 2.⁶³³ Degüldür düğme-i pırāheñiñ yāḳūt-ı rummānı
Benim bir ḳatre ḳanımdır girībānıñda ḳalmışdur

150.⁶³⁴

---

⁶²⁸ bitügin:yitügüm **DT**.

⁶²⁹ Nābī Divanında bu beyit tespit edilememiştir (bkz. Kaynakça).

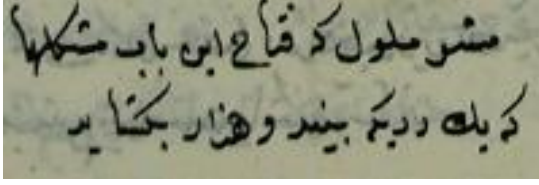
⁶³⁰ Lisānī Tzkr., G. (4 B.), s. 171

⁶³¹ Lisānī'ye ait bir divan ya da akademik çalışma tespit edilememiştir (bkz. Kaynakça).

⁶³² degüldür cāmeñ üzre: Libāsunda degüldür **Tzkr**.

⁶³³ Bu beyit tezkirelerde tespit edilememiştir.

⁶³⁴ Farsça bir beyittir.

[24b]

151.⁶³⁵

Hecez

Mef'ülü / Mefā'īlü / Mefā'īlü / Fe'ülün

MUMCU-ZÂDE VEHBÎ

1. Yaklaşma baña şem' -i cemâlimle yanarsın

Ḥattîñ gelicek sen de beni mûmla ararsın

152.⁶³⁶

Hecez

Mef'ülü / Mefā'īlü / Mefā'īlü / Fe'ül

[Kıt'a]

ḤANĪF

1. Yā Rābb ne dise dil yine noḡşān iderim

Ben her nefes aldıḡça biñ' işyān iderim

Tā böyle iken pes o kadar lütfuñdan

Ümmīd-i firāvānını iḡsān iderim

153.⁶³⁷

Hecez

Mef'ülü / Mefā'īlü / Mefā'īlü / Fe'ülün

[Gazel]

⁶³⁵ Mumcu-zāde Vehbî'ye ait bir divan ya da akademik çalışma tespit edilememiştir.

⁶³⁶ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

⁶³⁷ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

AḤMED PÂŞÂ

1. El virmedi mekkâre-i dünyâ deyü ey dil
Avâre olub eyleme izhâr-ı telâşı
2. Cem' eylememiş meclis-i 'âlem qurılıldan
'İrfân ile bir yerde Ḥudâ 'aql-i ma' aşı

154.⁶³⁸

Remel

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

BEYT

[LÂ-EDRÎ]

1. Ḥayr olur encâm-ı kâri her işi âsân olur
Vaqt-i fırsatda nevâziş eyleyen a' dâ iste

155.⁶³⁹

Hezec

Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün

[Ġazel]

[RÂĠIB]

1. Muḥaşşal Râġib'dır neylerse eyler çok görür anı
Felek bir iken erbâb-ı diliñ cem' iyetin görse

156.⁶⁴⁰

Hezec

Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün

[Ġazel]

RÂĠIB

⁶³⁸ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁶³⁹ Koca Râġib Pâşâ divanında tespit edilememiştir (bkz. Kaynakça).

⁶⁴⁰ Koca Râġib Pâşâ DT., G. 140 (6 B.), s. 336

1. ⁶⁴¹ Kibār-ı devleti hem-meşreb-i pîr-i muğân buldum

Çaşîde diñlemezler **Râğıb** almazlar ğazel virme

157.⁶⁴²

Muzâri

*Mef'ûlü / Fâ'ilâtü / Mefâ'ilü / Fâ'ilün*⁶⁴³

[Maṭla']

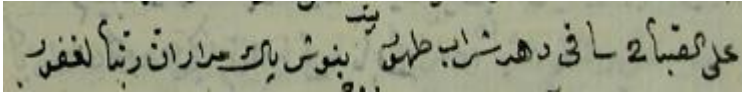
MÂDİḤ

1. Geçsün fiğân u nâle vü derd ü inîn ile

Şol 'ömr ki sürülmeye bir nâzenîn ile

158.⁶⁴⁴

BEYT

159.⁶⁴⁵

Remel

Fâ'ilâtün / Fâ'ilâtün / Fâ'ilâtün / Fâ'ilün

[Müfred]

RŪḤĪ

1. Bunda meyden bî-naşîb anda riyâ senden hacîl

Zâhid-i nâdân çeker dünyâda ğam 'uqbâda ğam

160.⁶⁴⁶

Hecez

⁶⁴¹ Bu beyit divanda 6. beyittir.

⁶⁴² Mâdiḥ'e ait bir divan ya da akademik çalışma tespit edilememiştir.

⁶⁴³ 1b vezne uymamaktadır.

⁶⁴⁴ Farsça bir beyittir.

⁶⁴⁵ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

⁶⁴⁶ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

Mef'ülü / Mefā'īlün

[Kıṭ'a]

[KEMĀL PĀŞĀ-ZĀDE]

1. Tiz olma te'emmül kı1

Her kâre taḥammül kı1

Allah'a tevekkül kı1

Tedbîr bozar taḳdîri

161.⁶⁴⁷

Hezec

Mefā'īlün / Mefā'īlün / Mefā'īlün / Mefā'īlün

[Ġazel]

NAḤĪFĪ

1. Dü çeşm-i ḥün-feşānum hecr-i ruḥsāruñla giryāndur

Seni ben görmedim şāhum nice⁶⁴⁸ dem nice⁶⁴⁹ devrāndur

2. Saña mümkün degüldür 'uḳde-i dilden ḥaber virmek

Benüm müşkillerüm zîrā senüñ yanuñda āsāndur⁶⁵⁰

[25a]

162.⁶⁵¹

Hezec

Mefā'īlün / Mefā'īlün / Mefā'īlün / Mefā'īlün

[Rubā'î]

ḤĀKĪ

1. Kerem bâziçe-i ḥātem gibi küm oldı dünyāda

⁶⁴⁷ Naḥîfî DT., G. 118 (7 B.), c.2, s. 120

⁶⁴⁸ nice: niçe DT.

⁶⁴⁹ nice: niçe DT.

⁶⁵⁰ Bu beyit divanda 6. beyittir.

⁶⁵¹ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

Bulunmaz zîr u bâlâ kûbbe-i nuh-ţâk-ı mînâda
Var ise anda vardır **Hâkiyâ** bir işkilim kaldı
Cenâb-ı şadr ʿâlî kader ʿAbdullah Pâşâ'da

163.⁶⁵²

Remel

Fâʿ ilâtün / Fâʿ ilâtün / Fâʿ ilâtün / Fâʿ ilün

LEH

[Rubâʿî]

[HÂKÎ]

1. Ey kerem-peydâ-yı ʿâlem kimse gelmez dâdıma
Vaķf-ı semʿ -i raķm ider yoķdur benüm feryâdıma
Maʿrifet müstevcib-i hırmân-ı devletmiş meger
Laʿnet olsun şîʿr [u] inşâ öğreden üstâdıma

164.⁶⁵³

Remel

Fâʿ ilâtün / Fâʿ ilâtün / Fâʿ ilün

LEH

[Rubâʿî]

[HÂKÎ]

1. Muţlabım sūdlüce bir manşıb iken
Âşafâ ben yine kaldı menkûb
Çûluña virdiler İstanbul'ı
Hâķ Teʿâlâ vire şabr-ı Eyyûb

165.⁶⁵⁴

---

⁶⁵² Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

⁶⁵³ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

⁶⁵⁴ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

LEH

[Rubā'î]

[ĤĀKĪ]

1. Āşafā yüz şūyı dökmeke muḳaddem Ĥākī

Yüz virüb baña yüzünden ḳūluñ oldum mesrūr

Ĥālîmi 'arza yüzüm var mı ki yüzüzlük idem

Keremiñden beni yüz buldı deyü eyleme dūr

166.⁶⁵⁵

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

LEH

[Rubā'î]

[ĤĀKĪ]

1. Geç serîr-i 'uzlete 'âlemde sulṭānlıḳ budur

Bir ḳarınca ḥāṭırın yıḳma Nerimānlıḳ budur

Her ne gelse ḥuşḳ u ter ḥān ḳaderden mâ-ḥazar

Dime bu zehr ol şeker ādāb-ı mihmānlıḳ budur

167.⁶⁵⁶

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

ĠAZEL-İ RÜŞDİ TAĤMĪS-İ VEHBĪ

1.⁶⁵⁷ Getürüb cūşā yine dīde-i gevher-bārı

⁶⁵⁵ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

⁶⁵⁶ Seyyid Vehbî DT., Th. 15 (5 be.), s. 500

⁶⁵⁷ Şaḥḥāf Rüşdî Dīvāmı'nda bu dize 1. dizedir.

Dökeyüm pâyına⁶⁵⁸ nem var ise yârûn⁶⁵⁹ bârı

Almadı çünkü ele naqd-i dil-i ağıyarı

Bezî idüp yolına maḥşûl-i yem-i zehḥârı

⁶⁶⁰ İdeyüm⁶⁶¹ reşk-i ʿ adn ḥāk-i reh-i dil-dârı

2. ⁶⁶² Banā ey sākî-i ümmîd ne al eyledüñ âh

⁶⁶³ Dîdemi cām-ı mey-i ḥ āb-ı ḥayāl eyledüñ âh

⁶⁶⁴ Bāde-i şevka dil-i ğayrı sıfāl eyledüñ âh

⁶⁶⁵ Beni maḥrûm-ı mey-i bezm-i vişāl eyledüñ âh

Senüñ ey baḥt-ı siyeh ḳanuñı içsem bârı

[25b]

168.⁶⁶⁶

Remel

Fāʿ ilātün / Fāʿ ilātün / Fāʿ ilātün / Fāʿ ilün

[Müfred]

SAʿ İD EFENDİ

1. Ey ḳamer-ṭalʿ at yeter yāḳdın derûnum fâriğ ol

Sende gitdükçe görürsün günde aḥşâm olduğun

169.⁶⁶⁷

Hezec

Mefāʿ ilün / Mefāʿ ilün / Mefāʿ ilün / Mefāʿ ilün

⁶⁵⁸ pâyına: yolına **DT.**

⁶⁵⁹ yârûn: yârüm **DT.**

⁶⁶⁰ Şaḥḥâf Rüşdî Dîvânı'nda bu dize 2. dizedir.

⁶⁶¹ ideyüm: eyleyem **YL.**

⁶⁶² Seyyid Vehbî Dîvânı'nda bu dize 3. dizedir.

⁶⁶³ Seyyid Vehbî Dîvânı'nda bu dize 4. dizedir.

⁶⁶⁴ Seyyid Vehbî Dîvânı'nda bu dize 2. dizedir.

⁶⁶⁵ Seyyid Vehbî Dîvânı'nda bu dize 1. dizedir.

⁶⁶⁶ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

⁶⁶⁷ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

BEYT
[LĀ-EDRĪ]

1. Hārāmīñ her biri ger bāde gibi hālkı mest itse
‘ Aceb şūfī göreydin bu cihānda var mıdır ayık

170.⁶⁶⁸

Hecez

Mef‘ūlü / Mefā‘īlü / Mefā‘īlü / Fe‘ülün

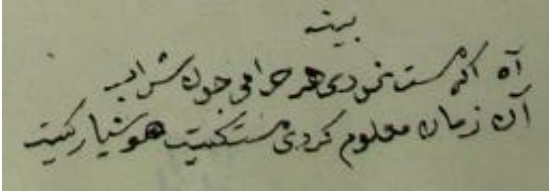
[Ġazel]

[SA‘ĪD]

1. Gül-berg-i gonce femiñ ‘ ayn-ı Cem oldu
Şahn-ı nazar ‘ aşıkā bir özge dem oldu
2. Zülfüñ gibi başdan çıkalı āh-ı derūnum
Lāle şıfat ol sīnede dāğ-ı elem oldu
3. Raħm it dil-i üftādelere zerrece ey şūh
Pā-māl-i ğam cevriile hāk-i sitem oldu
4. Şarf oldu hesāb üzre temām naqd-i sirişkim
Bir bir varak-ı şafha-i ‘ ışkı raqam oldu
5. Bir kez nazar it defter-i ‘ uşşāka efendim
Bī-çāre **Sa‘īd** var ise anda zimem oldu

171.⁶⁶⁹

BEYT

⁶⁶⁸ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

⁶⁶⁹ Farsça bir beyittir. Derkenar olarak sağ üst tarafa yazılmıştır.

172.⁶⁷⁰

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

[**ḲİṬ' a**]

[**ḤĀLETİ**]⁶⁷¹

1. Lütf-ı Ḥaḳ'dan nā-ümīd olma şaḳın ey **Ḥāletī**
2. Şanma te'şīr itmeye erbāb-ı cāha āhumuz
3. Var iken Nemrūd-ı bed-kīşüñ bu denlü ḥaşmetī
4. Peşşeye maḡlūb iden Allāh'dur Allāh'umuz

173.⁶⁷²

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

[**ḲİṬ' Ā**]

[**LĀ-EDRİ**]

1. Ḳul ḥaṭāda şāh 'aṭāda böyledür ṭavr-ı beşer
Ḳul beşer ādem şaşar işler ḥaṭādur bil beşer
Eşkin at kūh içre ḡāhi düz yürür ra' nā aşar
Ḡāh düzde düz yürürken ḡāfilen sürçer düşer

174.⁶⁷³

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

ĠAZEL-İ NEV'İ

1. Yüzüñ döndürme bizden ey felek senden ricāmuz yoḳ
Keder bulduḳ seniñ 'ayşıñda nüşıñda şafāmuz yoḳ
2. Ḡöñül bu baḥr-ı keşretten geçüb 'azm-i kenār it kim

⁶⁷⁰ Azmizāde Ḥāletī D., Kt. 42, s. 197

⁶⁷¹ Divanda transkripsiyonlu noktalı harfler gösterilmemiştir.

⁶⁷² Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁶⁷³ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

Bu yirlerde bizüm yād idecek bir āšnāmuz yok
3. Meyūñ esrār-ı ‘ışkī hān-ı vaşluñ imtilasıyuz
Aniñçün ni’met-i dünyāya herkez iştihamuz yok

[26a]

4. Eliñ öpüb qolun boynuna şarmaq şāh-ı destūruñ
Qatı çoqdur bu deñlü şive cānā rızāmuz yok
5. Cihān bir āteş-i sūzān olursa gam degül Nev‘ī
İçinde āteş-endüz olacaq bir būriyāmuz yok

175.⁶⁷⁴

Hecez

Mef‘ülü / Mefā‘ilü / Mefā‘ilü / Fe‘ülün

[Rubā‘ī]

ŞĀBĪT

1. Şeyhoğlu⁶⁷⁵ semā‘ a girüb ‘ālem dedelendi
Her külle şabī dönene⁶⁷⁶ döndi zedelendi
2. Her gūşede bir na‘ra-ı mestāne-i yāhū
‘Ādetce bugün zāviyemüz mey-kedelendi

176.⁶⁷⁷

Remel

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

NĀBĪ EFENDĪ DER-ĦAĦ QALĀYLI

[Tārīḥ]

[LĀ-EDRĪ]

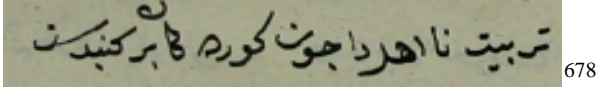
⁶⁷⁴ Şābit İnc., Kt. 1, s. 391

⁶⁷⁵ şeyhoğlu: şeyh oğlu İnc.

⁶⁷⁶ her külle şabī dönene: başlar bedevi toına İnc.

⁶⁷⁷ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

1. Nāgehān bir gün alāylı oz gelüb oldu vezīr
Her gören didi vezāret ırzını eyler Şikest
2. Ben didüm uŐlandı zīrā ar-ı te'dīb eyledi
Terbiyet ılma gerekdir anı bunca sergüzeŐt
3. Didi bir dānā-yı kār-āgāh [u] Őāhib-i tecrübe

177.⁶⁷⁹

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

[Rubā' i]

ŐĀBİT

1. Hāl-i mevtāya baub itdün mi
aŐdan Őuret-i ma' nāyı tırāŐ
2. FuruŐat-ı a' atı terk⁶⁸⁰ itdügine
Dögünür⁶⁸¹ her biri alub iki aŐ

178.⁶⁸²

Muzāri

Mef' ulü / Fā' ilātü / Mefā' ilü / Fā' ilün

[Ĝazel]

RĀŐİ

1. Nad-i dil vir el bedel-i manşıb-ı ıŐı
Tecdid-i berāt-ı gam et ey āre-fütāde
2. Var hālīni arz eyle seni ayd ide Őāyed

⁶⁷⁸ Farsa bir dizedir.

⁶⁷⁹ Őābit İnc., Kt. 13, s. 393

⁶⁸⁰ terk: fevt **İnc.**

⁶⁸¹ dögünür: dögünür **İnc.**

⁶⁸² Bu Şiirin Şairinin kimliği tespit edilememiştir.

Ser-defter 'uṣṣākına rûz nâmçı-zâde

179.⁶⁸³

Remel

Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilün

[Ġazel]

ŞĀBĪT

1.⁶⁸⁴ Çıkmağa bir derece kaldı sipihr-i nāza

Nedür ol şūḥ-ı cefā-piṣede bu istidrāc

180.⁶⁸⁵

Muzāri

Mef' ūlü / Fā' ilātü / Mefā' ilü / Fā' ilün

[Ġazel]

NAḤĪFĪ

1.⁶⁸⁶ Luṭf eyle gel riyāyı ḳo ḥaḳ söyle zāhidā

Maḥbūb u mey şafāsını inkār ider misin

[26b]

181.⁶⁸⁷

Hecez

Mef' ūlü / Mefā' ilü / Mefā' ilü / Fe' ūl

[Rubā' ī]

NAḤĪFĪ

1. Yā Rab beşeriyetle ben itdükçe ḥaṭā

⁶⁸³ Şābit İnc., G. 47 (5 B.), s. 440

⁶⁸⁴ Bu beyit divanda 2. beyittir.

⁶⁸⁵ Naḥīfī DT., G. 374 (7 9.), c. 2, s. 377

⁶⁸⁶ Bu beyit divanda 7. beyittir.

⁶⁸⁷ Naḥīfī DT., R. 44, c. 2, s. 561

- Sen rızķumı fażluñ ile itdün i' ıā
2. Senden benüm ey Rabb-i Ğafür [u] Ğaffār
Heb gördigim iħsān ü kerem fażl u ' aıā

182.⁶⁸⁸

Hecez

Mef' ūlū / Mefā' ĩlū / Mefā' ĩlū / Fe' ūl

[Rubā' ĩ]

NAĦĪFĪ

1. Ey mün' im-i bī-' illet olan bārī⁶⁸⁹ Ğudā
Muħtāc senüñ luıfuña sultān u gedā
2. Cehd eyleseler sābiķ u lāħiķ ' ālem
Bır⁶⁹⁰ ni' metünüñ⁶⁹¹ ūkrini mümkin mi edā

183.⁶⁹²

Hecez

Mef' ūlū / Mefā' ĩlū / Mefā' ĩlū / Fe' ūl

[Rubā' ĩ]

NAĦĪFĪ

1. Mevlā ķulıñ⁶⁹³ itdükde sezā-vār-ı ' aıā
Me' mülünüñ ez' āfını eyler i' ıā
2. Te' ħır –i ħuşūlinde niķe ħikmet var
Sen itme ūķın ūann-ı ħilāf ile ħaıā

184.⁶⁹⁴

⁶⁸⁸ Naĥıfı DT., R. 43, c. 2, s. 561

⁶⁸⁹ bārı: bār-ı DT.

⁶⁹⁰ bır: bin DT.

⁶⁹¹ ni' metünüñ: ni' metünüñ DT.

⁶⁹² Naĥıfı DT., R. 21, c.2, s. 556

⁶⁹³ ķulıñ: ķulın DT.

⁶⁹⁴ Naĥıfı divanında tespit edilememiştir (bkz. Kaynakça).

Hecez

Mef'ülü / Mefā'ilü / Mefā'ilü / Fe'ül

[Rubā'î]

NAHİFİ

1. Ser-mesned-i iqbāle ğurūr eyleme gel
Var ise şu'ūruñ ide gör ħayr-ı 'amel
2. Ol mesnede nevbetle benimdir diyerek
Çok kimse maķām eyledi senden evvel

185.⁶⁹⁵

Hezec

Mefā'ilün / Mefā'ilün / Mefā'ilün / Mefā'ilün

[Ġazel]

FAŞİHİ

1. Şehid-i Kerbelānuñ vāķı'āt-ı mātem-engizi
Zebān-ı ħāme vü şavt-ı ħurūf ile edā olmaz
2. Faşihî Nuh felek yāķūt-ı rümmānile pür olsa
O mihr-i 'ālemüñ bir ķatre ķanına bahā olmaz

186.⁶⁹⁶

Remel

Fā'ilātün / Fā'ilātün / Fā'ilātün / Fā'ilün

[Maṭla']

[Hacı Bayram-ı Veli]

BAHİRİ

1. Ḥaķ ķulundan⁶⁹⁷ intiķamın yine 'abdiyle alır

⁶⁹⁵ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

⁶⁹⁶ Hacı Bayrām-ı Veli'ye ait bir divan ya da akademik çalışma tespit edilememiştir. Ancak bu beyit İskender Pala'nın eserleri arasında tespit edilmiştir. Detaylı bilgi için bkz. İskender Pala, *Hoş Sadā* (İstanbul: Kapı Yay., 2013), s. 6, 1.

⁶⁹⁷ ķulundan: Taālā Pala, *Hoş Sadā*, 1.

Bilmeyen ʿilm-i ledünni anı ʿabd⁶⁹⁸ itdi⁶⁹⁹ şanıır

187.⁷⁰⁰

Remel

Fāʿ ilātün / Fāʿ ilātün / Fāʿ ilātün / Fāʿ ilün

[Maṭlaʿ]

BAḤRĪ

1. Hālîkıñ her işi çokdur ʿabd elinden işletür

Bahriyâ ʿâlemde şanma bir çüb ansız dire nür

[27a]

188.⁷⁰¹

Remel

Feʿ ilātün / Feʿ ilātün / Fāʿ lün⁷⁰²

Feʿ ilātün / Feʿ ilātün / Feʿ ilün⁷⁰³

[Mesnevî]

KEMÂL PÂŞÂ

1. Eline nefsinün virme kıazma

Kimsenün yoluna kıuyu kıazma

2. Her ki ğayruñ yolına kıazdı kıuyu

Düşdü ol kıuyuya yüzün kıoyu

189.⁷⁰⁴

Hecez

Mefʿ ülü / Mefāʿ ilü / Mefāʿ ilü / Feʿ ül

---

⁶⁹⁸ ʿabd: kul **Pala, Hoş Sadâ, 1.**

⁶⁹⁹ itdi: yaptı **Pala, Hoş Sadâ, 1.**

⁷⁰⁰ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

⁷⁰¹ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

⁷⁰² 1ab / 2b

⁷⁰³ 2a

⁷⁰⁴ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

BEYT
[LĀ-EDRĪ]

1. Yolına diken dikme şağın kimsenüñ ey dost
Hārın degül ol zağm-ı hağāsı dikenüñdür

190.⁷⁰⁵

Remel

*Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fā' lün*⁷⁰⁶

[Maṭla']

TĀ'İB

1. ' Arşa-i medh-i şenāñızda bulunmaz pāyān
Biñ endişe eger biñ yıl olursa pāyān

191.⁷⁰⁷

Hecez

Mef' ūlū / Mefā' ilū / Mefā' ilū / Fe' ūl

[Rubā' i]

NAḤİFİ

1. ' Ālem ki senüñ bende-i fermānuñdur
Heb⁷⁰⁸ mağhar-ı ihsān-ı firāvānuñdur
2. Cān yoluña qurbān dimege şerm iderem
Qurbān idecek cān daḥi⁷⁰⁹ ihsānuñdur

192.⁷¹⁰

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

⁷⁰⁵ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

⁷⁰⁶ 1b vezne uymamaktadır.

⁷⁰⁷ Naḥīfī DT., R. 170, c.2, s. 596

⁷⁰⁸ heb: hep **DT.**

⁷⁰⁹ daḥi: daḥı **DT.**

⁷¹⁰ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

[Müfred]

NEVRES

1. Naql-i gam sâķisi hem erbâb-ı aşhâbı elem

Yok bu bezmün âşına ʿ ayyâşına ferrâşına

193.⁷¹¹

Hezec

Mefâʿîlün / Mefâʿîlün / Mefâʿîlün / Mefâʿîlün

[Maṭlaʿ]

[LĀ-EDRĪ]

1. Kârînin ḥâtem-i ṭayy olsa izhâr eyleme ʿ acziñ

Şikest eyle benüm cânım kişiniñ istemeñ kâdrin

194.⁷¹²

Remel

Feʿilâtün / Feʿilâtün / Feʿilâtün / Fâʿlün

[Ġazel]

SAʿĪD

1. Rast gelmiş ʿ acabâ var mı o kâdd-i balâya

Mâʿilem ṭoĝrısı ben bir böyle serv-âsâya

2. Şarşar-ı âhım ile nâz ile tir tir ditrer

Bâĝ-ı ḥüsn içre görüñ dîde döner şehlâya

3. Nice şabr eylesün Allâh'ı seversen söyle

Böyle mevzün yaratmış şükr ol Mevlâya

4. Câme-i sebz ile endâmın itmiş tezyîñ

Ḥoş yakışmış söz olur mu o yeşil dîbâya

5. Hâşılı ṭul u dırâz itme Saʿîdâ söyle

Ne ise ḥâlini ʿ arz et o şeh-i vâlâya

⁷¹¹ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁷¹² Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

195.⁷¹³

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fā' lün

[Ġazel]

SA'ĪD

1. Āh ḥasret ile tūl emelim netdi baña
Mā' ilem mā' ilem ey serv-i ḥırāmān saña

[27b]

2. Şandım şemse ziyā-pāş olan ḥüsnüñdür
Saña gözler kamaşur bakmağa ey mählika
3. Bezme geldükde ne rengin şafā gülek ider
Ḥasedinden leb-i gül-fāmiña her dem şahbā
4. Levḥa-i ṭab' ıma ḥāmemele **Sa' idā** yazdım
Budur nev-saḥte bir sāde ğazeldür gūyā

196.⁷¹⁴

Remel

*Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün*⁷¹⁵

ḲİṬ' A

[LĀ-EDRĪ]

1. ' Aşıkam feryād-ı āhım āteşin demdür benüm
Mest-i ' aşkım her demim bir başka ' ālemdür benüm
2. Dağ-ber-dağ cefā-yı yār ile āmmā yine
Ḥātırım mesrūr gönülüm şād u ḥürremdür benüm

⁷¹³ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

⁷¹⁴ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁷¹⁵ 2a vezne uymamaktadır.

197.⁷¹⁶

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

BEYT

[LĀ-EDRĪ]

1. Bir zamān zānū-be-zānū zevk iderdik yār ile
Şimdi ey dil bir selāma kâ 'il oldum ol da yok

198.⁷¹⁷

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fā' lün

[Rubā' ĩ]

LĀ-EDRĪ

1. Oldılar kürd ile cingāne vaşī-i muhtār
Olıcağ maṭbaḥ emīnine cinān-dār kadar
Māl-ı metrükını dā' inlere kısmet şanmañ
Hüseyn taqsīmde cengāne çalar kürd oynar

199.⁷¹⁸

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fā' lün

BEYT

[LĀ-EDRĪ]

1. Düşeyim fırsat iken ḥāk-i reh-i dildāre
Bir düşüşdür bu ki hey 'āt ki bir daḥī düşe

---

⁷¹⁶ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁷¹⁷ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁷¹⁸ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

200.⁷¹⁹

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Mā'il-i ' arzuḥāle evvelice kuvvet-i ṭab' iñ
Çıķub n'etsek gerekdir bilmem ey dīvāne dīvāne

201.⁷²⁰

Hecez

Mef' ulü / Mefā' ilü / Mefā' ilü / Fe' ulün

ĠAZEL-İ SA' İD

1. Hem-reng olıcaķ ' arızıña al ķaranfül
Oldu ķadem güllere pā-māl ķaranfül
2. Yaķdı cigerin āteş-i āh şereriyle
Gördükde ruḥuñ şeklini filḥāl ķaranfül
3. Rūyuñda olan dāne-i ḥālīñ hevesiyle
Uçmaķ dileyüb açdı per u bāl ķaranfül
4. Virdi reh-i cānāneye sermāye-i şabrın
Şūrīde-şifat ķalmadı bir abdāl ķaranfül
5. ⁷²¹ Çün gördi siyeh zülfleri al ruḥ üzre
Maḥv oldu hemān rişte-i āmāl ķaranfül
6. Mecnū' a-i ' aşķıñda elif ķaddi **Sa' id**'in
Bükdü belini hicrile çün dil-i ķaranfül

[28a]

⁷¹⁹ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁷²⁰ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

⁷²¹ Bu beyit derkenar olarak sağ alt tarafa yazılmıştır.

202.⁷²²

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

[Ġazel]

[LĀ-EDRĪ]

1. Var mı bir rû ki hevâdişden ğubârı olmaya
Var mı bir âyîne kim jeng-i figârı olmaya
2. Var mı bir gerd almadan şâf dil göster baña
Var mı ekdâr-ı dehrden hâr hârı olmaya
3. Hâşılı nâzım bu endûh-ğâne-i ğitide ben
Görmedim bir kimse kim âh ile zârı olmaya

203.⁷²³

Müctes

Mefā' ilün / Fe'ilatün / Mefā' ilün / Fa' lün

[Maṭla']

NAĦĪFĪ

1. Sitem didikleri yārân-ı bî-vefādandır
Kişiyeye her ne cefâ olsa âşinādandır

204.⁷²⁴

Hecez

Mef'ülü / Mefā' ilü / Mefā' ilü / Fā' lün

ĠAZEL-İ 'İZZET

1. Geh mey ile yıķ⁷²⁵ dilberi ğāhice ayak yak⁷²⁶
Bir tarzı uşul ile yapış dimeye ık mıķ

⁷²² Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

⁷²³ Naĥîfî'nin divanında tespit edilememiştir (bkz. Kaynakça).

⁷²⁴ 'İzzet D. YL., G. 79 (7 B.), s. 212-213

⁷²⁵ yıķ: yak YL.

⁷²⁶ yak: yıķ YL.

2. ⁷²⁷ Çıkmağsa merām üstine raqqâş-ı şafânın ⁷²⁸
 Bir iki kadeh bâde alub destine çâk çık ⁷²⁹
3. ⁷³⁰ Būs eyleyegör ⁷³¹ dilberi h̄'âb içre bulursañ
 Düz dîde revişle idegör olmaya ⁷³² tāk tıķ ⁷³³
4. Rām olsa ⁷³⁴ saña nâz ile bir dilber-i mevzûn ⁷³⁵
 Rindâne yüzün ⁷³⁶ pâyine sür itme çâlık lıķ ⁷³⁷
5. ⁷³⁸ Çok varma şaķın mey-kedeye ⁷³⁹ müdmin olursuñ ⁷⁴⁰
 Bir iki tolu sâğarı nûş eyle çâbuķ bıķ
6. ⁷⁴¹ Ağyâr eger dilberine ⁷⁴² mâni' olursa
 Ur sille-i ⁷⁴³ şimâr ⁷⁴⁴ boynına 'İzzet ide şıķ ⁷⁴⁵ şıķ

205. ⁷⁴⁶

Hecez

Mef' ulü / Mefâ' ilü / Mefâ' ilü / Fe' ulün

[Gazel]

SA'İD EFENDİ

1. Câr-pâre zarâfetle öper destini şıķ şıķ
 Ey muğbeçe yok mu bana buse didi çık çık

⁷²⁷ Bu beyit divanda 4. beyittir.

⁷²⁸ şafânın: şafânın **YL.**

⁷²⁹ çık: çâk **YL.**

⁷³⁰ Bu beyit divanda 2. beyittir.

⁷³¹ eyleyegör: eyle lebin **YL.**

⁷³² idegör olmaya: yûri kim **YL.**

⁷³³ tıķ: tāk **YL.**

⁷³⁴ olsa: olmasa **YL.**

⁷³⁵ mevzûn: mümtâz **YL.**

⁷³⁶ yüzün: yürek **YL.**

⁷³⁷ Bu beyit divanda 5. beyittir.

⁷³⁸ Bu beyit divanda 6. beyittir.

⁷³⁹ mey-kedeye: mindeye **YL.**

⁷⁴⁰ olursuñ: olursañ **YL.**

⁷⁴¹ Bu beyit divanda 7. beyittir.

⁷⁴² dilberine: dilberine **YL.**

⁷⁴³ sille-i: sille **YL.**

⁷⁴⁴ şimâr: şimâr **YL.**

⁷⁴⁵ şıķ: şâķ **YL.**

⁷⁴⁶ Bu şiirin şairinin kimliğı tespit edilememiştir.

2. Būs eylemez virse eger şūfiye şākī
Nūş eyler idi şu yerine bāde-i lıķ lıķ

206.⁷⁴⁷

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

ĠAZEL-İ ' İZZET

1. Dehānīñ lezzetin terciḥ iderler şehd ile ķande
Sezādır⁷⁴⁸ ḥükm iderse Ķandehār ile Semerķande
2. Seni māh-ı şeb-ārāya nice teşbīḥ ider ' uşşāk⁷⁴⁹
Sen ol mihr-i cihānsın rütbe-i meh ķandesin ķande

[28b]

3. Hezārān şerḥa⁷⁵⁰ açdı sīnem⁷⁵¹ üzre tīg-ı hicrānıñ⁷⁵²
Nazar kııl⁷⁵³ derd-i ' aşkıñ ile sīnem⁷⁵⁴ ķande ben ķande
4. Yaķar pervāne-veş ' aşıķların şem' -i cemālinde⁷⁵⁵
Olur mı rāḥat⁷⁵⁶ ' uşşākını hicriyle yaķanda⁷⁵⁷
- 5⁷⁵⁸. Zahir ol arķa vir üftāde ki⁷⁵⁹ mānende-i bālıñ
Şafā-yāb olsun ' uşşāk⁷⁶⁰ seniñ ey şūḥ arķanda⁷⁶¹

⁷⁴⁷ ' İzzet D. YL., G. 116 (7 B.), s. 237-238

⁷⁴⁸ sezādır: ' aceb mi YL.

⁷⁴⁹ ' uşşāk: ' uşşāķa YL.

⁷⁵⁰ şerḥa: şerme YL.

⁷⁵¹ sīnem: sinem YL.

⁷⁵² hicrānıñ: hicrānıñ YL.

⁷⁵³ nazar kııl: baķılsa YL.

⁷⁵⁴ sīnem: sinem YL.

⁷⁵⁵ şem' -i cemālinde: heb-i şem' -i ḥüsnünde YL.

⁷⁵⁶ rāḥat: merḥāmet YL.

⁷⁵⁷ yaķanda: yaķında YL.

⁷⁵⁸ Bu beyit divanda 6. beyittir.

⁷⁵⁹ arķa vir üftāde ki: ehl-i ' aşķa dāima YL.

⁷⁶⁰ ' uşşāk: ' uşşākıñ YL.

⁷⁶¹ şūḥ arķanda: şūḥ-ı ez ķande YL.

- 6⁷⁶². Gider dār-ı şifāya⁷⁶³ düş olan sevdā-yı gīsūna⁷⁶⁴
    Qalur mı ‘ aql u hūşı zūlfūne bir kerre⁷⁶⁵ baqanda
7. Ol dilber çekmez ‘ İzzet imtinānın zerre ‘ uşşāqın⁷⁶⁶
    Bulur bir ‘ aşık elbet varsa bir maḥbūb-ı Hū⁷⁶⁷ kınde

207.⁷⁶⁸

Remel

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

Sultān Muḥammed Cāmi‘ inde Melek Muḥammed Pāşā’nın Biña Eyledigi Çeşme

Tārīhidir

[SÜRÜRİ]

1. Mazhar itmiş feyz-i Ḥaqq Sultān Selīm-i ekremi
    Bir melek ḥavşer-i reh kim a‘ māl dā’im şāliḥa
2. Meşreb-i şafvet-me’ābı maḥzen-i āb-ı şevāb
    Zāt-ı pākī cāmi‘ -i ḥüsn-ü şifāt-ı mādiḥa
3. Ol velī-ḥaşlet kerāmet itdi icrā kim āna
    Oldı bu ḥayrāt-ı dil-cū sūy-ı Ḥaqqdan sāmīḥa
4. Çeşme yapdı türbe-i Sultān Muḥammed semtine
    Rūḥı için bunca ‘ aţşāne oqındı **Fātiḥa**⁷⁶⁹
5. Şerbet-i sekrden aşlā ta‘ mı vardır anuñ
    Hem gülāb-āsā gelür andan meşāma rāyiḥa
6. Ey **Sürürī** taḥ‘ a pey-der-pey iki tārīḥ-i tām
    Katre-veş oldı füyūzāt-ı Ḥudādan lāyiḥa

⁷⁶² Bu beyit divanda 5. beyittir.

⁷⁶³ dār-ı şifāya: dārü’ş-şifāya **YL**.

⁷⁶⁴ sevdā-yı gīsūna: sevdāyı gīsüse **YL**.

⁷⁶⁵ kerre: kere **YL**.

⁷⁶⁶ ‘ uşşāqın: ‘ uşāqqın **YL**.

⁷⁶⁷ ‘ İzzet divanında bu kelime okunmamıştır.

⁷⁶⁸ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

⁷⁶⁹ Kur‘an-ı Kerim 1. sûre. Detaylı bilgi için bkz. Recep Kaya, *Kur‘an-ı Kerim (Orta Boy)*, (Ankara: DİB Yay., 2016), 1.

7. *Hayr için kıldı binâ-yı çeşme şadr-ı kâmrân* 1208
Bir su iç İhlâş⁷⁷⁰ oku üç kerre rûha Fâtîha⁷⁷¹ 1208

208.⁷⁷²

Remel

Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilün

ĞAZEL-İ ŞERİF

1. Kâplamış rûy-ı ' arak-nâkımı zülf-i hoş-bû
Şân mehtâba hicâb olmuş o târ-ı gîsû
2. Şîve ü nâz ile reftâr idicek cânânım
Serve-i ta' lîm-i hîrâm eyler o kıadd-i dil-cû
3. Eylese ' azm-i gülistân çıkub seyrâne
Toldurur ' âlemi bir demde şadâ-yı Yâ-Hû

[29a]

4. Nice bîmâr-ı ğamı sahte dest-res olur
Durmayub sihr-i füsûn itmede çeşm-i cādû
5. Naqd-i cân dile düşe dâm-ı vişâle yoĥsa
Şaydı müşkil hele ben añladığım ol âhû
6. Şeb-i deycûr-ı firâkıña Şerîfâ nigerân
Vir şeref külbe-i âhzanına göster meh-rû

209.⁷⁷³

Remel

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

ĞAZEL-İ ' İZZET

⁷⁷⁰ Kur'an-ı Kerim 112. sûre. Detaylı bilgi için bkz. Kaya, *Kur'an-ı Kerim (Orta Boy)*, 1.

⁷⁷¹ Kur'an-ı Kerim 1. sûre. Detaylı bilgi için bkz. Kaya, *Kur'an-ı Kerim (Orta Boy)*, 1.

⁷⁷² Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

⁷⁷³ ' İzzet D. YL., G. 115 (8 B.), s. 237

1. Mâlik olsaydım cihânda mâh rû bir berbere [berber]
 Şarılaydım yüz yüze nâfe-be-nâfe ber bere [sîne]
- 2.⁷⁷⁴ Bûse virmekden ruḥ-ı âli⁷⁷⁵ olub şeftâlû reng
 Zâhir⁷⁷⁶ olmuş gül' izârında o mâhiñ berbere [leke]
- 3.⁷⁷⁷ Çîñ-i zülfi ḥâl-i hindûsı siyeh⁷⁷⁸ ebrûları
 Hüküm ider Keşmirle Hind⁷⁷⁹ diyâr Berbere [ülke]
- 4.⁷⁸⁰ Baḥr-ı ğamda fülk-i⁷⁸¹ dil⁷⁸² ḥayretle ḳalsa bir zamân
 Rüzgâr anı⁷⁸³ atar elbetde⁷⁸⁴ bir gün berbere [sahil]
- 5.⁷⁸⁵ Kim baḳar sâ'ir⁷⁸⁶ şunûfe dilber⁷⁸⁷ olmuş olmamış
 'İzzetâ dellâk ile lâzım güzellik berbere [berber]

210.⁷⁸⁸

Hezec

Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün

ĠAZEL-İ SA'İD

1. Şeḫerlerde nedir bu sûz-nâk-ı feryâdiñ ey bülbül
 N'ola ta böyle zârişle dil-i nâşâdiñ ey bülbül
2. Fiğâniñdan durulmaz gülstân baĝ-ı 'âlemde
 Kime âşüftesin âyâ kimedir dâdiñ ey bülbül
3. Kimiñ bal ü periyle uçduĝuñ bilseñ ne olur âyâ
 Bu bî-pervâ edâlarla kim üstâdiñ ey bülbül

⁷⁷⁴ Bu beyit divanda 5. beyittir.

⁷⁷⁵ âli: alı **YL**.

⁷⁷⁶ zâhir: zâhir **YL**.

⁷⁷⁷ Bu beyit divanda 2. beyittir.

⁷⁷⁸ siyeh: siyah **YL**.

⁷⁷⁹ Hind: Hinde **YL**.

⁷⁸⁰ Bu beyit divanda 6. beyittir.

⁷⁸¹ fülk-i: felek **YL**.

⁷⁸² dil: dil-i **YL**.

⁷⁸³ anı: onu **YL**.

⁷⁸⁴ elbetde: elbette **YL**.

⁷⁸⁵ Bu beyit divanda 8. beyittir.

⁷⁸⁶ sâ'ir: sa'ir **YL**.

⁷⁸⁷ dilber: tâze **YL**.

⁷⁸⁸ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

4. Gül-i şadberg ile ünsiyyete âlüftesin bildik
Anıñçün şân ile şeydâ-ter olmuş adıñ ey bülbül
5. Kimiñle ‘ahd ü peymân olduğñ bilmem nedir hâliñ
Kimiñ şekvâ-gerisiñ bu mudur mu‘tâdiñ ey bülbül
6. Saña ders-i sevdâyı ‘aceb kim eyledi ta‘lîm
Bu güyâlığda âyâ kimdurur üstâdiñ ey bülbül
7. Haber vir-gil Sa‘îd-i ‘âşķ-ı zâra sülükundan
Ṭariķ-i gülşeniden midür irşâdiñ ey bülbül

[29b]

211.⁷⁸⁹

Hecez

Mef‘ülü / Mefâ‘îlü / Mefâ‘îlü / Fe‘ülün

[Ġazel]

ŞERİF

1. Ey ‘âşķ-ı mihnet-zede buldukça bunarsın
Yetmez mi temâşâ-yı cemâl ayrı şunarsın
2. Pervânesin ey dil bilürüm şem‘ -i cemâle
Fikreyle şonuñ pek de yakın olma yanarsın
3. Ağyâr seniñ şerbet-i la‘liñ ile mesrûr
Zehr-i âb hemân ‘âşķ-ı bî-‘âra şunarsın
4. Qanında şovuqluķ nedir ey zâhid-i nâdân
Dûzahda daĥî sen bu bürüdetle donarsın
5. Sen şimdi bu nârile hele evce çıkarsın
Bir gün düşürürler seni bir dâra qonarsın
6. Yâd eylemedin nâmımı evvel bu Şerîfîñ
Ḥattîñ gelicek soñra nedâmetle anarsın

---

⁷⁸⁹ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

212.⁷⁹⁰

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

[Ġazel]

HAZRET-İ ŒERİF

1. Œimdi bir kaŒı kemānın bu dil āvāresidir
Bergüzār-ı o tebiñ sīnede oĒ yāresidir
2. Berg içinde gül-i nev-restedir ol ġonca dehen
Cāme egninde kıyās itme yeŒil ħāresidir
3. Düşdi dīvāne ġoñül derdine bir muĒbeçeniñ
Bāde-i mihr ile lā-ya' kıl bī-çāresidir
4. Baña biñ nāzile ŒorduĒda vücūdum beresin
Didim ey Œüh-ı cihān seng-i sitem kāresidir
5. İhtidād eylemese cevr-i felekden ta' accüb
Bu Œerīfā o Œehiñ bende-i ġam-ħ' āresidir

213.⁷⁹¹

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

[Ġazel]

ŒERİF

1. ĦaĒ ħaĒālardan emīn eylesün ol ġonca femi
İtmedi ' āŒıĒ-ı dil-ħasteye ġurbet vaĒanı
2. ÇeŒm-i āhūsı ile ĩavrı müsellim ammā
Ħüsñ diger virir ol āfete cāh-ı zeĒanı
3. İtme izār-ı dil-i dīvāne dursun baĒlu
Çözme Œāħım giri kākül-i ' anber Œikeni

⁷⁹⁰ Bu Œiirin Œairinin kimliĒi tespit edilememiŒtir.

⁷⁹¹ Bu Œiirin Œairinin kimliĒi tespit edilememiŒtir.

4. Bulur ol demde şifâ zaḥm-ı derûnın ey dil
Sîneye şarsın eger bir kez oña kâfûr teni

[30a]

5. Reh-güzârına döküb naḥd-i sirişk-i çeşmim
Şuladım âb-ı revân ile bu şaḥn-ı cemeni
6. Ağladır ‘aşık-ı dil-ḥastelerin bülbül-vâr
Görmedik gülşen-i ‘aşkıñda o mâhiñ güleni
7. Lebini öp de o şūḥuñ zer ü sîm ‘arz eyle
Ağız almaz ne bilür ḳadr-i metâ‘-ı sūḥanı
8. Gir **Şerîfâ** o mehiñ dâ’ire-i vuşlatına
Eyle ağuş merâmında şenâdır teneni

214.⁷⁹²

Remel

Fe‘ ilâtün / Fe‘ ilâtün / Fe‘ ilâtün / Fe‘ ilün

[Ġazel]

ŞERİF

1. Dilerim ben gibi çeşm hem bîmâr olsun
Renc-i ‘aşk ile şeb-düz dil-azâr olsun
2. Beddu‘ â eylemege kıymam o tıfl-ı nâza
Şafḥa-yı rüy gülistân-ı çimen-zâr olsun
3. Bu mudur ḳâ‘ide-i bende-nevâzı şâhım
Lütf u iḥsâna bedel ‘aşık ḡam-ḥâr olsun
4. Naḥd-i cânile gönül vaşla ḥarîdâr olalım
Duymasun bunu raḳîb gizlice bâzâr olsun
5. Lütf u ḳahrı bu **Şerîfâ** anıñ yegânedir

⁷⁹² Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

O cefâ-pîşe şefâ ile hemân var olsun

215.⁷⁹³

Hezec

Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün

BEYT

[LÂ-EDRÎ]

1. Murâdiñ kıl taleb şubh u mesâ feyyâz-ı muṭlaḳdan
Şaḳm ızhâr-ı ' acz itme felekden merde nâ-merde

216.⁷⁹⁴

Remel

Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilün

BEYT

[LÂ-EDRÎ]

1. Zâhidiñ ṭa' mı ḳabûli bizi taḡyîr itmez
Âb-ı pâke ne zarar vaḳ vaḳa-i ḳurbaḡadan

217.⁷⁹⁵

Remel

Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilün

[Ḳıṭ' a]

Muḥammed Çavuş nâmında ḳabûṭ ricâsıçün İbrâhîm Pâşâ'ya virmişdür

1. Yimeden yağmuru geçdi nice biñ su ḳapuda
Geçmedi gitdi efendim sözüümüz bu ḳapuda
Bir ḳapuṭ virse efendim giyerim ḥaşre deḡin
Gezerim medḥ iderim o ḳapuda bu ḳapuda

⁷⁹³ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁷⁹⁴ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁷⁹⁵ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

218.⁷⁹⁶

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ulün

[Ġazel]

NĀBĪ

1. Güzel sevmek diler iseñ sev işte

Alub hemişesin olğıl enişte

2. Çatal ātla yola gitmek kolaydır

Birinden iñ birine biñ inişte

[30b]

219.⁷⁹⁷

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

ĶİT'Ā

[LĀ-EDRĪ]

1. Bülbülü çok gülşen-i hüsnünde rüyuñ gel yeter

Dostum ' aşıklarıñ kan ağlasun sen gel yeter

Mübtelāsı olma her hūbbuñ birin sev ey gönül

Bu meşeldür ' arif olan kişiye bir gül yeter

220.⁷⁹⁸

Hecez

Mef' ulü / Mefā' ilü / Mefā' ilü / Fe' ul

RUBĀ'Ī

[LĀ-EDRĪ]

1. Sensin ilāhī o hüdāvend-i qadīr

⁷⁹⁶ Nābī divanında tespit edilememiştir (bkz. Kaynakça).

⁷⁹⁷ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁷⁹⁸ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

Māni' olamaz hükümüne biñ şāh u vezīr

Ma' būd-ı ehad mālīk-i 'ālemsin sen

Yoğdur saña hāşā ne şebīh u ne nazīr

221.⁷⁹⁹

Müctes

Mefā' ilün / Fe' ilātün / Mefā' ilün / Fe' ilün

RUBĀ'Ī

[LĀ-EDRĪ]

1. Nedir bu kīrim elinden bu çekdiğim nice bir

Qırı nizā' ile geçmekde dā'imā yaşım

Yeñiçeri şunı gel tüt qapuya götürüvir

Eliñde ağlarsa da şalıvirme yoldaşım

222.⁸⁰⁰

Hecez

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ulün

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. Göñül kimi severse güzel odur

İster bālā-ğad olsun ister bodur

223.⁸⁰¹

Muzāri

Mef' ulü / Fā' ilätü / Mefā' ilü / Fā' ilün

[Ġazel]

KEMĀL PĀŞĀ-ZĀDE

⁷⁹⁹ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁸⁰⁰ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁸⁰¹ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

1. Bil adr-i nad-i vati ki o nā -i rūzgār

Yād itdirir bu demleri de bir zamān olur

2. Ūftāde-gāmı sāye-i lūtfuñda ho geer

Bir gūn fūrūg-ı hūsnūñe ha sāyebān olur

224.⁸⁰²

Remel

Fe' ilātūn / Mefā' ilūn / Fe' ilūn

[ı' a]

YAHYĀ EFENDĪ BĪ-A NEF'Ī

1. Őimdi haylĪ sūhan-verān ire

Olamaz Nef'Ī gibi⁸⁰³ bir ā' ir

Sözleri seb' a-i mu' allaadur

Īmriu'l-Kays kendi bir⁸⁰⁴ kāfir

225.⁸⁰⁵

Remel

Fe' ilātūn / Mefā' ilūn / Fe' ilūn

[ı' a]

CEVĀB-I NEF'Ī

1. Bize kāfir demi mūftĪ efendi

Biz aña diyelūm Őimdi mūselmān

Rūz-ı maşerde hūzūr-u Ha'da

Īkimizde ıarır bil ki yalān

[31a]

⁸⁰² Yahyā Efendi D., Kt. 22 (1 be.), s. 492-493

⁸⁰³ olamaz Nef'Ī gibi: Nef'Ī mānendi var mı **D.**

⁸⁰⁴ kendi bir: kendidür **D.**

⁸⁰⁵ Nef'Ī Divanında tespit edilememiştir (bkz. Kaynaka).

226.⁸⁰⁶

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

BEYT

[LĀ-EDRĪ]

1. Firāḫına taḥammül güç viṣāle irme de müşkil
Çekilmez çille-i 'aşkıñ sen ol ıaşı kemānsın sen

227.⁸⁰⁷

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

[Ġazel]

SÜN BÜL-ZĀDE

1. Añladım gül memesinden daḫī dūṣīze imiṣ
Didi ā bu ne dimek⁸⁰⁸ çek elin⁸⁰⁹ istersen küs

228.⁸¹⁰

Muzāri

Mef' ulü / Fā' ilātü / Mefā' ilü / Fā' ilün

[Ġazel]

RĀĠIB

1. Āhenden olsa da felegüñ çek kemānını
Çekme felekde siflelerin⁸¹¹ imtinānını

229.⁸¹²

Hezec

⁸⁰⁶ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁸⁰⁷ Sünbül-zāde Vehbī D., Di. 29 (1 B.), s. 534

⁸⁰⁸ dimek: demek **D.**

⁸⁰⁹ elin: eliñ **D.**

⁸¹⁰ Koca Raġib Paşā DT., G. 163 (7 B.), s. 336

⁸¹¹ siflelerin: süflelerin **DT.**

⁸¹² Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

LEH

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. Metā' -1 yāre el şundum didi biñ şart ile ölme
Nazar kııl ' ayn-1 ' ibretle velī ammā ki kirletme

230.⁸¹³

Remel

Fā' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

ḲİṬ' Ā

[LĀ-EDRĪ]

1. Yüz sürüb ağlayagör padişehim lem-yezele
Maṭlabıñ böyle tehī gezmek ile girmez ele
Başmasın dırsen eger devletine bir hūzele
Yüz virüb eyleme ihsān u kerem mübtezele

231.⁸¹⁴

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

ḲİṬ' A

[LĀ-EDRĪ]

1. Refte refte gönlümi İbrāhīm
Aldın ammā ki ihtiyārı degül
Bizi bir āteşe bıraḳdın kim
Nār-1 Nemrūd anıñ şerārı degül

⁸¹³ Bu kıtanın hangi şaire ait olduğu tespit edilememiştir.

⁸¹⁴ Bu kıtanın hangi şaire ait olduğu tespit edilememiştir.

232.⁸¹⁵

Hecez

Mef'ülü / Mefā'îlü / Mefā'îlü / Fe'ül

DA' VET

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Gelmeñle bulur meclisimiz ey mäh şetâret

Teşrifine biñ cān eyle müştākın efendim

233.⁸¹⁶

Hecez

Mef'ülü / Mefā'îlü / Mefā'îlü / Fe'ül

ĤARĪĶ ṬULUMBA

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Oldı olacağ çâre nedür hük-m-ü każāya

Ķolluğda ṭolu binā ṭutuşub ṭolluğı yağdı

234.⁸¹⁷

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

[Ġazel]

NĀBĪ

1. ⁸¹⁸ Her zamān ḥāṭıra endīşe-i rāḥat gelmez

‘Adet-i şeh-r budur mü ’min ü kâfir bulunur

235.⁸¹⁹

⁸¹⁵ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁸¹⁶ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁸¹⁷ Nābī D., G. 70 (9 B), c.1, s. 511

⁸¹⁸ Bu beyit divanda 4. beyittir.

⁸¹⁹ Naḥīfī DT., G. 128 (11 B.), c. 2, s. 130

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

[Ġazel]

NAĦĪFĪ

1. ⁸²⁰ Fikr-i bātıl dil-i ' arifde qarār eyleyemez⁸²¹

Ħarem-i Ka' bede zann itme ki kâfir bulunur

236.⁸²²

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

ĦAZRET-İ MEVLĀNĀ ĦAĦKINDA

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Zemzem ile mi gülâb ile midir bilmediler

Ney ile yıkadılar Ħazret-i Mevlânâyı

[31b]

237.⁸²³

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

ĦAŞMET BERĀ-YI ĦÜSEYYİN PĀŞĀ

[Tārīḥ]

[LĀ-EDRĪ]

1. Nice cāk itmesün âdem yaçasın dāmene dek

Bir dikiş kaldı ki Terzi Ħüseyyin ola vezir

⁸²⁰ Bu beyit divanda 4. beyittir.

⁸²¹ eyleyemez: itmez hiç **DT**.

⁸²² Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁸²³ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

238.⁸²⁴

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

BEYT

[LĀ-EDRĪ]

1. Der-kenār itmek için bñsesin aldım yārin

Seg-i virānesini ĥazret-i defterdārīñ

239.⁸²⁵

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. Gel ey zāhid şırāṭīñ ĥavfın itme lütf-u Ĥaḳḳ çokdur

Geçenlerden işitdim anda hergiz ĥorĥuluk yokdur

240.⁸²⁶

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

[Ġazel]

ELVĀN

1. Şāh olub ĥübān-ı dehre şaṭranc-ı işvede

Ĥñsn-i 'ālem sūz-ı **Elvān** eyledi Ra'feti māṭ

241.⁸²⁷

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

⁸²⁴ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁸²⁵ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁸²⁶ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

⁸²⁷ Nā'ilī divanında tespit edilememiştir (bkz. Kaynakça).

[Ġazel]

NĀ'İLĪ

1. Dergehiñe yüz süregeldi apuñda itme dūr

Nā'īlī ihsānīñ olmada aā var mı buyur

242.⁸²⁸

Remel

Fā' ilātūn / Fā' ilātūn / Fā' ilātūn / Fā' ilūn

[Müfred]

ZĪBĀ

1. ayr olur encām kārı her işi āsān olur

Vat-i farzında nevāziş eyleyen a' dāsına

243.⁸²⁹

Hezec

Mefā' ilūn / Mefā' ilūn / Mefā' ilūn / Mefā' ilūn

BEYT-İ MÜFERRİ

[LĀ-EDRĪ]

1. Muaşşıl daıdır neylerse eyler ok görür anı

Felek bir iki erbāb-ı diliñ cem' iyetiñ görse

244.⁸³⁰

Muzāri

Mef' ulū / Fā' ilātū / Mefā' ilū / Fā' ilūn

[ı'a]

'ĀRĪF

1. ılmaz perestiş uşanma nev niyāz olan

⁸²⁸ Bu şiirin şairinin kimliğı tespit edilememiştir.

⁸²⁹ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁸³⁰ Bu şiirin şairinin kimliğı tespit edilememiştir.

Her vaq̄te bir bahāne bulur bī-namāz olan
Kılılmaz dūrüst ʿ ahid-i vefā mest-nāz olan
Her vaq̄te bir bahāne bulur bī-namāz olan

245.⁸³¹

Hezec

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

[Müfred]

SUʿĀL-İ SULTĀN MURĀD⁸³²

1. Niçün pūs eyledüñ Yaḥyā ʿ ayāna cephe-yi yārı

246.⁸³³

Hezec

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

[Müfred]

CEVĀB-I YAḤYĀ⁸³⁴

1. Cünün el virdi billāh ki kırdım şīşe-i ʿ arı

247.⁸³⁵

Hezec

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

[Maṭlaʿ]

[LĀ-EDRĪ]

1. Ne kim Ḥaḳdan ola taḳdīr anı menʿ eylemez tedbīr

Gelür elbet de her başa olan levḥ üstüne taḥrīr

⁸³¹ IV. Murād'a ait bir divan ya da akademik çalışma tespit edilememiştir.

⁸³² Osmanlı Devleti Padişahı IV. Murād.

⁸³³ Şeyhülislam Yaḥyā Efendi'nin divanında tespit edilememiştir (bkz. Kaynakça).

⁸³⁴ Şeyhülislam Yaḥyā Efendi.

⁸³⁵ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

248.⁸³⁶

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. O deñlü mürtefi' dir aşr-1 bünyād-1 tevāzu' kim
Riyāz-1 cennete naz̄zāre ābildir zemininden

249.⁸³⁷

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Şu deñlü esfel olmuşdur tekebbür hānene ey dil
Caimiñ a' rına naz̄zāre ābildir ziyāniñdan

250.⁸³⁸

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fā' lün

[Mala']

[LĀ-EDRĪ]

1. Devlet u' izzet ki emr-i Hāl niçündür
Vaitsiz olmaz umūr evātına merhündür

251.⁸³⁹

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

[Mala']

---

⁸³⁶ Bu Şiirin hangi Şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁸³⁷ Bu Şiirin hangi Şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁸³⁸ Bu Şiirin hangi Şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁸³⁹ Bu Şiirin hangi Şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

[LĀ-EDRĪ]

1. Ğyd-i vaşlıñ hātır gören gitmesün ey serv-i kıadd
Bağla engüşt-i vefāya rişte-i cānı meded

252.⁸⁴⁰

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Kıurtaran ğamze-i Tatarıñ elinden cānıñ
Varsun ey kıaşı kemānım küfede yağ için

[32a]

253.⁸⁴¹

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

BEYT

[LĀ-EDRĪ]

1. O tāze tābi'-i kıahve-fürüşü ğorse ehl-i keyf
Ğınā gelmez elinden nüş iderse kıahve bir ferde

254.⁸⁴²

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. Gitdi afyon ile uyhu berş aldı şehveti

⁸⁴⁰ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁸⁴¹ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁸⁴² Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

Bir kaçınmak aldı ancak bizde dünyā lezzeti

255.⁸⁴³

Remel

Fe' ilātūn / Fe' ilātūn / Fe' ilātūn / Fe' ilūn

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. ūn bilürsün ki yaar āteş-i am cān u teni
Ne var ey kān-ı kerem sende erā eyle beni

256.⁸⁴⁴

Hezec

Mefā' ilūn / Mefā' ilūn / Mefā' ilūn / Mefā' ilūn

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. Ne aldım altıma yāri ne ekdim üstüme yāri
Ki vuşlat olmadı rūzi ne fevānī ne taḫtānī

257.⁸⁴⁵

Hezec

Mefā' ilūn / Mefā' ilūn / Mefā' ilūn / Mefā' ilūn

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. Şadā-yı ney şafā-yı mey münāsib ḫūb-rū-yı sākī
Ṭotalım Bāyezīd ölmüş nice şabr eylesün bākī

258.⁸⁴⁶

⁸⁴³ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁸⁴⁴ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁸⁴⁵ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁸⁴⁶ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. Ey gönül kayd-ı ma' āş için melül olmak neden
    Ḳūlunuñ kaydın görür elbet de yokdan var iden

259.⁸⁴⁷

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ulün

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Ḥarāretten yürek yandı hoşabçı
    Baña iḥsān-ı 'āmm ile ḳār neden

260.⁸⁴⁸

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ulün

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. Eridi zerrece ḳalmadı ḳarım
    Elin boş durmasun tut şu ḥayālīm

261.⁸⁴⁹

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

---

⁸⁴⁷ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁸⁴⁸ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁸⁴⁹ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

1. Gülşeninde ‘ālemiñ bu sırra irmez hîç kes
Zağlar āzāde vü bülbüller giriftār-ı kafes

262.⁸⁵⁰

Remel

Fe‘ilātün / Fe‘ilātün / Fe‘ilātün / Fā‘lün

[Maṭla‘]

[LĀ-EDRĪ]

1. Niğeh-i ğamzesi efsün iderek āmāde
Çarpmağ için dīl-i meyyālimizi cin-zāde

263.⁸⁵¹

Remel

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Diñleyüb va‘ zıñ Murād Pāşā’da bir taqrīb ile
Müslümān olmuş efendi қоşқoca bir Ermeni

264.⁸⁵²

Hecez

Mef‘ülü / Mefā‘ilü / Mefā‘ilü / Fe‘ülün

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Çün eski meşeldür dinür elleyte celi
Seyr eyle neler toğuracağdır zen-i dünyā

---

⁸⁵⁰ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁸⁵¹ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁸⁵² Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

265.⁸⁵³

Hecez

Mef'ülü / Mefā'īlü / Mefā'īlü / Fe'ülün

Sulṭān Bāyezīd Biraderi Fransaya Firār Eyledikde İrsāl Eyledigi Kıt'a

[SULṬĀN BĀYEZĪD]⁸⁵⁴

- 1.⁸⁵⁵ Hācū'l-ḥameynem deyūben⁸⁵⁶ da'vā⁸⁵⁷ kılsın⁸⁵⁸
859 Bes⁸⁶⁰ salṭanat-ı dehre⁸⁶¹ begim⁸⁶² bunca ṭaleb ne
863 Çün rüz-ı ezel kısmet olınmış bende⁸⁶⁴ devlet
865 Taḳdīre rızā virmeyesin böyle⁸⁶⁶ sebep ne

266.⁸⁶⁷

Hecez

Mef'ülü / Mefā'īlü / Mefā'īlü / Fe'ülün

CEVĀB

[Kıt'a]

[CEM SULṬĀN]⁸⁶⁸

1. Sen bister-i gülde yatasın şevk ile ḥandān

Cem ḥicr ile bālīn idine ḥārī⁸⁶⁹ sebep ne

⁸⁵³ Cem Sulṭān'ın Divanında Sulṭān Bāyezīd adına kayıtlıdır. Cem Sulṭān D., Kt., s. 20

⁸⁵⁴ Osmanlı Devleti Padişahı.

⁸⁵⁵ Bu dize divanda 3. dizedir.

⁸⁵⁶ deyūben: diyü **D.**

⁸⁵⁷ da'vā: da'vālar **D.**

⁸⁵⁸ kılsın: idersin **D.**

⁸⁵⁹ Bu dize divanda 4. dizedir.

⁸⁶⁰ bes: yā **D.**

⁸⁶¹ dehre: dünya **D.**

⁸⁶² begim: için **D.**

⁸⁶³ Bu dize divanda 1. dizedir.

⁸⁶⁴ bende: bize **D.**

⁸⁶⁵ Bu dize divanda 2. dizedir.

⁸⁶⁶ böyle: buna **D.**

⁸⁶⁷ Cem Sulṭān D., Kt., s. 20

⁸⁶⁸ Osmanlı Devleti Şehzadesi Cem Sultan.

⁸⁶⁹ Cem ḥicr ile bālīn idine ḥārī: ben kül döşenem külhen-i mihnetde **D.**

[32b]

267.⁸⁷⁰

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

RUBĀ'Ī

[LĀ-EDRĪ]

1. Beni şād itdiñiz Allah sizi de şād itsün
Dilerüm hâtırıñız şevķile ābād itsün
Sizi günden güne ma' mūr ide Mevlā dā'im
Size bedhāh olan a' dāñızı berbād itsün

268.⁸⁷¹

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

KİT'Ā

[LĀ-EDRĪ]

1. La' l-i mey-günüñ şehā keyfiyyeti cānımdadır
Hem hūyālīñ bir nefes hūlī degül yanımdadır
Ārzū-yı hātırım durmaz seni eyler taleb
'Aql u fikrim niyyetim heb cümle sulṫānımdadır

269.⁸⁷²

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

ĠAZEL-İ NEV'Ī⁸⁷³

1. Tezevvüc kaçdıñ itdim ey dirīgā telḫ-kām oldum

⁸⁷⁰ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁸⁷¹ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁸⁷² Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

⁸⁷³ Başlıkta Ġazel-i Nev'Ī, mahlasta ise 'Avnī yazmaktadır.

- Tağıldı boynuma tuz tırbası rüsvā-yı ʿāmm oldum
2. Tecerrüd ʿāleminde başıma azād iken şimdi
Hevā-yı giryeme uydum esir-i nebr-i ʿāmm oldum
3. Teʿehhül nişf-ı dīn olduğu için heves itdim
Zen-i dehre zebūn oldum dilā şimdi tamām [oldum]
4. Kānı ol zevk ü şevk-i şoĥbet-i yārānı terk itdim
Diriġā bir mülevves ʿāmm beni mühmel ĥudām oldum
5. Cenābetden kaçub ġamlar çekerdim iĥtilām olsam
Cünübler zümresine ʿAvniyā şimdi imām oldum

270.⁸⁷⁴

Remel

Fāʿ ilātün / Fāʿ ilātün / Fāʿ ilātün / Fāʿ ilün

[Murabbaʿ]

VAŞIF-I MEBNİ-Yİ ʿĀLE'L-ĤİKĀYE

1. Bir vişāl içinse⁸⁷⁵ meh-rū böyle ık mıđ istemem
Ben bozuşdum⁸⁷⁶ bağma şimden şoñra şık şık istemem
Ĥātırım ġayrı dilerseñ yab⁸⁷⁷ diler yık istemem
İstesen⁸⁷⁸ de sen beni ben küstüm⁸⁷⁹ artık istemem
- 2.⁸⁸⁰ Şöyle dursun ülfet-i dīrinemiz bir yāna at
N'olsun and içmek yoadı⁸⁸¹ çünkim⁸⁸² ʿahdinde şebāt
ġayrı vargeçdim⁸⁸³ ziyāde olsun ey şūĥ iltifāt

⁸⁷⁴ Vāşif D., Mrb. 80 (5 be.), s. 432

⁸⁷⁵ içinse: için baña ey **D.**

⁸⁷⁶ bozuşdum: bozuştum **D.**

⁸⁷⁷ yab: yap **D.**

⁸⁷⁸ istesen: isteseñ **D.**

⁸⁷⁹ küstüm: küsdüm **D.**

⁸⁸⁰ Bu bent divanda 4. benttir.

⁸⁸¹ yoadı: yoğ idi **D.**

⁸⁸² çünkim: çünkü **D.**

⁸⁸³ vargeçdim: vazgeçtim **D.**

İstesen⁸⁸⁴ de sen beni ben küstüm⁸⁸⁵ artık istemem
3.⁸⁸⁶ Nâvek-i ‘aşkuñ çekildin⁸⁸⁷ s̄ineme düşdüm dile
Fırkatüñle cânıma kâr itdi⁸⁸⁸ çekdiğim çile

[33a]

Geldi ‘aqlım başıma yalvarma ğayrı nâfile
İstesen⁸⁸⁹ de sen beni ben küsdüm⁸⁹⁰ artık istemem
4.⁸⁹¹ Derdimi deşme beni⁸⁹² koy⁸⁹³ hâlime söyletme şuş
Kırdı⁸⁹⁴ zîrâ qalbimi bir qat daĥî dünkü huşuş⁸⁹⁵
İtme bîhûde⁸⁹⁶ baña şimdengerü ‘arz-ı hulûş
İstesen⁸⁹⁷ de sen beni ben küsdüm⁸⁹⁸ artık istemem

271.⁸⁹⁹

Hezec

Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün

ĠAZEL-İ EMİNİ

1. Selâm-ı iltifâtıñ nâme-i h̄‘âhişde rağbetlü
Velî ‘üñvân-ı vaşlıñ oldu ‘izzetlü sa‘âdetlü
2. Degül cânâ vefâdan bî-naşīb olmaq saña maḥşuş

---

⁸⁸⁴ istesen: isteseñ **D.**

⁸⁸⁵ küstüm: küsdüm **D.**

⁸⁸⁶ Bu bent divanda 2. benttir.

⁸⁸⁷ çekildin: çekildi **D.**

⁸⁸⁸ itdi: etdi **D.**

⁸⁸⁹ istesen: isteseñ **D.**

⁸⁹⁰ küstüm: küsdüm **D.**

⁸⁹¹ Bu bent divanda 3. benttir.

⁸⁹² beni: benim **D.**

⁸⁹³ koy: ko **D.**

⁸⁹⁴ kırdı: kıldı **D.**

⁸⁹⁵ huşuş: huşuş **D.**

⁸⁹⁶ itme bîhûde: bîhûde etme **D.**

⁸⁹⁷ istesen: isteseñ **D.**

⁸⁹⁸ küstüm: küsdüm **D.**

⁸⁹⁹ Bu şiirin şiirinin kimliği tespit edilememiştir.

- Bulunmaz zümre-i hūbān-ı ʿālemde haqīkatlü
3. Cefādan vāyemiz aldık esriñe sende inşāf it
N’ola bir kerre görsek lūtfunu ölsek mürüvetlü
4. Hārāb eyler niyām-ı hūsnūñi bir demde āgāh ol
Beni aalatma seyl-i eşk olur gāyet de kuvvetlü
5. Bağılmaz semt-i vaşla mā’il-i lūtf-u kerem olmaz
Mey-i merd-efkeni vir sākīyā olsun semāhatlü
6. Getürdi ayağına zāhid-i sālūsi āhir-kār
ʿAceb mi dense ger pīr-i hārābāta kerāmetlü
7. Kazarken tişe-i fikretle **Emīnī** nev-zemīn bulduk
Naẓīre söyleyiñ yārāna şatsak n’ola kıymetlü

272.⁹⁰⁰

Hezec

Mefā’ ilün / Mefā’ ilün / Mefā’ ilün / Mefā’ ilün

NAẒİRE-İ ŞADRA’ ZAM İBRĀHİM PĀŞĀ

1. Dilā inşası **Emīn**’iñ feşāhatlü belāgatlü
Sözüm yok sözine haqqā nezāketlü metānetlü
2. Velī ʿarz-ı hüner bunda bu ki beñzer ki bir kimse
Sipeh pazarında incü virir ise ne kıymetlü
3. Naẓīre kaydına heb şā’irān-ı Erzenü’r-Rūmī
Düşürmüş şehrine **Emīnī** hele şimdi kabāhatlü

273.⁹⁰¹

Remel

Fā’ ilātün / Fā’ ilātün / Fā’ ilātün / Fā’ ilün

ĠAZEL-İ NECĪB

1. Mübtelā-yı ğamda dildārsın bildim seni

⁹⁰⁰ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

⁹⁰¹ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

Ey gözüm tã şubħa dek bîdârsın bildim seni

[33b]

2. Keşf-i rāz it dilbere zîrâ ki dâ'im dilbere

Ey şabâ dil-ħastaya tîmârsın bildim seni

3. Қаşr-ı vaşla şallama lütfuñla irdir nebreni

Çalb-i vîrânım yabar mi' mârsın bildim seni

4. Bir nighle iki gözyaşım ağıduben durmadın

Çifte menzil ile gider Tatarsın bildim seni

5. Ben bu ağza gelmem ey dîl zevk-i la' li söyle gel

Vâkf-ı sırra dehân-ı yârsın bildim seni

6. Çâr-ebür dilbere sen de dū-çâr oldun **Necîb**

'Afv ider 'ârif olan nâ-çârsın bildim seni

274.⁹⁰²

Remel

Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fâ' lün

BEYT

[LÂ-EDRÎ]

1. Nemce ğâyet de ğalîz aña Fransız râciħ

Olamaz şimdi bedel-i rûmda Moskov Sâlih

275.⁹⁰³

Muzâri

Mef' ulü / Fâ' ilâtü / Mefâ' ilü / Fâ' ilün

[Maṭla']

[LÂ-EDRÎ]

⁹⁰² Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁹⁰³ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

1. Elde ʿasāsı küt ʿapūsında muḳīmdir
Ḳulluḳda ʿoḡrısı yek-fer-i müstaḳīmdir

276.⁹⁰⁴

Remel

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

MUʿ AMMĀ

[LĀ-EDRĪ]

1. Ol ne lafz olmuş nüvişte dört ḥarf
Ḳār maʿ nā ile mümkün anı şarf
2. Lafz-ı Türki hem dāḥi maʿ naları
Birdir anıñ evveliyle āḥiri
3. Biri ḥayvān insāna libās
Germ-ülfet nevʿ -i cinsi bir kıyās
4. Biri bādi āteş ile ülfeti
Ġayrısıyla itmez ol germiyyeti
5. Biri āb ḥākde ḥadd-i mīngüzār
Gāh kelimende olursa vechi var
6. Añla şāyān ḳatı ḥoşdur birisi
Ḥasteler olmuşdur anıñ dirisi
7. İki yüz kırk altı oldu cümlesi
Gör ki müşkil oldu anıñ bilmesi
Kürk, Körük, Kürek, Gevrek⁹⁰⁵

[34a]

277.⁹⁰⁶

⁹⁰⁴ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁹⁰⁵ Derkenar olarak sağ alt tarafa yazılmıştır. Muʿ ammā'nın cevabıdır.

⁹⁰⁶ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

ꞐIT' Ā-İ ' İZZET DÜRRİ-ZĀDEYE

1. Cihānda şeyhü'l-islām-ı cedīd zāt-ı bülend şānın
İder ihyā hezārān bendegānı nuṭḑ-ı ihsānın
Olur fahr ile ḳadr-i kevkeb **Dürri** ile hem-ser
Leb-i ta' zīm ile ' **İzzet** ḳuluñ pūs itse dāmānın

278.⁹⁰⁷

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

BEYT

[LĀ-EDRĪ]

1. Post-ı hınzırı reşk ile pāre pāre eylediñ
Gerçi zaḥmet çekdiñ ammā pāye ḳaṭ' itdiñ göbek

279.⁹⁰⁸

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. Cevr için ' uşşāḳına gördün mü sen ol tāzeyi
Rūyımı setr için elde tutar yelpāzeyi

280.⁹⁰⁹

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

[Maṭla']

⁹⁰⁷ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁹⁰⁸ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁹⁰⁹ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

[LĀ-EDRĪ]

1. Dem-be-dem hizmetler eylerdim o vech-i tāzeye
El ele seyre gider itdim ḥased yelpāzeye

281.⁹¹⁰

Hecez

Mef'ūlü / Mefā'īlü / Mefā'īlü / Fe'ūlün

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Bir mervaḥamız var elimizde gören ister
Yārān ne 'aceb mā'il olur yād-ı hevāya

282.⁹¹¹

Hecez

Mef'ūlü / Mefā'īlü / Mefā'īlü / Fe'ūlün

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. Bir bād-ı hevā görmedim ašlā dimiş ol yār
Destīnde ki āyīneli yelpāze kimindir

283.⁹¹²

Remel

Fe'ilātün / Fe'ilātün / Fe'ilātün / Fā'lün

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. Zülmet-i ebr-i siyehden seçemezler rûzı
Böyle eyyām-ı ğamīñ böyle olur nev-rûzı

---

⁹¹⁰ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁹¹¹ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁹¹² Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

284.⁹¹³

Remel

*Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fā' lün*⁹¹⁴

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. Böyle bostān-ı ğamiñ böyle beter ıarpuzu
Böyle şadef-kāri beşigin böyle olur ıoruzu

285.⁹¹⁵

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

[Ġazel]

İBN-İ KEMĀL

1. Pādişāhım benüm aqrānum olan bendeleriñ
Kimi begler begi oldu kimi el 'ān begdür
2. Ƙal' ā-i tende bizimde çalınur nevbetimüz
Çağırur burc-ı bedende göñül Allah yekdür

286.⁹¹⁶

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

BEYT

[LĀ-EDRĪ]

1. Manşıb ile iftiḥār itmek öğünmek cāh ile
Ehl-i ' ilme ' ārdır lakin şerefdür cāhile

---

⁹¹³ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁹¹⁴ 1b vezne uymamaktadır.

⁹¹⁵ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

⁹¹⁶ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

287.⁹¹⁷

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fā' lün

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. Bu kadar lerze nedendir dil-i nālānımda

Yine āṣār-ı ğazīr var gibi sulṭānımda

288.⁹¹⁸

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fā' lün

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Dil-i sūzānımı sīr-āb idemez baḥr-ı muḥiṭ

Bu ḥarāret nedir āteş mi yanar cānımda

289.⁹¹⁹

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. Dilā pīr-i muġānın duḡter-i rezle başı ḥoşdur

Helāl midir der ise kendü kāfir ' avreti boşdur

290.⁹²⁰

Hezec

*Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün*⁹²¹

⁹¹⁷ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁹¹⁸ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁹¹⁹ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁹²⁰ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁹²¹ 1b vezne uymamaktadır.

[Maṭlaʿ]

[LĀ-EDRĪ]

1. Binā-yı şabrıma seyl-i ğamiñ cānā ḥalel virdi
Belim bükdi taḥammül bārı ten divārı ḥaylī bel virdi

[34b]

291.⁹²²

Remel

Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Fāʿlün

BEYT

[LĀ-EDRĪ]

1. Elim al başıñçün ḳoma ayaklarda beni
Yoḥsa öldürdü beni ğayret-i aḳrān elemi

292.⁹²³

Remel

Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Fāʿlün

[Maṭlaʿ]

[LĀ-EDRĪ]

1. Şūfiyā mescide gir meykedeye gir meyi gör
Unudurlar seni bī-çāre hemān ölmeyigör

293.⁹²⁴

Remel

Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün

[Ġazel]

[ŞEYHŪLİSLAM YAḤYĀ]

⁹²² Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁹²³ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁹²⁴ Yaḥyā D., G. 97 (5 B.), s. 122

1.⁹²⁵ Kim añar yolına cān virdüğüni ey **Yaḥyā**

Unudurlar seni bī-çāre hemān ölmeyi gör

294.⁹²⁶

Muzāri

Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. Her şahş-ı bī-hüner ne 'aceb olsa mu' teber

Şimdi zemānemizde bizim 'aybdır hüner

295.⁹²⁷

Hezec

Mefā'īlün / Mefā'īlün / Mefā'īlün / Mefā'īlün

[Müfred]

AḤMED ḤĀN-I ŞĀLİŞ⁹²⁸

1. Nerm-i rencūr-u 'aşka çeşm-i şūḥuñ kaşd-i faşd itse

Efendim ğamze ḥāzır çekme ğam neşter ḥuşuşunda

296.⁹²⁹

Hezec

Mefā'īlün / Mefā'īlün / Mefā'īlün / Mefā'īlün

NAZĪRE

[LĀ-EDRĪ]

1. Ḥayāliñ dīdede beytütet itdikçe gözüm nūrı

Aña eyler tekellüf bāliš ü pister ḥuşuşunda

⁹²⁵ Bu beyit divanda 5. beyittir.

⁹²⁶ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁹²⁷ III. Ahmed'e ait bir divan ya da akademik çalışma tespit edilememiştir ancak Necib mahlasıyla şiir yazdığı bilinmektedir (bkz. Kaynakça).

⁹²⁸ Osmanlı Devleti padişahı III. Ahmed.

⁹²⁹ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

297.⁹³⁰

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. Ruḥ-ı rengīnine ḥaṭṭ gelmek ile kılma telāş
Kerem it sen güzelim haftada ol iki tirāş

298.⁹³¹

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Ḥaṭṭıñ gelmekle bī-destūr 'āşık buseçin olmaz
Ġurubu görse itmez şā'im-i ğam bī-ezān iftār

299.⁹³²

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Merdüm-i dīde-i giryān ḥayāl-i ḥaṭṭ nev-i dil
Güyyā sāhil-i deryāda bebek bağçesidir

300.⁹³³

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

---

⁹³⁰ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁹³¹ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁹³² Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁹³³ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Çekemez iken iki ebrûlarının cevri

Çār ebrû oluyor kâşî kemânım giderek

301.⁹³⁴

Hecez

Mef'ûlü / Mefâ'îlü / Mefâ'îlü / Fe'ülün

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. Endîşe-i fikrim heme tûl-i emelimdir

Heb çekdiceğim kendi cezâ-yı 'amelimdir

302.⁹³⁵

Hecez

Mef'ûlü / Mefâ'îlü / Mefâ'îlü / Fe'ülün

KİT'Ā-YI MUḤAMMED EFENDİ

1. Gördüm nice biñ lütf u mürüvvet o melekde

Yer buldı anîñ şîve-i âgûşî yürekde

Her haber vişâliñ sonı hicrân demişler

Kām almak olur vaḳti ile budur felekde

[35a]

303.⁹³⁶

Hecez

Mef'ûlü / Mefâ'îlü / Mefâ'îlü / Fe'ülün

BEYT

⁹³⁴ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁹³⁵ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

⁹³⁶ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

[LĀ-EDRĪ]

1. HĀllāḳ-ı cihān ʿ āleme ḳıldıḳda tecellī
Her vaḳfe bir zālīmi eyler mütevellī

304.⁹³⁷

Remel

Feʿ ilātün / Feʿ ilātün / Feʿ ilātün / Feʿ ilün

ḲİTʿ Ā-Yİ MÜNİF

1. Her ser-i zülfe deger el tene ten nādirdir
Bu ise elde degil müşk-ü Hōtan nādirdir
Hāşılı mişlī bulunmaz dürr-i yektā tendir
Sīm beden ḡonca dehen gül gibi ten nādirdir

305.⁹³⁸

Hecez

Mefʿ ūlü / Mefāʿ ilü / Mefāʿ ilü / Feʿ ūlün

[Maṭlaʿ]

[LĀ-EDRĪ]

1. Gördün ki düşer iki kişi birbirisine
Sen ḳıḳ aradan it dişi ṭoñuz derisine

306.⁹³⁹

Remel

Fāʿ ilātün / Fāʿ ilātün / Fāʿ ilātün / Fāʿ ilün

[Maṭlaʿ]

[LĀ-EDRĪ]

1. Bir Hābeşī şūḫa düşdi dil-i mübtelā

⁹³⁷ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

⁹³⁸ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁹³⁹ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

Eylemeñüz ʿ ayb kim gönül belâ yüz qara

307.⁹⁴⁰

Hezec

Mefāʿ ilün / Mefāʿ ilün / Mefāʿ ilün / Mefāʿ ilün

[Kııʿ a]

ʿ İZZET

1. O şūhuñ⁹⁴¹ ʿ ādeti ʿ āşıqlarından dāʿimā cerde
Ğınā gelmez aña⁹⁴² olsa eger kim⁹⁴³ vālī-i cerde
2. O ʿ anber hāl ü müşgīn zūlfünün sevdāsına düşdüm
Beni cezb eyledi ʿ İzzet o maḥbūb-ı siyeh cerde

308.⁹⁴⁴

Hezec

Mefāʿ ilün / Mefāʿ ilün / Mefāʿ ilün / Mefāʿ ilün

[Maṭlaʿ]

[LĀ-EDRĪ]

1. Delinmiş yüregi nāyın begāyet yufkadır bağı
Kim egri baksa derd ile ider feryād-ı zārı

309.⁹⁴⁵

Hezec

Mefāʿ ilün / Mefāʿ ilün / Mefāʿ ilün / Mefāʿ ilün

[Maṭlaʿ]

[LĀ-EDRĪ]

1. Derūnum boş görünür bağı delik bir nāyım

---

⁹⁴⁰ ʿ İzzet D. YL., Kt. 21 (1 be.), s. 268

⁹⁴¹ şūhuñ: şūhıñ YL.

⁹⁴² aña M.

⁹⁴³ kim: ki YL.

⁹⁴⁴ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁹⁴⁵ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

Maḥrem-i sırr-ı ʿalī bende-i Mevlānāyım

310.⁹⁴⁶

Remel

Fāʿ ilātün / Feʿ ilātün / Feʿ ilātün / Feʿ ilün

MÜSEDDES-İ HEVĀYĪ⁹⁴⁷

1. Şimdi yüz miḥnet ile ğam bizi öldürse maḥal
Kim s.... ʿilmini taḥşilde olduĝ echel
Gerçi kim olmuş ideñ ābişt calķı evvel
Ber-murād olmadıĝ olduĝ hele biñ müstaʿ mel
Mire hirr olmayıcaĝ irmez imiş devlete el
Ḥalka g.. virmegi biz ʿ ayb şanurduĝ evvel
2. Ben s.... şevķine şimdengerü ʿ üryān olayım
Muĝlimān zümresine bende-i fermān olayım
G.. s.... ʿāşıkā biñ cān ile ħurbān olayım
Bez-i g.. eylemede ʿ aleme destān olayım
[Mire hirr olmayıcaĝ irmez imiş devlete el
Ḥalka g.. virmegi biz ʿ ayb şanurduĝ evvel]

[36a]

3. Kim s.... beni diyor ḥikkī-i idlāl itme
Kendi öz cāniñçün böyle yemān fāl itme
Arayub muĝlimi bul g..... baḥḥāl itme
Be-meded kendiñi s..... ʿār itme
[Mire hirr olmayıcaĝ irmez imiş devlete el
Ḥalka g.. virmegi biz ʿ ayb şanurduĝ evvel]

⁹⁴⁶ Hevāyī'nin divanında tespit edilememiştir (bkz. Kaynakça).

⁹⁴⁷ Müseddesteki argo kelimelerin yalnızca baş harfi yazılmıştır. Yazılmayan harfler sayısınca nokta konulmuştur.

4. Bāk-i dāmen olanıñ ṭālī' i yār olmaz imiş
 Naḳd-i ' işmet kişiye māye-i kār olmaz imiş
 Mīre hūrlük gibi ' ālemde ṣi'ār olmaz imiş
 Devlet-i cāha bunuñ gibi murād olmaz imiş
 [Mīre hīr olmayıcaḳ irmez imiş devlete el
 Halka g.. virmegi biz ' ayb şanurduḳ evvel]
5. Ey **Hevāyī** ki seni s.... ḳ.... bir muḡlim
 Olur ol ḡonca dehan faḳr [u] fenādan sālīm
 Kendiñi sen de **Bahāyī** gibi s..... dā'im
 Hāşıl-ı devlet-i dünyāya s..... lāzım
 Mīre hīr olmayıcaḳ irmez imiş devlete el
 Halka g.. virmegi biz ' ayb şanurduḳ evvel

311.⁹⁴⁸

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

[Ġazel]

Yıldırım Hān Şu' arāsından Monla Aḡmed-i Kūr

[AḡMED-İ DĀ' İ]

1. Eya hūrşīd-i meh-pey-ker cemālūñ müşteri-i manzar
 Ne manzar manzar-ı ṭālī' ne ṭālī' ṭālī'-i enver
2. Yüzüñdür āyet-i raḡmet özüñdür maḡzar-ı ḳudret
 Ne ḳudret ḳudret-i şāni' ne şāni' şāni' -i ekber
- 3.⁹⁴⁹ Süleymān sīreti sende Sikender şūreti sende
 Ne şūret şūret-i Yūsuf ne Yūsuf Yūsuf-ı server
- 4.⁹⁵⁰ Felek şaṭrancını utduñ sa' ādet milkini tutduñ
 Ne mülket mülket-i devlet ne devlet devlet-i ḳayşer

⁹⁴⁸ Aḡmed-i Dā' İ D., G. 302 (7 B.), s.255

⁹⁴⁹ Bu beyit divanda 5. beyittir.

⁹⁵⁰ Bu beyit divanda 6. beyittir.

5.⁹⁵¹ K̄apuñda⁹⁵² k̄ullarıñ bî-ḥad velî kemter k̄uluñ Aḥmed

Ne Aḥmed **Aḥmed** u dā'î ne dā'î dā'î-yi çäker

312.⁹⁵³

Hezec

Mefā'îlün / Mefā'îlün / Mefā'îlün / Mefā'îlün

ĠAZEL-İ ḤĀKİM

1. Rızā-dār-ı kâderde şîve-i taḳdîre ḳadr ile

Düşer medhūş olub meydān-ı 'aşḳ-ı Ḥaḳda sa' d ile

[36a]

2. Z̄arar yok vā' izi irşād-ı Ḥaḳda şaḥn-ı münşiyā

Ne māni' şandelî-i bezm-i 'işret olsa ki sesle

3. Üçüncü ḳısmı yokdur nîk ü bedden ḡayrı 'ad olmaz

Olur günden güne müzdād-ı isti' dād-ı şehr ile

313.⁹⁵⁴

Remel

Fe'îlātün / Fe'îlātün / Fe'îlātün / Fā'lün

ĠAZEL-İ ṬĀLİBĪ

1. Zāhidā vaşl-ı Ḥaḳḳ olmaḡa tedbîr nedir

Ḳısmet-i rûz-u ezel ḥikmet-i taḳdîr nedir

2. Mürşid-i kâmil iseñ gel bizi irşād eyle

İkilik def' ola tā kim bileyim bir nedir

3. Āteş-i hicranla bûta-ı 'aşḳıñla niyāz

Dilberā işini altün ider iksir nedir

⁹⁵¹ Bu beyit divanda 7. beyittir.

⁹⁵² k̄apuñda: egerçi **D**.

⁹⁵³ Bu şiirin şairinin kimliḡi tespit edilememiştir.

⁹⁵⁴ Bu şiirin şairinin kimliḡi tespit edilememiştir.

4. Vuşlat-ı yâr eyle ey dil iki ‘ âlemde murâd

İde gör menzil-i maqşûda bu te’hîr nedir

5. Kılmayan ‘ âleme ma’ nâya nazâr-ı ‘ ibret ile

Ne bilür **Tâlibi**’yâ hikmet-i taqdîr nedir

314.⁹⁵⁵

Hezec

Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün

KIT‘Â

[LÂ-EDRÎ]

1. Hevâlar âhımıñ dūd-ı siyâhından bulutlanmış

Zemîn bārân-ı eşkimle şafâ bulmuş çimenlenmiş

İşitdim girdiğîñ hâmmâme cân atdım temâşâya

Yetişdim ol zamân kim hem çıkub hem pîrehenlenmiş

315.⁹⁵⁶

Hezec

Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün

[Müfred]

[LÂ-EDRÎ]

1. Sedüzeh-i devlet-i iqbâlsîñ gel olma dil-beste

Bu bir vefk-i müşelleşdür nice bāzûya bağlanmış

316.⁹⁵⁷

Remel

Fâ‘îlâtün / Fâ‘îlâtün / Fâ‘îlâtün / Fâ‘îlün

[Kıṭ‘a]

⁹⁵⁵ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁹⁵⁶ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

⁹⁵⁷ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

[LĀ-EDRĪ]

1. Pend-i gūş it ʿ arz-ı hācāt eyleme gel nā-kese
Var ikeñ per u der-kārīñ luṭf-u rūzī herkese
Kıl ḳanāʿ at kenzi lā-yefnā ile ḳūlluḳda ol
Hāşallah ol ğaniyyü'l-müsteʿ ān rızḳın kese

317.⁹⁵⁸

Hezec

Mefāʿ ilün / Mefāʿ ilün / Mefāʿ ilün / Mefāʿ ilün

ĠAZEL-İ MUŞAFFĀ

1. Şafā-yı kūy-ı dilber ʿ ayş u ʿ işret-i merām olsun
Dū çeşm-i hūn-feşānım meyle memlü iki cām olsun
2. İçilsün mey çalısın ney açılsın ol gül-i raʿ nā
Kurulsun bezm-i meclis ʿ ayş u ʿ işret rūz-i şām olsun

[36a]

3. Yücelşün nev-civānıñ serv-i naḥl-i bŷy-ı şimşadı
Raḳibiñ tiz durulsun defteri ʿ ömri temām olsun
4. Ġam-ı sevdā-yı ʿ aşḳıyla yanub bīmār olan ḥalin
Şorar dildār-ı müşfiḳ yār-ı şādıḳ müstedām [olsun]
5. Tavāf-ı Kaʿbe-i kūyuñda saʿ y itmekde maḳşūdı
Muşaffā bendenüñ aḥir yeri babü's-selām olsun

318.⁹⁵⁹

Remel

Fāʿ ilātün / Feʿ ilātün / Feʿ ilātün / Fāʿ lün

[Ġazel]

⁹⁵⁸ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

⁹⁵⁹ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

‘OŞMÂN MUḤAMMED

1. ‘Azm-i rāh eyle ki dāğ üstü baña bāğ olsun
Her dıraht sāyesi bir şūret-i ifrāğ olsun
2. Yār oldukça muvāffağ aña ğurbet dinmez
Kişiniñ meskeni isterse begim dāğ olsun
3. N’ola ālūde bahāne ile pūyān olsak
Tek hemān hizmetimizde yüzümüz ağ olsun
4. Çekilsin mihnete elbetde mükāfāt der-kār
Dār-ı dünyāda veliyyü’n-ni‘ amım şağ olsun

319.⁹⁶⁰

Remel

Fe‘ilātün / Fe‘ilātün / Fe‘ilātün / Fe‘ilün

ĠAZEL-İ SA‘ĪD

1. Kāyd-ı zülfi düşürüb başımızı ğavġāya
Düş kıldı bizi her şeb qarışık rü’yāya
2. Cennet-i ‘arızına sa‘y ile ādem baķamaz
Mā’ilem bende anıñçün o melek sīmāya
3. Göricek ol perī-ruhsārı gönül-çārpıldı
Uġradu hāşıl-ı hūlyā ile bir sevdāya
4. Şerbet-i la‘l-i femī itmişken mest bizi
Bezm-i ‘ālemde niçün minnet idem müheyyāya
5. Va‘de-i vaşlına aldanma **Sa‘īd** ol şūhuñ
Heb yalandır didiği şavmağ için ferdāya

320.⁹⁶¹

Remel

Fe‘ilātün / Fe‘ilātün / Fe‘ilātün / Fe‘ilün

⁹⁶⁰ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

⁹⁶¹ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

[ĠAZEL]

SA‘İD

1. ‘Arz-ı hâl itmek olurdu o şehe hüs-n-ü şehe
Lütf idüb çıkısa eger bir kez o seyrân-gehe
2. Çäre yok neyleyelim çarh-ı sitem-kâra meded
Dede-zâdem bizi uğratdı külehden külehe

[37a]

3. Çeşm-i teşhîr du‘âsın okuyor ‘uşşâka
Hic tâkat mı gelür görseñ o cādū nigehe
4. Şâne-veş dil dolaşur rāz-ı derûn açma degil
Dil-i mecnûn şeb-i yeldâ gibi zülf-i siyehe
5. Zâhidâ şanma Sa‘îdâ’yı görüb âlûde
İhtiyârî olacağ tövbeler olsun günehe

321.⁹⁶²

Remel

Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün

ĶİT‘Â

[LÂ-EDRÎ]

1. Sîm-i gerden yâsemen ten bir gül-ü ra‘nâ beden
Dîdeler görmüş degül ‘âlemde gördüm işte ben
‘Aks idüb ruhsâr-ı âlî câme-i gül-gününe
His idüb şems ü kamer kılmış şafağdan pîrehen

322.⁹⁶³

Remel

⁹⁶² Bu kıtanın hangi şaire ait olduğu tespit edilememiştir.

⁹⁶³ Bu gazelin hangi şaire ait olduğu tespit edilememiştir.

ĠAZEL-İ NĀZ U NİYĀZ

[LĀ-EDRĪ]

1. Bize bir oĝlan için ā ' ayebā bayrākdār
    Çapū teklif idesin yā ' ayebā bayrākdār
2. Çapūda sille yemiş yeñiçeriyken idesin
    Böyle ta' zīr bize hā ' ayebā bayrākdār
3. Biz ocağdaşın iken āteşe yakmak peh peh
    Bu mu yoldaşlığı icrā ' ayebā bayrākdār
4. Yigidin pâyına şarkındılık itmek var mı
    Gel şu oĝlanım aparma ' ayebā bayrākdār
5. Yüzimiz ak kara kullukçu iken ortada
    Bize yağlu kara bû yā ' ayebā bayrākdār
6. Belde cebrāsı çeküb yigid içinde gezerüz
    Şağ u şolda bizi rüsvā ' ayebā bayrākdār
7. Böyle bir taze zemīn işidüb elsinede
    Yazmağa kilik-i müheyyā ' ayebā bayrākdār

323.⁹⁶⁴

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

ĠAZEL-İ ' İZZET

1. Şerefdir ehl-i cāha ' ālī himmetle dilāverlik
    Huşūşā ' ilim ü ' irfān u şehāvetle hünerverlik
2. Zebūn olma zen-i dehre eger merd iseñ ' ālemde
    Tecerrüdle felek cāh ol mesih-āsā⁹⁶⁵ budur erlik

⁹⁶⁴ ' İzzet D. YL., G. 80 (7 B.), s. 213-214

⁹⁶⁵ mesih-āsā: mesih-āsā YL.

[37b]

3. Eger bir dilberin ān olsa h̄urşīd-i cemālinde
H̄aṭ-āver⁹⁶⁶ olsa da h̄üsni virir bir başqa dilberlik
4. Beni bir mest-i ser-gerdān idüb bir dilber-i h̄affāf
Görünce gül ‘ izārında o şūhuñ tāzelik terlik
5. Olu orta yürü cezmiyle var ol şūḥ-ı h̄affāfa
Ayağdan çatmaḵ isterseñ hemān öğren keş-gerlik⁹⁶⁷
6. Siyeh-i per-çemle⁹⁶⁸ h̄āl-i Hindüvānı Çīn-i gīsūlar⁹⁶⁹
H̄abeş şāhı mıdır bilmem ruḥında vardır esmerlik
7. Gerekdir mūktezā-yı vaḳte şāyān şīve⁹⁷⁰-i eş‘ār
Şanāyi‘ -i belāgatde budır ‘İzzet sūḥanverlik

324.⁹⁷¹

Remel

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

[Ġazel]

‘İZZET

1. H̄āme-i ḳudret ile H̄azret-i H̄allāḳ-ı Ra‘ūf
H̄üsni h̄aṭ ile yazub şafḥa-i h̄üsnine⁹⁷² h̄urūf
2. H̄āle-veş h̄aṭṭ-ı siyeh rūyın ih̄āta ideli
Didiler sūnbüle burcunda irüb māha h̄usūf
- 3.⁹⁷³ H̄aṭ-ı nev ‘ārız olub cāh-ı zeneḫedānında

---

⁹⁶⁶ h̄aṭ-āver: h̄aṭ-ı ur **YL.**

⁹⁶⁷ keş-gerlik: keşirlik **YL.**

⁹⁶⁸ per-çemle: pür-cümle **YL.**

⁹⁶⁹ gīsūlar: gīsūsi **YL.**

⁹⁷⁰ şīve: şive **YL.**

⁹⁷¹ ‘İzzet D. **YL.**, G. 77 (6 B.), s. 211

⁹⁷² h̄üsni: h̄üsüne **YL.**

⁹⁷³ Bu beyit divanda 4. beyittir.

- Burc-ı ābīde⁹⁷⁴ irüb hürşīd-i raḥşāne⁹⁷⁵ kūsūf
4.⁹⁷⁶ Mü-miyānın göricek kıl gibi kaldı cânım
O ḥarāmi bilidir geçmesi ḥaylice maḥūf
5. Rind-i mey⁹⁷⁷ ‘aķıd ideli kendine bintü’l-‘inebi⁹⁷⁸
Yazeyor⁹⁷⁹ pīr-i muġāna vech-i taḥrīr-i ḥurūf
6. Vā‘ iz-i kürsi gibi şöhreti⁹⁸⁰ kesb eyler idim
‘İzzetā meşrebim olsaydı riyāya me’lūf

325.⁹⁸¹

Remel

*Fe‘ ilātün / Fe‘ ilātün / Fe‘ ilātün / Fe‘ ilün*⁹⁸²

[Ġazel]

‘İZZET

1. Şimdi me’lūf olalı ḥalk⁹⁸³ vech-i taḥrīr-i ḥurūfa
İşimiz kaldı hemān Ḥazret-i Ḥallāk Ra‘ ūfa
2. Köhne evķāf-ı dūyūna⁹⁸⁴ mütevellī olduk
Şarḥ-ı vaķfiyetimizi⁹⁸⁵ kayd idelim mevķūfa⁹⁸⁶
3. Ayda otuz günü maḥlūldan irād⁹⁸⁷ ideli
Çıkmıyor gümrük ḥulyāda⁹⁸⁸ vezā’ifle⁹⁸⁹ ‘ulūfa⁹⁹⁰

⁹⁷⁴ ābīde: abīde **YL**.

⁹⁷⁵ hürşīd-i raḥşāne: mehr-i dıraḥşāne **YL**.

⁹⁷⁶ Bu beyit divanda 3. beyittir.

⁹⁷⁷ mey: mi **YL**.

⁹⁷⁸ bintü’l-‘inebi: nebetü’l-‘ibi **YL**.

⁹⁷⁹ yazeyor: yazıyor **YL**.

⁹⁸⁰ şöhreti: şehrini **YL**.

⁹⁸¹ ‘İzzet D. **YL**., G. 139 (6 B.), s. 252

⁹⁸² Fe‘ ilātün / Fe‘ ilātün / Fe‘ ilātün / Fe‘ ilün: Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün **YL**.

⁹⁸³ ḥalk: bir **YL**.

⁹⁸⁴ dūyūna: diyūne **YL**.

⁹⁸⁵ vaķfiyyemizi: varķiyyemizi **YL**.

⁹⁸⁶ mevķūfa: mevķūfe **YL**.

⁹⁸⁷ irād: irād **YL**.

⁹⁸⁸ ḥulyāda: ḥūlyāda **YL**.

⁹⁸⁹ vezā’ifle: vazıfeyle **YL**.

⁹⁹⁰ ‘ulūfa: ‘ulūfe **YL**.

4. Hāle-veş hatt-ı rûhı rûyın⁹⁹¹ ihâta ideli
Didiler sünbüle burcunda⁹⁹² irüb mâh husûfa⁹⁹³

[38a]

5. ‘ Aks-ı ruhsârını⁹⁹⁴ sâğarda görenler didiler
Burc-ı âbîde⁹⁹⁵ hebûṭ itdi güneş irdi⁹⁹⁶ kusûfa⁹⁹⁷
- 6.⁹⁹⁸ Hâliş altûnı virüb şoñra hezâr miḥnet ile
Râzı olmak ne belâ cebr ile bu sîm-i züyûfa
- 7.⁹⁹⁹ Alalım mirvaḥa-veş¹⁰⁰⁰ bād-ı hevâdan îrâd¹⁰⁰¹
‘ İzzetâ şarf idelim leyl ü nehâr maşrûfa

326.¹⁰⁰²

Hezec

Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün

[Ġazel]

‘ İZZET

1. Düşenler âteş-i sūzân-ı ‘ aşka miḥnetin söyler
Çekenler derd ü hicrânı dem-â-dem rahmetiñ¹⁰⁰³ söyler
2. Ne hâlet var mı gülgünde¹⁰⁰⁴ nüş eyleyen rindân
Zamîrinde olan esrârınıñ keyfiyetin söyler

⁹⁹¹ rûyın: ruyiñ **YL.**

⁹⁹² burcunda: bir cünde **YL.**

⁹⁹³ husûfa: husûfe **YL.**

⁹⁹⁴ ‘ aks-ı ruhsârını: ‘ aks rûhsarını **YL.**

⁹⁹⁵ âbîde: âbıda **YL.**

⁹⁹⁶ irdi: erdi **YL.**

⁹⁹⁷ kusûfa: kûsufa **YL.**

⁹⁹⁸ Bu beyit divanda tespit edilememiştir.

⁹⁹⁹ Bu beyit divanda 6. beyittir.

¹⁰⁰⁰ mirvaḥa-veş: mirveḥa-veş **YL.**

¹⁰⁰¹ îrâd: irâd **YL.**

¹⁰⁰² ‘ İzzet D. **YL.**, G. 25 (7 B.), s. 177-178

¹⁰⁰³ rahmetiñ: zaḥmetin **YL.**

¹⁰⁰⁴ gülgünde: gönlünde **YL.**

3. Kimi āzāde-i ğam¹⁰⁰⁵ añladımsa bezm-i ʿālemde
Dehān¹⁰⁰⁶ açsa felekden inķılāb u ħayretin söyler
4. Düşen kayd-ı ʿiyāle her ne deñlü bulsa āsāyīş
Sū ʿal itseñ tecerrüd ʿāleminiñ¹⁰⁰⁷ rāĥatın söyler
5. Ĥaṭ-āver¹⁰⁰⁸ olsa da dilber yine nāz eyler ʿuşşāka
Zamān-ı devlet-i ĥüsnünde olan raĥbetin söyler
6. Kerem-i ʿanķā¹⁰⁰⁹ gibi nā-yāb seĥā-bābı olub mesdūd
Zamāne¹⁰¹⁰ ĥalkı iĥsāniñ¹⁰¹¹ hemān bir şoĥbetiñ¹⁰¹² söyler
7. Nażar kıl çeşm-i ʿibretle ķamū¹⁰¹³ ecnās-ı eşyāya
Lişān-ı ĥāl¹⁰¹⁴ ile ʿİzzet Ĥüdānıñ¹⁰¹⁵ vaĥdetin söyler

327.¹⁰¹⁶

Hezec

Mefāʿilün / Mefāʿilün / Mefāʿilün / Mefāʿilün

[Ġazel]

ʿİZZET

1. Hevā ĥoş ĥāne ĥālī sāķī maĥbūb-ı meclis āmāde
Zamān¹⁰¹⁷ sâ id eĥibbâ rind u diller¹⁰¹⁸ ğamdan āzāde
2. Mekān ğāyet müferriĥ dilġuşā¹⁰¹⁹ raķş uran anda

¹⁰⁰⁵ ğam: ğām **YL.**

¹⁰⁰⁶ dehān: dehan **YL.**

¹⁰⁰⁷ ʿāleminiñ: ālemin **YL.**

¹⁰⁰⁸ ĥaṭ-āver: ĥaṭ ur **YL.**

¹⁰⁰⁹ ʿanķā: ʿanķa **YL.**

¹⁰¹⁰ zamāne: zamāna **YL.**

¹⁰¹¹ iĥsāniñ: iĥsaniñ **YL.**

¹⁰¹² şoĥbetiñ: şaĥbetin **YL.**

¹⁰¹³ ķamū: ķamū **YL.**

¹⁰¹⁴ ĥāl: ĥal **YL.**

¹⁰¹⁵ Ĥüdānıñ: Ĥüdāniñ **YL.**

¹⁰¹⁶ ʿİzzet D. YL., G. 108 (8 B.), s. 232

¹⁰¹⁷ zamān: zaman **YL.**

¹⁰¹⁸ u diller: ğoñüller **YL.**

¹⁰¹⁹ dilġuşā: dilġuşā **YL.**

- Bu zevki görmemiştir Şâh-ı Cem 'ömrinde rü 'yâda¹⁰²⁰
3. Leb-i deryâda bir cây-ı şafâ fevvâreler rîzân¹⁰²¹
- Değişmem çâr-bâğ-ı¹⁰²² İşfahâna rûkn-i âbâde
- 4.¹⁰²³ Kemân u neyle sâzende müheyâ¹⁰²⁴ nuql-ı mey hâzır
- Efendim sen de teşrif it şafâ lâzımsa dünyâda
- 5.¹⁰²⁵ Sıtânbulîñ değişmem bir civânîñ¹⁰²⁶ yüz biñ¹⁰²⁷ altuna
- Baňa müsrif dimezler hisset¹⁰²⁸ olmaz hiç hûlyâda¹⁰²⁹

[38b]

- 6.¹⁰³⁰ Olursa¹⁰³¹ mey ile ney muṭrib hoş nağme-i hûb¹⁰³² sâķî
- Merâķından eṣer¹⁰³³ kalmaz hemân erbâb-ı sevdâda
- 7.¹⁰³⁴ Şafâ ile geçür evķâtîñi¹⁰³⁵ ğam¹⁰³⁶ çekme 'âlemde¹⁰³⁷
- Bahâr eyyâmıdır 'İzzet hemân var sa' dâbâda¹⁰³⁸

328.¹⁰³⁹

Hezec

Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün

¹⁰²⁰ rü 'yâda: rüyâda **YL**.

¹⁰²¹ rîzân: dizân **YL**.

¹⁰²² çâr-bâğ-ı: çarbâğ-ı **YL**.

¹⁰²³ Bu beyit divanda 6. beyittir.

¹⁰²⁴ müheyâ: müheyya **YL**.

¹⁰²⁵ Bu beyit divanda 4. beyittir.

¹⁰²⁶ civânîñ: civânın **YL**.

¹⁰²⁷ biñ: bin **YL**.

¹⁰²⁸ hisset: hisset **YL**.

¹⁰²⁹ hûlyâda: hûlyâda **YL**.

¹⁰³⁰ Bu beyit divanda 5. beyittir.

¹⁰³¹ olursa: olunca **YL**.

¹⁰³² hûb: hub **YL**.

¹⁰³³ eṣer: eser **YL**.

¹⁰³⁴ Bu beyit divanda 8. beyittir.

¹⁰³⁵ evķâtîñi: evķâtını **YL**.

¹⁰³⁶ ğam: ğâm **YL**.

¹⁰³⁷ 'âlemde: 'âlemde **YL**.

¹⁰³⁸ sa' dâbâda: sâ'ad **YL**.

¹⁰³⁹ Bu şiirin şairinin kimliğı tespit edilememiştir.

ĠAZEL-İ HAĠZRET-İ MENŞAF

1. Bahār eyyāmıdır olmaz mı diller ġamdan āzāde
Gidüb dilber ile geşt ü güzāre sa‘ dābāde
2. Ķadem rencīde Ķıl gel külbe-i aġzānıma cānım
Müheyyā bāde-i gülgün u sākī muġrib āmāde
3. Nazar eyler mi ‘ āŐıĶ ġaŐmet-i dārā-yı ‘ arz itsen
MaŐālīñ maġlab eyler ol biten ancaĶ bu dūnyāda
4. Muġāldır būs-ı la‘ li ‘ āŐıĶ-ı ġam-ġ āre ol Őūġuñ
Zarar var mı temennī eylese o lütf-ı ġūlyāda
5. Nice demdir nihāndır dīdeden o ġamze-i cādū
‘ Aceb cilve-fürüş olur mu bilsek gine rü’yāda
6. ViŐāl-i dil-rübādır salġanat dedikleri **Menşaf**
Āġ eger rūzi olursa olma hiĶ ġayrı sevdāda

329.¹⁰⁴⁰

Remel

Fe‘ ilātün / Fe‘ ilātün / Fe‘ ilātün / Fe‘ ilün

[Ġazel]

SA‘ İD EFENDİ

1. Āġ bir nev-heves-i tıfle cün olduĶ der-kār
UġradıĶ lu‘ b ile bir Ķayda düşüb āġir-kār
2. ‘ Aksine devr ile gerdün bizi ser-sām itdi
Kec ‘ aġā ġavr-ı felekden hele olduĶ bī-zār
3. ĀteŐ-i hicr-i firāk ile tuġuŐduĶ yanduk
SūĶ-ı ‘ uŐŐākda didi nāle-fürüş yangın var
4. Ġavġā-ġ ārım firĶatde Ķoma lütf eyle
İki gözüm bebegi gel idelim ‘ azm-ı ġiŐār
5. Būselik Őu‘ besin āhengiñ iderken bu **Sa‘ İd**

---

¹⁰⁴⁰ Bu Şiirin Şairinin kimliĶi tespit edilememiştir.

Nağme-i nâlesi gerdâniyede virdi qarâr

330.¹⁰⁴¹

Muzâri

Mef'ûlü / Fâ'ilâtü / Mefâ'ilü / Fâ'ilün

[Ġazel]

ŞEVĶĪ

1. Bir dil mi var zamānede renc u melâlsiz
Yâ cān mı var elemsiz yatan kelâlsiz

[39a]

2. Gülşende gonce var mı ki pür-ḥūn olmaya
Yâ gül mü var çemende 'aceb infi'âlsiz
3. Çeşm-i çerâğ-ı 'âlem iken âfîtâbı gör
Bir gün olur mı devr-i felekde zevâlsiz
4. Ḥâlî degil ḥalelden işi çarḥ-ı kec-revün
Bir kârı mı var felegiñ iḥtilâlsiz
5. Şevķi cihānda her kişi tül-u emeldedir
Bir kes mi var zamānede fikr-i maḥâlsiz

331.¹⁰⁴²

Hezec

Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün

[Ġazel]

MAḶĀLĪ

1. Güzel görmek dilersen var temâşâ kıl Süleymânı
Cemâlinde hüveydâdır kemâl şun' -ı yezdânı

¹⁰⁴¹ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

¹⁰⁴² Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

2. Süleymân hâtemiyle ʿ âleme hüküm eyledi âmmâ
 ẖûl eyler hâtem-i laʿ li bunuñ nice Süleymânı
3. Şanavber serv boyunca göge ağmıŝdur hürŝîd
 Nihâl-i ẖaddi üzre altun üsküfle göreñ alnı
4. Güzeldür bî-bedeldür âfitâb-ı ʿ âlem-aradur
 Serîr-i Mıŝr-ı hüsne şimdi oldu Yûsuf-u ŝânî
5. **Makâlî** ol şeh-i hûbâna lâyıķ medhe ẖudret yok
 Egerçe mülk-i nazm içre benim Şâhî vü Hâķânî

332¹⁰⁴³

Hecez

*Mefʿülü / Mefâʿilü / Mefâʿilü / Feʿülün*¹⁰⁴⁴

[Ġazel]

BELĠĠ

1. Maķŝudını¹⁰⁴⁵ saʿ y ile ẗarîķinde¹⁰⁴⁶ bulınca
 Deryâya irer âb-ı revân gitse yolınca
2. Elbetde olur zâlîme vâşıl eşer-i âh
 ẗuymaz elem-i zaķmını âdem urulınca
3. Maĝbûnî-i kâlâ-yı fenâ zâhir olur heb
 Şabr eyle bu bâzâr-ı nedâmet bozulınca
4. Erbâb-ı kemâlîñ¹⁰⁴⁷ yiri hâķister-i ĝamdur
 Hâķ üzre düşer mîve-i nâ-puķte¹⁰⁴⁸ olınca
5. Râķat yine ʿ uķbâdadur insâna ki sâlik
 Her yirde bulur nermî-i piŝter yorulınca
6. ẗıfl-ı dile virmez mi o düşîze-i raʿ nâ

¹⁰⁴³ BelĠĠ DT., G. 184 (7 B.), c. 2, s. 288-289

¹⁰⁴⁴ Mefʿülü / Mefâʿilü / Mefâʿilü / Feʿülün: Mefʿülü / Mefâʿilün / Mefâʿilün / Faʿülün DT.

¹⁰⁴⁵ maķŝudını: maķŝuduñı DT.

¹⁰⁴⁶ ẗarîķinde: ẗarîķüñde DT.

¹⁰⁴⁷ kemâlîñ: kemâlin DT.

¹⁰⁴⁸ nâ-puķte: kemâliyle DT.

Pistānçe-i nārencini şāgınca şolınca

[39b]

7. Söz yok sühan-ı Rağıb Efendiye **Belīgā**

‘ Ālemde kişi böyle ola¹⁰⁴⁹ şā‘ ir olunca

333.¹⁰⁵⁰

Remel

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

[Ġazel]

YŪSUF ZĪYĀ PĀŞĀ ¹⁰⁵¹

1. Cām-ı endūh-ı felekden şimdi maħmŭrlardanız

Ya‘ nī bezm-i dil-rübādan dŭr u mehcŭrlardanız

2.¹⁰⁵² Tāli‘ im temrīr idince ħāme-i şun‘ kader

Ġālibā ser-defter-i hicrāna maşŭrlardanız

3.¹⁰⁵³ Ben bu dehre neyledim bilmem ne taḫsīr eyledim

Kim yanında ħāliyā me‘yŭs-u menfŭrlardanız

4.¹⁰⁵⁴ Birbirin ta‘ ḫīb idŭb gelmekdedir seng-i ḫazā

Her ṭarafdan ħāṭır-ı nā-şād-ı meksŭrlardanız

5.¹⁰⁵⁵ Ser-fŭrŭ itmez iken dŭnyā iḫŭn¹⁰⁵⁶ a‘ lālara

Şimdi ednāya mŭmāşāt ile mecbŭrlardanız

6.¹⁰⁵⁷ Devr-i¹⁰⁵⁸ nā-sāz-ı felekden ḫekdigim Mevlā bilŭr¹⁰⁵⁹

¹⁰⁴⁹ ola: olur **DT**.

¹⁰⁵⁰ Yŭsuf Ziyā Pāşā Tzkr., G. (5. Be.), s. 267-268

¹⁰⁵¹ Tezkirede transkripsiyon kurallarına uyulmamıştır.

¹⁰⁵² Bu beyit tezkirede bulunmamaktadır.

¹⁰⁵³ Bu beyit tezkirede bulunmamaktadır.

¹⁰⁵⁴ Bu beyit tezkirede 2. beyittir.

¹⁰⁵⁵ Bu beyit tezkirede 4. beyittir.

¹⁰⁵⁶ iḫŭn: iḫin **Tzkr**.

¹⁰⁵⁷ Bu beyit tezkirede 3. beyittir.

¹⁰⁵⁸ devr-i: cevr-i **Tzkr**.

¹⁰⁵⁹ bilŭr: bilir **Tzkr**.

- Gerçi [biz] iḳbāl ile ʿālemde meṣhūrlardanız
7. Kim-bahā olsa¹⁰⁶⁰ n'ola kālā-yı ṣi' re¹⁰⁶¹ ey **Ziyā**
Ḳadr-ı eṣ'ār ile [biz] maḡdūr¹⁰⁶² [u] ma'zūrlardanız¹⁰⁶³

334.¹⁰⁶⁴

Remel

Fā' ilātūn / Fā' ilātūn / Fā' ilātūn / Fā' ilūn

[Ġazel]

ṬıRSİ

1. Bir çuval için maṣāf¹⁰⁶⁵ bilmem ne nāz eyler baña
Gün-be-gün¹⁰⁶⁶ pā-bend ile¹⁰⁶⁷ köstek niyāz eyler baña
2. Ḳıl kadar luḡfuñ göreydüm yüregüm yanmaz idi
Ṭorbaya¹⁰⁶⁸ girmez sözi niçün dirāz¹⁰⁶⁹ eyler baña
3. Şıḡne-āsā başdı hengām-ı sefer didükçe ben
Ḳurbağa-yı şu gibi Türki āḡāz eyler baña
4. Ḥayme Ḳursam başuma cem' eylesem yārānı heb¹⁰⁷⁰
Her birisi remz ile ifṣā-yı rāz eyler baña
5. Her gelen ardumdaki oḡlanuma binmek diler
Ṭırsiyā itsem sitem tekrār nāz eyler baña

335.¹⁰⁷¹

Remel

---

¹⁰⁶⁰ olsa: bulsa **Tzkr.**

¹⁰⁶¹ ṣi' re: ṣi' rin **Tzkr.**

¹⁰⁶² maḡdūr: ma'zūr **Tzkr.**

¹⁰⁶³ ma'zūrlardanız: maḡdūrlardanız **Tzkr.**

¹⁰⁶⁴ Ṭırsi D., G. 5 (5 B.), s. 15

¹⁰⁶⁵ muṣaf: muṭāf **D.**

¹⁰⁶⁶ gün-be-gün: güne-gün **D.**

¹⁰⁶⁷ ile: idüp **D.**

¹⁰⁶⁸ ṭorbaya: ṭobraya **D.**

¹⁰⁶⁹ dirāz: dirāz **D.**

¹⁰⁷⁰ heb: hep **D.**

¹⁰⁷¹ Ṭırsi D., G. 7 (8 B.), s. 16-17

ĠAZEL

[TİRSİ]

1. Ben ħar oldum kimseler¹⁰⁷² baĥş-ı yular itmez baña
Dört ayaklı olduğumdan i' tibār itmez baña

[40a]

2. Biz¹⁰⁷³ palān-ı ġayret ile seng-i miĥnet çekmede
Ķā'ilem ayda bire ašlā ħayār¹⁰⁷⁴ itmez baña
3. Aña pā-bend eyleyüb ħırmaĥ murādum köstegi
Böyle taĥķīr idenüñ ĥiç¹⁰⁷⁵ pendi kār itmez baña
4. Bunca feryād eyledüm aña lisān-ı ĥāl ile
Ĥiç¹⁰⁷⁶ sözüm işġā idüb arpa nišār itmez baña
- 5.¹⁰⁷⁷ Şāĥibüm benüm gibi ħar anuñ içündür¹⁰⁷⁸ şehā
Cā-be-cā inšāf idüb otlaĥ ū'ār¹⁰⁷⁹ itmez baña
- 6.¹⁰⁸⁰ Ġüŝ iden elfāz-ı bī-ma' nālarum elbet güler
Dürr-feŝān olsam da kimse i' tibār itmez baña
7. Eylemez findıĥ ħadar raġbet Hezārī ū'ār rime
Tīrsī-i dīvāneyem zencīr kār itmez baña

336.¹⁰⁸¹

---

¹⁰⁷² kimseler: olalı **D.**

¹⁰⁷³ biz: ben **D.**

¹⁰⁷⁴ ħayār: ħayar **D.**

¹⁰⁷⁵ ĥiç: ĥiç **D.**

¹⁰⁷⁶ ĥiç: ĥiç **D.**

¹⁰⁷⁷ Bu beyit divanda 6. beyittir.

¹⁰⁷⁸ anuñ içündür: anın-çün **D.**

¹⁰⁷⁹ ū'ār: ū'ār **D.**

¹⁰⁸⁰ Bu beyit divanda 7. beyittir.

¹⁰⁸¹ Tīrsī **D.**, G. 15 (6 B.), s. 23-24

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

[ĠAZEL]

ṬİRSİ

1. Nār-ı manḳāl oldum itme gel beni andan cüdā
Görse ger manḳāl¹⁰⁸² kömürü ḟann ider bay u gedā
2. Bendeñüz yüz kızdırub çıḳdum kömür cerr itmege
Baḳmasun kimse yüzümün ḳarasına cā-be-cā
3. Bir saçı bıçaḳ¹⁰⁸³ ḳocā fertütenün Mecnūniyam
Ol baña Leylā¹⁰⁸⁴ olalı¹⁰⁸⁵ c ömrümüz oldu hebā¹⁰⁸⁶
4. Büstānda at başı yirine¹⁰⁸⁷ oldum ḳorḳuluk
Uḡramaz insāndan ḡayrı ṭuyūrlar¹⁰⁸⁸ bī-nümā¹⁰⁸⁹
5. Gicelerde şubḫa dek gezmekdeyüm bekçi gibi
Bulmadım kelb-i maḫalle gibi özge āşinā
6. Ṭırsiyā almış Hezārī mīr-i pūr-nāziñ¹⁰⁹⁰ seni¹⁰⁹¹
Bulsa kendi gibi ḳaşmer ider aña iḳtidā

337.¹⁰⁹²

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

[Terkīb-i Bend]

SÜN BÜL-ZĀDE ¹⁰⁹³

---

¹⁰⁸² manḳāl: manḳal **D.**

¹⁰⁸³ saçı bıçaḳ: saçı piçün **D.**

¹⁰⁸⁴ Leylā: Leylī **D.**

¹⁰⁸⁵ olalı: olaldan **D.**

¹⁰⁸⁶ hebā: hebā' **D.**

¹⁰⁸⁷ yirine: yerine **D.**

¹⁰⁸⁸ ṭuyūrlar: ṭuyūr-ı **D.**

¹⁰⁸⁹ bī-nümā: bī-nühā **D.**

¹⁰⁹⁰ pūr-nāziñ: burnazdan **D.**

¹⁰⁹¹ seni: sebaḳ **D.**

¹⁰⁹² Sünbül-zāde Vehbī **D.**, *Terk. be.* 58 (2 B.), s. 295

¹⁰⁹³ Divandaki başlığı *Der-hükümet-i Tophāne Nüvişte'* dir.

1. Feth ider¹⁰⁹⁴ hışn-ı ümîdi zür-ı¹⁰⁹⁵ şâhî-i himem
Burc-ı bārûlar tayanmaz hamle-i¹⁰⁹⁶ merdâneye
2. Çıkmasun¹⁰⁹⁷ âmmâ ŝadâsı falya virmekden¹⁰⁹⁸ ŝaķın
Gerçi ser^c atle¹⁰⁹⁹ atıldık¹¹⁰⁰ **Vehbiyâ** Topĥâneye

[40b]

338.¹¹⁰¹

Hezec

Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün

BEYT

[LĀ-EDRĪ]

1. Ölür itmez ^c aĥâsîñ mü `min-i ^c âlî nażar taġyiŝ
Ĥilâl olmaz belî pür-hemânın üstüĥ ânından

339.¹¹⁰²

Remel

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Ey revâķ efzâ-yı devlet çok da maġrūr olma kim
Bunda âh-ı nîm-i şeb dirler bir âteş-pâre var

340.¹¹⁰³

---

¹⁰⁹⁴ ider: eder **D.**

¹⁰⁹⁵ zür-ı: top-ı **D.**

¹⁰⁹⁶ hamle-i: himmet-i **D.**

¹⁰⁹⁷ çıkmasun: çıkmasın **D.**

¹⁰⁹⁸ virmekden: vermekden **D.**

¹⁰⁹⁹ ser^c atle: sür^c atle **D.**

¹¹⁰⁰ atıldık: atıldın **D.**

¹¹⁰¹ Bu şiirin hamġi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

¹¹⁰² Bu şiirin hamġi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

¹¹⁰³ Neyyir divanında tespit edilememiştir (bkz. Kaynakça).

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fā' lün

ḲİṬ' Ā¹¹⁰⁴

[Ġazel]

[NEYŸİR]¹¹⁰⁵

1. Mürtekib olmuşken mess-i zarūretle ḵuluñ
Düşmen dīne varub olmağičün ḥidmetkār
2. İzṭırābımı bilür ki Neyyire ḥavḵ gördi
Merḥamet eylemedi baña sipihr-i ḡaddār

341.¹¹⁰⁶

Müctes

Mefā' ilün / Fe' ilātün / Mefā' ilün / Fe' ilün

[Ḳıṭ' a]

RE'İS EFENDİ

1. Baña bu zulm-i şariḥi ayā veliyyü'n-ni' am
Kim eyledi ise zann itmesün ḥelāl iderim
Olursa izn riyāset-penāḥ efendimizden
Rikāb-ı şāh-ı cihān-bāne ' arz-ı ḥāl iderim

342.¹¹⁰⁷

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. ' Āfiyetler ola ol ' aşıḵa kim bir yāri
Gice pehlüya çeküb irtesi ḥammāme düşer

¹¹⁰⁴ Mecmuada *Ḳıṭ'a* başlığıyla kaydedilmiş ancak bir gazelden alındığı anlaşılmaktadır.

¹¹⁰⁵ Neyyir Abdü'l-Halim Dede.

¹¹⁰⁶ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

¹¹⁰⁷ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

343.¹¹⁰⁸

Hecez

Mef'ülü / Mefā'îlü / Mefā'îlü / Fe'ülün

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. Mest itdi bizi neş'e-i būs-ı leb-i cānān

Bir cām ile mi minnet ider baña bu devrān

344.¹¹⁰⁹

Remel

Fe'ilātün / Fe'ilātün / Fe'ilātün / Fā'lün

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. İrişmek evc-i kemāle piyāde müşkildir

Neler gelür başına ferz olunca bir-paydağ

345.¹¹¹⁰

Remel

Fā'ilātün / Fe'ilātün / Fe'ilātün / Fe'ilün

[ĠAZEL]

RĀMĪ PĀŞĀ

1. Biz¹¹¹¹ nihān-ḥāne-i iqlīm-i 'ademden Rāmī

Nīk ü bed-çāre nedir böyle zuhūr eylemişüz¹¹¹²

346.¹¹¹³

¹¹⁰⁸ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

¹¹⁰⁹ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

¹¹¹⁰ Sālim Tzkr., G. ? (5 B.), s. 275

¹¹¹¹ biz: bir **Tzkr.**

¹¹¹² eylemişüz: eylemişiz **Tzkr.**

¹¹¹³ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. Bir dil-i agāha hem-dem eyle yā Rab hem-nefes

Lāne-sāz olsun yeter avāredir murğ-ı heves

347.¹¹¹⁴

Remel

Fā' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

[Kıṭ'a]

VĀŞIK

1. Ḥazret-i faḥr-ı rüsül midḥata şarf eyle özün

Dā'imā na' t-ı Resül-i şakaleyn ola sözüñ

Dü-cihān içre bulam dirseñ eger ' izz ü şeref

Vāşıkā sür ḳadem-i seyyid-i kevneyne yüzün

[41a]

348.¹¹¹⁵

Hecez

Mef' ulü / Mefā' ilü / Mefā' ilün / Fā'

[Rubā' i]

NAḤİFİ

1. Sen a' lem iken ḥal-i dil-i meyyālüm

Yā Rab kime ' arz eyleyeyüm aḥvālüm

2. Bir vech ile me 'mülümü¹¹¹⁶ iḥsān it kim

¹¹¹⁴ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

¹¹¹⁵ Naḥîfî DT., R. 325, c. 2, s. 641

¹¹¹⁶ me 'mülümü: me 'mülümü DT.

Ağyār [benüm] bilmeye ašlā ḥālüm

349.¹¹¹⁷

Hecez

*Mef'ūlü / Mefā'īlü / Mefā'īlün / Fā*¹¹¹⁸

*Mef'ūlü / Mefā'īlü / Mefā'īlü / Fe'ül*¹¹¹⁹

[Rubā'ī]

NAḤĪFĪ

1. Şad āh ki ey Rabb-i Kerīm ü Ğaffār

Ol deñlü günāh eylemişem leyl ü nehār

2. Kim cürm ü me'āşīye muḳābil olmaz

Her bir nefesüm olsa hezār istiğfār

350.¹¹²⁰

Hecez

Mef'ūlü / Mefā'īlü / Mefā'īlün / Fā^c

[Rubā'ī]

NAḤĪFĪ

1. Sensin iden i'ṭā taleb ü mes'ūlüm

Senden bilürem her ne ise me'mūlüm¹¹²¹

2. Sen her ne ki lāyıḳ göresin ben ḥāke

Yā Rab dil ü cān ile benüm maḳbūlüm¹¹²²

351.¹¹²³

Remel

---

¹¹¹⁷ Naḥīfī DT., R. 169, c. 2, s. 596

¹¹¹⁸ 1a, 2a/b

¹¹¹⁹ 1b

¹¹²⁰ Naḥīfī DT., R. 372, c. 2, s. 653

¹¹²¹ me'mūlüm: me'mūlum DT.

¹¹²² maḳbūlüm: maḳbūlum DT.

¹¹²³ Naḥīfī DT., Mat. 122, c. 2, s. 715

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

LEH

[Maṭla']

[NAḤĪFĪ]

1. Olam[am] himmet-i ḥalk ile murāda fā'iz
Neye kādir baña kendüm gibi ' abd-i ' āciz

352.¹¹²⁴

Hecez

Mef' ulü / Mefā' ilü / Mefā' ilün / Fā'¹¹²⁵

Mef' ulü / Mefā' ilü / Mefā' ilü / Fe' ul¹¹²⁶

[Rubā' i]

NAḤĪFĪ

1. Heb ğuşşa ile ḥalk-ı cihān mātemde
Yokdur eşer-i zevk [u] şafā' ālemde
2. Ser-cümle perişān iken erbāb-ı ḳulüb
Cem' iyyet-i ḥātır mı ḳalur ādemde

353.¹¹²⁷

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. Ḥayāl-i ruḥlarıñla dūd-ı āhım oldu āteş-bār
Yetiş imdādıma ey şāh-ı ḥübān dilde yangın var

---

¹¹²⁴ Naḥīfī DT., R. 477, c. 2, s. 681

¹¹²⁵ 1a/b, 2b

¹¹²⁶ 2a

¹¹²⁷ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

354.¹¹²⁸

Remel

Fā' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. Mülk-i Rūm olmasa elbetde nazar-gāh-ı Hūdā
Evlüyā anda gelüb bulmaz idi neşv ü nemā

355.¹¹²⁹

Remel

Fā' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. Şehsüvārum şaḫın ol yerleri ḫālī şanma
Çigneme kenzi alur ayagıñı ejderhā

[41b]

356.¹¹³⁰

Muzāri

Mef' ulü / Fā' ilātü / Mefā' ilü / Fā' ilün

BEYT

[LĀ-EDRĪ]

1. İtse nuḫūd-ı 'ömriñi faḫr [u] fenā zül'f
'Anḫā-yı ḫāf-ı himmet olub içme ğayrı kef

357.¹¹³¹

¹¹²⁸ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

¹¹²⁹ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

¹¹³⁰ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

¹¹³¹ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

Hecez

*Mef'ülü / Mefā'ilü / Mefā'ilü / Fe'ül*¹¹³²

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Kim olsa na'çe gibi kec tıynet

Olmazda ne olur zîr-i kademde pāmāl

358.¹¹³³

[Tārîḥ]

[LĀ-EDRĪ]

Tārîḥ-i culūs-ı Sultân Maḥmūd

Tārîḥ-i velâdet-i Sultân Maḥmūd

Ḳuṭubu'l-arz

Gül-ü gonca

1143

1108

359.¹¹³⁴

Hecez

Mef'ülü / Mefā'ilü / Mefā'ilü / Fe'ül

BEYT

[LĀ-EDRĪ]

1. Mihmānı gözet gönlünü al eyleme ikrāh

Er-rızku 'alellāhu tevekkeltü 'alellāh

360.¹¹³⁵

Hezec

Mefā'ilün / Mefā'ilün / Mefā'ilün / Mefā'ilün

[Ġazel]

[LĀ-EDRĪ]

¹¹³² 1a vezne uymamaktadır.

¹¹³³ Osmanlı Devleti Padişahı I. Mahmud için not düşülen bir tarihtir.

¹¹³⁴ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

¹¹³⁵ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

1. Bırakmam kayd-ı zülfün lâyıķ-ı zencir olursam da
Yine geçmem begim ol ğamzeden dil-ĝir olursam da
2. Saña hercâyî dirler bendene bir 'âşıķ-ı şadıķ
Medâr-ı iftiħârımdır eger teşhîr olursam da

361.¹¹³⁶

Müctes

Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilün

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. Nedür o sine-i sim üzre olan gül memeler
Nedür o nîm-i tebessüm utanub gülmemeler

362.¹¹³⁷

Remel

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. Uçub dâmdan itdi şamûya sefer
Öpse lebde o kadar uçmaķ yeter

363.¹¹³⁸

Remel

Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilün

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Kırtuluş yok heves-i zülf-i siyeh-kârından

---

¹¹³⁶ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

¹¹³⁷ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

¹¹³⁸ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

Ġam-ı zencir-i belâsın kırılınca çekeriz

364.¹¹³⁹

Remel

Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fâ' lün

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Çarh-ı bed-mihre niçün baş egeriz ' âlemde
Yohsa şermende miyüz itdiği ihsânından

365.¹¹⁴⁰

Remel

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. Ġurl u naşbı dehr-i kahrın bir olubdur tev'emân
Ḥâl-i ' âlem böyledür dünyâda sen sağ ol hemân

366.¹¹⁴¹

Remel

Fâ' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fâ' lün

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. Şehveti kaṭ' idüben nevmi daḥî men' eyler
Ḥazret-i kâhveden artık bize mürşid neyler

---

¹¹³⁹ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

¹¹⁴⁰ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

¹¹⁴¹ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

367.¹¹⁴²

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. İḳāmet itdi ihlāşla mihrāb-ı mu' allāda
Yine kendüye uydurdu aḥbābı İmām-zāde

368.¹¹⁴³

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Ḥafīf-ter şanma her bir gördiğñ perhiz-kārı
Ḳasāda neylesün bī-çāreniñ destinde ālet yoḳ

369.¹¹⁴⁴

.....
[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Ḳo ta' cili aña in' ām göster
Ki bend desün seni mütezelci-zāde

[42a]

370.¹¹⁴⁵

Remel

¹¹⁴² Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

¹¹⁴³ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

¹¹⁴⁴ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

¹¹⁴⁵ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

BEYT

[LĀ-EDRĪ]

1. Şol kadardır iştiyākım ey gözüm dise baña
Gül cemāliñ görünür baqdıqça şāhım her baña

371.¹¹⁴⁶

Muzāri

Mef' ulü / Fā' ilātü / Mefā' ilü / Fā' ilün

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Taş atmağı vefā şanur ol tıfl-ı siyeh söz
Başın yarar gözün çıkarır şiveniñ hünüd

372.¹¹⁴⁷

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Hîç düşer mi sende inşāf it ' ulüvv-i şānın
Tā bu rütbe bî-vefālıq ' aşık-ı nālânına

373.¹¹⁴⁸

Ahreb

Mef' ulü / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fā'

[Kıf' a]

[LĀ-EDRĪ]

1. ' Urbānım efendim būd-ı mey ser māda

¹¹⁴⁶ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

¹¹⁴⁷ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

¹¹⁴⁸ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

Sincāb ise ancak giyilür sermāda
Kürk istemege ḥavf iderüm zīrā kim
Kürk ile kürek bir yazılır imlāda

374.¹¹⁴⁹

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

[ĠAZEL]

NAŞİBİ

1. Bu demde bülbül-ü şürīde efgān eylemez neyler
Çemende goncalar çāk-i girībān eylemez neyler
2. Niçün sāķī-i gülçehre turur kāşānede bilmem
Mey gülgün ile 'azm-i gülistān eylemez neyler

375.¹¹⁵⁰

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fā' lün¹¹⁵¹

NAZİRE

[ĠAZEL]

[LĀ-EDRĪ]

1. Bağda mey içüb nāleler inler neyler
Sesi çıkmaz 'acabā bülbül uyur mı neyler
2. Güle gūş itdi demez yok yire bülbül inler
Varaq-ı mihr-i vefāyı kim oğur kim dinler

376.¹¹⁵²

Muzāri

¹¹⁴⁹ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

¹¹⁵⁰ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

¹¹⁵¹ 1a vezne uymamaktadır.

¹¹⁵² Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

ĠAZEL-İ NECİB

1. Ebrūlar üstüne ħam-ı zūlfīni yayıla
Ĥācet qalır mı şayd ide 'uşşāq yayıla
2. Her bir nıgehde görince şīve ider o māh
Böyle qalursa şöhreti dünyāya yayıla
3. Çok māh u sāldır ceckeriz cevrin ol mehiñ
Va' d itmedi vişālini bir aya yayıl
4. Ĥūy-gerddir gördüm ol güzeli pīç ü tāb eyle
Var ise nice leş meş o şems ile yayıla
5. Çok germ [ü] serd çekildi gönül vaşla irincek
Bezm ülfet oldu ġayrı şitā ile yayıla

[42b]

6. Ĥüsn-ü cemāl-i yāri idince müşāhede
Ol an cıqardım ismini bir ħarf yayıla
7. Çeşm-i nigāre meyl ideyor seyre baq Necīb
Zahmı göre ol ġamzedden aġyār yayıla

377.¹¹⁵³

Remel

Fā'ilätün / Fā'ilätün / Fā'ilätün / Fā'ilün

[Ġazel]

SĀLİM

1. Fıkr-i zūlfüñ ile qalmaz böyle eġġān eyleyen
İrgürür şaġn-ı vişāle şām-ı hicrān eyleyen
2. Aġlama ey dīde-i ġam-dīde şabr it aġlama

---

¹¹⁵³ Sālim DT., G. 234 (7 Be.), s. 491-492

- Güldürür bir gün seni elbetde¹¹⁵⁴ giryân eyleyen
- 3.¹¹⁵⁵ Va‘ de-i vaşl itdigin¹¹⁵⁶ ferdâya şalma sevdiğüm
- Sen degül miydüñ benümle ‘ahd u peymân eyleyen
- 4.¹¹⁵⁷ Nūr-ı çeşminden¹¹⁵⁸ nümâyândur cihân içre anuñ
- Ḥāk-i pây¹¹⁵⁹ tütîyâ-yı dîde-i cân eyleyen
- 5.¹¹⁶⁰ Nâ-kese **Sâlim** mürüvvet eylemek bî-hüdedür
- Eyligin zâyi‘ ider nâ-merde ihsân eyleyen

378.¹¹⁶¹

Müctes

Mefā‘ilün / Fe‘ilātün / Mefā‘ilün / Fā‘lün

ḲİṬ‘Ā

[LĀ-EDRĪ]

1. O şūh olursa baña mihrībān murādımca
- Müsā‘id olmuş olurdı zamān murādımca
- O tarz-ı tūr-ı ṭabī‘at o şīve gönlümce
- Ḥarām cilve-yi ‘acāyib meyān murādımca
2. Vefā iderse o rūḥ-ı revān murādımca
- Bu cism-i merde bulur tāze cān murādımca
- Ṭabī‘atımca o ruḥsār meşrebimce o leb
- Mezāḳım üzre o ğabğab dehān murādımca

379.¹¹⁶²

Remel

¹¹⁵⁴ elbetde: elbette **DT.**

¹¹⁵⁵ Bu beyit divanda 5. beyittir.

¹¹⁵⁶ itdigin: itdigün **DT.**

¹¹⁵⁷ Bu beyit divanda 6. beyittir.

¹¹⁵⁸ nūr-ı çeşminden: nūr çeşminden **DT.**

¹¹⁵⁹ ḥāk-i pây: ḥāk-i pâyüñ **DT.**

¹¹⁶⁰ Bu beyit divanda 7. beyittir.

¹¹⁶¹ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

¹¹⁶² Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

[Ġazel]

İBN-İ KEMĀL

1. Pādişāhım benüm aqrānum olan bendelerün

Kimi begler begi oldı kimi el 'ān begdür

2. Ķal' ā-i tende bizimde çalınur nevbetimüz

Çağırur burc-ı bedende gönül Allah yekdür

[43a]

380.¹¹⁶³

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

BEYT

[LĀ-EDRĪ]

1. Mülk ü mālım var deyü Ķārün'un ola pey-revi

Nice biñ meydāna girmiş hānedür dünyā evi

381.¹¹⁶⁴

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

ĶİT' Ā

[LĀ-EDRĪ]

1. Pīr-i ' aşq oldı daḡı durmaz civān ister gönül

Eski derdin tāzeler bir nev-civān ister gönül

Yār-i mihr itmez felek dönmez murādımca dime

Heb olur dir gelür-ben ammā zamān ister gönül

¹¹⁶³ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

¹¹⁶⁴ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

382.¹¹⁶⁵

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. Sözümüz yoḡ o civānīñ sesine

Başı keldir al uzatma fesine

383.¹¹⁶⁶

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. Derūnum boḡ görünür baḡrı delik bir nāyım

Maḡrem-i sırr-ı ' alī bende-i Mevlānāyım

384.¹¹⁶⁷

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

[Maṭla']

[LĀ-EDRĪ]

1. Delinmiş yüregi nāyın beḡāyet yufkadır baḡrı

Kim egri baḡsa derd ile ider feryād-ı zārı

385.¹¹⁶⁸

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

¹¹⁶⁵ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

¹¹⁶⁶ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

¹¹⁶⁷ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

¹¹⁶⁸ Sivashlı ' İzzet ' Osman divanında bu kıta tespit edilememiştir (bkz. Kaynakça).

KİT'Â-Yİ 'İZZET RAHİMEHULLÂH-İ 'ALEYH

1. Dehâni mîme beñzer 'aynı hâya ebrûvân nûna
Leb-i ser-levha gûyâ hüsn-ü hatt-ı ruhsâr gül-güne
'Azâb-ı nâr dū-zahdan hezârân rütbe-i efrûzdur
Kerîmü't-tab'ı muhtâc itmesün Haq himmet-i dūne

386.¹¹⁶⁹

Muzâri

Mef'ûlü / Fâ'ilâtü / Mefâ'ilü / Fâ'ilün

[Gazel]

NAHİFİ

1. Sensüz cihânda 'âşıka 'işret revâ mıdur
Sensüz şafâ-yı ehl-i muhabbet şafâ mıdur
2. Ölsün mi n'eylesün olan âşüfte hüsnüñe
Kurbânuñ oldıgum seni sevmek hatâ mıdur

387.¹¹⁷⁰

Hezec

*Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün*¹¹⁷¹

[Maṭla']

[LÂ-EDRİ]

1. Yahûdî imâna gelmez merd-i mülhid tövbe-kâr olmaz
Vefâ gelmez dilâ bî-gânededen agyâr yâr olmaz

388.¹¹⁷²

Hezec

Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün

¹¹⁶⁹ Nahîfî DT., G. 117 (7 B.), c. 2, s. 119

¹¹⁷⁰ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

¹¹⁷¹ 1a vezne uymamaktadır.

¹¹⁷² Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Ben Müslümān-zādeyim babam da müsellimdir belī

Yüz Müslümān kāfir olsa ben Müslümān olmazum

389.¹¹⁷³

Remel

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Didüm ey Bosnevī dilber ne diler hātırıñuz

Nāzile kıldı tebessüm didi aşālet ço hemān

[43b]

390.¹¹⁷⁴

AḤBĀBA MUḤABBET-NĀME

[LĀ-EDRĪ]

Ḥaḳīḳatlü muḥabbetlü meveddetlü hem-zānū-yı encümen-i muḥabbetüm ve hempehlü-yı lihāfe-i ülfetüm cānumdan 'azizüm ve ḥayātumdan lezizüm ḥaşretlerinün sīne-yi hūbandan münevver ve ruhsāre-yi mihrüyāndan nāzik-ter olan meclis vālālarına miyāne-yi dü 'aşḳbāzdür mürtebeṭ söz güdāzdan efzün-ı ḡaleyān nā'ire-yi şevḳile ḥirmen ḥirmen du'ā-yı firḳat-ālūd ve dāmen dāmen sirişk-i ḥün-ālūd nişārından şoñra āyine-yi İskenderiden muşaffi olan hātır-ı şerifleri sū'āline ḥavāle-i lisān nigāh kılınur hem-vāre-yi mānende-yi dilberān vuşlat-dāde-yi āḡuş-ı selāmetde ve zānū-yı 'āfiyetde ḡunüde olasın iḳtizā-yı āmiziş nihān-ı ezeli ve bahşı pinhān-ı ḳadimi üzre bu zehr-i āb-ı ḥürde-yi firḳatledi ve ḥamār-ı keşide-yi bezm-i ülfetleriniñ perestiş ḥāl-i derünuna

¹¹⁷³ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

¹¹⁷⁴ Bu mensur eserin kim tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

âmdeş-i sefir hayâl-i der-kâr buyurılır ise bihamdillâh te‘âlâ küllîden nihâl-i behişt gibi seyr-i âb-ı çeşme-yi zindegânı ve â‘fiyet ve kâmet-i tûbâ hîrâmımız cilve ger şahn-ı kâmrânı ve selâmetdür ammâ cenâb-ı le‘âfet ma‘î beñz gibi bir yâr-ı ğamhûvâr ve şadîk-ı ‘işve-kârîñ âlûde-yi humâr firâkı olduğumuzdan nâşî sâhe-yi hatırımuz ruhsâre-yi hatt-ı âverde gibi ğubâr-ı endûhdan sâde ve âyîne-yi zamîrimüz ekdârdan azâde olmadığı hıyâbîñiziñ dahî mir‘ât aḥvâllerine havâle olunmuşdur şeb-ân-rûz sefine-yi dil bî-ķarârımız bâziçe-yi emvâc-ı ıztırâb ve ğüşt-i pâre-yi ķalb-i ḥazînemüz âteş-i firâķda mânend-i

[44a]

kebâb vaķf-ı inķilâb iken bir vaķt şafâ-ğüster ve dem-i zevķ-i perverde dest-i berîd ‘inâyetle ser-â-pâ nüşâ-yı firâķ ve ḥarf-be-ḥarf mecmû‘a-yı iştîyâķ olan mektûb-ı dil-âşûbgîz vâşıl olub ‘ırķ-ı muḥabbetimizi cünbüşe vü mâdde-yi ruḥbetimizi cûşîşe ğötürüb anlamaz mı şafâ-yı vaşl-ı yâr ile geķen demler mefhûmence yalnız dîdeden degül sâ‘ir-i a‘zâmızdan bile seylâb-ı ḥasret ve ḥayret-i fevvâre-var rîzân olmuşdur Cenâb-ı Haķ telâķķîsiñ iḥsân eyleye bu bir hemzede-yi firâķ-ı aḥbâb olan nâyî-yi dil-i kebaba kâh kâh varduķça tesliyet-baḥşâlarıyla naḥîñ rîz olmaları milletimdir

391.¹¹⁷⁵

Bâķî-yi Hemvâre-yi Zevķ Tayyîbâne ‘İzzet-i Dâ‘im Yâr

[LÂ-EDRÎ]

Fazîletlü efendim ḥazretleriniñ mevkûf-u meni‘ ‘âfiyet-i fermâ u mesned-i refî‘ selâmet-baḥşâlarına hem-rûtbe-i ķânûn şifâ olan du‘â-yı icâbet ihdâsından soñra ğâyet el-beyân esnâ-yı derdmendânemiz budur ki bu şenâ-verleri müddet-i mürîdedenberi teb-zede-yi hummâ-yı iftirâķ u esîr-firâş iştîyâķleri olmağın inşâallah Te‘âlâ ṭabîb-i ḥazîķ

¹¹⁷⁵ Bu mensur eserin kim tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

şubh-ı şâdık tedāvî-yi emrâz ve eşkâm u izâle-yi ‘ ilel sevdâ-yı zâlâm için hâvan-ı zerrîn mihr-mine eczâ-yı envâre der-kâr eylemediği maḥal pür-şüs ḥâtır-ı bîmâr ve tefahḥuş nabz nâ-hemvâr bîvvâr için ser-i bâlîn dil-ḥaste-yi iştiyâkların teşrîf ve şerît şifâ-baḥş iltifâtlarıyla mizâc-ı ma‘lûl intizârımızı taltîf buyurmaları intihâ-yı amâl-i ṭab‘-ı za‘îfimizdir efendim

[44b]

392¹¹⁷⁶

[LÂ-EDRÎ]

‘ İzzetlü fazîletlü ma‘ rifetlü efendi ḥazretleriniñ manzûme-yi fazl u ‘ irfân olan nâdî-yi ma‘ ârif âmîzleri zîverde cevâhir girân-ḳadr da‘ vât-ı ḥâlûşe ve pürseş ḥâtırları dîbâce-yi risâle-yi ḥulûş ḳılındıḳdan soñra inhâ-yı mükerrede-yi muḥlişânemiz budur ki ṭaraf-ı muḥiblerine olan hevâdâr-ı ğâ’ibâneleri üzre tefehḥuş ḥâll-i muḥlişlerine tevcîh-i bâl buyurulur ise yümne-i subḥâne ve Te‘ âlâ eczâ-yı mevâdd-ı cism nizâr-ı şîrâze-var şahr u ‘ âfiyet olub kelimâtları bülbül-i taḥşînlerine manzûme-yi meveddet ḳılındığı resîde-yi derece-yi vuzûhdur zât-ı fazîlet-i serişteleri ḳabâ-püş fazl u ma‘ rifet ve şanduka-yı derûn meşhunları leb-â-leb cevâhir ve dâniş ve ehliyet oldığı sâbıḳa efvâh-ı aḥbâbdan güş-zed ve [güş-]dâr olmağla cenâblarına kesb-i ta‘ allüm olmuşken ḥâlâ nihâl ‘ alâḳamız bâr-âver olub o naḥitiñ gerden pervîn olmağla şâyân le’âlî-yi nazım dilbestedleriñi şayrefî-yi ḥırz-ı ḥurde-şinâs müşâhede-yi lütf-u sîmâsında rehîn-i ḥayret olur bu muḥiblerine keşîde-yi deşte-yi intizâm idüb ahdâ buyurmışlardır ol şâhid-i nev-ḥırâm dû dumân belâğatiñ şafâ-yı muḳaddemi fezâ-yı derûnı bahâristân inşirâḥ eyleyüb kemâl-i diḳḳat ile muṭâla‘ asına tevcîh-i nigâh olunduḳda hezâr şîve vü nâz u ḥüsn-ü bî-endâze müşâhede olunub ḥâtr-ı daḳıḳa bîn ferîḳa-i ḥüsn-ü bahâsı ve esîr-i zülf-i ‘ anber

¹¹⁷⁶ Bu mensur eserin kim tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

[45a]

ifşası olmuşdur vâki'ân bir beyt-i nezâket-nümûnı ebrû-yı müşgîn cebhe-yi belâgat ve mışra' -ı mevzûnı mevce-yi deryâ-yı feşâhat ve her nokta-yı rengîni naqş-ı perde-yi serâ-yı me'ânî ve her lafz-ı temkîni cemâl-ı naqş-ı şâhid-i rûhânî olub hüsni-ı ittilâ' keder-güzârı taqrîbiyle câyda sine-i tahsîn ve cenâb-ı şîrîn naqleriñ tab' cevâhir-fürüş hüner-perverleriyle havşala-yı taqrîrden bîrûn aferin olmuşdur ba'de'l-bûm bu âşâr şihhatleriyle cânib-i muhallaşlarına îşâl müterettib buyurmaları mültemesdir hemîşe mesned-i fazîlet ve 'irfân-ı qarîn-bâd

393.¹¹⁷⁷

Remel

Fe'îlâtün / Fe'îlâtün / Fe'îlün

Kaşîde-i Der-Haqq-ı Hulefân Kalem-i Dîvân-ı Berâ-yı Ta' miye

[LÂ-EDRÎ]

1. Gele ey hâme-yi bedî' ü'l-ımlâ
Eyle nazminde yine tâze edâ
2. Nazm [u] inşâya çünke kâdîrsin
Bilürem füsunda bu dem mâhîrsin
3. Ser-cümle hulefân-ı kalem-i dîvân
Olsun saña zikrî zîb-i beyân
4. Mağlaşlarıyla her birin yâd it
Be-ıtarz-ı te' miye bir bir ta' dâd it
5. Semt-i ğaraza düşmeyüb âmmâ
Râh-ı dâsterin ile nâmların imlâ
6. **Qadr-i 'Âlî** ile bu faq-ı **Rızâ**

---

¹¹⁷⁷ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

- Yüsri-i Tevfik** ide cenâb-ı Hudâ
7. Geç **Nihâlî** bağ-ı devrânîñ
Nice **Sürürî** ola insânîñ
8. Zen-i dehrîñ şanma ki ‘**İşmetî** var
Olsa da zülf [ü] ‘**İzârî** perde-dâr
9. Hilye-yi rüşd olunca vech-i **Şabiḥ**
İçine dar mı olur fikr-i melîḥ

[45b]

10. ‘Ârız-ı **Gülfâmî** gerçi vâriddür
Meclisinde **Cem’î** hırreden zâ’iddür
11. Meşhûrdur bu kelâm ‘ayân
Dinür el-insân ‘übeydü’l-**İhsân**
12. Şıdkıñ yok aşlâ ‘indinde huşulî
Mesrûr-ı zâtıdır gûş-ı **Ḳabûlî**
13. **Zühdî** görünür şüfiye her bâr
Delîl-i **Hüdâyî** gibi bir şerâr
14. Var ise **Fenni** ‘arz ider nâmı
Bîhûde ihtişâm şatar ‘**İzâmî**
15. **Selîmî** degül başına giyse de tâc
Ḥalîmî-veş olur kârı istidrâc
16. Bint-i **Ḥalîşî** olmasa **Fâ’ik**
Ya kaba şakal olur yâḥûd tek bıyık
17. Tıynet-i zâtıdır kişiniñ **Ḥilmî**
Füzündür kadri olmasa da ‘**İlmî**
18. Te’sîr itmezse dünyânîñ mekrî
Eylesün ḥâline şad hezâr **Şükri**
19. Oynamazsa da bu sâḥada âtı

Baħr-ı ğamdan bulur yine necātı
20. Dā'ı Şā'ib bulur netīce-i suħen
Hüsn-i zindeġānide ol Őaġ u esen

394.¹¹⁷⁸

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

Ĥayātī-zāde Efendi Rūmeli Kāz' askeri Olduġda SöylenmiŐdür

[Tārīħ]

[LĀ-EDRĪ]

1. Te'essüf birle hāhāmān-ı ĥavrah didiler tārīħ
Yahūd idi Ĥayātī-zāde evvel Őimdi Rūm oldu

395.¹¹⁷⁹

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

[Ġazel]

SA' İD EFENDİ

1. Gönlümde fikr-i zülf-i yār ile endiŐemiz vardır
PeriŐān ĥatırız āzürdeyüz ġayrı nemiz vardır
2. Őoyulduġ sārīġ cevri-i fenāya ġalmıŐız dilrupeŐ
Bu 'ālemde faġat bir ĥırġa-yı peŐmīnemiz vardır
3. Őarāb-ı 'aŐıla bir kāse-yi Őevġlerdeniz biz
Tehi Şanma felek birmende rengin ŐiŐemiz vardır

[46a]

4. TemāŐā-yı cemāl-i yār ile Şüret-nümā ancak

¹¹⁷⁸ Bu Şiirin hangi Şair tarafından yazıldıġı tespit edilememiştir.

¹¹⁷⁹ Bu Şiirin Şairinin kimliġi tespit edilememiştir.

Göñül-veş bir mücellâ-yı şâf-ter âyînemiz vardır

5. Sa'îdâ bezm-i 'âlemde ħumâr-âlûde olduġsa
Neşât-âver hele bir dîde-yi mestânemiz vardır

396.¹¹⁸⁰

Remel

Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilün

[Ġazel]

SA'İD

1. O servi-nâz-ı ħırâme şaġın söz atmaya lum
Te'emmül eyle göñül gel sözi uzatmaya lum
2. O sîm-i gerden u ġonce femi lisâne alub
Ümîd-i bûse ile yekde  afra şanmaya lum
3. O tîr-i ġamze i un sînemüz siper tutduġ
Fedâ ola yolına c n yabane atmaya lum
4. Düşerim fülka-i ümmîdin şaġın ey dil
Yem-i vişâl diyerek bir kenâre  atmaya lum
5. Sa'îde lütufla ol mâh-rû demiş ki bu şeb
Fırâş-ı vuşlata gel yalnızca yanmaya lum

397.¹¹⁸¹

Hecez

Mef' ulü / Mefâ' ilü / Mefâ' ilü / Fe' ul

[Ġazel]

SA'İD

1. Gelse eger ol müy-ı miy n bezm-i ħay le
'Ayn-ı nazarım d nmededir mişl-i piy le
2. Bir le'ble  ġuşuna bin belli şarılı mış

¹¹⁸⁰ Bu şiirin şairinin kimliġi tespit edilememiştir.

¹¹⁸¹ Bu şiirin şairinin kimliġi tespit edilememiştir.

Bir kez nazār it ʿ ibret ile beldeki ŧāle

398.¹¹⁸²

Müctes

Mefāʿilün / Feʿilâtün / Mefāʿilün / Feʿilün

[Ġazel]

SAʿĪD

1. Taḥammül eyle gönül ḳasd-ı yāre itme ŧitāb
ʿ Acül olma esās-ı viŧāli yāb yāb yāb
2. Cefā vü cevriñ o ŧūḩuñ medār-ı rifʿ at bil
Ṭuyurma ḩālin aġyārı itme fırŧat-yāb
3. ŧeb-i firāḩda ḩoma ʿ āŧıḩıñ revā mı o ŧūḩ
ʿ Aceb nʿola bize yüz virse eylesin mehtāb
4. Siriŧk-i seyl-i firāvānım bedel olamaz
Fırāt-ı ŧāt ile ceyḩūn meger kim ola ḩubāb
5. ŧikenc-i zülfüne dil-beste olmuŧuz ṭotalum
Revā mıdır ki **Saʿīde** bu rütbe ḩılma ʿ azāb

[46b]

399.¹¹⁸³

Muzāri

*Mefʿülü / Fāʿilātü / Mefāʿilü / Fāʿilün*¹¹⁸⁴

[Ġazel]

SAʿĪD

1. Oldı o māḩ-ı ḩūsne gözüm intizār-keŧ
ḩam ḩıldı ḩaddimizi ḩayāli hilāl-veŧ

¹¹⁸² Bu ŧiirin ŧairinin kimliġi tespit edilememiŧtir.

¹¹⁸³ Bu ŧiirin ŧairinin kimliġi tespit edilememiŧtir.

¹¹⁸⁴ 5a/b vezne uymamaktadır.

2. Tārīk-i kākülūñ ŧeb-i yeldā ŧanur gören
Nur-ı ziyā-yı ŧal‘ ati ger olmasa güneŧ
3. ŧaḥrā-yı ğamda elleŧme her gören bizi
Bāzūsı ŧınf-ı ‘ aŧkile çün tuḧmuŧuz güleŧ
4. Dil-zed-i hicr-i yār ile zār-ı zebūn iken
Bāziçe-i felek bize oynatdı penc ü ŧeŧ
5. Bir pula degmez ise ŧi‘ riñ ey **Sa‘īd**
Düŧdü bu nev-zemīn ğazeliñ yekki de bir düŧeŧ

400.¹¹⁸⁵

Muzāri

*Mef‘ūlü / Fā‘ilātü / Mefā‘īlü / Fā‘ilün*¹¹⁸⁶

[Ġazel]

SA‘İD

1. Ey bādiŧāh-ı ‘ iŧve ‘ arz-ı derūn eylerüm saña
Geldüm niyāze merḥamet itmez misin baña
2. Bülbül miŧāl gülŧen-i ruḧsarīña begüm
Meyl-i derūn eyledigüm ŧanma bīnevā
3. Tuhbā-yı nāz-ı ŧīve-yi kec destinde görmüŧüz
‘ Uŧŧāḳ-ı bezme eylediñ dem-i çapa çaba
4. Ġamz-i raḳībe rağbet idüb girme ḳanıma
Girse elime ḳanın içerdim ḳana ḳana
5. Āh-ı derūn eyledigüm būy-ı zülfüñü
Yüzi āğ olsun eyledi tesyīr baña ŧabā
6. Eyle ḳabūl nebrenge bu fütāde ki
Budur niyāz-ı mültezimim senden ilticā
7. Deryā dil ol bu rüzğarda **Sa‘īdā** taḥammül it

¹¹⁸⁵ Bu ŧiirin ŧairinin kimliği tespit edilememiŧtir.

¹¹⁸⁶ 1a / 7a vezne uymamaktadır.

Güftâr-ı nazmıñ ile bād-ı hevâ hebâ

401.¹¹⁸⁷

Hecez

Mef' ulü / Mefā' ilü / Mefā' ilü / Fe' ulün

[Ġazel]

SA'İD

1. Ey şâh-ı hüsni mülket devrân senüñdür
Bağ hâlime emr eyle ki fermân senüñdür
2. ' Arz itmeğiçün hâl-i perişânımı ey şüh
Geldim der-i ihsânıña ihsân senüñdür

402.¹¹⁸⁸

Remel

Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilün

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Bulmadım defter-i tab' imda du' ādan ğayrı
Ayağıñ tayerānıña gönderecek sermāye

[47a]

403.¹¹⁸⁹

Remel

Fā' ilâtün / Fā' ilâtün / Fā' ilâtün / Fā' ilün

BEYT

[LĀ-EDRĪ]

1. Döndi za' af-rüzeden müya meh-i tábânımız

---

¹¹⁸⁷ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

¹¹⁸⁸ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

¹¹⁸⁹ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

Gelse şol ʿiyd-i mübârek kılca qaldı cānımız

404.¹¹⁹⁰

Remel

Fāʿ ilātün / Fāʿ ilātün / Fāʿ ilātün / Fāʿ ilün

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Didüm dīvâne düşdi dil ele şümār kaydın gör
Didi ol refter-i dilber bezm-i aqlāmdan çıkmış

405.¹¹⁹¹

Hezec

Mefāʿ ilün / Mefāʿ ilün / Mefāʿ ilün / Mefāʿ ilün

[Müfred]

[LĀ-EDRĪ]

1. Terāzū-yı haqīqatsin gönül her gördüğün çekme
Çekersiñ Yūsuf-āsā sineye her dürr-i yektā çek

406.¹¹⁹²

Remel

Fāʿ ilātün / Fāʿ ilātün / Fāʿ ilātün / Fāʿ ilün

GAZEL

[MANTİKĪ]

1. Şemʿ-i bezm arturmasun pervānenüñ germiyyetin
Rüzgār eyler perişān ʿākıbet¹¹⁹³ cemʿiyyetin
2. Şerbet-i telh-i cefādan hişşe-dār olduq hele¹¹⁹⁴

¹¹⁹⁰ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

¹¹⁹¹ Bu şiirin hangi şair tarafından yazıldığı tespit edilememiştir.

¹¹⁹² Mantıķī Dīv., G. 24 (7 B.), s. 135-136

¹¹⁹³ ʿākıbet: kırkaram Dīv.

¹¹⁹⁴ hele: yeter Dīv.

- Görsek¹¹⁹⁵ ey sākī mey-i lütf-u vişālīñ lezzetin¹¹⁹⁶
- 3.¹¹⁹⁷ Sāyesin derviş-i bī-berg ü nevādan dūr iden
Şaklasun ārāyiş-i tābūta naḥl-i kāmetin¹¹⁹⁸
- 4.¹¹⁹⁹ Biz ki ceyb-i hırkaya cekdük seri şimden girü
Başına çalsun felek zıll-ı hümā-yı devletin¹²⁰⁰
5. **Manṭıķī** bŷy-ı ḥaķīkatden eşer yok kesede¹²⁰¹
Aldılar eczā-yı terkibiñ meger ḥāşiyetin¹²⁰²

407.¹²⁰³

Remel

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

[Ġazel]

SA' İD

1. Açıl ey ğonce dehen-bārı bize bir söz at
Saña meyl eyledi dil bülbülü kat ender kat
2. Dest-i lütfuñla felāḥ an gibi başdan çevirüb
Yāri āşüftelerin sīnesine bir taş at
3. Dest-i bir keşkül olub ' arz-ı niyāz itmedeyüz
Ġüft [ü] gŷy-ı himmet-i pīrān eyle Bektāşī şıfat
4. Naql-i bŷs-ı nemeki itme dirig ey sākī
Mey-i gülgün görelim sende biraz şükr kat
5. Ey **Sa' idā** bu nev edālarla nedir bu nazmın
İsteyen yok ğazeli diler iseñ cevher şat

¹¹⁹⁵ görsek: bilsek **Dīv.**

¹¹⁹⁶ mey-i lütf-u vişālīñ lezzetin: mey-i luṭfuñ daḥi keyfiyyetin **Dīv.**

¹¹⁹⁷ Bu beyit divançede 5. beyittir.

¹¹⁹⁸ kāmetin: devletin **Dīv.**

¹¹⁹⁹ Bu beyit divançede 6. beyittir.

¹²⁰⁰ devletin: himmetin **Dīv.**

¹²⁰¹ bŷy-ı ḥaķīkatden eşer yok kesede: ' ālemde yok bŷy-ı ḥaķīkatden eşer **Dīv.**

¹²⁰² aldılar eczā-yı terkibiñ meger ḥāşiyetin: beñzer eczā-yı vücuduñ aldılar ḥāşiyetin **Dīv.**

¹²⁰³ Bu şiirin şairinin kimliğı tespit edilememiştir.

408.¹²⁰⁴

Muzāri

Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün

[Ġazel]

SA'İD

1. Ol şūḥa mā'ıl oldı gönül bir ḥayāl ile
    'Arz-ı niyāz eylesün mi bu ḥāl ile

[47b]

2. Müşgīn zülfi sünbül cün kıldı tār u mār
    Kayd ser oldı kādeme karşı kıl [ü] kāl ile
3. Ḥatt-ı 'izār-ı nürsun sırr içün o şūḥ
    Bağlarmış anı naķışlı bir dest-māl ile
4. Diķķat olunsa mūy-ı miyānında bellüdü
    Āgūşa ruḥşat oldı beldārī şāl ile
5. Ol serv-i ḳadd şehensāha 'arz idüb
    Sende **Sa'īd** eyle niyāz ḥasīr-i ḥāl ile

409.¹²⁰⁵

Hecez

Mef'ūlü / Mefā'īlü / Mefā'īlü / Fe'ülün

[Ġazel]

SA'İD

1. Ey bād-ı şabā kūy-ı vefādan mı gelürsün
    Ol 'işve ger nāz aradan mı gelürsün
2. Şormaz mısın hic ḥāl-i perīşānımı sende

¹²⁰⁴ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

¹²⁰⁵ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

- Dil-ḥastelere kân-ı şifâdan mı gelürsün
3. Mecnûn şıfat sâḥa-yı hicrânda gezdiğin
Ey âh-ı derûn kûh-ı cefâdan mı gelürsün
4. Yeter nigehiñ şamantanı gözler dil-i ‘uşşâk
Ey kâşî kemân semt-i hevâdan mı gelürsün
5. Bî-çâre Sa‘îd râh-ı emelde ne bu sür‘ at
Tatar şıfat bağçe-yi serâdan mı gelürsün

410.¹²⁰⁶

Remel

Fe‘ ilâtün / Fe‘ ilâtün / Fe‘ ilâtün / Fe‘ ilün

[Maṭla‘]

NAḤİFİ

1. Ğayre lütfuñ görüb itdim keremiñden ikrâḥ
‘Ârdır şîre belî fazla-i şayd-ı rübâḥ

411.¹²⁰⁷

Hecez

Mef‘ ülü / Mefâ‘ ilü / Mefâ‘ ilü / Fe‘ ülün

[Rubâ‘î]

[NAḤİFİ]

1. Ey Ḥâlîk-ı ins ü melek ü arz u semâ
Ey¹²⁰⁸ Râzîk-ı bî-minnet-i sulṭân u gedâ
2. Şükr eyleyemem bir nefesüñ ni‘ metine
Her bir nefes itsem saña biñ ḥamd ü senâ

¹²⁰⁶ Naḥîfî divanında tespit edilememiştir (bkz. Kaynakça).

¹²⁰⁷ Naḥîfî DT., R. 33, c. 2, s. 559

¹²⁰⁸ ey: v‘ey DT.

412.¹²⁰⁹

Hecez

*Mef'ülü / Mefā'īlü / Mefā'īlü / Fe'ülün*¹²¹⁰

*Mef'ülü / Mefā'īlü / Mefā'īlü / Fa'*¹²¹¹

[Rubā'ī]

NAHİFİ

1. Olsun kerem ü luḡfunā biñ ḡamd u ṣenā

Kim cümle-i ḡalk içre idüb müsteṣnā

2. Fazluñla beni Ādemi kılduñ teṣrīf

Ḥaḡḡında buyurduñ **velaḡad keremnā**¹²¹²

[48a]

413.¹²¹³

Hecez

*Mef'ülü / Mefā'īlü / Mefā'īlü / Fa'*¹²¹⁴

*Mef'ülü / Mefā'īlü / Mefā'īlü / Fe'ülün*¹²¹⁵

[Rubā'ī]

NAHİFİ

1. Cān ṣerm ile ḡānende-i ḡufrānuñdur

Dil derd ile cūyende-i dermānuñdur

2. Yā Rab bilürem ben [ne] ḡüneḡ-kār idigüm¹²¹⁶

Ancaḡ ṡalebüm raḡmet ü iḡsānuñdur

---

¹²⁰⁹ Nahīfī DT., R. 34, c. 2, s. 559

¹²¹⁰ 1a

¹²¹¹ 1b, 2a/b

¹²¹² İsrā Suresi 70. ayet. Detaylı bilgi için bkz. Kaya, *Kur'an-ı Kerim (Orta Boy)*, 1.

¹²¹³ Nahīfī DT., R. 168, c. 2, s. 596

¹²¹⁴ 1a/b, 2b

¹²¹⁵ 2a

¹²¹⁶ idigüm: idügüm DT.

414.¹²¹⁷

Hecez

*Mef'ülü / Mefā'īlü / Mefā'īlü / Fe'ül*¹²¹⁸

*Mef'ülü / Mefā'īlü / Mefā'īlü / Fa*¹²¹⁹

[Rubā'î]

NAHİFİ

1. Yā Rab ne yüzüm var ki [idüp] sūz u güdāz

Şerm ile kılam 'özl-i günāha āgāz

2. Şāyān-ı cezā ehl-i ḥaṭā bir kuluñam

Fermān senüñ ey pādīşeh-i bī-enbāz

415.¹²²⁰

Hecez

*Mef'ülü / Mefā'īlü / Mefā'īlü / Fe'ül*¹²²¹

*Mef'ülü / Mefā'īlü / Mefā'īlün / Fa*¹²²²

[Rubā'î]

NAHİFİ

1. Kārumda olub mu' terif-i ' acz u kuşūr

Oldum mütevekkil saña ey Rabb-i Şekūr

2. Fazluñla murādātumı ihsān eyle

İhlāş ile itdüm saña tefvīz-i umūr

416.¹²²³

Hezec

Mefā'īlün / Mefā'īlün / Mefā'īlün / Mefā'īlün

¹²¹⁷ Nahīfī DT., R. 206, c. 2, s. 605

¹²¹⁸ 1a, 2a

¹²¹⁹ 1b, 2b

¹²²⁰ Nahīfī DT., R. 198, c. 2, s. 603

¹²²¹ 1ab / 2b

¹²²² 2a

¹²²³ Bu şiirin şairinin kimliği tespit edilememiştir.

[Ġazel]

LÜTFİ EFENDİ

1. Hevā-yı bŷy-ı zŷlfŷn cāy idildiñ fikr-i sġnemde
    Çararım çalması ārāme sensiz bezm-i ‘ālemde
2. Gerekmez baña hem-bezm olmasun ser-şār nŷş-ā nŷş
    Şafā-yı hatrım telh eyler olsam meclis-i cemde
3. ‘Ġaddār-ı verd āteş-nākına gene dŷşdi dil-zārım
    Odur dġn-i berg-i ‘anber bŷyine ŷftāde şebnemde
4. O tġr-i ġamzeler āhir şikest itdi per u bālġn
    Gŷnŷl mŷrgi ilişti çaldı dursun nār-ı per-cemde
5. Şabā taħrġk-i zŷlfŷñ eyleyŷb neşr itdi bir hoş-bŷ
    Ne çanlar yutdı ol bŷy-ı el-ān ol zŷlf per-cemde
6. Şikest itme dil-i nālānımı āzār-ı cevriñle
    Hŷneriniñ hişāle inşāf itmekdir ādemde
7. Degŷl ŷimdi rŷbŷde kākŷlŷñ sevdāsına **Lŷtf ġ**
    Yazılmış levh-i hātırda bu ŷŷret **mā-teçaddemde**¹²²⁴

[48b]

417.¹²²⁵

Hezec

Mefā‘ġlŷn / Mefā‘ġlŷn / Mefā‘ġlŷn / Mefā‘ġlŷn

[Ġazel]

SA‘ġD EFENDİ

1. O mir‘at-ı mŷcellā şāfımı pehluya kim ‘ālemde
    Mişālġñ var mıdır gŷrmŷş bu ŷŷretle muçaddemde
2. O serv-i nāz-perver çāmetiñ ārzŷsın eylerken
    ‘ġnān ihtiyārım çalmaz oldu gŷrdŷñ mŷ demde

¹²²⁴ Fetih Suresi 2. ayet. Detaylı bilgi için bkz. Kaya, *Kur‘an-ı Kerim (Orta Boy)*, 1.

¹²²⁵ Bu ŷiirin ŷairinin kimliği tespit edilememiştir.

3. H̄arām olsun baña ol dil-rübāsız bezm-i nūş-ā-nūş
Bulunmaz neş'e-yi h̄atır ger olsam meclis-i cemde
4. Muşavvir gül mişāli 'arız-ı dildārı gördükce
Nazārım düşdi şebnemce k̄alub ol gonce-yi gülfemde
5. Dil-i āşüfte bülbül bağda feryāda k̄a' ilken
O gül-ü ruhsāra mā' ilmiş meger üftāde şebnemde
6. O h̄āl-i dāne-i 'anber-feşān yemm şanub diller
T̄utuldu mürğ-veş bağlandı dām tār-ı per-çemde
7. Kemān-ı ebruvānın cekmege t̄akat-güzār oldum
Sihām-ı ğamzesiniñ var iken zaḥmı bu s̄inemde
8. Sa' idā ferd-i güftār-ı laṭife kıymet olmaz hiç
Ġaraz bir şivedir üstüvārını t̄anzir itsemde

418.¹²²⁶

Hezec

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

ĠAZEL-İ BAHĀYĪ TAḤMĪS-İ NAḤĪFĪ

1. Baña güftār-ı cān-baḥşuñ gibi şirin ḥiṭāb olmaz
Ki āzāruñ daḥi müstevcib-i k̄ahr u 'itāb olmaz
Dile düşünām-ı telḥuñ vāye-baḥş-ı ızṭırab¹²²⁷ olmaz
'Itāb-ı la' l-i nābuñdan gönül pür-pic ü t̄āb olmaz
Bilür kim k̄ān-ı āteşden çıkan ḥaçerde āb olmaz
2. Olur şermende mihr ü meh cemāl-i bī-miṣālūñden
K̄alur ḥaçetle¹²²⁸ güller reng ü b̄uy-ı r̄uy-ı ālūñden
Ḥazer itmek gerek te' şir-i ḥürşid-i celālūñden
Şaḫınsun seng-diller pertev-i nūr-ı cemālūñden

¹²²⁶ Naḥifī DT., Th. 7 (5 be.), c. 1, s. 323

¹²²⁷ ızṭırab: ızṭırāb DT.

¹²²⁸ ḥaçetle: ḥaçetde DT.

- Ki rûz-1¹²²⁹ tâb-1 hüsne dil degül dağlarda¹²³⁰ tâb olmaz
3. Ba^ç id olmaz güzer-gâhundan¹²³¹ ç aşık cân-sâr¹²³² olsa
- Ki rif^ç atdür aña râh-1 maḥabbetde ğubâr olsa
- N'ola teslîm-i cân itmekde diller bî-ķarâr olsa
- ç Aceb mi küştegân-1 kûy-1 dil-ber bî-şümâr olsa

[49a]

- Şehîdân-1 belâ-yı ç ışka maḥşerde ḥisâb olmaz
4. Ne deñlü telḥ düşnâm eylese la^ç l-i şeker-bâruñ
- Ḥalâvet-baḥş olur ser-mest-i ç ışka tarz-1 ğüftâruñ
- Olur şevķuñla deryâ-nüş-1 ğam sâķî giriftâruñ
- Yıķılmaz dil pey-ender-pey cekerken¹²³³ câm-1 âzâruñ
- Bu bezmüñ bâde-nüşı mest olur âmmâ ḥarâb olmaz
5. Dirîĝ itme eger kim naķd-i cân isterse de cânân
- Muṭî^ç olmaķ gerek ma^ç şūķa elbet ç aşık-ı nâlân
- Naḥîfî** eyle resm-i ḥizmeti¹²³⁴ ber-mücib-i fermân
- Bahâyî her ne emr eylerse ol¹²³⁵ şâhenşeh-i ḥübân
- Ser-i teslîm ḥâķ-i ç aczden ğayrı cevâb olmaz

---

¹²²⁹ rûz-1: zûr-1 **DT.**

¹²³⁰ dağlarda: tağlarda **DT.**

¹²³¹ güzer-gâhundan: güzer-gâhuñdan **DT.**

¹²³² cân-sâr: cân-sipâr **DT.**

¹²³³ cekerken: çekerken **DT.**

¹²³⁴ ḥizmeti: ḥidmeti **DT.**

¹²³⁵ ol: o **DT.**

SONUÇ

Süleymaniye Kütüphanesi, Hacı Mahmud Efendi Yazmaları, Numara 5211'de kayıtlı Mecmû'a-i Eş'âr adlı şiir mecmuasını inceledik. Mecmû'a-i Eş'âr'ın 1a – 49a varakları arasında şairinin mahlasını ve kimliğini tespit edebildiğimiz 146 şiir, şairinin mahlasını ve kimliğini tespit edemediğimiz 166 şiir, şiirlerde geçen mahlaslardan şairinin mahlasını tespit edebildiğimiz ancak kimliğini tespit edemediğimiz 95 şiir olmak üzere toplamda 407 Türkçe şiir; -karşılaştırmamıza dâhil etmediğimiz- 8 Farsça şiir ve kime/kimlere ait olduğunu tespit edemediğimiz 3 mensur metin bulunmaktadır.

Mecmuada gazel, matla', müfred, kıt'a, rubâ'î, târîh, murabba', tahmîs, kasîde, müseddes, mesnevî, terkîb-i bend ve şarkı olmak üzere 13 farklı nazım şekli; na't, mu'ammâ, lugaz, ilahi ve ma'ni olmak üzere 5 farklı nazım türü kullanılmış toplamda 407 Türkçe şiir bulunmaktadır. Mecmuada 170 gazel, 74 matla', 70 müfred, 31 rubâ'î, 29 kıt'a, 9 târîh, 4 murabba', 4 şarkı, 3 kasîde, 3 tahmîs, 2 mesnevî, 1 müseddes ve 1 terkîb-i bend olmak üzere 401 nazım şekli; 2 na't, 1 mu'ammâ, 1 lugaz, 1 ilahi ve 1 ma'ni olmak üzere 6 nazım türü yer almaktadır.

Mecmû'a-i Eş'âr'da 407 Türkçe şiir Ahreb, Cedîd, Hecez, Muzâri, Müctes, Recez, Remel olmak üzere 7 bahirle yazılmıştır. Bu bahirlerden en çok kullanılanı 187 şiirle Remel bahridir. Ayrıca Hecez 163 , Muzâri 32, Müctes 17, Cedîd 3, Recez 2, Ahreb 1 şiirde kullanılmış, 1 şiirde de (3+4) 7'li hece ölçüsü ile yazılmıştır.

Mecmuadaki şairlerini tespit edebildiğimiz şiirlerin 14. yy ve 19. yy arasında yaşayan şairlere ait olduğunu tespit ettik. Bu şairlerden 1'i 14. yy, 3'ü 15. yy, 4'ü 16. yy, 9'i 17. yy, 18'i 18.yy ve 4'ü de 19. yüzyılda yaşayan şairlerdendir.

Mecmû'a-i Eş'âr'da en çok şiirle yer alan şairler: (36) Sabîh, (22) Nâhîfî, (19) Nâbî, (11) Hasan Sezâyî, (11) 'İzzet'tir. Bu şairleri üçer şiirle, Koca Râgıb Pâşâ, Sâbit, Şeyhülislam Yahyâ Efendi ve İbrâhîm Tırsî; ikişer şiirle Hevâyî, Nâ'ilî, Sâmî, Seyyid Vehbî ve Sümbül-zâde Vehbî takip etmektedir. Ayrıca mecmuada Ahmed-i Dâ'î, Belîg, Bursalı Rahmî, Cem Sultân, Dâniş, Feyzî, Hacı Bayram-ı Veli, Hâletî, Haşmet, İtrî Buhûrîzâde, Lisânî, Mantıkî, Nef'î, Râmî Pâşâ, Sabrî, Sahnâf Rüşdî, Sâlim, Sırrî-i Üsküdarî, Sultân Bâyezîd, Şemseddin Sivâsî, Tıflî, Vâsîf, Yusuf Ziyâ Pâşâ, III. Ahmed ve IV. Murâd'ın da birer şiiri bulunmaktadır.

Mecmuada bulunan şiirlerde mahlasları geçen ancak kimliklerini tespit edemediğimiz diğer şairler de şunlardır: Ahmed Pâşâ, 'Ârif, Bahrî, Bâyatî, Bedîhî,

Behçet, Dürrî, Elvân, Emînî, Fasîh, Fasîhî, Fevzî-i Pîrî, Hâkî, Hâkim, Hanîf, Hüseyinî Seyyid Nûh, İbn-i Kemâl, İbrâhîm Pâşâ, Kemâl Pâşâ-zâde, Lütî Efendi, Mâdih, Makâlî, Mensaf, Muhammed Çavuş, Muhammed Efendi, Mumcu-zâde Vehbî, Musaffâ, Münîf, Nâsîbî, Necîb, Nev'î, Nevres, 'Osmân Muhammed, Ragîb, Rahmî, Râsih, Re'îs, Rûhî, Sa'ib, Sa'id Efendi, Surûrî, Şerîf, Şevkî, Tâ'ib, Tâlibî, Vâsık, Vehbî, Yüsrî Efendi, Zâkirî, Zekî Efendi, Zîbâ.

Mecmû'a-i Eş'âr'da bulunan şiirlerde vezin, kafiye, hatalı yazım, şairin ismini yanlış yazma gibi hatalar yapılmıştır. Bu hataları *Mecmuanın Muhteva, Dil ve Yazım Özellikleri* başlıklı kısmında belirttik. Bu tip hatalarda karşılaştırmaya tabi tutulan divanlardan, tezkirelerden ve mecmualardan yararlanarak mecmuanın hatalarını düzelterek dipnotta gösterdik. Mecmuada olmayan ama vezin gereği olmasını düşündüğümüz harf, kelime ve kelime gruplarını karşılaştırılan eserle aynı doğrultuda köşeli parantez içerisinde metne dâhil ettik.

İncelemeye aldığımız Süleymaniye Kütüphanesi, Hacı Mahmud Efendi Yazmaları, Numara 5211'de kayıtlı Mecmû'a-i Eş'âr adlı şiir mecmuasının üzerine yaptığımız bu tez çalışmasının yapılacak akademik çalışmalara katkı sağlaması temennimizdir.

KAYNAKÇA

Kitaplar

AKSOYAK, İ. Hakkı, ARSLAN, Mehmet, *Haşmet Dīvān*, Ankara 2018.

<https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/57256,hasmet-divanipdf.pdf?0>

(ET. 09.05.2021)

ARSLAN, Mehmet, *Mehmed Sirāceddīn Mecma'ı Şu'arā ve Tezkire-i Üdebā*, Ankara 2018

AYPAY, A. İrfan, Nahifi Süleyman Efendi (Hayatı, Eserleri, Edebi Kişiliği) ve Divanı'nın Tenkitli Metni, Konya 1992.

BİLKAN, Ali Fuat, *Nābī Dīvānı*, Akçağ Yay. c. 1-2, Ankara 2011.

BİRGÖREN, Hamdi, *Dānīş Dīvānı İnceleme – Metin*, Ankara 2004.

ÇAKIR, Zehra Vildan, *Hevāyī (Abdurrahman Kubūrī-zāde) Dīvānının Tenkitli Metni ve İncelenmesi*, Edirne 1998.

ÇEÇEN, Mehmet Korkut, *Sabrī Mehmed Şerīf Hayatı, Sanatı, Divanı'nın Tenkitli Metni ve Tahlili*, Elazığ 2010.

ÇETİNKAYA, Büşra, *Mecmū'a-i Eş'ār, İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi, Numara: NEKTY03473 (1b-36a) (İnceleme-MESTAP Tablosu-Karşılaştırmalı Metin)*, Sakarya 2020.

ÇINAR, Bekir, *Tıflī Ahmed Çelebi, Hayatı, Edebi Kişiliği ve Divanının Tenkitli Metni*, Elazığ 2000.

ÇİFTÇİ, Ömer, *Fatīn Davud Hātimetü'l- Eş'ār (Fātīn Tezkiresi)*, Malatya 1996

DEMİRBAĞ, Ömer, *Koca Rağīb Paşa ve Divan-ı Rağīb*, Van 1999.

DEMİREL, H. Gamze, *18. Yüzyıl Şairlerinden Belīg Mehmed Emīn Dīvānı (İnceleme – Tenkitli Metin – Tahlil)*, c. 2, Elazığ 2005.

DİKMEN, Hamit, *Seyyid Vehbī ve Divanının Karşılaştırmalı Metni*, Ankara 1991.

EKİCİ, Hatice, *Sahhāf Rüşdī ve Dīvānı'nın Tenkitli Metni*, Balıkesir 2006.

DEVELLİOĞLU, Ferit, *Osmanlıca – Türkçe Ansiklopedik Lūgat*, Aydın Kitabevi Yay., Ankara 2013.

DİRİÖZ, Meserret, *Eserlerine Göre Nābī*, İstanbul 1994.

- ERDEM, Sadık, *Neyyir Abdü'l-Halim Dede Dîvân İnceleme – Tenkitli Metin – Metnin Bugünkü Türkçesi – Sözlük*, TDK Yay., Ankara 2018.
- ERDOĞAN, Mustafa, *Bursalı Raḥmî ve Dîvânı*, Ankara 2011.
<https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/55910,bursali-rahmi-divanipdf.pdf?0>
(ET. 08.05.2021)
- ERSOYLU, Halil, “*Cem Sultan’ın Türkçe Divan’ı*”, c. 1, Kervan Kitapçılık, İstanbul 1981.
- GÜFTA, Hüseyin, *Sâlim (Mirzâ-zâde), Hayatı, Edebi Kişiliği, Eserleri ve Divanının Karşılaştırmalı Metni*, Erzurum 1995.
- GÜREL, Raḥşan, *Enderunlu Osman Vâsıf Bey ve Dîvânı, Dîvân-ı Gülşen-i Efkâr-ı Vâsıf-ı Enderûnî*, Kitabevi Yay., İstanbul 1999.
- İNCE, Adnan, *Sâlim Tezkiresi İnceleme – Transkripsiyonlu Metin*, Ankara 1977.
- İPEKTEN, Haluk, *Nâ’îlî-i Kâdîm Dîvân*, Ankara 2019.
<https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/67155,naali-i-kadim-divanipdf.pdf?0>
(ET. 21.05.2021)
- İPEKTEN, Haluk, *Nef’î Hayatı – Eserleri – Sanatı Bazı Şiirlerinin Açıklamaları*, Akçağ Yay., Ankara 2012.
- KARACAN, Turgut, *XVII. Yüzyıl Şairlerimizden Sâbit ve Edisyon Kritikli Divan Metni*, Erzurum 1981.
- KARAMAN, Hayrettin, ÇAĞRICI, Mustafa, DÖNMEZ, İbrahim Kâfi, GÜMÜŞ, Sadreddin, *Kur’an-ı Kerim Meâlî*, DİB Yay., İstanbul 2016.
- KAVRUK, Hasan, *Şeyhülislam Yahyâ Dîvânı*.
<https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/10655,seyhulislamyahyadivanihasankavrukpdf.pdf?0> (ET. 26.05.2021)
- KAYA, Bayram Ali, *Azmizâde Hâletî Dîvânı*, Sakarya 2017.
<https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/56159,azmizade-haleti-divanipdf.pdf?0>
(ET. 07.05.2021)
- KAYA, Bilge, *XVII. Yüzyıl Divan Şairi Mantıkî Ahmet Efendi ve Divançesi*, Ankara 1991.
- KAYA, Recep, *Kur’an-ı Kerim (Orta Boy)*, DİB Yay., Ankara 2016.

- KAZAN, Şevkiye, *Üsküdarlı Sırrı, Hayatı, Eserleri, Edebi Kişiliği, Dîvânı*, (Tenkitli *Metin İnceleme*), Ankara 2003.
- KUTLAR, Fatma Sabiha, *Arpaemîni-zâde Mustafa Sâmi Dîvânı*, Ankara 2017.
<https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/56084,arpaeminizade-mustafa-sami-divanipdf.pdf?0> (ET.07.05.2021)
- KÜÇÜK, Sabahattin, *Bâkî Dîvânı Tenkitli Basım*, TDK Yay., Ankara 2019.
- ÖZDİNGİŞ, Vicdan, Sabîh Hayatı, Eserleri, Edebi Kişiliği ve Divanının Tenkitli Metni, Konya 1998.
- ÖZMEN, Mehmet, *Ahmed-i Dâ'î Divan*, TDK Yay., Ankara 2017.
- ÖZUYGUN, Ali Rıza, *Hasan Sezâyî'nin Hayatı, Edebi Kişiliği, Eserleri, Dîvânının Tenkitli Metni ve İncelenmesi*, c. 1, Erzurum 1999.
- PALA, İskender, *Hoş Sadâ*, Kapı Yay., İstanbul 2013.
- PARLATIR, İsmail, *Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*, Yargı Yayınevi, Ankara 2014.
- RASHID, Ali Niyazi, *Sivaslı İzzet Osman Divanı*, Erzurum 2019.
- SUNGURHAN, Aysun, “*Beyânî Tezkiresi*”, Ankara 2017.
<https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/55835,beyani-tezkiresipdf.pdf?0> (ET: 22.06.2021)
- TATCI, Mustafa, *Yunus Emre Divan*, DİB Yay., Ankara 2016.
- TOPARLI, Recep, *Şemseddin Sivâsî Divanı*, Sivas Belediyesi Yay., Sivas 2015.
- YENİKALE, Ahmet, Sünbül-zâde Vehbî Dîvânı, Kahramanmaraş 2012.
<https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/56212,sunbulzade-vehbi-divanipdf.pdf?0>
(ET. 07.05.2021)
- YILMAZ, Kadriye, *İbrahim Tırsî ve Dîvân'ı, İnceleme – Tenkitli Metin – Sözlük*, Isparta 2011.

Sürelî Yayınlar

- ALVAN, Türkân, “İtrî'nin Na'tının Şerhi”, *FSM İlmî Araştırmalar İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi 0*, 2013, s. 19-39
- AYDEMİR, Yaşar, Metin Neşrinde Mecmuaların Rolü ve Karşılaşılan Problemler, *Turkish Studies, Volume: 2/3*, Ankara 2007, s. 123-132.
- GÜRBÜZ, Mehmet, Şiir Mecmualarının Kaynakları Üzerine, *Turkish Studies, Volume:*

8/1, s. 316

KÖKSAL, M. Fatih, Metin Neşrinin Ana Esasları, *Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi*, S. 31, Ankara 2012, s. 181.

KÖKSAL, M. Fatih, Şiir Mecmualarının Önemi ve ‘Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi’ (MESTAP), *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII., Mecmûa: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı*, haz. Hatice Aynur vd., Turkuaz Yay., İstanbul 2012.

ÜNVER, İsmail, Çevriyazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler, *Türkoloji Dergisi*, c. XI, S. I, İstanbul 1993, s.51 – 89.

YAVUZ, Kemal, Frengistan’da Ağlayan Bir Şair: Ölümünün 515. Yılında Cem Sultan, *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, c. 40, 2009, s. 271-308

<https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/157490> (ET. 25.05.2021)

Diğer Yayınlar

AHISHALI, Recep, “Râmi Mehmed Paşa”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c. 34, İstanbul 2007, s. 449-451.

AKKUŞ, Metin, “Nef’î”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c. 32, İstanbul 2006, s. 523-523.

AKSOY, Hasan, “Şemseddin Sivâsî”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c. 38, İstanbul 2010, s. 523-526.

BEYDİLLİ, Kemal “Yûsuf Ziyâ Pâşâ”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c. 44, İstanbul 2013, s. 34-37.

ÇINAR, Bekir, “Tıflî Ahmed Çelebi”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c. 41, İstanbul 2012, s. 89-90.

DİKMEN, Hamit, “Seyyid Vehbî”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c. 37, İstanbul 2009, s. 74-75.

DURMUŞ, İsmail, Transkripsiyon, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c. 41, İstanbul 2012, s. 306-308.

ERDEM, Sadık, “Sabrî”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c. 35, İstanbul 2008, s. 356-357.

GÜFTA, Hüseyin, “Sâlim”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c. 36, İstanbul 2009, s. 46-47.

İPEKTEN, Halûk, “Azmîzâde Mustafa Hâletî”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam*

- Ansiklopedisi*, c. 4, İstanbul 1991, s. 348-349.
- KAPLAN, Yunus, “Lisānī, Yahya Çelebi”, *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*,
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/lisani-yahya-celebi> (ET: 22.06.2021).
- KARACAN, Turgut, “Sābit”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c. 35, İstanbul 2008, s. 349-350.
- KARAHAN, Abdülkadir, “Enderunlu Vāsıf”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c. 11, İstanbul 1995, s. 189-190.
- KARAHAN, Abdülkadir, “Nābī”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c. 32, İstanbul 2006, s. 258-260.
- KAYA, Bayram Ali, “Yahyā Efendi, Zekeriyāzāde”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c. 43, İstanbul 2013, s. 245-246.
- KONUR, Himmet, “Sezāī-yi Gülşenī”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c. 37, İstanbul 2009, s. 79-81.
- KURU, Selim Sırrı, “Sünbül-zāde Vehbī”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c. 38, İstanbul 2010, s. 140-141.
- KUT, Günay, “Ahmed-i Dāī”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c. 2, İstanbul 1989, s. 56-58.
- KUT, Günay, “Mecmûa”, *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, c. 6, Dergâh Yay., İstanbul 1986, s. 170.
- KUTLAR, Fatma Sabiha, “Mustafa Sāmi Bey”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c. 31, İstanbul 2006, s. 354-356.
- OKAY, M. Orhan, “Haşmet”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c. 16, İstanbul 1997, s. 422-424.
- ÖZCAN, Abdülkadir, “Hālet Efendi”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c. 15, İstanbul 1997, s. 249-251.
- ÖZCAN, Nuri, “İtrī Efendi, Buhūrīzāde”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c. 19, İstanbul 1999, s. 220-221.
- PALA, İskender, “Belīg Mehmed Emīn”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c. 5, İstanbul 1992, s. 417.
- Tıgılı, Fatih, “Rahmī”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c. 34, İstanbul 2007, s. 421-422.

- TURAN, Şerafettin, “Bayezid II”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c. 5, İstanbul 1992, s. 234-238.
- ULUDAĞ, Süleyman, “Hallâc-ı Mansûr”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c. 15, İstanbul 1997, s. 377-381.
- UZUN, Mustafa İsmet, “Nahîfî”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c. 32, İstanbul 2006, s. 297-299.
- YAZICI, Tahsin, “Haķānî-i Şîrvānî”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c. 15, İstanbul 1997, s. 168-170.
- YEŞİLOĞLU, Ayşegül Mine, “Nâ’ilî”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c. 32, İstanbul 2006, s. 315.

TABLÖLAR LİSTESİ

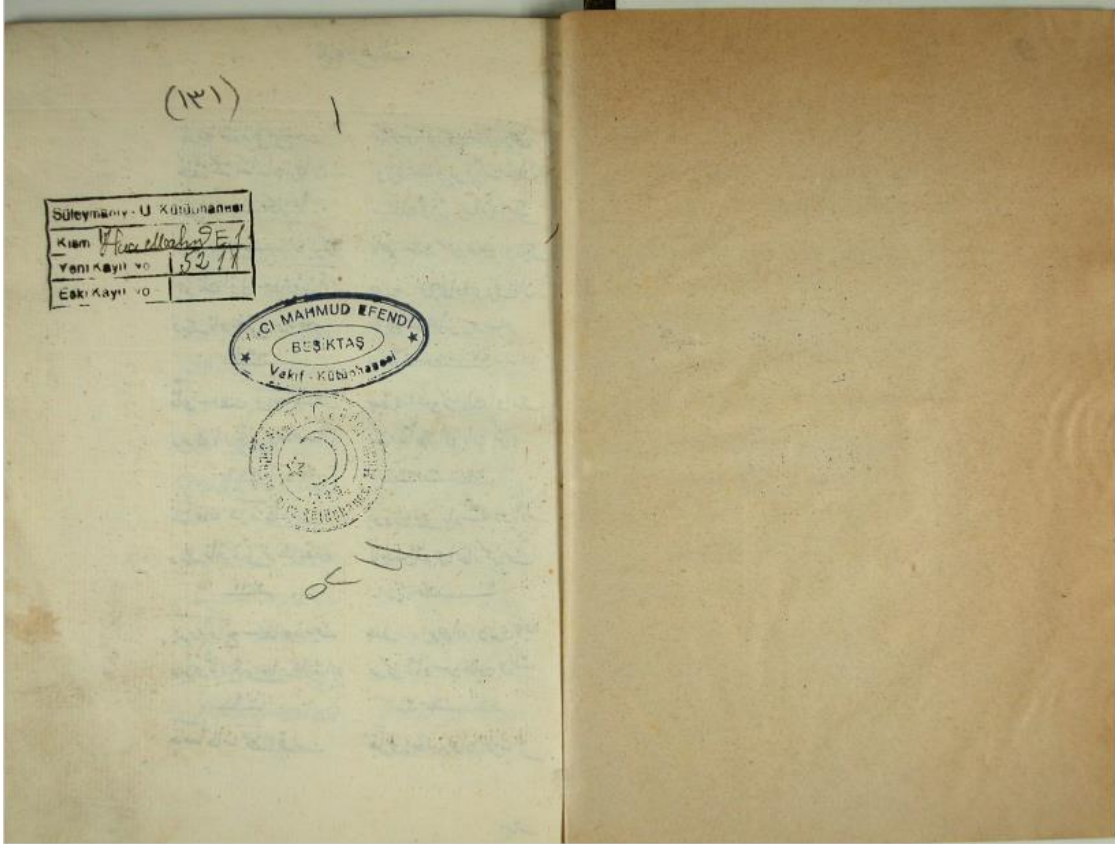
Tablo 1: Mecmuada Yer Alan Şairler, Şairlerin Kullandıkları Nazım Şekilleri / Nazım Türleri ve Sayısı	33
Tablo 2: Mecmuada Bulunan Şiirlerde Kullanılan Vezinler ve Sayısı	37
Tablo 3: Mecmuanın (1a-49a) MESTAP'a Göre Muhteva Tablosu	57
Tablo 4: Mecmuanın (43b-44b) MESTAP'a Göre Muhteva Tablosu	125
Tablo 5: Metnin İşaretler Sistemi	130

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Nazım Şekilleri ve Sayısı	30
Şekil 2: Nazım Türleri ve Sayısı	30
Şekil 3: En Fazla Şiiri Bulunan Şairler ve Şiir Sayıları	31
Şekil 4: Mecmuada Yer Alan Şairlerin Yaşadığı Yüzyıllar	32
Şekil 5: Mecmuada Yer Alan Şiirlerin Yüzyıllara Göre Dağılımı	32

EKLER

1. TIPKIBASIM

		تاریخ اشرفان	
صاحب کشف جهان کریم	دیدی تاریخین بر رند جمیع	آب و نون اولدی دلمین ایمل	بارک الله ذی صنع خدا
۱۱۶	سظنت ۸	اولدی حقا که بو فرس شهان	تخت کتک شامان جهان
ولدی عالم نام و شایف	شاه سلطان مراد تالیف	سلفله وقت زمان املو	فیض حق اولمه مکتبی بی
بارک الله جهان کریم	دیدی تاریخین برینج حیم	ناظم سله سوطین اولدی	شیر می عیسوی تقسیم جان بولس
۱۱۷	سظنت ۹۹	ورعدله جهان بوردی امان	جم نله اولدی سلطان عثمان
بولدی فاتحه ایبر عنونی	جوهر اول خان محی تالیف	بارک الله جهان کریم	دیدی تاریخین بر مرسلیم
صاحب الجیش نیریمان جهان	دیدی تاریخین استاد زمان	سظنت ۹۷	۹۹۹
۱۱۸	سظنت ۱۰۱	جیقده افدو که انکه اوازو	قانی سظنت اورخان خان
اک کشف اولدی هب سئل	بایزید نام ولی عجمه	بیده شاه جهان بان کرام	دیدی تاریخین بر صاحب نام
سرجا بادشه دوی زمین	دیدی تاریخین بر مرد کوزین	سظنت ۹۵	۱۰۶
۱۱۹	سظنت ۱۰۱	بود اول بادشه در بلاد	تکلیت خان مراد عادل
فاتحه و معروضه و ایران	تاسع اولد سلم زیشان	لو حشر الله جهان کریم	دیدی تاریخین بر اهل رفیع
حاکم عالم صاحب رتب	دیدی تاریخین هاند کتب	سظنت ۹۱	۱۰۷
۱۲۰	سظنت ۱۰۱	عبدلدار ایجه امان اولدی بهین	بدریم تاریخ سغان زمین
لوی سظنت اور شاه جهان	عاشق اولد سلیمان زمان	مرکز شاه سوطین جلیل	دیدی تاریخین بر عالیشان
ملک سله شهین شاه ام	دیدی تاریخین اسوف ام	سظنت ۸۵	۱۰۸
۱۲۱	سظنت ۱۰۱	فلدی خان جهان امر نبال	خاسا خان محمد اول

دیدی

پور و اول شاه سلیم تانی
 دیرلی تاریخین بر تخلص علی
 مدت سلطنت ۹۷۳
 حضرت خان مراد نالت
 دیرلی تاریخین بر مراد امین
 سلطنت ۹۷۴
 بگری چون تخت محی نالت
 دیرلی تاریخین جلوسه علی
 سلطنت ۹۷۵
 دکری چون سلطنت آغاخان
 دیرلی تاریخین بر شیخ امین
 سلطنت ۹۷۶
 مصطفی خان و بی او سردار
 دیرلی تاریخین بر اهل رحیم
 سلطنت ۹۷۷
 شاه عفاغ خان اول دیرلی
 دیرلی تاریخین بر اهل نام
 سلطنت ۹۷۸

شه بهمن و نقل انانیسه
 دیرلی تاریخین سلطان زینب
 سلطنت ۹۷۹
 تاجدار نیک اولوب مهارف
 ایزد خانم بر تاریخین بیان
 سلطنت ۹۸۰
 خجی جیه سو طین عظام
 دیرلی تاریخین جوهر سبحان
 سلطنت ۹۸۱
 خزان خان ثالث عدالت پیرا
 تاریخین جلوسه و بر دی غولاف
 سلطنت ۹۸۲
 مصطفی خان ثالث نور هدایت
 تاریخین سلک ارباب عرفان
 سلطنت ۹۸۳
 سلطان عبدالحمید و شاه دینا
 دیرلی جلوسه تاریخین سلک
 سلطنت ۹۸۴

تاریخین جلوسه و بر دی غولاف
 تاریخین سلک ارباب عرفان
 تاریخین سلک ارباب عرفان
 تاریخین سلک ارباب عرفان

نوبت تانی مصطفی
 ابتدا پیر تاریخین الله تاجدار
 سلطنت ۹۷۹
 رستم و زمانه خان مراد
 دیرلی تاریخین الله بر مراد
 سلطنت ۹۸۰
 او بیج شاه جهان ابراهیم
 دیرلی تاریخین بر اهل هنر
 سلطنت ۹۸۱
 حضرت خان مراد دایم
 کوشه کلری تواریخ کوبه
 سلطنت ۹۸۲
 شه دینا عدالت مانوس
 بر پیر تاریخین و بر دی غولاف
 سلطنت ۹۸۳
 شه ج کوبه صاحب شرکت
 اول تاریخین پوریم او زده عفا
 سلطنت ۹۸۴

شرف شمس بودیم سلیم سلطان
 هاتق خیرت اولدی نوبت تانی
 سلطنت ۹۸۵
 تاریخین جلوسه و بر دی غولاف
 تاریخین جلوسه و بر دی غولاف
 تاریخین جلوسه و بر دی غولاف
 تاریخین جلوسه و بر دی غولاف
 تاریخین جلوسه و بر دی غولاف
 تاریخین جلوسه و بر دی غولاف
 تاریخین جلوسه و بر دی غولاف
 تاریخین جلوسه و بر دی غولاف
 تاریخین جلوسه و بر دی غولاف
 تاریخین جلوسه و بر دی غولاف

تغذیه نجیب

او بر زلفی او مهله زلفی تنجه کسوری حکم بود بر باری زانجه
البته اولور چون آه ای آسان مقصود دل غمگین کوی جنبه
خوبه شربت نعل بد همجا در اول قالمز یا نه بوخه جفا اولر جنبه
ای طبع کرسنجی زکی بود بولغیبه تحسیر سز هر هد دنیا تقصیبه

رسم

خیزد دلبر کبر ذریغ فاکله بولسا کینه نانه کوی سبایه کسبلان بولسا
آجیلو غنچه سباز نام مویر همان ای یلیر سیز حرم کله بولسا
اولیم دیر سکه اکمه اولر جنونانلیغ خاری حق ای کوی تر جان بولسا
طنق ایر سکه کیم ده نایه جیران کلا کبر وصلت اصله راه تو کله بولسا
سزین مست ای جام مل دایر لر گوما با یغی برنج تحله بولسا

تغذیه نجیب

شوقی بلبل کون ذریغ مله بولسا وارصل خیره اولر جمله قلقل بولسا
سزین صالک سزیم درسه نسیم اتم بر نفس سبایه ای سرو تالیر بولسا
چشم حوا بوع ایمن ای خیال بولسا ساحل و صند بولسا اولور کله بولسا
و شوه دام اسد جیفه هن ای حوصد بوم و یله کوی کوی بولسا
مایه ستم دفعه خیال دیار مده جن خلق نقل صحن تحله بولسا

خام

خام دخی استانه نجیب اولر بود کینه نانه کوی سبایه کسبلان بولسا

رسم

او ترغ سز ترانه غنچه سز چوقان نایه بر سزین ی منتر فضا دهی قالمز
او کله عناقه مادکم بیدر کوی قالمز کوی کله عذیب زاد و سز قلمز قالمز
یادد لویع خیال غنچه خلقه قلمز قلمز بزم نه کله چشم خام اهر نهی قالمز
وجدم بول بول انیم داغدر یاقم قلمز قلمز بقده لوح سبینه خنده نایه قالمز
خدا دل سز کوی دایر کوی سزین خدای دل سز کوی دایر کوی سزین
ز سیرین کله دایر کوی سزین وصف اولر قلمز قلمز بزم کله بیانم نبشته زها دهی قالمز
فرم قوه در شفق کوی دل انما سزینم جفا نایه جوی سزینم با جفا
نه کله ده جان خاک بوچاره صفر کله کله ای سزینم اهر نهی قالمز
کیت کله نظم دخیای سزینم دایر نر کله اولر سزینم اهر نهی قالمز

سامی

نشته سید رخ انکی کلر کوی بزم اهری غنچه برادر کوی کلر کوی بزم
همجو حو را به بزم بزم کوی کلر کوی بزم کوی کلر کوی بزم
آج نقاب در لایه ای ماه بزم کوی کلر کوی بزم کوی کلر کوی بزم
نیجه تعریف ابع کوی بزم کوی کلر کوی بزم کوی کلر کوی بزم
سزینم توبه ای سبایه بزم کوی کلر کوی بزم کوی کلر کوی بزم

سزین سکر دی

دیه اوداه کتایه کله اولر بکسد به بر ما هر و غنچه شهیدا اولر بکسد
حسد اولر زلفی غنچه پرودا عام قریبه بزم بزم بزم بر غنچه سر اولر بکسد
اولر بکسد به شند اولر اقلله ابارو بزم ای دل شراب اولر بزم بزم بزم
غزای نمکاتنی نع جان و دلنسه ها الماس بین واقع ناسور اولر بکسد
هر کوی ای مایه باره خاک کوی اولر بزم بزم بزم بزم بزم بزم

سینف اقدو

طو کیم کوی بجه عالم اب ایچره شوقی بند ای او ایچینده اولر زلفی باره
نه دکور کیم هم بزم سوزیمه فاهه کلام
نخسین دانش بزم نه دخی باز سوزله تقارابت غنچه زلفی
ای سوز تاب سیمه خله بو قید سزینک ای بر دینه اشک سزینک بو قید سزینک
ای سزینک بو قید سزینک ای بزم کوی سزینک بو قید سزینک

اشتراک بزم بزم بزم بو قید سزینک
دایه کوی بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم
باشته ادای اولر کوی بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم
دیوان اعتقاد بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم
بیدار ناشنای قدر کله بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم
ای اولر سزیم ای مایه کوی بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم

سوز

سوز هزم برد کله بو قید سزینک
سعدت غنچه بخت اولر سزینک بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم
اولر کله بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم

صدیقها ذمتمی انیزه انتهان عقدا کله بزم بزم بزم بزم
شوه و فرجه ای بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم
ایچ شوقی باره بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم
تیار و سزینک اولر بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم
دانش بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم

دایه ای سزیم بر هزیم بو قید سزینک
مرجا کلر ایچرم دونه قالم وار دعا ای قفادارک اولر شوق
قدوقا سزیم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم
بزم کله سزیم اولر بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم
کوی ایچینده بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم

وقف بازم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم
نایه اولر بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم

ولی بود و فارتک حقیقت بودید کنگ
کستان جهان از شک ایوب کلمه او داد
زینجا می جهان از شک ایوب کلمه او داد

بعد الوقات مرصوم جسته و لغزش
چون بود کینه فای از لجه نور آمد
از نکی تن و است درد آرزو آمد
تختی که کشا شهود عالم غیب
کفتند تاریخ نایب بجهنو رآمد

دبای
مخروم او قدر زینت ماکر او سر
سردود زنده نام ایاق
حاشا که کینه جهنم حشر بیت
زرا و بجه سوسر و اغر و
نویز مریز اوله از حق معصوم
حکم جنبش اید ایجاب غرث سونه
حمت

دل و بران نه می بیرون شاه بیار
صفت صوار قد تدانی اشک بیار
وارضا با تا با غلبه مزلدی دل
سینه کزین بر جام اید اوزاه بیار
وارقیل کینه می اید فارت اینه
بر کون باری توی سوز و اند بیار
ای قوی بیله اقبال و کله حدایت
بجه معور لک بر سر شاه بیار
حمتا کند و کوی کوی خرابه سن
در بران شک و حشرت الله بیار

صانه

صاحب

صانه قصه ای بود که هر که یق
لطف که به آرسه جو بودی کار یق
حشم عن سر بر هر شاه خواب سازد
کشور حاضری بجز نه بدید نه یق
طیانه زسه نقد سخت عقبا لاه
بر تیغ میو خا اینه اولاه یق
وارقیل و کیم بود حشم و ما کشف
قید کزین بیستم اید بر نه یق
عشت سایه خرا اوله دختن اقبال
نند باد تیغ جوش قزماه یق
ایوتی کینه اقبال اوله خرا انداز
روز قزوم قزماه آه سنا آه یق
صا با حشرت انبیا را اوله ملول
دیو فقرا حلم خلعت کمر آه یق

تشنه نام

تشنه جوش کرم لطف خلیج کوی
شاخسار املی قوی طرا و تفر وین
اوله جوی نیز اقبال شش بخش صدر
قزلی روز نایب آملی تفاعل کوی
عجبه که غلک اوله سخن ابوی
مهدت نور خطا اوله موصف کوی
بجه رشک اوله بولف خطا کوی
جیش طرب اید بو جید حقیق کوی
او و لی کوی عالی هم معش جوی
حاکم نافع بیوروب قزلی کوی
احسن تخصصه مقام اید بوفان
مظنه لطف کرم ایزدی حشرت کوی
اوله جوی دادانی جوی کوی
نظر حاصلت لطف بو جید کوی
باغش اوله جوی حشرت جوی کوی
سور عنائیک اشرف بی قزلی کوی
اوله هر وی تیغ جمل زبانه زلف
ایده من شکر اید بید بود کوی

وام دولت اید اولوب اقدم دائم
عاقبت بیرون عربی مولد ایزد
مسرتا اوله اقبال اید روزه افرا
جاری اوله کلام جوی خطا
نایب لطفی اولوب منتظر ایزد هم
مظن نور کرد اوله کوی بیرون
بیتار اید عربی خطا تا اوقدر
اوله روز نایب تعویذ اید ارقام کوی

قرار

عربا بوالک حسله نمازی کید
بزم کله کله کور کور فرای کید
بو عسرت همد دین کور نازی کید
و کله کله شرت آنا ز کید
بام سمیرک حاضره آنا ز کید
بوسق کله نور کله آنا ز کید

حرفه استاد نام

اوله کیم کیم نهاده اید حشرت اکنند
دیوانه کور کید از حشرت اکنند
ناتوق کینه اید ایزد نظر اکنند
ور ایزد سیاب کله لب اکنند
اور قلب اکنند کور بو کینه کیم
ظلمت بلور خوش با کشر اکنند
بوندت نقصان کله کله جبا اکنند
افشاری یقسما اید بی اکنند
دبا بوی کوی نیدی کیم نفس
راحت بولور می حشرت اکنند
زاهد با جلیوه کیم بیت اکنند
حشر اید جبار تیغ جین کیم

سایه

بیرق آرزو کیم کیم جبار و وفا
بجبار ایلور کله کله اکنند

حرفه استاد نام

نهفته کور شمع اکنند بی و تاب
هو پیری داز و و خ اضر ایزد
بجه صدعه نفس طرطرا کوی
بگون کور جینه دارمی ایزد
اکرم بر بیه کلام کوی ایزد
باز من و صدار اولم کوی ایزد
سهر کور تواضع قدم هم ایزد
باغن حشرت ایزد قزلی کوی ایزد
بیم کلاب کور و احتیاج کوی ایزد
استان دار سبیل نایب ایزد

حرفه استاد نام

سور نیوب طلوع اکنند کیم اوله
کله مقار ایزد حشرت ایزد اکنند
یا دها ایزد کیم بجای ایزد کوی ایزد
سوزی طون هد با ایزد کوی ایزد
قاریوب هایشک اکنند فدو ایزد
آن جود صو کز صای هر نه کوی ایزد
دارم جا غم جینه بیه کوی ایزد
قوی خاسر کور کیم کوی ایزد
فد اکنند دخی کزیه اوله جوی ایزد
ای حشرت ایزد کوی ایزد
حرفه استاد نام کوی ایزد
من تها از قیم از کوی ایزد
بهر شکر صیدی در کوی ایزد

اسم صبیح

صعق

بسیار فاضل فرم از دام کوه گشته
من مابین خلیج و نورد مصطفی
دور است با خود فالو بر کجنگ
از سخن آفرین و کمال شین
از کرب سقیم من در هم چشیده
باز به های من است کوه نظر کشته

دباغ
بر عشق هر غمچه شرحی از دی شتر
بروشل شمس تبریز از دی شتر
بر فراموشی کوه کجوب کرم قزوین
با جیبی با شسته کیم کلمه مولود
بر نو بهار از جوی شکوفه امید
سازد غنچه در قلعه بر بهار و

و شد کج صفا ایلم لولیرم ویزم
آماک ضروف ایمنه و ده بریزم
سوی بد صبا ای باغی ز دور نشسته
حوشن نظر شب که اش بود به ازین
ای باد صبا وار و بر جانا نسویم
احوال بریشانی سوغا ناله سویم

ایتد و صا کلمه بر کوشه غم
را غلغله اور کوزلی فغانم کوب
اجازت نکتن از کوه صوبه بولک
کوسه جفشن سنبلیتو بولک بولک
جسارت و نه خا و کوه جابایت
کوش طرف کعب هند و بولک بولک

تاریخ کور و کوه کاسک اند دهر

ای اولی باشند نه شد و کبر رقیه
وقد بنا بکس اولی بکس و کور
دانه سکا علیا هرت ستره
کل کسب لکن ذلزل کسج بروی
چینه جود کس کلمه اولی کرب عفا
صن بدجوی صفاه کرب بلو و
سوی کور با ساوله لر جنم لر
چالطی کربت زویان کس بدی و
دونا سکا جی اولی صفر و مردی کور
آمنه دافین لیا کور ای سکا
ظفر و کس لویسب و بر مردی کور
ویس لکن صوبه کس کرب عفا
صاحب لیره کس موی از کور
آمنه صوا کس کس کس کس کس
و هیبا تا ریخه کس کس کس کس

چهارین و بی نفیند هر من حاضرند
بکار و خسته کیم صقبه در کس
سز سن اول اول کس اولی کس
نمده کس کس کس کس

اوماهی صبا کس کس کس کس
و کس کس کس کس کس کس

تاریخ و فاشان کس کس

کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس

هزینا لدا الفتنه ایروب و فن تیار
شوار در لینه کس کس کس
توجه استا و شاعر لر بر
سوس حاصل اولش طبع آثار
غزل و الفتنه صند جوشید غلایا
دیبر تشری هد الار قس
بتو کس کس کس کس
غله کس کس کس کس
حالی با ایوب کس کس کس
و بر روی فن کس کس کس

کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس

کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس

کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس

کس کس کس کس کس کس

کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس

کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس

کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس

کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس

کس کس کس کس کس کس

بر اختصار و نظایر آنست که در حدیث
و در بعضی عرفان مشتمل صورت بشود

تیم اقباله

در هر چه ظهور یافته بر اهرام و کوه
تیم اقباله اول مرتبه قلعه بر ضیاء
کوشه سینه قطعه ایله ناه غنیم
خیلی در بره زنه بانو ایله غنیم
مانند ضربه ایله جسم شادمانی
کویه او نه یکم کسرم غنیم
نورانی پیری علیهم مرتبه قورخانه

سینف
و او در سربلای خلیفه کوه است
فدله اش او ریشم هدیه نوبت

سوق قیتار

پاره نوری بیجه جو رنگه دامان تیر
قیر من رنگه منظره انقا
چونکو بر سینه حسرت منتسب در هر کجا
استانده بنوعی بقیق برود جد
استم باشو عدد اوله کوه کوه
باریم بچگونه صحنه ایله ایست
در یا بر جبهه ام جهاض بار سس

هرکجا

حسرت کینوم

سوزتم ایتر قور حسرت زنت ووه
تپیلور دلف دیما دینی اینتم سلسله

هر کجا که در این سینه نظر ایست
هر کجا که در این سینه نظر ایست
هر کجا که در این سینه نظر ایست

ایده ختمه ای که کشته کوشه سینه پنهان
قور قالیق خال زلفه زما غنیم
اکبر شوه ایله مانده جوینی نا کشته
یکر باو مراد کشته پیران لایقینه

نالی

دووه یوه صومعه کله پر جیا بوشه
شیره عتیق بولور حصه طبعه عفتان
قیب بولاردی فرح کشته نا کشته
او زکرم صومعه سی با کمان حشکله
نا هله عتیق دووه مغل دی غنیم
غالم کور و شادله بولور نا کلبیا

صبر

بچه بیله ایجه بر کال کلسه صوبه
او بر سعاضه ایله یکه عتانه
الهدر خون جگر ایله بر جیم
شده او بر فکله خون برودینه
ساقی بر مزله عتیق صومعه ایست

در فرخ

تاریخ

فدله

تاریخ
و بلناطت نهاد و طریق برود
باقته در کوه جابه و ناله عار نا بود
دین لهن کوشتم کشته روزا به قولک
لله کشته ایتر قور حسرت زنت ووه
فارستغیر ایست کاه را طر کوه
ایتری تلویق کوشه سینه صومعه ایست

بیات

بیات
خله زانتر ایتری حسرتی به قشع بر دین
یا کسرت استون اند و ونه در ضیف
توبه فار اولم زمانه هر زمانه کوه
حسرتی در باب طبعه کاه مانده کوه
جهد خدایم سوزد ابروانه کوه
بره توبه حیرت میانه کوه
صوفی آینه سینه بره حلاله کوه
نور کوشه کوشه دایه نمانه کوه

حاکم

حاکم
توبه فار اولم زمانه هر زمانه کوه
حسرتی در باب طبعه کاه مانده کوه
جهد خدایم سوزد ابروانه کوه
بره توبه حیرت میانه کوه
صوفی آینه سینه بره حلاله کوه
نور کوشه کوشه دایه نمانه کوه

هر کجا که در این سینه نظر ایست
هر کجا که در این سینه نظر ایست
هر کجا که در این سینه نظر ایست

تاریخ

د برکتش خرد و بفرماید ایچرا لایم
جرب نفس به این تالیف ایچرا عالم بود

موقوفه و سائیند لغت کو
بر باهر او بر جرح مرادین تو
صبح
کوراها کجی کینه دل برش حکیم
خدا دخی ناکر اولدو قی منصف
ایرام انیه صفه با سندن بیور بو
بر کده بسدش بیگ صدک قی بیس
تک ایباب اولدو سنی ایت قوشی
حضر ایتیه ایلدو لصل دم صیبت
کوجرد نظره نفس اشری صیج
چو لایقاه عرصه توفیق هیان

صبح
بیرکش ایدن بیعداده علم بیکه
هوس کن بیفرق کجی خلدن قی
دعا ایتیه بدینا کوی کام کیش چرخه
خانی لغت و راه حیرتاه بقا بقده
سکو خاریجین بر اولدو کجی قی

تأخر

تأخر فیصله ایچام هر نیم اقبالی
صفا با ت فادین کجی خار جام کجی

صورت عیبا و رای رحمن ایلدو ظهور
عزیزه کجی کورادیم اذارا کجی اخر
یز ذکر علامه خوبه ستر بکریا اولدو
وقته شت کجی هر دن سوا نام کوی
اولدو نظر اجم حیرتک خضر ارا کجی
چشم صیاد کجی اولدو ام فکر مشاه
بنا اولدو عیبا کجی قی قی قی قی
نظ قیسم کجی سته کجی سحاب اولدو

صبح
انگشده رضایک ای بی ایلدو
هیج قابل مازنه اولدو
اطرا اولدو اولدو نامها
تمام نشو ساقی کلف اولدو
بی دانش اولدو زمه کجا بقیسم
نه قی و قی و کجی قی قی قی

تأخر

اول کوی شمع کجی کوی روحانی
ای صلب جانی و صلابه
ای مردم سوت کجی قی کجی
دلک سوز اولدو کجی
عبد و ایلدو ای دل بر حیا
سن قیام اولدو کجی
حکمت بر بر نه کجی
ایده کجی کجی
صوت کجی کجی
عقب کجی کجی
قوت اولدو کجی
کجی کجی کجی
سازم نامی کجی
کجی کجی کجی
کجی کجی کجی
کجی کجی کجی
کجی کجی کجی

انتظار

انتظار به شوم کجی کجی
ایده کجی کجی
کجی کجی کجی
کجی کجی کجی
کجی کجی کجی
کجی کجی کجی
کجی کجی کجی
کجی کجی کجی
کجی کجی کجی
کجی کجی کجی
کجی کجی کجی
کجی کجی کجی
کجی کجی کجی
کجی کجی کجی
کجی کجی کجی

الربیع نامت سماه ای رحمة للعالمین
 بارناه اولین و قبله و اخره
 بار سوره قصه و موم و یس و زکریا
 سوره
 ای غافل و با جنت نا فانی نه
 مغرور اولون نه لغو دیلمه
 ضالقه اولون کی طلقه صفره
 کویته ایته کوجله یثو کیم کویته
 بودار قالیجه هر روزی جویته
 برکت با کویته ای ساطع شاط
 بین کیم سینه تابع دور زما کیم
 کیم جوده خلق میانه تر اهلنا
 کاه ساقی کیم با کیم که ساطع یونه
 کیم سیم بحد تقصوی تام امام
 صان کیم قایل بر تفسیر او ترتیب حکیم
 کتاب کیم شرح اولور سوره اولیم
 آن و هفت نجه هر موم ایبریح داحضه
 صفر حسنه اولون انون کورانه صور

بیت
 کوشا اینت سوع نظا فله صدی باقی
 حسنه ابتدیه جاردی قادم
 البتہ شیخ مجلسی قولی چون
 صفتی صفتی لسانتک اولی شود
 ریحی
 اولدم ریحی دلون کیم سوانه
 برین قورجه توجله عجب کیم
 و ندم کاه کیمش ار تو ایم
 افسا و ران کیمش جز غل یار
 محب سراسی خاصیم یونجه لک هزار
 طو سونو یجا و بیدار سوزد کیم
 دخی دار کیمت درونانما کله
 قلم کیمت و سرب کیمت
 نعت ازین معنی در قایب حجابست نهفت
 ساپه و شمشیریه بر بوی غل طهر سن
 تارک کلان رعالم سالک ملک عدم
 سکون اولر شمع کیم سلیمان کیمت
 سوره

ظاهر بودی و از صومعه جودینش
 چون کنتی عقیبا جگر ساهر عشق
 اول شعبه ناله ظاهران تارن نافه
 حادول بیار کیم عیض بر حکمه
 اولرک ضوته بی کیمش جوهش غفقه
 دغیر ایلو کیم ناله احوالده کیم
 فالوی جماده کیم ناله ایتمک دکن
 اولور سوری دیوانه ایتمک دکن
 بابایم کلغام اولر کیمش غمناکم
 اولون دینا ایلو بو عسر من کیم
 کوروشا دی بیجا بهر شفا فریم
 دکلر کورویار و جاه مانع قریب یزید
 یار هیزد کله کور انقار کله اتش
 اولور کور داور ظمان و اچانه
 طو تار کیم سونو کیمش کیم حاطره
 صفتی داری و سیم رضا کیم کیم
 کوروشا دی بیجا بهر شفا فریم
 دکلر کورویار و جاه مانع قریب یزید
 یار هیزد کله کور انقار کله اتش
 اولور کور داور ظمان و اچانه
 طو تار کیم سونو کیمش کیم حاطره
 صفتی داری و سیم رضا کیم کیم

نام
 اولر اولر ناله ایته هر کیم سونو
 اولر عطلبله صه صه غمناکم طاهر
 اولر کیم ناله کور اولر بون سنا
 بو حایه کیم کور دلش جبهه
 امید لطف کیمش عیض او شغف
 فوت اولر صاهه صاهه ایتمک یار
 صابون کیمش اولور اعداد نایم
 هاه سن مستقیم اولر عیض کیمش
 غمناکم دکن و برین عیض کیمش
 کوروشا دی بیجا بهر شفا فریم
 دکلر کورویار و جاه مانع قریب یزید
 یار هیزد کله کور انقار کله اتش
 اولور کور داور ظمان و اچانه
 طو تار کیم سونو کیمش کیم حاطره
 صفتی داری و سیم رضا کیم کیم
 کوروشا دی بیجا بهر شفا فریم
 دکلر کورویار و جاه مانع قریب یزید
 یار هیزد کله کور انقار کله اتش
 اولور کور داور ظمان و اچانه
 طو تار کیم سونو کیمش کیم حاطره
 صفتی داری و سیم رضا کیم کیم

کوروشا دی بیجا بهر شفا فریم
 دکلر کورویار و جاه مانع قریب یزید
 یار هیزد کله کور انقار کله اتش
 اولور کور داور ظمان و اچانه
 طو تار کیم سونو کیمش کیم حاطره
 صفتی داری و سیم رضا کیم کیم

ظاهر

مختار فصیح

پروا در عهد پیرله جبر بر یک
فوق صبر کبر ایاقه قالیه بو ستمند
قالمش را نشو و ایله ارکنه حیل
غیره نفع اولدی براهته نرفا بجه
سختوانه ایچ ها کبرها قولکند اول
اولین ابرهوش سکنه نجه یل
سرسیمه کی حمتارک و سکنه اول
غیر نیک اشیکو چشمن روشن بالو

نایب

کرم کجینه عالمه جوهر بولنور
هزله وارایه برترج بر عارف بول
هر زمانه حاطه الدیشه راحت کن
کونک ناهلته قدس قبله لشرفه
یا هم با را کبر کرمه قللا ناکر
دسترس معنی ناکتمه مشکریوشه
بلنده سوزلشم هر هرا یق احانت بیتمه هذمه
یکد رسه ای کیک کک کوی د لورایه سوستم

هبنه وارالکله سزایه عدل ابرو کله بوفلوف ابریکم دی دنیا بسترلنا

اولمن مرات ذات کبریا
بهر و حریتنه اکرم فطره یوز
حقیر حقی کوردن حقی بیلور
کت کت کت اظهر یوز جم من
لعه کورکله ایله نظر خیرالیقین
غیره یوتد غیره بافته غزوف
ختم در سطره کلرمه مطلقاً
اقتینم راه هدایت فنا
یا هرتیه اجلس کلی
علم لری سزایه سوبلدو
دریم ذات خلای اول
ذات صفاتید انله ببیدل
بلدی انله عشق ایلی بیه سیر
اولدی ده وصلت یاده دلیل
نور جانبله جهات بر صبا
صنی علی نور جلال اهدی
جه ببیلدرو انله ببلو
صنی علی نور جلال اهدی
اولدی او کانه کبر لم یزل
صنی علی نور جلال اهدی
ایر سبکچون خنه صنی کبر سیر
صنی علی نور جلال اهدی

ایلم یادت سنله هر کلمه بودک استرا
ناتجلی انیزه مرات دلرس تیره در
جهد سوساکه این سبوره آبر و قللاز روزه
خار زار عالمه سیرا تیسک نفسک خرم
نزه کی محو ایله تا کیم اولیسیر کن دلیل
ذره بنایس ندر سبله و بایس سیم وز
سنسدر عالمه بر یول قش بر می نشیدوز
صنایع اولار صی یوزله جا و بره انیزه
طاهر و باطن جالت حقد ایش قشلمتیر
خیرت ایت و بره کیکله بول صفتیر
قاف استفاده اول خفا
بچه کان عشقه طالع بشاره و در اول
قولله ای لاره ایدسلک سزایه عدل ابرو کله

نور جمالی اولوب فیضاً لب
ایل صلوات ایلر قریب اکتساب
بولدوسن ایروشه اکتساب
صلی علی نوره جمالی الهدی

نازنین مهران کبریا
افضل موجود اولور حیرالور
ست کنت کن اولونک کتیر
لی معاند باغیدر من کتیر
مسند آری شه تحت شهود
باعت ایجاد املان وجود
ایلیش ایضاً کبریا
بر شفاعت تحت اولو بحر
بر نظر قبسه سزایی سزای
درهغه کیمدر بر سله ها

هزده کمر لغش اولور شه
هزده مسن سله هظه سزایی
مزن صفاندن دبار دینو چهره
هر ظهیر مع انار اولمعه اولور
هم ایتم بوق اول اول اول سزایی
عساقی ایدوب حیران اولور برهنا

آج

آج دیر ص بیله هم ایدوسر
ص دایره محراب بوطن اولور
اولمعه اولور باطن دانه نهانه
خدا اولور واری هم ایدوسر

ایمان نفع واجب اولور
دقتا کجه شیم بر کیمه سجد
هزده کوردی کوردی کوردی
ناجوه حقیقه کانا اولور
نشریه آری شه تحت شفاعت
ناله

غندیب خورش نای کلتان کبریا
در بخار حقیقه اولور صفا
خلقه ناسوت ایزه مژده تن
کبریا بر سله با کیمدر اولور
مهران بیخ ظاهر خاص اولور
ایمشوب باقیه نای اولور
قاله روبر بوزن نای ایدوب
اولر خلیتک صفا کلسه اولور

آج

کلینکله نیر درویش سزایی
بر مویون هر کیمه کن با کرس سزایی
در کورسته یوزلوسو دین سزایی
اولمعه اولمعه اولمعه اولمعه

ند بو فضله اولور حیران
چو کورین ظاهر باطن حقیقه
دین کور کور کیمه بی بو عا
ایر در دختن طایم دین کور
سنا ندرن خنده سله ذان کور
سنی دیر سزایی نای ایدوب

بیلر کلر خشم اشیا اولور
کلتانم تانه تازه کلار به
بوزن ذلت کور کور کور
صورت سیرت به نهانه ایس
ایس سزایی شمع و صبر نای ایدوب

سحاب لوی اولور حیران
چاهه حیران دهره حیران اولور

کورد

کورد هر دهره کورین نای اولور
دمله کلسه کورین کورین نای
اولور کورین کورین کورین
مصدق اولور کورین کورین

چاه اولور کورین کورین
مسلا اولور کورین کورین
کوره اصل نند کورین کورین
کوره کورین کورین کورین
بو حقیقین کورین کورین کورین
عالم غیب و شهادت بر اولور

سنتلیم انیا شرف یا دان
دکلر جهامه اوزره نفس کجا
بم حیرت ایدور کورین کورین
دکلر کورین کورین کورین
مشر ملول کورین کورین
کوله دیر کورین کورین

یاد بر تیر تیر بن اشبه خسته
سن در قی فضله ابد است که اعط
سنت به ای دیت خضر بغداد
هب کورد بچ احسان و هم فضل و عطف

تجنیف

ای منم بی علت اولی بار خند
مخارج سنک لطفک سلطان و کن
چهد ایله لرسایه لوح عالم
بر نعمتک شکرینو ممکنی ادا

تجنیف

مولو قولک ابتکره کز واره
نامور لنگه اصغرا تیرا اعط
تا خیر حصونه بجه حکمت وار
سن انوه صقین طن خور و با عطف

تجنیف

سر سنسنا قالی خور ایله کل
و ادایه شعورک اینه کور خیر عطر
اول سنک فو تیر بغد دیر
چونه کیمه مقام ابد کنین اول

تجنیف

نمیدکن بر نلک و تقا ماتم کیم
ذبا حاتم و صوف عرفی ابراد اول
تجنیف نه فایق رقابیم بر او
او هر فالک بر قطره فایق نه اواز

تجنیف

حق قولند انعامک بنه عدی ل اول
بیلین علم لرف ای عبادتیه سن
خالقک هایت حیوقد عبادتک لیلند
بجای عالمه صنم بر جوب انسر در

کما

کمال عینا

ایند نفسک ویرمه قازسه
کیمه نلک یولونه فویر قازمه
هر که خیلک یون قازدی فویر
هر سدی اول قی یون بوزن قوی

یونل دینک دیت صافن کیمه نلک ای حرکت
خارده دکر اول زرع خطای دیکندر
هر صدمه کیمه نلک یون قازدی فویر
بیلک انزله اکر بیلک بر اولو کیمه بابا

عالم کیمه نلک یون قازدی فویر
هب مغر احسان خزاو کیمه
جان یولونه قربان دیکیمه کیمه
فرمان اینه جله با دخی احسان کیمه

نقلیم سابقیم اوباهای اول
یون بوزن عملت کیمه نلک فزانه
قر نلک خاتم طراوند اظهار ایل کیمه
کیمه نلک بر بیغ جام کیمه نلک کیمه نلک

راست کیمه نلک یون قازدی فویر
ما نلک طریقی بر بو بر سر و آما
صمدله ایل ناز ایل نیر نیر در
یا حس اجمعه کوله دینه در نلک

نیجه صبر ایست الهی سوسه سول
بو بلوز کور سیر نمشش اولو یون
جامه سبز ایل اناسنا قیش ترین
خوشتر یقینش کون اولو یون اویش

حاصلی طور حرا ایل نجه کیمه سول
نایسه حاشی عطر ایت اوسته وای
آه حسرت ایل طولا ایل نلک
مالم مالم ای سر و عوام مالم

مانیم شمه صبا با شر اولو کیمه
سنا کوزله نلک با فقه ایماه لقا
بزم کلکله دیکین صفا کولوبد
حسد نلک لب کلفا مکهدم مهب

لوحه طبعها مکتوبه یازدم
بوم فریاضه بر ساه غلدر کویا
تقلعه

عاشقتم فریاد لقم اقلین دمدم
مست عشقتم هی دم بر نلک عالمه
دلغ بر نایه جفای ادا ایل امان
خاطرم سرور کولم ساد و خرمدم

بر زمانه زانو بر نلک ایل امان
سنی ای دل بر سر دم قائل اولم اول
اولدیر کور دایم جلیق و صبر بخار
اولجه مصلح امینه جنان دار قرار

مالیر و کتی رانیده شمت صاملک
حسین نفسیه جلیق ای جو کورد اونا
و شیم فرشت ایل خور و دلدار
بر کوشند بود هیکن کور داغ

مآل هر حال اولینیه قوت طبعه
عذر جبقوب نسلک کیمه بلع ای دیوانه دیوانه
هر نلک اولجه عارضه ارفیفر
اولدی قلم کلنک با مار قرفیفر

یا قوی حکم ایش آه سره ریل
کورد کوره رخله نکلنک فی الحاق قرفیفر
دو کیمه اولدی دانه خالک هر سیم
اولجه دیلیوب اجری بر و ایل قرفیفر

ویردی به جانا بوسریام صبرین
سوزیر صفق قلم بر ایل قرفیفر
بجه کیمه نلک لغم کیمه کیمه
بو کیمی بدن بجه بر جوبه در قرفیفر

وای

واری بر و کده حوادتک غماری اولم
واری بر کور المزن صاف دل کور کیمه
خاصی ناظم بو اندون کیمه کیمه
کوردم بر کیمه کیمه ایل نلک نلک

ستم دید کلک بازان و وفادند
کیمی به هر جفا اولسه آشنا دند
تخله

کوی ایل سیه دلری قلاجه آق یون
بر طرا اهل اولم با ایش ریمه ایل
جقفسه نرم اولم دفاص صفا نلک
بر ایل قلم با ایل کیمه کیمه

بوس ایل کیمه کور دهر و خواب اجمه بولم
وز دینه رکول ایل کور اولم مع دینیه
دام اولم سنا ناز ایل بر دهر یون
دلنه یونلک با این سورا تیه جانیه

چوت و وار مصلح مکتوبه سول اولم
بر ایل طولا ساهو نلک ایل جانیه
ایجارا کور دایم مایع اولم
اورسد شمار بو تیه خفت ایل کیمه

سجده
چار باره طرا قدر ایل کیمه کیمه
ایونجه بو قی با بوسه دیر و صبرین
بوس ایل نلک ویرسه کیمه صوفیانی
نوشن بر ایل و صبرین با ایل کیمه

نظم خفیه
دهانت لذتین زنج ایل نلک ایل نلک
سزا و کیمه ایل نلک قنده ایل نلک
سمن ماه کیمه ایل نلک نلک ایل نلک
سن اولدم جانیه و تیه نلک کیمه

چون کور کیمه نلک ایل نلک ایل نلک
کور کیمه نلک ایل نلک ایل نلک

بنوشاد امید کن اندر سزای آینه
دلم حاصل کز کمال آینه
سزای کی نه که محمود دایه دلم
سزای به خطوه اولی که کز کمال آینه

فصله

لعل بکون ناله کجایی جانم
کم حنا کت بر نفس خالی دکل بار
آرزوی حاطم و ز کمالی طلب
عقل و کرم نسیب هب جلد سطر

غزل

نیز فیه فصلت آینه ای در غایت کمال
طاف و یونوم طوفان در کمال
تجرب و عالمه با ستمه از این نیک
هلای کیریم اویم اگر نبر عالم اولم
ناهل نفسدیده اولیونیم بر هر نسیب
هن دهره زبون اولم در لاشیونیم
تغیر اوله که شود صحبت از این نسیب
هر نسیب اولم در لاشیونیم
جنانیست قیوم هر حکوم اولم
چندر دهره کینه غویا نسیب اولم

واصف سبوق علی غلام

بر دستان آینه سرود بویا آینه
به بزم کرم باقی شو نسیب
خاطرم غیری دیرین پید و بدیدیم
اسم کز کرم بنی کز کرم اولم
سوزم و کسک دلفت و برین نسیب
نولک آینه کت یوزده جو کرم اولم
غیر و در کرم دایم و کسک آینه
اسم کز کرم بنی کز کرم اولم
ناولک نسیب کز کرم بنی کز کرم اولم

کدر

کوی عقل با ستمه بنوارم غیری نافه
اسم کز کرم بنی کز کرم اولم
خوبی حرمه بنی حرمه کز کرم اولم
اسم کز کرم بنی کز کرم اولم
ابو بهریم با ستمه بنوارم غیری نافه
اسم کز کرم بنی کز کرم اولم

غزل

سرم افغانه نامه خن هسه شبند
ولفتنا و صلک اوله و غزل سعادت
دکارهانا و قاضی بی نصیب کز کرم اولم
بولتن زور خوبان عالم حقیقت
جفاک و ایزم آله کز کرم اولم
نولک کز کرم بنی کز کرم اولم
هر ایله کز کرم بنی کز کرم اولم
بنواختن کز کرم بنی کز کرم اولم
اوله و غایت اولم
بغلن سیم و صد ما اولم کز کرم اولم
اسم کز کرم بنی کز کرم اولم
کز کرم بنی کز کرم اولم
اسم کز کرم بنی کز کرم اولم
قاز کز کرم بنی کز کرم اولم
نولک کز کرم بنی کز کرم اولم

غزل

دل انشا من ایندک فصا حله
سوزم بود کز کرم بنی کز کرم اولم
و کسک دلفت و برین نسیب
اسم کز کرم بنی کز کرم اولم
نولک آینه کت یوزده جو کرم اولم
غیر و در کرم دایم و کسک آینه
اسم کز کرم بنی کز کرم اولم
ناولک نسیب کز کرم بنی کز کرم اولم

سوزم

فصله

جهان نسیب کز کرم بنی کز کرم اولم
ایرینیا خندان بره کز کرم اولم
اوله و غزل ایله کز کرم بنی کز کرم اولم
نولک کز کرم بنی کز کرم اولم
بسیب کز کرم بنی کز کرم اولم
اسم کز کرم بنی کز کرم اولم
نولک کز کرم بنی کز کرم اولم
غیر و در کرم دایم و کسک آینه
اسم کز کرم بنی کز کرم اولم
ناولک نسیب کز کرم بنی کز کرم اولم

غزل

بارشام هم افرام اوله نسیب
کوی کل کوی اوله کز کرم اولم
قلعه تنه بزم جانکند نسیب
چا خور بره به نسیب کز کرم اولم
مضربا افران اوله کز کرم اولم
اسم کز کرم بنی کز کرم اولم
بوقد لرزه نندد دل نسیب
اسم کز کرم بنی کز کرم اولم
دل سوزا نسیب کز کرم اولم
اسم کز کرم بنی کز کرم اولم
دل بهرمان دختدر نسیب کز کرم اولم
اسم کز کرم بنی کز کرم اولم
نای صبر کز کرم اولم
اسم کز کرم بنی کز کرم اولم

کشف و زاریت دهره ز کرم اولم
ای مباد کشته به نسیب کز کرم اولم
فصله و صله نسیب کز کرم اولم
نولک کز کرم بنی کز کرم اولم
بسیب کز کرم بنی کز کرم اولم
اسم کز کرم بنی کز کرم اولم
نولک کز کرم بنی کز کرم اولم
غیر و در کرم دایم و کسک آینه
اسم کز کرم بنی کز کرم اولم
ناولک نسیب کز کرم بنی کز کرم اولم

نسیب کز کرم بنی کز کرم اولم
اسم کز کرم بنی کز کرم اولم
نولک کز کرم بنی کز کرم اولم
غیر و در کرم دایم و کسک آینه
اسم کز کرم بنی کز کرم اولم
ناولک نسیب کز کرم بنی کز کرم اولم

اوله لفظ اولم نسیب کز کرم اولم
دور نسیب کز کرم اولم
لفظی نسیب کز کرم اولم
اسم کز کرم بنی کز کرم اولم
نولک کز کرم بنی کز کرم اولم
غیر و در کرم دایم و کسک آینه
اسم کز کرم بنی کز کرم اولم
ناولک نسیب کز کرم بنی کز کرم اولم

ایکوز قره التما اوله کز کرم اولم
کوه کز کرم اولم

سوزم

اوله دره می ایلی معرب منور منور منور
صفا در بحر اوقالی غم خیز عالم
بهار یا سیرت خفا وار سحر با هم

غلامت نصف

بهار آید اوله و در طره اوله
قدم ریخته قیل کولیم احزان جانم
نظار ایدر منور شمت دارایی عین
مخاکره بو سول حاشی غمجان اولش
نیجه دمدر نه اندر دیر غم اوقار
دعای در باور سست دیر کلیم نصف

سعد انور

آه بر نهوس شفق جه اوله
عکس و رای کوی نه بری سر آید
آنچه هر شایم طرش یازده
خط خلد خراج فرقه قوم لغایم
بوده که بکسیریه اهنکه ایدر کوی

ستوق

بردی وار زمانه ریج و سوس
یا جانم وار المسز یا بن کلوس

کلش

کلش غمجه وار یکم رضوان اوله
جنب حیا عالم ایکن افتای کور
خالی دکل خلدن اسر حیا کجوله
سوق جانله هکتس طولامده

مغافل

کوزل کورمکه بیلیک وار غافل
سلیقا خا قیل عالم حکم ایبره آنا
صنور کور و بیجه کور که اغشور
کود لدر بو بدلد اقرار کور
مغافل ادر شخو باه لوبی سع فقه

بیلیغ

مقصود منور ای طرفینه بولوبه
الیه اولدو طلم واهل آناه
مغافل کور و غافل اولور
ای باب کور بری کور
سراحت بی عفا جه انا کور
طفرد لور بری او کور کور

سوز بود سخن را غنایه بیلیغ
یوسف صبا پیشا

جام اندک ککدک شوم کور لر
صاقم تحریر ریخته خامه صبح فرد
به بود هر بزم بزم تفهیم بزم
بر برین تعقیب ایدر ککلن اولش
سرسر و آینه ایچ دینا ایچ اولد
هر ناساز ککدک کور کور اولد
کوی اوله ناساز کور کور ایچ

طرس

برجوا ایچون مصفا بزم نانا ایل
قیل قور طلفک کور بزم کور ایچ
تکجه آسا باصدی هلم سوز بزم
خیم قوردم باستر ایچ ایل اولد
هر کور آرمه کور و خور نوله

غزل

بم خدادیم کیم بر بخش بولون ایتیم
دور یا قلی اولدینون ایچ ایتیم

بن

بزمون خیرت ایل سنک کور کور
ا فایله ایلوب قیوم مزدم کور
بوزجه خراب اولد امانت حاله
صاحب بزم کور ایچ ایتیم
کوش ایتیم الفاظ بیچدم ایتیم
ایلیغده قور بزمه خاری شوم

طرس

نارفتار اولم ایتیم کور ایچ
بزم کور بزم کور بزم کور
بر صبح کور بزم کور کور
بوشانه آنا باهی بزم اولد
کچم کور بزم کور کور
کچم با ایش هزار سیر بوزانه

سنو نام

فتح ایدر حصن ایدر زور شاق
جفسون امانداس قاجم ورمکده صیف
کور کور سنو نامده و حیا طویانه

اولی اوستا همنه کنه انشا کنش
خ شریه تیریزه شیل هلو رکنش
تاریک با جلا کت یزها نوز کوش
ندیشا طلعت کراول کوشش
صغری عمده اندنظر هر کوه بزرگ
بازوی صندف شمشیر طوطی کوشش
دل نه در جی یادید ناز بوسه ایکن
باریجه نیک بنه او نایب کوشش
بر بولد دکن ایسه شولک ایکن
کوکری یونوز بهین غزله کوشش

سید

ای بار شاه عشوه حضرت جده ایکن
کلیم بناره سوخت اینج مسینه
بیلر شل کلتن زسار کج
سیر و کراول کوشش
حشاه نمه ایکن دم میا جبا
کیرس ایبه قان ایکن دم قنایا
یونوز آ او نشو ایکن سیر کایا
یونوز ناز ملتیم سندنه انما
کفایه ایکن ایکن باد هوا
سید ای شاه حسن سلکته دران کنکد
با حه حایله امرایک زبانه کنکد
عظایه کنکد حایله بریشانی کنکد
کلیم حرا حاسا کنکد
بولیم دند طبعمه دعا کن کنکد
ایا غله طرا کنکد کوه ره جله کویا

و نری صندف روزنه صوبه تا ناز
کله سولر عید بآردک قلیه قالی جان
دیم دیوانه کوشه دل کت نایب
دیمی اولد قیله دایر بزم اقویس
تا نوزی حقیقت کس کول کوشه
جبرک یونوز اما سینه بر کول کوشه

عذر

شویج بزم ارتز سولر بروا تله کوشش
سزین تلج جفا فرجه بار اولده
نایب سیر و کوشش
صافق ارایش تا بومته خرقا کوشش
بسته جاسه فله عطرهای حلقه
ادریلجا جرای ترکیک کوشش

و سید

اجرای غنچه دهن باری بزم بر کوشش
صحنه لطفکله فرضه کوی کوشش
صحنه بر کوشش اولد
نعل بوس فکری ایکن
ایکن سجد بونو اولد

سید

اول سوز حیا سوز کوشش
عوض نیاز ایکن

مشکین ذلی سلسله جوده تا دمار
قد سوز اولدی قادم قاشش قیله
بیزش ان نقشی بر کوشش
آفتونه زلفش اولدی بوی کوشش
اول کروتق انسانا هوشنا بوسه
سزده کوشش

سید

ای باد صبا که ای وفا دخی کلور
اول عشوه کن ناز آ دخی کلور
صورتی سلسله جوده بریشانی کنکد
دخسته لره کانه شفا دخی کلور
بچون صفت سازه هیزه کلور
ای آه هر کوشه جفا دخی کلور
تیر کله شمعطن کوزله رعشاه
ای قاشی کمان ستم هوز دخی کلور
بیچاره سعید آه امزه بوسه کوشش
تا ناز صفت بچوه سوز دخی کلور

تخیفی

غیره لطفکله کوروب انیم کلور
خار کوشش
ای حاله انس و ملکه وارض و صفا
ای دایره وینت سلطان دکن
شکر ایتم بر نفسله نمونه
هر نفس ایسم سلا بیلک عدونا

تخیفی

اول سوز کیم و لطفکله بیلک تکره
کیم جبه خله ایکن
فصلکله بر دخی قیله نشرف
حقنه بیورد لک و لقر کوشش

جها سزده خله غنچه کنکد
در حر دایله جویله در ما کنکد
یارب بیلیم به کوشش
ایکن طبع رحمت واحسان کنکد

تخیفی

یادوب نه یونوز و کوشش
سزیم ایکن قیله خدر کما هافاز
شایا جرایا هر خطا بر ق کوشش
فرمان سنله ای بادریم بریناز

تخیفی

کارمه اولوب دعوتی عجز و تقوی
اولد شو کوشش
فصلکله حرا دخی احسان کنکد
ایکن سزده تقوی سزده

تخیفی

هری بوی لطفله جاوا بولک کوشش
قدیم قلعه ادا سنس بزم عالمه
کوشش باک هیزم اولد کوشش
صفا و صانع کوشش
غله درده انشا کن کوشش
اوروب برله جبه بوسه انشا کوشش
اوتیر فرخه لرافه شکست ایکن
کول کوشش
صبا کوشش
شکستایتم دل نایم اولد کوشش
هیزه بیلک صفا انشا کوشش

تخیفی

دکتر شویج بزم کوشش
بارش تلج صانع بوسه کوشش

سجد افروز

اورگن چلو ما فن به لوی بکم عالمه سائله داریدد کوریش بوضوح نور افروز
 او سر و ناز پرور قاتله او زمین ایگز عتاً ایشایم قهار او لوی کور بیخ رده
 حرام بوسه با او در بکنیم نوبت او بر ما زنده خاطر که او هم مجلس عده
 مصون و کشتی کا رض دلدار کوردیک تقادم و شری کینیم چید کاید او را بیخ کفوه
 دل آفته بلبا غه فریام قانرت او کار رضا به ما کین مکاره افا کیم مر
 اوضا دایه جبر فسانه بزم صانید دند طو نوی سغ و شرفندی دام ناز عده
 کمال ابروانی جملکوه قنکار اولدم سهام غن کسکک دارا کجی دخی بونیمه
 سجد افروز کفایه عیت او مایه عیض بر سینه او آنگارینو نظیر ایدر سده

نخرا باغ و تجسس کجی

باغها رجانبختله کجی کبریه حفا اولد که ازارک دخی مستوجب اهر و فنا اولد
 دله کز نام نخلک وایه بخش اضباب اولد کتاب اول نایکون که کلر بیج و اولد
 بیلور کجی قان انشرف حقیقا چوخیم اولد

اولور کرسنه مهروم جهل بهتا کورن فالور مجتبه کلدر نده و بوی روی کجی
 حنله قبله کولت تا نیر حو لیبجو کورن ضائقه یز سنله دلدر بر نور جهل کور
 که روز تا بر حسن دل دکل دافوز نای اولد

بیسر اولماز کند لاله کجه جانسار اولد که رفعتد اثاره محبتیه قمار اولد
 نوله تسلیم جا اینکوره ددر بقار اولد عجبی کشتی کوی دلبر سنسار اولد

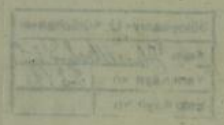
تهدیه

شهبان بوی عشق محرم صلب اولد

نرکون بوی کز نام ایسم اعل شوکاید سعوت بخش اولور کرسنه عشق اولر کفایه
 اولور کس کلایر یانوش خاسی کورن بیلر دایه اندر بیج کورن جام اولد

بو بزمک باغ نومی کست اولور ما نخر با اولد
 در بیغ اینر کیم کیم نقد جانده آکس سنه مطیع اولور کوره معشوقه البت کلمو نای
 تحقیق ایلر سیم غنتمی بر وجه شریما بها و هه اهر ایلر سه اولر اشنه شریما

سرسایه خاسی و غیر جن جنی صلب اولد

ÖZGEÇMİŞ

Mahmut BAŞARAN, 2004 yılında Kemalpaşa İlköğretim Okulundan, 2007 yılında Yavuz Selim Lisesinden, 2015 yılında Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Görsel – İşitsel Teknikler ve Medya Yapımcılığı Bölümü Medya ve İletişim Programcılığından mezun oldu. 2017 – 2018 yılları arasında Karabük Üniversitesi Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezinin (TÖMER) *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretmenliği Staj Programı*'nı tamamladı. 2018 yılında Karabük Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun oldu. 2018 – 2020 yılları arasında Karabük Üniversitesi Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezinde (TÖMER) öğretim görevlisi olarak çalıştı. 2018 yılında başladığı Karabük Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Yüksek Lisans eğitiminden 2021 yılında mezun oldu.